

Google Hacking

Basit bir arama motoruyla ne gibi bilgilere ulaşılabileceğini gördükten sonra artık daha dikkatli sörf yapıyorum. Google Hacking gibi "ilginç" yazılara daha fazla yer vermeniz dileğiyle.

Mine Hosanoğlu

rın ilgisizliğinden kaynaklanıyor.

Açıklamalı içerik

Uzun yıllardır CHIP'i memnuniyetle okuyan bir öğretmenim. Okurunuz olarak sizden iki isteğim var mümkünse...

1) CHIP CD'lerindeki programları, Excel formatında arşiv ismiyle vermeniz güzel. Ancak aradan bir zaman geçince, programların ne işe yaradığını hatırlamak zor oluyor. O yüzden arşiv dosyasını biraz daha ayrıntılı hale getirirseniz daha güzel olacağına inanıyorum. Örneğin, programın adı ve CD numarasının yanında, ne işe yaradığı kısaca açıklansa ve türü belirtilse (full sürüm, shareware veya trial durumu) bence daha iyi olur.

2) Jazz de-005 veya de-006 model dekoder almak istiyorum. Ancak Türkiye'de satan veya şu an stoklarında bulunduran bir firma bulamadım. Eğer bilginiz varsa, firmanın adı ve adresini öğrenmek isterim.

Çalışmalarınızda başarılar dilerim...

Ahmet Kocabacak

CHIP: Jazz dekoderleri www.hepsiburada.com gibi bir online alışveriş sitesinde bulabilir veya Google ile Türkçe sayfalarda arama yaparak ilgili bağlantılara ulaşabilirsiniz.

Google yazısı

Ben derginizi düzenli takip eden arkadaşlarım sayesinde tanımaya başladım. En son "Google" ile ilgili bir yazınızı çok beğendim. Ben aynı şekilde arama motorlarının yoğunlaşan küresel ekonomideki yerini ve önemini anlatan bir yazıyı derginizde işlemenizi istiyorum. İyi çalışmalar dilerim, saygılarımla.

Nejdet Köken

nele yakın bilgi. Çekirdek güncelleme, açık kodlarla çalışma gibi. (Linux özel sayınızı aldım ama yeterli değildi. Bir tane de bu tarz özel sayı yaparsanız sevinirim.) Mümkünse bir de derginizde video kameraları test edebilir misiniz? Dergilerinizde bununla ilgili hiç test yapılmamış. Teknolojiyi takip etmemizde emeği geçen derginizdeki herkese teşekkürler ve iyi çalışmalar. Kalitenizi korumanız dileğiyle.

Tanzer Tuğsal

Video kameralar

Merhaba CHIP, ben Bursa'dan Ali İhsan. Derginizi uzun zamandan beri takip ediyorum. Şimdiye kadar yayınlarınızdan epeyce istifade ettim. Sizden benim bir ricam olacak: Bir dijital video kaydedici kamera (Mini DV) almak istiyorum ancak bir türlü karar veremiyorum. Ayrıca bu konu hakkında fazla bilgin yok. Bu kameralar hakkında teknik ve donanımları ile ilgili bilgi verirseniz ve de fiyat / performans yorumlarınızı belirtirseniz sevinirim. Çalışmalarınızda başarılar.

Ali İhsan

CHIP: Bazı CD'lerimizde baskıdan veya dağıtımdan kaynaklı sorunlar olabiliyor. Bu gibi CD'leri yardim@chip.com.tr adresine bildirip yenileriyle değiştirilmesini talep edebilirsiniz. Dijital video kameralar TOP10 listesini bu sayımızda bulabilirsiniz.

LG nerede?

Sevgili CHIP,

Mart ayı sayınızda DVD yazıcıları test etmişsiniz. Ancak bu konuda iddialı markalardan LG'yi kayda almamışsınız. Birkaç yıl önceki bir sayınızda da monitör testinde 775 FT LG Flatron'u birçok kalitesiz markanın olduğu bir testte son sıraya koymuştunuz. Ben LG'nin bilgisayar teknolojisinde daha önemli bir yer hak ettiğini düşünüyorum. Teşekkürler!

Emre Tur

CHIP: Donanım testi yaptığımızda tüm üreticilerin ana dağıtıcılarını testimizle ilgili olarak bilgilendiriyoruz, ancak maalesef herkesten aynı geri dönüşü alamıyoruz. Yani testte belirli marka bir ürünün olmaması, ilgili dağıtıcıla-

CD sorunları

Ben hemen konuya girmek istiyorum. CD'lerinize sorunlar yaşıyorum. Derginizi ilk aldığım zamanlarla karşılaştırınca şimdiki CD'ler uçuşu geçmiş gibi ses çıkararak çalışıyor. Hatta benim PC'mde çalışmaya çalışıyor. İkinci isteğim, Palm'lar ile ilgili bilgi verilmesiydi. Ocak 2005 sayınızda e-postam yayınlanmıştı. Ricam Palm'lar ile ilgili daha ayrıntılı bir ek ya da özel sayı yapmanızı ama dergide yer verdiğinizi söylemişsiniz (Özel sayı olsa daha iyi olur ya da derginizde daha fazla ayrıntı). Üçüncü isteğim, Linux ile profesyon-

Kapak tasarımı

Merhaba CHIP. Öncelikle dergi içeriğinizi ve bu yönde yaptığınız çalışmalarını tebrik ediyorum. Ancak dergi ve kapak tasarımı vasatı aşmıyor. Yani derginizi sürekli almayan bir kişi CHIP dergisini sırf bu yüzden almayabilir. Ayrıca dergi içi tasarımınızın da LEVEL'daki gibi olmasını isterdim.

Dergi tasarımınızın düzeltilmesi dileğiyle..

Erkan Kerti

Dizüstü yardımı

İyi çalışmalar;

Öncelikle belirtmeliyim ki çok iyi bir dergi hazırlıyorsunuz. Bu dergide görmek istediğim bazı şeyleri size yazmak istedim. 2004 yılının Mart ayından itibaren bütün sayılarınızı aldım. Bilgisayar almak için veya yeni çıkan parçalar hakkında bilgi sahibi olmak için önemli yazılar yazıyorsunuz.

Elbette her şeyi test etmeniz olanaksız ama kendimden örnek vermem gerekirse, bilgisayar almak istediğim zaman (ki bilgisayarımı yeni sattım ve almak istiyorum), parçaların çoğunun kıyaslamalarını ve geçmiş sayılardaki testleri de göz önünde bulundurarak toplayabiliyorum. Çünkü elimde geç- →

miş sayılarınız var. Eğer bilgisayar almak istesem ve yardım almak için o ay derginizi alısam, bazı parçaları seçme konusunda zorlanırım, ki zorlanıyorum da. Mesela hemen hemen bütün parçaları o ayki sayınızda fiyat performans oranını göz önünde bulundurarak sıralarken, niye işlemcileri sıralamıyorsunuz? Ve neden sıraladığınız parçaları düşük bütçeyle alınabilecek parçalardan birkaçıyla kıyaslamıyorsunuz? Daha sağlıklı karar verilemez mi o zaman?

Bir diğer sorum dizüstü bilgisayarlar konusunda olacak. Dizüstü PC almak istiyorum ve elimdeki dergilerin hiçbirinde dizüstü testi yok. Neden? Dizüstü ekran yongaları arasında niye bir test yok? Almak istediğim dizüstü PC'nin ekran kartı ATI Radeon 9700 ve tümleşik bir ekran kartıyla arasında ne kadar fark var, bilemiyorum. Verdiğim paranın karşılığını alabilecek miyim bilemiyorum, dizüstü için önerebileceğiniz markalar nelerdir, öğrenmek istiyorum. Model de söyleyebilirsiniz sevinirim. Özellikle öne çıkan ve belirleyici olan ekran kartı, görüntüsü ve fiyatı olu-

yor çünkü her markanın aynı özelliklerde modellerini bulabiliyoruz.

Size önerim bilgisayar parçası ne olursa olsun o ayki sayınızda piyasada olan hemen hemen her markanın bir ürününü karşılaştırmalı olarak sıralamanız..

Her markanın diyorum, çünkü siz istediğiniz markanın ürününü bulabiliyorsunuz ama bizler bulunduğumuz şehir veya ilçelerde her şeye ulaşmıyoruz.bu nedenle sizlerin yardımları çok önemli..

Dizüstü konusunda yardımlarınızı bekliyorum. Yardımcı olursanız sevinirim. Teşekkür ederim...

Murat Yeniköylü

CHIP: Yapıcı eleştirileriniz ve önerileriniz için teşekkür ederiz. Bunları dikkate almaya ve dergi içeriğini buna göre şekillendirmeye çalışacağız, ancak bu gibi testler çok fazla zaman ve çalışma gerektiriyor.

Cep telefonu testleri

Ben yeni bir telefon almak istiyorum fakat

CHIP'E ULAŞIN

Okur mektupları
CHIP Yazı İşleri
 Vefa Bayırı Sokak Gayrettepe
 İş Merkezi B Blok No: 6 34349
 Gayrettepe / İstanbul
 yorum@chip.com.tr

Teknik sorular
 yardım@chip.com.tr

Dergi ve CD ile ilgili sorular
 dergi@chip.com.tr

Abonelik, eski sayı siparişi ve Özel Sayılar
 Tel: (212) 217 93 71
 Faks: (212) 217 94 23
 abone@vogel.com.tr
 http://abone.vogel.com.tr

Diğer gerekli tüm adres bilgilerini Künye'de bulabilirsiniz: 239.

yeni telefonlarla ilgili pek fazla bilgim yok. En son 100. sayınızda bu konuyla ilgili bir yazı vardı ama bu bayağı eskidi. Mümkünse sizden yeni bir karşılaştırma istiyorum. Şimdi- den teşekkürler.

Ceyhan Çetin

CHIP: TOP10 listelerimizde en iyi cep telefonlarının karşılaştırmalı güncel listesini bulabilirsiniz.

Mobil uygulama isteği

Merhaba CHIP ailesi, derginizi yaklaşık olarak beş senedir beğenerek takip ediyorum. Özellikle donanım sayfalarınız hem yeni teknolojileri takip etmek hem de bunlardan en iyi şekilde faydalanmak için birebir. Ancak loğonuzun altında bulunan "Bilgisayar ve İletişim Kültürü" ifadesindeki "Bilgisayar" kısmını eksiksiz bir şekilde yerine getirmenize rağmen "İletişim Kültürü" konusunda sadece internet ile sınırlı kaldığınızı düşünüyorum. Cep telefonları, hatta el bilgisayarları gibi mobil iletişim cihazlarına ve bunların uygulamalarına daha çok sayfa ayırırsanız derginizdeki en büyük eksikliği kapatacağınızı düşünüyorum.

Metin Tok

CHIP: Sizlerden gelen istekler doğrultusunda bu aydan itibaren dergimize Güncel Mobil adında yeni bir bölüm ekledik. Bu sayfalarda hem en güncel cep telefonlarına hem de bu platformda kullanabileceğiniz uygulamalara ilişkin haberler bulabilirsiniz. İlerleyen sayılarımızda Güncel Mobilin içeriğini daha da genişleteceğiz.

Nihayet Türk işletim sistemi: Pardus

Anadolu pengueni

Linux çekirdeği üzerinde geliştirilen Ulusal İşletim Sistemimiz Pardus, tek CD üzerinde, sabit diske kurulmadan kullanıma hazır şekilde sizi bekliyor. Pardus'la bilgisayarlar gerçekten Türkçe konuşmaya başlıyor.

■ TÜBİTAK'ta Türk yazılımcılar tarafından geliştirilen "Ulusal İşletim Sistemi Pardus" artık kullanıma hazır. Açık kaynak koduyla, Linux temel alınarak üretilen Pardus Türkçe ve bedava olarak dağıtılıyor. TÜBİTAK'a bağlı Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü'nde (UEKAE) görevlendirilen 9 kişilik ekip tarafından geliştirilen ürün, "Pardus Çalışan CD" isimli bir sürümle, Knoppix gibi CD üzerinden çalışacak şekilde dağıtılıyor.

Kurulum gerektirmeyen ve sabit disk üzerinde yer kaplamayan sistem, Linux dağıtımları gibi beraberinde kullanışlı yazılımlar ile birlikte geliyor. Ulusal bir işletim sistemi, uzun zamandır üzerinde konuşulan, geliştirmek için pek çok kurumun girişimde bulunduğunu bildiğimiz bir konuydu. Kimi zaman gizlilik derecesi nedeniyle hakkında basına bilgi verilmeyen bir muamma, kimi zaman askeri bir proje olarak bazı dergilerde yer alan ulusal işletim sistemi, özellikle Bill Gates'in ziyareti sonrasında öğretmenler için düzenlenmesi konu olan kampanyada dağıtılma-

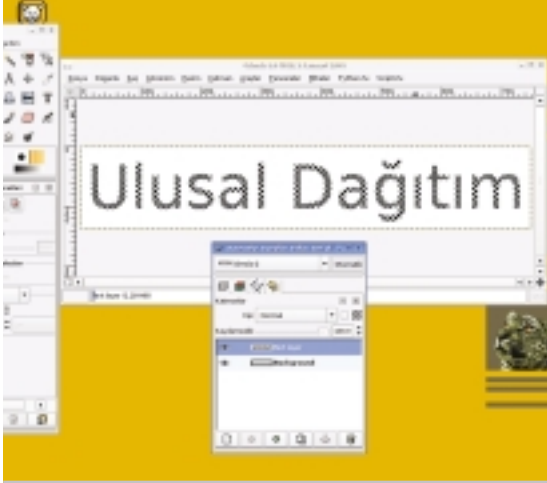
cak dizüstü bilgisayarların hangi işletim sistemiyle donatılacağı tartışmasında gündeme taşınmıştı.

Ücretsiz, açık kaynak koduyla geliştirilmiş bir sistemin, belki Linux'un bu dizüstü bilgisayarlar için en uygun çözüm olduğunu savunanların eleştirilerinden bazıları da, ulusal bir işletim sistemini geliştirmek konusundaki yavaşlığımıza yöneldi. İşletim sistemi, soğuk silikon bir makinenin dilini kullanıcının anlayabileceği dile çevirdiği ve kullanıcı ile makine arasındaki tercihi gerçekleştirdiği için bilgisayar sistemlerinin en önemli bileşenlerinden biri.

Herhangi bir ulus, "ulusal" işletim sistemine sahip olmadan da bilişim dünyasında var olabilir, ancak bu tür bir yazılım hamlesinin hem ekonomik, hem sembolik anlamı çok önemli.

Yüz milyarlarca dolar borcu ve ithalat açığı olan bir ülkenin, yazılım gibi fik-

Sadece CD ROM: Pardus'u çalıştırmak için bilgisayara CD sürücünün bağlı olması yetiyor.

ri temele dayanan bir alanda dahi ithalat gereksinimini ortadan kaldıracak üretime yönelmesinin doğru bir karar olması kadar, işletim sistemi gibi hayati bir konuda acil ihtiyaçları ve güncellemeleri hızla yerleştirmeyi sağlayacak ulusal bir işletim sistemi ve bu sistemi devamlı geliştirecek etkin bir yazılım geliştirme ekibinin varlığı da Türkiye'nin teknoloji yarışında havlu atmadığının önemli bir sembolü olacaktır. Pardus'un da bu noktada önem kazandığı dikkat çekiyor.

Sadece işletim sistemi değil gerekli yazılımlar da beraberinde geliyor

Pardus, çalışması için sabit diskinize veri yazılmasını gerektirmeyen Linux çekirdeği üzerine inşa edilmiş bir ürün. İşletim sistemiyle birlikte proje ekibi tarafından geliştirilmiş yazılımlar da geliyor ve sistem bilgisayarda yüklü olan diğer işletim sistemine ve eski verilere zarar vermiyor, Pardus'u yüklemek için sabit disk formatlamak, eski sistemi silmek gerekmiyor. Pardus Ulusal İşletim Sistemi'nin CD üzerinde

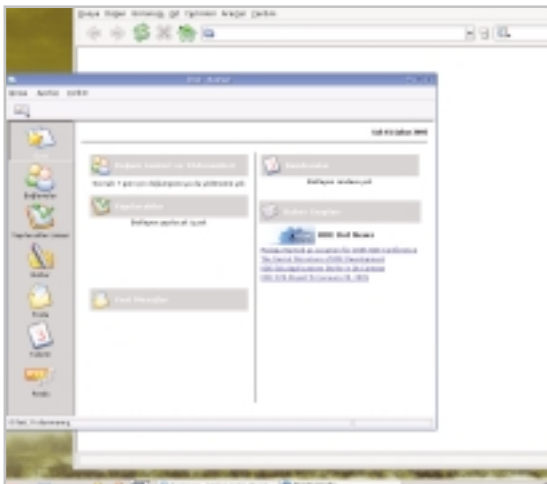
çalışan sürümünde ofis araçları internet araçları multimedya ve grafik araçları ile oyunlar ve çok sayıda uygulama bulunuyor. Pardus ile öncelikle bilgisayar kullanıcılarının temel masaüstü ihtiyaçlarını karşılayabilmek hedefi gözetilmiş. Yeni başlayanlar için pratik ve kolay çözümler sunduğu gibi, çalışanların bile işini kolaylaştıracak eklemeler de ihmal edilmemiş. Temel ofis uygulamaları için fazlasıyla yeterli olan dünyaca ünlü "OpenOffice" adlı açık kaynak kodlu ofisi yazılımı Pardus ile birlikte geliyor.

Pardus'un indirilmesi ücretsiz, çoğaltılması serbest ve kullanılması da çok kolay. Yeni bilgisayar alanların, bilgisayarında iyeni bir işletim sistemine ihtiyaç duyanların, eğitim kurumlarının, çocuklarına bilgisayar eğitimi verene yetişkinlerin, yüksek lisans ücreti ödmeden temel bilgisayar işlevlerini kullanmaya internete girmeye, e-posta takip etmeye, ofis yazılımlarına ihtiyacı olanların ilgisini çekecek, ihtiyaçlarını giderecek Pardus'u www.uludag.org.tr adresinden indirebilirsiniz.

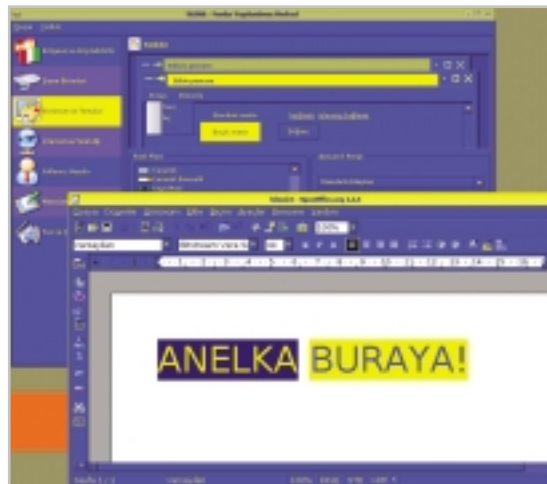
Doğru bir tanıtım stratejisiyle herkesin benimsediği bir sistem haline gelebilir

TUBİTAK'ın da işletim sistemini geliştirmek için harcadığı efor ve büyük bir gizlilik içinde yürüttüğü projede gizlilik perdesinin artık kalkması kurumun sistemi topluma kabul ettirmek için onu tanıtmayı ve anlatmayı, yazılımcıların Pardus kullanmak için iş dünyası için özel çözümler geliştirmesi, doğru kampanyalarla Pardus'un adını duyurması gerekecektir. Pardus'un yaygınca kullanılması ve kabul görmesi için bireysel kullanıcılardan kurumsal kullanıcılara, eğitim kurumlarına kadar her kesimin onu anlaması, değerini keşfetmesi önem taşıyor. Bir işletme, Pardus ile işletme maliyetlerini düşürebileceğini, bir öğretmen Pardus ile öğrencilere temel bilgisayar fonksiyonlarını kolayca öğretebileceğini hissettiğinde gerçekten ulusal bir yazılım geliştirmiş olduğumuz söylenebilecektir. ■

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

Tümüyle Türkçe: Pardus'un tüm mesaj pencereleri ve menü seçenekleri Türkçe olarak hazırlanmış.

Ofis dahil: Pardus işletim sistemi, popüler ofis paketi "OpenOffice" ile birlikte geliyor

Boyuta değil işleve bak

12 inçlik Vestel dizüstü

■ Vestel City’de geliştirilen dizüstü bilgisayarlardan 12 inç LCD ekranlı Vestel Lite, küçük boyutlarına rağmen gelişmiş özellikleriyle dikkat çekiyor. Manisa’daki AR-GE ve üretim üssü Vestel City’de geliştirilen dizüstü bilgisayarların tümü Intel Centrino mobil teknolojisine sahip. Nisan ayı itibarıyla tüketicilere ulaşmaya başlayacak Vestel Ratio, Xpress, Away, Bizz ve Lite dizüstü bilgisayarlar, gerek işlevsellik açısından gerekse de ince ve şık tasarımlarıyla dikkat çekiyor. 1,4 GHz’lik Intel Centrino işlemciye sahip Vestel Lite ise 12 inçlik ekranı ve sadece 1.400 gramlık ağırlığı ile hemen her yaşta insanın gözdesi olmaya aday.

Vestel Lite’nin yanı sıra 15 inçlik ekranlarıyla Vestel Away ve Vestel Bizz de dizüstü meraklıların ihtiyaçlarını gözönünde bulundurarak üretildi. 4,5 saatlik pil ömrüne sahip olan her 2 dizüstü bilgisayar da 512 MB’lık bellek kapasitesi ve DVD-RW özelliği ile dikkat çekerken, Vestel teknolojisinin son ürün-

lerinden Vestel Ratio ve Vestel Xpress de son derece şık tasarımları ve her yere taşınabilecek kadar hafiflikleriyle özellikle öğrencilerin ve çalışanların tercihi olacağı benziyor.

Bilgi için: www.vestel.com.tr

7.1 Destekli SB Live!

SB Live! 24 Bit

■ Çoklu ortam ürünlerinin dünyaca ünlü firması Creative, ses kartlarının efsane ürünü olan SB Live’i yeniledi. Uzun yıllardan beri birçok bilgisayar kullanıcısının tercihi olan SB Live 5.1, tahtını 24 bitlik SB Live 7.1’e devrediyor. Yeni satılmaya başlanan SB Live 24 Bit, birçok yenilikle karşımıza çıkıyor. Önceki modelden farklı olarak 6.1 ve 7.1 hoparlör desteği de bulunan ürünün yeni 24 bit ses işlemcisiyle çok daha yüksek çözünürlüklü ses elde edebiliyorsunuz. Filmlerde ve özellikle oyunlarda, efektleri çok daha gerçekçi algılamayı sağlayan EAX Advanced HD desteği ve 24 Bit – 96 kHz’lik ses kalitesi SB Live 24 Bit’in diğer önemli özellikleri.

Bilgi için: tr.creative.com

READ.ME

MAHMET KARSLIOĞLU
Yayın Koordinatörü
mkars@chip.com.tr

» CHIP ailesinin bir üyesi değil misiniz?

■ Merhaba, yaklaşık bir yıla yakın bir süredir bu köşeden dergi ile ilgili önemli duyurular ve haberler kadar Türkiye’de gündem yaratmayı başaran bilişim konuları ile ilgili fikirlerimi de sizlerle paylaşmaya çalışıyorum. Geçtiğimiz günlerde geriye dönüp şöyle bir baktım. Bu süre içinde o kadar hareketli bir bilişim dönemi geçirmişiz ki bana ayrılan bu köşede Türk Telekom’du, Microsoft’tu, Linux’tu derken neredeyse dergiyle ilgili söylemek istediğim konulara çok fazla yer veremediğimi fark ettim. Aslına bakarsanız o kadar çok konu var ki biriken, hangisinden başlayacağıma karar verebilmek için kendi içinde bir önem sırası yapmam gerekti. Bu ay, listenin başına yerleştirdiğim, oldukça önemli bir konu olan ve e-postalar kadar sizlerle iletişimimizde büyük bir payı olan CHIP forumları ile ilgili bazı konuları paylaşmak istiyorum.

Öncelikle, CHIP forumlarını takip etmenin her CHIP editörünün bir görevi olduğunu söyleyerek başlamak istiyorum. Yani orada yazılanlardan, tartışılan konulardan ve isteklerinizden her editörün haberi olduğuna, dikkate alınıp tartışıldığına emin olabilirsiniz. En çok yapılan “CHIP editörleri forumlara katılmıyor” eleştirisine de şöyle bir açıklama getirmek istiyorum: Bildiğiniz gibi, CHIP forumları moderatörler kontrolünde yürüyor. Önemli bir konuda da zaten bu arkadaşlarımız mutlaka yardımcı oluyorlar. Tabi

ki zaman zaman CHIP editörlerinin de bu forumlarda kendi konuları ile ilgili mesajlarını okuyabilirsiniz. Ancak CHIP forumlarının aslında ağırlıklı olarak dergi ile ilgili her türlü eleştiri ve tavsiyelerinizi anında bize ulaştırabilmeniz, tüm CHIP okuyucularını bir araya getirebilmemiz ve bizim yetişemediğimiz durumlarda bilgileriniz ile birbirinize yardımcı olabilmemiz için kurulduğunu da unutmamak gerekiyor. Takdir edersiniz ki yazmak okumaktan daha zordur. Bu yüzden editörlerimizin siz değerli CHIP okuyucularının isteklerine, sadece forum katılımcılarının değil tüm diğer CHIP okuyucularının da yararlanabilmesi için forum yerine dergi içinde cevap yazmasını da anlayışla karşılayacağınıza eminim.

Hep sizler bir şey isteyecek değilsiniz ya. Bu sefer de benim siz forum katılımcılarından bir ricam olacak: Biliyorsunuz ki bizler sizlerle varız ve fikirleriniz, eleştirileriniz ve önerileriniz gerçekten bizler için çok önemli. Bu noktada tek beklediğimiz bu eleştirilerinizin yıpratıcıdan çok yapıcı olması. Lütfen herhangi bir konu için sadece “olmamış” ya da “kötü olmuş” yazıp bırakmayın. Nedenini de söyleyin ki sizlere daha iyi bir dergi sunabilmek için bu konuda elimizden geleni yapalım. Dergi ile ilgili söyleyecek bir şeyleriniz var ve eğer hala üye değilseniz de www.chip.com.tr/forum adresinden CHIP ailesine katılabilirsiniz. Hepinizi bekliyoruz.

ASUS'tan yeni Intel Sonoma işlemcili dizüstü

Çekici dizüstü platformu

■ Asus, Intel'in yeni Sonoma Platformu tabanlı W3, W5 ve V6 modellerini tanıttı. Bu dizüstü PC'ler güçlü veri işlem kapasilerinin yanı sıra 12, 14 ve 15 inç standart ve geniş ekranları ile her seviyeden kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik total mobil çözümler olacak şekilde tasarlanmış. Sonoma tabanlı yeni bilgisayarlar Alviso kod isimli yeni bir yonga seti kullanıyor. Çift kanal DDR-II bellek mevcut sistemlere kıyasla daha yüksek bir performansa izin verirken, W3 ve V6 modellerinde bulunan PCI Express grafik kartları kaliteli görüntü ve hız sağlıyor. Güçlü bellek modülü sadece performansa katkı yapmak için değil stabiliteyi de arttırmak için tasarlanmış. Opsiyonel Bluetooth seçeneği ise diğer mobil cihazlarla olan iletişim imkanlarını genişletiyor.

Bilgi için: www.asus.com

Yönetmenlere özel

SD Connect

■ Convergent Design firmasının SD Connect ürünü, tüm giriş/çıkış biçimleri ile uyumlu, standart çözünürlükteki ses ve görüntüyü istenilen formata çevirebilen kompakt bir dönüştürücü. SD Connect; Final Cut Pro, Premiere Pro, Vegas Video, Media 100 ve Xpres Pro/DV gibi NLE uygulamalarında, ses ve görüntünün sisteme aktarılması ve tekrar oynatılmasında iş akışını desteklemek amacı ile tasarlanmış. Analogdan dijital / dijitalden analoga ses ve görüntü işlemede ihtiyaç duyulabilecek tüm çevrimleri yapan alet, her formatta giriş ve çıkış kullanıma sunuyor. Bütün formatlarda (DV, Component, Composite, S-Video, Uncompressed 10-bit SDI, Balanced Analog Audio, ve AES/EBU Audio) ses ve görüntüyü birbirine çeviriyor. Sıkıştırılmamış SDI için hem embedding hem de disembedding ses sağlıyor. SD Connect tek başına çalışan bir cihaz ve NLE sistemine bağlı bir bilgisayar sistemine ihtiyaç duymuyor.

Bilgi için: www.sd-connect.com

El titremeleri artık sorun değil

Fare denetleyicisi

■ Yeni bir denetleyici sayesinde, elleri çok fazla titreyen kullanıcılar da normal bilgisayar faresini giriş cihazı olarak kullanabilecekler. IBM'in geliştirdiği denetleyici, elin titreme hareketlerini normal kullanıcı girişlerinden ayırıyor ve bunun için film çekiminde kullanılan stabilizasyon teknolojisine benzer bir ilkedden faydalıyor. Benzer şekilde tuşlara çok fazla basılması da ayırt edilebiliyor. IBM'in bu ürünü, özellikle Parkinson ve benzeri hastalıklara sahip kişileri hedef alıyor. Bilgisayar ile fare arasına takılması gereken cihaz, tüm fareler ve işletim sistemleri ile çalışabilecek. Söz konusu fare denetleyicisi ilk olarak İngiliz firması Montrose Secam tarafından piyasaya sunulacak. Fiyatın ise yaklaşık olarak 100 dolar olması bekleniyor.

Bilgi için: www.ibm.com

Özgürce yazmak herkesin hakkı

Kablosuz yazma zevki

■ Kablosuz iletişim hayatın her alanında giderek daha fazla yaygınlaşıyor. Örneğin büyük bir odada çalışıyorsanız bilgisayarınıza uzaktan müdahale etmek isteyebilirsiniz. Bir diğer uygulama sebebi ise kablo karmaşasına biraz olsun dur demek. Segment Bilgisayar tarafından dağıtımı yapılan Everest kablosuz klavye fare seti ilk etapta çekici görüntüsü ile dikkatleni topluyor. Siyah ve gümüş rengin hakim olduğu set, en yeni kasalar ve ekranlar ile son derece uyumlu. Kablosuz iletişim için radyo frekansının kullanılması iletişim sorunlarının önüne geçilmesini sağlıyor.

Üstelik 256 adet farklı kanal yer almakta. Bu sayede aynı ofiste çok sayıda kişi bu seti kullanarak rahatça çalışabiliyor. Klavyenin alt kısmında yapılan düzenlemelerle masa üzerinde kayması engellenmiş. Ergonomik tasarıma sahip olan klavye setinin en üst kısmında çoklu ortam tuşlarına yer verilmiş. En çok kullanılan programlara kı-

sayol atamak da mümkün. Uzun süreli çalışma halinde bile bilekleri yormayan klavye, şarjlı pillerle birlikte kullanılabilir. Beş adet programlanabilir tuş içeren optik fare ise şarj standına oturtularak şarj ediliyor. Fare kullanılmadığında kırmızı ışığı uyku moduna geçerek bataryanın daha uzun süre kullanılabilmesini garanti ediyor. Bu setin bir de siyah gümüş renkli seçeneği de bulunuyor.

Bilgi için:

www.segment.com.tr

Linksys'den kablosuz ev ağı ürünleri

Evi kablolardan kurtarın

■ Kablolu ve kablosuz ev ve küçük ofis ağları alanında ürünler sunan ve Cisco Systems'in bir birimi olan Linksys, ADSL2+ hızlı internet teknolojisi ile uyumlu 3 yeni ürünü piyasaya sunuyor: Linksys Wireless-G ADSL2+ Gateway (WAG54G v.2), Linksys ADSL2+ Gateway 4 port switch (AG241) ve Linksys ADSL2+ Modem (ADSL2MUE).

ADSL2+, 25 Mbps'ye çıkabilen hızlar sayesinde, İnternet Servis Sağlayıcı'ların High Definition TV yayıncılığı gibi yeni birtakım hızlı servis ve uygulamalar sunmalarını sağlıyor. Linksys'in yeni ürün yelpazesinde

yer alan ilk ürün, Linksys Wireless-G ADSL2+ ağ geçidi (WAG54G v.2), aynı kutu içerisinde sunduğu ADSL2+ Modem, internet paylaşımcı yönlendirici, 4 port 10/00 switch ve wireless-G (802.11g) erişim noktası ile ev internet bağlantısı için hepsi bir arada kablosuz bir çözüm.

ADSL2+ modem, bir telefon hattına bağlı olmadan, çevirmeli bağlantıdan çok daha hızlı olan, yüksek hızlı internet bağlantısı sunuyor. Böylece kullanıcılar, dosyaları, yazıcıları, sabit disk alanlarını ve diğer kaynakları paylaşabiliyor ya da PC oyunları oynayabiliyor.

4 adet PC veya diğer Ethernet cihazları doğrudan birbirlerine bağlanabilirken, hub ve switch'ler ile ağ istenildiği ölçüde büyütülebilir. Wireless-G erişim noktası, 32 adet kablosuz cihazın bir ağa 54 Mbps hızla, hiç kablo kullanılmadan bağlanmasını sağlıyor.

Bilgi için: www.linksys.com

Elektrik kesintilerine dikkat

Tunçmatik Newtech

■ Tunçmatik, Newtech UPS ile PC'leri, medikal ortamdaki ve sabit elektrik akımına ihtiyaç duyan cihazları elektrik kesintisine karşı koruyor. Tunçmatik Newtech, ani dalgalanmalardan arınmış enerji çıkışı, yüksek frekansla çalışma özelliği ve seçimli olarak sunulan SNMP teknolojisi ile dikkat çekiyor. Kullanıcı ihtiyaçları gözlemlenerek tasarlanmış Tunçmatik Newtech 1-2-3 kVA on-line UPS, ek akü takılarak sistemi daha uzun süre destekleme özelliğine de sahip.

Bilgi için: www.tuncmatik.com

Ayın fırsatı!

CHIP Dergisi'ne abone olmak isteyenler için güzel fırsat. Nisan ayında D&R, Evkur, Escortland, Genpatech, Megavizyon, NT, PC Gold, Teknosa, Vatan satış noktalarından Minton MMP 3002 MP3 çalar satın alındığında CHIP dergisi aboneliği hediye. Satın aldığınız MMP 3002 modeli üzerindeki kampanya pin kodunu www.mintonkampanya.com adresine girerek bu kampanyadan yararlanabilirsiniz.

Olympus C-7070 Wide Zoom

C-5060'ın güçlü veliahdı

■ 7.1 Milyon Piksel Olympus C-7070 Wide Zoom hem amatör hem profesyonel fotoğrafçıları memnun edecek özelliklere sahip. Olympus C-7070WZ geniş açılı ve yüksek kaliteli (1:2.8-4.8) Olympus lens ile 27 mm ila 110 mm arasında 4x optik zoom özelliğine sahip. Buna ilave olarak yeni 143 nokta çift odaklama (143 point dual focus) teknolojisi ile hareketli nesnelere hassas ölçüm ve odaklama mümkün kılınmış. C-7070WZ, "Predictive Auto Focus" adı verilen yeni sistemle odaklanan objeyi takip edip istenirse kullanıcıdan onay alabiliyor.

Açısı değişebilir Sunshine 1,8 inç LCD ekranı ile çekilen fotoğrafları en net şekilde görmek de mümkün. 27-110mm'lik geniş açılı yakınlaştırması yanında Olympus C-7070WZ 3cm'lik uzaklıktan 20.7 x 28.7 mm.lik alanda süper makro çekim yapabiliyor. Profesyonel fotoğrafçıların gereksinimi olan odaklama, beyaz denge-

si, diyafram ve enstantane gibi ayarlarını kullanıcıya bırakan tam manuel modlar da mevcut. Geniş aksesuar seçenekleri Olympus C-7070WZ modelinin kapasitesini çok daha yükseltiyor. WCON-07 geniş açılı dönüştürücüsü odaklamayı 18,9 mm'ye çıkarırken, TCON-30 tele dönüştürücü ise maksimum odaklama uzaklığını diyaframda herhangi bir kayıp olmadan 330mm'ye kadar yükseltiyor.

Bilgi için: www.beyazteknoloji.com

Pentium 4'ün 600 serisi işlemcileri

Intel hızlı ve sessiz

■ Piyasa lideri konumundaki Intel sadece satış rakamları ile değil, teknolojik gelişimle ulaştığı nokta itibarıyla de kendini lider konumda görüyor. Ancak geçen aylarda bu konumunu AMD'nin masaüstü işlemcilerine kapırdı. Athlon 64, daha düşük güç tüketimi ile daha yüksek performans sunuyor ve 64 bitlik mimarisini ile geleceği garanti altına alıyor. Intel ise yeni piyasaya sürdüğü Pentium 4 600 model serisiyle bütün bu açıklarını kapatmış. Daha yüksek performans için işlemciler 1 yerine 2 MB önbelleğe ve AMD'nin komut seti ile ol-

dukça uyumlu olan 64 bit genişlemelere sahip (EM64T). Örnek aldığı Speedstep teknoloji mobil işlemcilerin C1E olarak nitelenen bekleme durumu, performans odaklı işlemci hızı ayarlaması ve işlemci gerilimi açısından, Pentium 4 işlemcilerin güç tüketimini düşürmeleri bekleniyor.

İnanılmaz derecede tutumlu

Testimizde 3,6 GHz hızında bir Pentium 4 660 işlemciyle tavsiye edilen 560 serisi (yine 3,6 GHz hızında) bir işlemciyi, güç tüketimi açısından karşılaştırdık. Sonuçlar ise inanılmaz: Daha büyük bir ön bellek için eklenen transistörlerin güç tüketimini artıracığı konusundaki inancımıza rağmen, 660 serisi işlemciye sahip test sistemimiz, 560 serisi işlemcili test sistemimizden yaklaşık 40 watt daha az enerjiye ihtiyaç duyuyor. Bu da yaklaşık yüzde 30 oranında bir enerji tasarrufu demek. Performans artışı ise iyi optimize edilmiş bir Athlon 64 sistemiyle neredeyse aynı.

AMD'ye benzer olarak işlemcinin ve güç kaynağının gürültüsü de azaltılmış. Performanstaki artış ise çok etkileyici değil. Sadece Doom3 gibi önbellek kullanımının son noktaya ulaştığı programlarda 560 serisi işlemcilere göre yüzde 3 oranında bir performans artışı

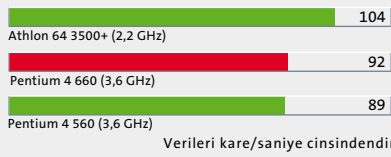
gözleniyor. Uy-

gulamaların büyük çoğunluğunda yüzde 2 ya da daha az bir artış oluyor ki bu da Intel'in 2 MB ön belleğe sahip Extreme Edition işlemcileriyle örtüşüyor. Performans konusunda Athlon 64 ise krallığını koruyor. Intel'in bu yıl içerisinde piyasaya süreceği P4 tabanlı çift çekirdekli işlemcileri gördükten sonra kartlar yeniden karıştırılıp, oyun yeniden başlayacağı benziyor. İşlemci hızlarında yapılacak ufak düşüşe rağmen çift çekirdekli işlemcilerin daha performanslı olması bekleniyor.

Sonuç: Intel, 600 serisi işlemcilerle iyi yönde bir adım daha atıyor. 500 serisi işlemciler aşırı ısındığı ve gürültülü çalıştığı için, bu yeni işlemciler güç tüketimi gibi konularda bile AMD ile boy ölçüşebiliyor. Intel fiyatları da bilinçli bir şekilde belirlemiş. 3.0 ile 3.6 GHz arası hızlardaki işlemcilerin fiyatları, 1.000 adetlik sipariş için 224 ila 605 dolar arasında değişiyor ve artışlar da yüzde 50'ye kadar.

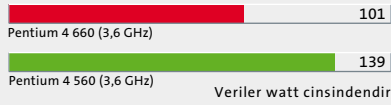
Oyun performansı: Doom3

(1024 x 768 piksel, 32 bit renk derinliği)

Güç Tüketimi

(Tüm sistem için toplam ihtiyaç, bekleme durumu)

Tasarrufu seviyor: P4 660 biraz daha hızlı olmasına rağmen, güç tüketimi konusunda 560 serisinden daha tutumlu.

AMD'den işlemci yarışında yeni bir model

Dizüstüne Turion 64

■ 64 bit işlemci yarışı tüm hızıyla sürüyor. Intel 64 bit işlemcisini yeni duyururken AMD de dizüstü bilgisayarlarda kullanılacak yeni 64 bit işlemcisi Turion 64'ü tanıttı ve enerji tasarruflu Turion 64 işlemcileri dizüstü bilgisayar üreticilerine sundu. Yeni işlemci mimarisini Athlon 64'te olduğu gibi hem 32 hem de 64 bit yazılımları destekleyecek. Bunun haricinde, AMD tarafından geliştirilen enerji tasarruf teknolojisi "PowerNow" ve komut grubu eklentisi "3DNow" da entegre olarak sunulacak. "ML" ve "MT" işlemci mimarileri ise

kullanılan güç farkını temsil ediyor. Turion 64 ML işlemcileri 35 Watt çekerken MT versiyonları ise çok daha azına ihtiyaç duyuyorlar. Çalışma hızları ise 1.6 ve 2.0 GHz arasında değişiyor. AMD, MSI'nin haricinde Asus, BenQ, Fujitsu Siemens ve NEC firmaların da Turion 64 iş-

lemcilerini kullanan dizüstü bilgisayarlarını piyasaya sunacaklarını duyurdu. Bu cihazların fiyatları ise henüz belli değil. 64 bit destekleyen işletim sistemleri yaygınlaştığında üretilen işlemcilerden tam verim alınabilecek.

Bilgi için:

www.amd.com

Yeni nesil pil teknolojisi

3 kat dayanıklı pil

■ Hitachi, lityum pillerden 2-3 kat fazla enerji üretebilen bir sıvı metanol pil icat etti. Yeni piller sayesinde dizüstü bilgisayarlar gibi hızlı enerji tüketen mobil cihazların uzun süre şarja gerek kalmadan kullanılması bekleniyor. AA (kalem pil) boyutlarındaki sıvı metanol oksijen ile karıştıran ve bu işlem sonucunda bir pil gibi enerji üreten sistemin 5,6 yıl içinde yaygınlaşması ve dizüstü bilgisayarlarda standart halini alması planlanıyor. Hitachi'nin ise ürünü 2006 içinde piyasaya süreceği söyleniyor. "Direkt metanol yakıt hücresi" (Direct Methanol Fuel Cell) adıyla bilinen yakıt hücrelerinde, karbon dioksit, su buharı ve enerji elde ediliyor. Lityum pillerden 2-3 katı daha fazla enerji üreten sistemin üzerindeki çalışmalarla gelecekte bu miktarın 8 kata çıkarılması planlanıyor.

Bilgi için: www.hitachi.com

Yeni bir cep telefonu markası

Pantech geldi

■ Güney Kore'de kurulan, Çin ve Rusya'dan sonra üçüncü olarak Türkiye'yi seçen Pantech'in telefonları artık Türkiye'de de bulunabilecek. Pantech'in Türk ortağı Transteknik Teknoloji 1970 yılından bu yana gelişmiş teknolojik ürünler pazarlıyor.

Pantech'in dinamik tasarımı ve geliştirilmiş yazılımı ile G700s, akılcı ve kompakt bir model olan G200, "bir kadın için, bir kadın kadar zarif" sloganlı G300, yüksek teknolojisiyle G500, tarz ve tasarımıyla dikkat çeken G600, dinamik 3B ses gücü ile GF200 ve dünyanın parmak izi tanıyan ilk cep telefonu olma özelliğine sahip GI100 modelleriyle, Pantech Türk kullanıcıların önünde görücüye çıktı. Pantech GI100'ün sahibinin parmak izini tanıyarak çalışması şimdiden kullanıcılar arasında büyük ilgi gördü. Daha ayrıntılı bilgi için www.pantech.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

Yaşamın her anında bir bilgisayar

Dijital yaşama Intel rötuşu

■ Intel, CeBIT'te "Dijital Yaşamınızın Kalbi: Intel" temasıyla teknoloji tutkunlarıyla buluştu. Yüksek teknoloji, modern sanat ve bir MINI Cooper convertible gösterisi ile Intel, mikro işlemcilerin geleneksel PC endüstrisinin dışındaki kullanım alanlarını gösterdi.

CeBIT'in bu yılki teması, değişen ve birleşen endüstriyi yansıtıyor. Bugün tüketici elektronikini dijital teknoloji olmadan düşünmek imkansız. Eskiden saat hızına, bant genişliğine ve arabirimlere odaklanılırken, bugün işlevlere, yararlığa ve yeni bir dijital yaşam biçimine odaklanılıyor.

Bilgisayar ve iletişimi birleştiren bu yaşam biçimi, her yerde yaşanabiliyor. Elektronik setlerin kullanıldığı oturma odalarında şimdi, Intel Pentium 4 işlemciye dayanan şık eğlence PC'leri ev sakinlerine müzik, video ve TV kaydı olanağı sağlıyor ve bunu çoğunlukla da kablosuz olarak yapıyor.

Intel, çoklu çekirdekli teknolojiyi kullandığı işlemcileri bu sene piyasaya sürerek bu teknolojiyi bir üst performans seviyesine çıkarmayı planlıyor. Çift ve çoklu çekirdekli ürünler, tek bir işlemcide iki veya daha fazla işlemci çekirdeği yerleştirilecek şekilde tasarlanıyor ve aktivitelerin aynı anda yönetil-

melerine izin veriyor. Intel, standında, bir MINI Cooper convertible'a yerleştirilmiş küçük bir PC şeklinde, Intel Pentium M işlemciye dayanan yeni bir uygulamanın gösterimi yaptı. PC, araçta genellikle pek çok farklı cihaz tarafından yerine getirilen işlevleri üstleniyor. Örneğin arka koltuktaki yolcular film seyretme veya oyun oynama olanağı sağlayabiliyor. Ön koltukta oturan yolcu e-postalarını okurken, sürücü de seyir sistemini kontrol edebiliyor, MP3 müzik dinleyebilir veya telefon görüşmesi yapabiliyor. Sistem, dokunmatik ekran veya sesli komutlarla kontrol ediliyor.

Bilgi: www.intel.com

Acer Aspire 1692 WLMi

Sonoma işlemcili Acer

■ Intel'in yeni Sonoma işlemcisini kullanan Acer'in Aspire 1692 model taşınabilir bilgisayarını Infronic tarafından Türkiye'de pazara sunuldu. Acer Aspire 1692WLMi model taşınabilir bilgisayar, Intel'in 915PM (Sonoma) yonga setli işlemcisinin

yanı sıra PCI Express ekran kartı da kullanıyor. Aspire 1692WLMi, Acer'in kullanıcıların istekleri doğrultusunda geliştirdiği yeni kasa tasarımına sahip.

Kullanıcı için kolay kullanımı baz alan bu tasarım, güçlü özellikler ve özel geliştirilmiş yüksek parlaklıklı geniş ekran (15.4 inç) Acer CrystalBrite LCD ile birleştirilmiş. Infronic tarafından Türkiye'de 1,899 dolar fiyatla satışa sunulan Acer Aspire 1692WLMi taşınabilir bilgisayar, Centrino platformu ile 533 MHz FSB'li yeni Intel Pentium M 1.73 GHz işlemci kullanıyor. Bu sayede kablosuz iletişim olanağı sunan sistem, ayrıca Bluetooth, kızılötesi, 4'lü kart okuyucuları gibi tüm gelişmiş teknik özelliklere sahip.

Bilgi için:

www.infronic.com

GB mail hesapları savaşı sürüyor

Yahoo mail 1 GB

■ Google'ın 1 GB kapasiteli Gmail servisini herkese açacağını ilan etmesinden sonra Yahoo da e-posta servisindeki kapasitesini 1 GB'ya çıkaracağını açıkladı. Symantec de virüs tarama hizmeti verecek. Yahoo'nun bu adımından sonra Microsoft'un da Hotmail adreslerinin kapasitesini 1 GB'a çekmesi bekleniyor ancak Hotmail aksi açıklamalara rağmen e-posta kotası yükseltmesini bu güne kadar sadece belli bölgelerdeki kullanıcılar için uyguladı. Ücretsiz e-posta servislerinin GB boyutunda kapasite sunması sonucunda e-mail adresleri yüksek boyutlu verilerin saklanma merkezi haline gelmiş, hatta bazı yazılımlarla gmail sahipleri, birbirlerinin hesaplarında bulunan müzik, video ve yazılım dosyalarını paylaşmaya başladıkları için Gmail hesaplara veri yükleme miktarında sınırlamaya gitmek zorunda kalmıştı.

Bilgi için: www.yahoo.com

Canon bürokrasiye savaş açtı

Kuyruklar artık bitsin

■ Canon, Java tabanlı geliştirdiği yeni teknoloji MEAP (Uygulamaların Yüklenebileceği Çok Fonksiyonlu Platform/ Multifunctional Embedded Application Platform) ile kullanıcılara değişen ihtiyaçlarına göre geliştirilebilecekleri ürünler sunuyor. Özellikle büyük kurumları hedef alan teknolojinin en önemli özelliği, yoğun bürokratik işlemlerin sürdüğü kurumlarda kullanıcıları, müşterileri görevlilerin insafına mahkum etmeden hedefe ulaştırması.

MEAP teknolojisi bir fotokopi makinesinin, önceden hazırlanan bir yazılım sayesinde, bir sunucu ile kablosuz bağlantı kurmasını ve kullanıcısının isteğine göre, istenilen formları, sunucunun üzerindeki veritabanındaki bilgilerle birleştirerek basabilmesini sağlıyor. Böylece bir devlet hastanesinde si-gorta bilgilerinin onaylanması için kullanıcıların dijital kimliklerini makineye yerleştirip, birkaç tuşa basarak gerekli formları makineden alması mümkün hale geliyor.

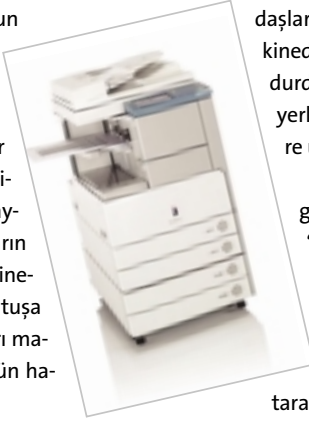
Veya bir otelde görevlilerin size bakmasını beklemeden kredi kartınızla

oda ücretinizi ödeyebiliyor, faturanızı alıp ayrılabilirsiniz. Ya da Emniyet müdürlüğündeki dijital fotokopi makinesinin üzerine yine özel bir program yüklenerek, pasaportunu veya ehliyetini yenilemek isteyen vatandaşların tek bir tuş ile talep formunu makineden basmaları, ilgili bölümleri doldurduktan sonra, formu yine makineye yerleştirip otomatik olarak ilgili birimlere ulaştırmaları sağlanabiliyor.

Canon'un yeni teknolojisi MEAP ile gerçekleştirilebilecek olası hizmetler "kullanıcı arayüzü ekranı ve lokal konsol üzerinde kontrol, ağ işlemleri, dosya sistemi işlemleri, web sayfası gösterme, LAN veya WAN'daki cihazları tespit etme; kopya, tarama, baskı ve faks işleri; iş yönetimi, aygıt yönetimi olarak sıralanıyor.

Bilgi için: www.hesmak.com.tr

Seyahat arkadaşı Lexmark P315

Kişisel fotoğraf stüdyosu

■ Dijital kameranın gidebildiği her yere gitme iddiasıyla kullanıcının karşısına çıkan P315 böylece iş seyahatlerinde ya da tatilde çekilen fotoğrafları, anında yazabilme imkanı kazandırıyor. PictBridge özelliği ve kart slotları sayesinde baskı kalitesini arttıran cihaz 2,5 inç'lik geniş ve renkli LCD ekranı sayesinde, bastırmadan önce fotoğrafların ön izlemesini yapma imkanı da sunuyor. P315, 10 ayrı hafıza kartını destekleyen kart yuvasına sahip: CompactFlash Type I & II, Microdrive, MultiMedia Card, Secure Digital Memory Stick (MS, Pro, Duo), Smart Media ve xD. P315, 2,2 kg'lık ağırlığı, el çantası kadar küçük olması ve bilgisayar gereksinimi olmaması nedeniyle osn derece kullanışlı görünüyor.

Bilgi için: www.lexmark.com.tr

Jean ve mücevher kaplı cep telefonu

Siemens SL65 Escada

■ Siemens ve moda devi Escada'nın ortaklaşa ürettikleri yeni cep telefonu SL65 ESCADA, özel jean tasarımı ve üzerindeki Swarovski kristalleriyle, teknolojiyle modayı gerçek anlamda buluşturuyor. Sadece 7 bin adet üretilen SL65 Escada'lardan 300 adeti Türkiye'de Mart ayından itibaren satılacak. SL65 Escada, görünüşüyle olduğu kadar teknolojik özellikleri bakımından da oldukça etkileyici. 5x dijital zumlu tümleşik VGA video kamerası, 65.000 renkli ekranı bulunuyor. Kırmızı göz etkisini azaltan takılabilir flaşı sayesinde, ışığın yetersiz olduğu zamanlarda bile çekim yapabiliyor. SL65 Escada'nın GPRS ve üç bant özelliği sayesinde dünyanın her yeriyle bağlantı kurarak iletişim sağlamak mümkün.

Bilgi için: www.siemens.com.tr

Linux ve 64 Bit Bilgisayarlar için

Açık koda Nero

■ Nero, yazma programının yeni versiyonunu tanıttı. Firma, NeroLinux ile de Linux dünyasına adım atıyor. Program, tüm önemli veri biçimlerini yazabilecek veya kopyalayabilecek ve SuSe'den RedHat'e kadar önemli tüm Linux dağıtımlarını da destekliyor. Ayrıca KDE ve Gnome için de kısayollar ekliyor. Yazılım, kayıtlı tüm tam sürüm Nero kullanıcıları için www.nero.com adresinde ücretsiz olarak sunuluyor. En geç haziran ayına kadar da Nero'nun 64 bit versiyonu yayınlanmış olacak. Video yazılım paketi Nero Digital Pro da bu tarihe kadar 30 Euro'dan satışa sunulmuş olacak. Program paketi içerisinde Nero Recode, NeroVision Express, ShowTime ve MediaHome araçları bulunuyor.

Bilgi için: www.nero.com

Cildi Bozmayan Fotokopi Artık Mümkün

Xerox kitapları kurtarıyor

■ Dünyanın önde gelen teknoloji şirketlerinden Xerox, ciltli bir kitabın fotokopisini çektirirken karanlık ve kara lekeli bir fotokopi çekmemek için kitap cildi üzerine uygulanan kaba kuvvetle cildin bozulmasına neden olan problemi çözen bir teknoloji geliştirdi. Xerox'lu bilim adamları bu problemi çözmek için matematik formülüne dayalı bir yazılım geliştirdiler. Geliştirilen bu yazılımla, herhangi bir marka fotokopi cihazı ya da tarayıcı cihazı ile kitap cildine zarar vermeden, lekesez ve düzgün bir şekilde okunabilen bir kopyalama veya tarama işlemi yapılabilecek.

Xerox'un A.B.D Webster Laboratuvarlarında Beilei Xu ve Robert P. Luce tarafından geliştirilen çalışma, Çin'de gerçekleştirilen 5. Uluslararası Görüntüleme Bilimi ve Baskı Konferansında tanıtıldı. Yapılan çalışma ile ilgili açıklamalarda bulunan Xu ve Luce, "Fotokopisi çekilecek ya da taranacak kitap, makinanın cam yüzeyine yapıştırılmayınca; kitabın tüm yüzeyi aynı şekilde ışık almadığı için basılan yerlerin bir kısmı karanlık ve siyah lekeli çıkıyor, ayrıca kitabın cam yüzeyinden uzakta kalan ve cilt kıvrım yerine yakın olan bölgelerdeki harfler düzgün olmayan çarpık ve yamuk bir görüntü ile

kopyalanıyor veya taranıyordu ama; geliştirdiğimiz teknoloji ile bu problemi ortadan kaldırıyoruz" dedi. Bu problemi düzeltebilmek için geçmişte özel ve pahalı bazı çözümler denendi. Xerox özellikle kitap fotokopisi çekebilmek için kitabın üzerine oturulabildiği açılı kenarı olan (Ters bir rahle görüntüsünde) fotokopi makineleri üretti. Firma, Kitap taraması yapmak üzere de kitabın sırt üstü yatırılarak, kitabın üzerinden tarama yapan yükseklik sensörlü (Sayfa üzerindeki yükseklik ve alçaklıkları algılayan) tarayıcı cihazları tasarlamıştı.

Bilgi için: www.xerox.com

Hayatımıza bir de ".eu" girecek. Avrupalı'ya özel alan adı hazır

■ ICANN'ın yaptığı açıklamada, ".eu" uzantısı hakkındaki görüşmelerin son noktaya geldiği belirtildi ve AB'nin 2006'dan itibaren yeni alan adını kullanabileceği duyuruldu. Görüşmelerde AB tarafını temsil eden EURid kuruluşu da ".eu" alan adının nisan, mayıs aylarından itibaren Domain Name System (DNS) indeksine girileceğini açıkladı. ".eu" alan adının DNS dizinine girmesinden birkaç ay sonra ise ".eu" alan adı son kullanıcıların erişimine açılacak. ".eu" alan adı bir sitenin veya kurumun Avrupalı olduğunu göstermek için kullanılacak. Firmalar Avrupalı kimlikleri ile rekabet avantajı kazanmayı planlıyor.

Bilgi için: www.icann.org

Linux ve 64 bit bilgisayarlar için Intel'e "E-ink"

■ Katlanabilen, kıvrılabilen ince "kağıt" ekranlar üreten ve bu teknolojiyle Amerika'da reklam panoları üreten "E-ink" firması Intel tarafından satın alındı. Intel'in ince, katlanabilir kağıt ekranlara yatırım yapması olarak yorumlanan evlilik sayesinde yakın gelecekte Intel'in elektronik kağıt alanında ürünler geliştirmesi bekleniyor. İnce, kağıt ekranların gelecekte kitaptan, gazetelere kadar pek çok mecrayı dijital olarak yaymak için kullanılacak en önemli gelişme olduğu düşünülüyor.

Bilgi için: www.eink.com

Yüksek çözünürlüklü oyunlar için yeni Xbox

Yeni Xbox etkileyici

■ Microsoft'un gelecek olan yeni oyun konsolu video ve oyunları yüksek çözünürlükle televizyon ekranına getirecek. Şef geliştirici J Allard, San Francisco'da düzenlenen Game Developers Conference'da (GDC), Microsoft'un bu sistemi ile video oyunlarında "HD çağını" açacağını açıkladı. Konsol bunun için bir IBM işlemci ve ATI grafik yongası ile donatılacak ve Allard'ın açıklamalarına göre bu sayede saniyede bir milyardan fazla hesaplama (Teraflop) yapmak mümkün olacak. IBM Chip, farklı işlemleri aynı anda gerçekleştirmek için bir çok işlemci çekirdeği kullanabilecek.

Microsoft yöneticisi tarafından yapılan açıklamaya göre gelecek oyun sistemi ayrıca sabit bir internet bağlantısına sahip olacak ve kişiselleştirilebilecek. Xbox Live hizmeti ile sadece başka konsol sahipleri ile oyun oy-

nanmayacak aynı zamanda oyunlarla ilgili ekstralardan bulunduğu bir ticaret faaliyeti de gerçekleştirilecek. Microsoft'un düşündüğü yeni sistemde küçük tutarlar için özel bir ödeme sistemi ile bir pazar yeri bulunacak ve basit bir kullanıcı arayüzü ise konsol ile alışveriş yapmayı ve ürünleri online satın alınmayı sağlayacak.

Bilgi için: www.microsoft.com/xbox/

GÜNCEL MOBİL

Siemens SF65 fotoğrafçıları kışkandırıyor

Tam kamera tam telefon

■ Siemens, “%100 dijital kamera %100 telefon” sloganıyla piyasaya sunduğu yeni model telefonu SF65’i Antalya’da gerçekleştirdiği bir toplantı ile tanıttı. Toplantıya katılan fotoğraf sanatçısı Bennu Gerede, SF65 ile çektiği fotoğrafları ser-

SF65: Kapağı çevrildiğinde eksiksiz bir fotoğraf makinesine dönen telefon beğeni topluyor.

gileyerek, çekim aşamasında yaşadığı deneyimlerini katılımcılarla paylaştı. Gerede, “SF65 ile yaptığım çalışmalarda sanat fotoğrafçılığının tadına vardım. Telefonun tek bir hareketle fotoğraf makinesine dönüşmesi, insanda gerçek dijital kamera hissi yaratıyor. Entegre flaşının ve zum özelliğinin de olması ayrı bir avantaj” dedi. Siemens tarafından geliştirilen yeni model cep telefonu SF65, kapağı çevrilerek tam işlevli bir dijital kamera olarak da kullanılabilir. Kameralı cep telefonlarına yeni bir boyut kazandıran SF65, 1.3 megapiksel dijital kamera, entegre LED flaş, 4x zum, döner ekran ve 65 bin renk yüksek çözünürlüklü ekran özelliğine sahip. İlham, yenilik ve tasarım özelliklerini tek bir üründe bir araya getiren SF65’in dönebilen ekranı, telefonun gerçek bir dijital kamera gibi görünmesini ve hissedilmesini sağlıyor.

Bilgi için: www.siemens.com.tr

Konuşurken eller serbest

Jabra BT800

■ Jabra yeni modeli olan BT800 Bluetooth kulaklığını tanıttı. Mavi bir LCD ekrana sahip olan ürün, “Caller ID” özelliği sayesinde sizi arayanların numaralarını gösteriyor. Sadece 4 kontrol tuşu kullanarak, gelen aramaların dahil olmak üzere birçok işlemi 10 metre dahilinde Bluetooth kulaklığınız üzerinden yapabiliyorsunuz. Jabra BT800 ayrıca DSP teknolojisi kullanıyor. Jabra BT800 bu teknoloji sayesinde, telefon görüşmeleri sırasında meydana gelen ses bozukluklarını ve gereksiz ses seviyesi artışını engelleyebiliyor.

Bilgi için: www.jabra.com

2005 yılının en iyi cep telefonu: Samsung D500

Farklı ve ileri bir model

■ Cep telefonu pazarında dünya ikincisi Samsung Electronics’in D500 modeli cep telefonu Fransa’nın Cannes kentinde

Samsung D500: 3G alanında sesini başarıyla duyurabilecek modellerden biri.

düzenlenen 3GSM World Congress’te GSM Birliği tarafından 2005 yılının en iyi cep telefonu (Best Mobile Handset 2005) seçildi. Mart ayının ilk haftasında Samsung Türkiye tarafından da pazara sunulan D500, 60 dakika kesintisiz video çekim imkanıyla kullanıcılara geniş kapsamlı multimedya özellikleri sunuyor. Öte yandan etkinlik kapsamında Z500, Z130 ve Z300 modellerindeki 3G cep telefonlarını tanıtan Samsung Electronics, multimedya alanındaki kimliğini yansıtan “Digital Multimedia Broadcast” cep telefonlarını da kullanıcılarla buluşturdu.

Bilgi için: www.samsung.com.tr

Yüksek kaliteli video kamera

V620 ile MotoVIP

■ Motorola’nın V600 Couture modeliyle başlattığı seri, MotoVIP V620 ile devam ediyor. V620 yüksek kaliteli video kayıt özelliği, ses performansı, siyah şık tasarımı, kişiselleştirme alanındaki zengin seçenekleri, kablosuz bağlantı özgürlüğü ve benzer birçok gelişmiş özelliğiyle dikkatleri üzerinde topluyor.

Entegre VGA kamerası ile yüksek kalitede resim ve video kaydedebilen Motorola V620 sayesinde, kullanıcılar çektikleri video ve fotoğrafları MMS ile arkadaşlarıyla paylaşabilecekler.

Ayrıca arayan kişilerin fotoğraflarını rehberlerine ek-

leyerek arayanının sadece ismini değil kendisini de görebilme şansına sahip olacaklar.

Motorola V620’nin 176 x 220 çözünürlükteki 262 bin renkli TFT ekranı, internetten indirilen videoların izlenmesinde de büyük bir keyif sunuyor. Ayrıca Motorola V620, Bluetooth kulaklık hedyeli.

Bilgi için: www.motorola.com/tr/

GÜNCEL MOBİL

Göze takılan cep telefonu

Hem göze hem kulağa

■ Cep telefonu konusunda ilginç tasarımlar her zaman dikkat çekiyor. Üreticiler ise bazen prestij, bazense farklı bir kullanım alanına yönelik farklı tasarımlarıyla ön plana çıkmayı seviyorlar. Stereo kulaklık şeklinde telefon üreten Panasonic'ten sonra şimdi de Motorola, son olarak kablosuz Bluetooth teknolojisini Oakley güneş gözlüklerine uyguladı.

Bu sayede tüketiciler, gözlükleri gözle-
rindeyken sadece tek tuşa dokunarak çağ-
rılara cevap verebilecek ve arama yapabi-
lecek. RAZRWire adı verilen buluş, Oak-
ley'nin optik alanındaki deneyimi ile
Motorola'nın Bluetooth teknolojisinin bir-

leşmesiyle ortaya çıktı. Üç farklı rengi olan RAZRWire, özellikle bisiklet, kayak, kaya tırmanışı, golf gibi outdoor sporlarıyla aktif olarak ilgilenen tüketicilerin en konforlu biçimde kesintisiz iletişim kurabilmesi amacıyla tasarlandı. Bu teknolojiyi kullanan gözlükler, hareket halindeyken ellerin serbest kalmasını sağlıyor. Ürünün 2005 yılının ikinci yarısında satışa çıkması planlanıyor.

Bilgi için: www.motorola.com/tr/

Kablosuz otomobil Jaguar

Yolda Bluetooth

■ Motorola ve Jaguar, tüm 2005 model Jaguar marka otomobillerde, Bluetooth kablosuz teknoloji aracılığı ile hands free, araç içi konuşma olanağı sunulacağını belirttiler. Jaguar sahipleri, Jaguar onaylı Bluetooth kablosuz iletişim özelliğine sahip Motorola cep telefonu ile kurulan kablosuz bağlantı sayesinde cep telefonunun fiziksel olarak araca bağlı olması da gerekmeden Bluetooth yeteneklerinden faydalanabilecekler. Cep telefonu çantada veya cepte bile olsa bağlantı kolaylıkla kurulabilecek. Motorola cep telefonu, Jaguar Bluetooth Sisteme bağlandıktan sonra telefon rehberindeki tüm numaralar ve isimler sisteme yükleniyor. Sürücü, entegre direksiyon sistemi ve aracın ses sistemi aracılığı ile gelen aramalarına cevap verebiliyor veya telefon rehberindeki herhangi bir numarayla anında bağlantı kurabiliyor.

Bilgi için: www.motorola.com/tr

Cep telefonundan farksız ev telefonu

Ogatech OG-X400

■ Son yıllarda cep telefonlarından pek fazla farkı kalmayan telsiz telefonlara iyi bir örnek olan Ogatech OG-X400, oldukça başarılı özellikleriyle dikkat çekiyor. Arayan numarayı gösterme özelliğine (CLIP) sahip olan OG-X400 ayrıca, 400 isim

ve numara hafızalı telefon defteri, 1880-1900 Mhz frekansta dijital ses kalitesi, arama engelleme, altlık ünitesinde 6 adet el ünitesini çalıştırabilme, SMS gönderebilme ve alabilme, e-posta ve faks alma ve gönderebilme, 15 adet polifonik melodi ve titreşim seçeneği, animasyonlu menüler, eller serbest görüşme yapabilme, takvim ve hesap makinesi, tarih ve saat gösterme, Walkie-Talkie, 140 saat bekleme, 20 saat konuşma ve 15 saat şarj süresi gibi gelişmiş özelliklere sahip. Ağırlığı 168,5 gram, el ünitesi ise 105 gram ağırlığında olan Ogatech OG-X400'ün tüm menüleri Türkçe geliyor ve çeşitli dilleri de destekliyor.

Bilgi için: www.ogatech.com

Cep telefonu gibi: Ogatech OG-X400 cep telefonunu aratıyor

Symbian v9 işletim sistemi yolda

Akıllı telefonlara sistem

■ Büyüyen mobil pazarda büyük rol oynayan cep telefonları, gün geçtikçe gelişen donanımsal özelliklerinin yanı sıra, yazılım tarafında da büyük değişikliklere uğradı. Cep telefonu pazarında en çok konuşulan işletim sistemi olan Symbian, cep telefonlarının ufkunu sonuna kadar açmayı başardı. Cep telefonu kullanıcıları, son zamanlarda 3. parti şirketler tarafından yazılan yazılımları, cep telefonlarında kullanmaya alıştılar.

Fakat Symbian öyle bir işletim sistemi ki, cep telefonlarının taşıdıkları tüm özelliklere çeşitli yazılımlarla erişilebilmesini sağlıyor. Symbian işletim sistemi, yeni versiyon

9 ile gücüne güç katacağına benziyor. Her ne kadar Microsoft Smart Phone ve bazı Linux tabanlı cep telefonları baş gösterdilerse de, Symbian'ın kulvarına erişemediler. Yazılım geliştiricilerin Symbian OS için oldukça kolay ve ucuz yazılım geliştirmeleri, bu işletim sistemine rağbeti artırdı. Günümüzde kullanılan teknolojilerin hemen hemen tümüyle uyumlu olacak olan Symbian v9, bu yılın ikinci yarısında kullanıcıların beğenisine sunulacak.

Bilgi için: www.symbian.com

Güvenlik raporu

“Man in the middle” saldırıları

Halka açık kablosuz ağlarda hırsızlık

■ Üçüncü şahıs, aynı isimli filmde hatırladığımız bir karakterdi. Bu şahıs bir bilgisayara sahip olduğunda ve bir ağdaki kullanıcıları gözetlemek istediğinde de aynı davranışları sergiliyor, yani diğer adıyla “Man in the Middle” saldırıları düzenliyor. Pek de yeni olmayan bu teknik, halka açık kablosuz ağ bağlantı noktalarının kullanılmaya başlanmasıyla yeni bir amaca daha hizmet ediyor. Çünkü hırsızın kimsenin ruhu duymadan bütün veri akışını takip edebilmesi için, kablosuz

ağ bağlantısına sahip bir bilgisayar ile kablosuz ağın kapsama alanında olması yeterli. Bunun sırrı ise basit: Hacker, kablosuz ağa bağlanan bir kullanıcı ile kablosuz ağ sunucusu arasında duruyor ve bütün trafiğin kendi bilgisayarı üzerinden geçmesini sağlıyor. Ağdan aktarılan veriler, kurbanın bilgisayarına da sorunsuzca ulaştığı için bu olaydan kimsenin haberi olmuyor. Hacker ise bu sırada şifreler, kullanıcı hesapları ya da e-postalar gibi önemli bilgilerinizi okumakla

meşgul oluyor. Bilgisayarlara bu tip bir izinsiz giriş yapılmasına ARP Spoofing deniyor. ARP (Address Resolution Protocol) eski ve hiç güvenlik önlemi olmayan bir ağ protokolü. İhtiyaç duyduğu tek bilgi, Her bir MAC (Medium Access Control) adresine atanmış olan IP numarası, yani her bir ağ kartının fiziksel adresi. Kurbanın bilgisayarı, her bir ARP ile kendi IP adresini ve buna ait olan MAC adresini sunucuya gönderiyor, sunucu da kendisininkini geri bildiriyor. ARP Spoofing işlemi sırasında bu iki bilgisayarın arasına üçüncü bir bilgisayar giriyor. Kendi MAC adresiyle kullanıcının sunucuda kayıtlı olan IP numarasının birleştirilmesi gerektiğini sunucuya anlatıyor, kullanıcıya ise kendi MAC adresinin sunucununkiyle aynı IP numarasına sahip olduğunu gösteriyor. Bunu o kadar sıklıkla yapıyor ki, diğerlerini bastırıyor. Böylece bütün veri trafiği, kendi bilgisayarı üzerinden akarken, Etherreal gibi bir network sniffer ile bütün verileri okuyabiliyor.

KISA...KISA...

► **Office XP’de güvenlik açıkları**
Office XP’deki Word 2002, Visio Project ve Worksuit programlarında program hataları görülmeye başlandı. Kötü niyetli kişiler, bir tampon bellek taşması hatasını kullanabilir ve zararlı programları bilgisayarınıza yükleyebilirler. Bu açığı kapatmak için gereken yamayı Microsoft internet sitesinden indirebilirsiniz.
Bilgi: www.microsoft.com

► **Phishing’den sonra şimdi de “pharming”**
Pharming tekniğinde, sizi yanlış adreslere yönlendirmek için e-posta gönderilmiyor. Bunun yerine bilgisayarınızın DNS önbelleğine Truva atları yerleştiriliyor. Böylece kullanıcı gitmek istediği adresi doğru girse bile, karşısına dolandırıcıların sayfası çıkıyor. Buna karşı tek korumayı ise anti-virüs yazılımları sağlıyor.
Bilgi: www.antiphishing.org

► **Açık kaynak kodlu anti-spam yazılımları**
Firetrust firması, bir anti-spam çözümü olarak sunduğu Mail Washer Server yazılımını, açık kaynak kodu dünyasının hizmetine sunuyor.

» Kullanıcı-Hırsız-Sunucu

Kablosuz ağdaki dizüstü bilgisayar, sunucu ile istemci arasına giriyor. Sunucu için MAC adresini istemcinin IP’siyle ve tam tersi şekilde birleştiriyor. Böylece tüm veriler saldırı üzerinden geçiyor. O da bu verileri okuyup iletiyor.

EN ÇOK KARŞILAŞILAN 10 HİLE

Spam ve virüslerin dışında ağları tıkayan başka etkenler de var, mesela anlamsız içeriklere sahip e-postalar. Habersiz bilgisayar kullanıcıları ise bunların yayılmasını körüklüyor.

1	“Bonsai kitten”	Bir efsane artık: Hotmail’in ücretli olacağına dair gönderilen e-postalar bilgisayar kullanıcılarını hala etkiliyor olmalı ki, tüm dünyaya yaymaya devam ediyorlar.
2	Hotmail Hoax	
3	“A virtual card for you”	Tsunami e-postaları: Birinci e-postada bir tsunami mağduru bağışta bulunmak istiyor, ikinci e-posta ise bir çocuğun akrabalarını arıyor.
4	Playboy resmi	
5	Tsunami mektubu	Sahte virüs uyarıları: E-posta adresi dvorak@yahoo.com olan kişiye listenize almanız halinde, bir virüs konusunda sizi uyarıyor.
6	Tsunami kayıp çocuk	
7	Frogs ekran koruyucusu	
8	Yahoo instant message	
9	“Bloodhound”	
10	Applebees hediyesi	

Kaynak: Sophos

Truva atları Anti-Spyware mercek altında

BankAsh-A adlı Truva atı çok iyi tasarlanmış. Bu çok iyi gizlenmiş tehlikeli Truva atı, insanların bilgisayarlarına girip banka şifrelerini çalmak için yazılmış ama sadece İngiliz bankalarına zarar vermiş. Bununla da kalmayan zararlı kod, Microsoft’un Anti-Spyware yazılımını da uyarı mesajını engelleyerek atlatıyor.

Bilgi: www.sophos.com

Gittiğiniz yere bakın DNS saldırılarına dikkat edin

Güvenlik firmalarının yaptıkları uyarılarda, DNS önbellek şaşırtma saldırılarında artış yaşandığı dikkat çekiyor. Bu yöntemde, popüler web sitelerinin adreslerine saldıran hacker’lar, kullanıcıları casus yazılımların saldırılarına maruz kalabilecekleri adreslere yönlendiriyorlar. google.com, ebay.com gibi son derece popüler sitelerin alan adlarının başka yerlere yönlendirildiğine dair raporlar var.

Güncel PC sistemleri

CHIP Test Merkezi her ay üç adet PC sistemi oluşturup bu sayfalardan sizlere duyuruyor. Ofis, Multimedia ve Profesyonel kategorilerine ayırdığımız bu PC sistemleri her kesimden kullanıcıya rehberlik etmeyi hedefliyor.

yaklaşık 650 \$

Ofis PC

Kasa: 300 Watt güç kaynaklı standart ATX kasa

Anakart: Intel 865G yonga seti/ K8T800 ve Lan, Sound, USB 2,0

İşlemci: Intel Celeron D 335(2,8 GHz) / AMD Sempron 3100+ (socket 754)

Bellek: 512 MByte DDR400

Ekran Kartı: GeForce FX 5700LT / Radeon 9600 128 MByte

Sabit Disk: 80 veya 120 GB 7200 RPM

Optik Sürücü: 16X DVD-ROM

Klavye+Fare: Kablolu klavye ve kablolu scroll fare

Yazılım: Microsoft Windows XP Home

yaklaşık 1300 \$

Multimedia PC

Kasa: 350 Watt güç kaynaklı Midi-Tower ATX kasa

Anakart: Intel i915P yonga seti/ nForce4 ve Gbit Lan, 7,1 Sound, USB 2,0

İşlemci: Intel Pentium 4 550 (3,4 GHz) / Athlon 64 3200+

Bellek: 1 GByte DDR400 (2 * 512 MByte DDR400)

Ekran Kartı: GeForce 6600GT / Radeon X800 128 MByte

Sabit Disk: 200 GB 7200 RPM

Optik Sürücü: 16X DVD Yazıcı (Çift katman)

Klavye+Fare: Kablosuz klavye ve kablosuz scroll fare

Yazılım: Microsoft Windows XP Home

yaklaşık 2.000 \$

Profesyonel PC

Kasa: 420 Watt güç kaynaklı Big-Tower ATX kasa

Anakart: Intel i925X yonga seti/ nForce4 SLI ve Gbit Lan, 7,1 Sound, USB 2,0, Fireware ve S-ATA Raid

İşlemci: Intel Pentium 4 550 (3,4 GHz) / Athlon 64 4000+

Bellek: 2 GByte DDR400 (4 * 512 MByte DDR400)

Ekran Kartı: GeForce 6600GT-SLI / Radeon X800XL 256 MByte

Sabit Disk: S-ATA 250 veya 400 GB 7200 RPM

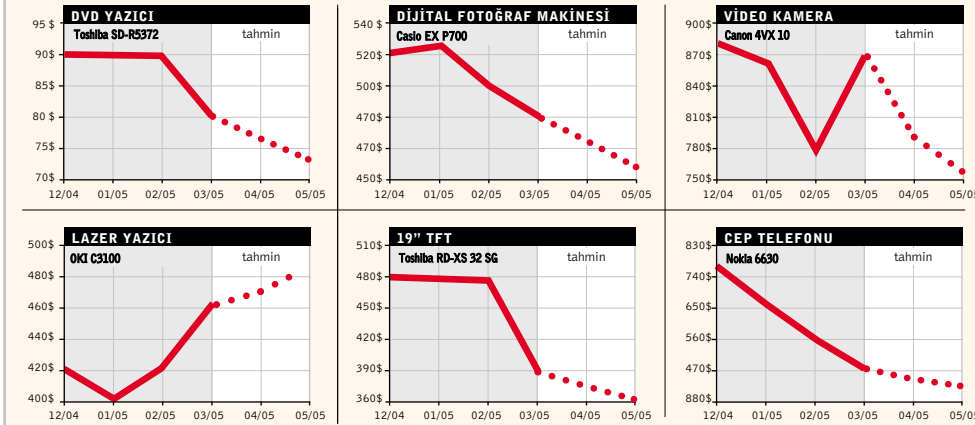
Optik Sürücü: 16X DVD Yazıcı (Çift katman)

Klavye+Fare: Kablosuz klavye ve kablosuz scroll fare

Yazılım: Microsoft Windows XP Professional

BİLEŞENLERDEKİ FİYAT DEĞİŞİMİ

» Önümüzdeki iki ay için CHIP'in fiyat tahminleri

Piyasaya henüz yeni çıkmışken Toshiba SD-R5372 yazıcı ve Casio EX P700 piyasanın tipik fiyat düşmelerinden nasibini alıyorlar. Canon MVX 10i dijital video kamera ve Oki C3100 lazer yazıcısı da kampanyalar sayesinde yakın geçmişte fiyatları düşen ürünlerden. Üretim fazlası ve büyük ürün depoları, TFT'lerin fiyatlarını aşağı çekiyor. Buna karşın Nokia'nın yeni 1,3 megapiksel cep telefonu 6630'un fiyatı ise sabit bir şekilde düşüyor.

Diyagramlardaki fiyatlar ortalama fiyatları esas alır

Kaynak: CHIP

e-CHIP içeriği

Nisan 2005

Sizler için her ay özenle seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlarla dolup taşan eCHIP'lerin içeriklerini ve bu CD'lerde yer alan bazı yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

2 TAM SÜRÜM PROGRAM

► PagePlus SE

On yılı aşkın geliştirme çabalarının sonucu olan ve düzinelerce yeni, geliştirilmiş özellik içeren PagePlus karşınızda! Ürün üzerinde yapılan sayısız değişikliğin ortak amacı, masaüstü yayıncılığı sizler için daha kolay, daha hızlı ve daha eğlenceli bir hale getirmek. Ürüne sadık müşterilerin geri bildirimini doğrultusunda yeni özellikler eklenmiş.

3. CD olarak verdiğimiz Tam Sürüm 3D Home Designer programını Türkçe olarak kullanmanız için gerekli ayarları anlatan Word dosyası eCHIP içinde bulunuyor.

► DrawPlus4

En son geliştirme araçları, süreçler ve teknik gelişmelerle baştan aşağı yenilenen DrawPlus, tüm çizim ve grafik ihtiyaçlarınızı karşılayacak nihai bir çözüm. Eskiye kıyasla daha iyi, daha kolay ve daha güçlü olan bu programla, yaratıcılığınızın sınır tanımayacak.

Her iki program için de kulumundan sonra *Help* menüsünden *Registration Wizard*'a girip e-posta adresinizi girmeniz gerekiyor. Daha sonra gerekli olan şifre e-posta adresinize gelecektir. Bu şifreyi girdikten sonra programı tam sürüm olarak kullanabilirsiniz.

ECHIP'TE YENİLİKLER!

Artık daha renkli!

Yenilenen arabirimiyle daha kullanışlı bir hal alan eCHIP'te programlar yanında eğlenceli bölümler de yer alacak.

► Flash oyunlar:

Bilgisayarınızla çalışırken birkaç dakikalık molalarınızda sizi eğlendirebilecek minik oyunlar artık her ay eCHIP'te yer alacak.

► Film fragmanları:

Gösterime girecek olan filmlerin yüksek kalitedeki fragmanlarını eCHIP arabiriminden izleyebilir veya bilgisayarınıza kopyalayarak arşivleyebilirsiniz.

► **PCONLINE:** Web sitesi tanıtımları, Studio Web+, Elektronik sözlük

DİKKAT!

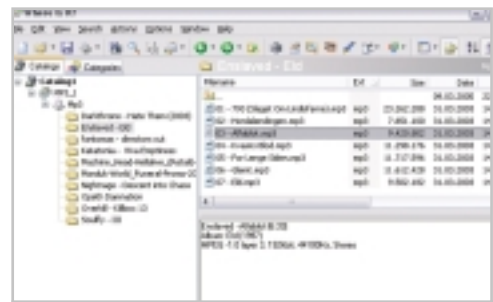
Çizik, kırık veya başka nedenlerden dolayı çalışmayan CD'lerinizi değiştiriyoruz. Bunun için yardim@chip.com.tr adresine adres ve telefon bilgilerinizi içeren bir e-posta gönderebilirsiniz.

WHERE IS IT? Tüm arşiviniz elinizin altında

► **Tüm arşiviniz elinizin altında:** Sahip olduğunuz tüm CD'lere veya hala kullanıyorsanız disketlere istediğiniz zaman ulaşmak istiyorsanız bu program tam size göre. Program sayesinde, CD içeriklerini görebilir, daha sonra ihtiyacınız olan CD'yi takip aradığınız bilgilere ulaşabilirsiniz.

► **Program ayarları: Dil seçimi, klasör ve eklentiler** Programı ilk çalıştırdığınızda karşınıza 10 sayfadan oluşan ayarlar penceresi çıkıyor. Bu bölümde programı İngilizce haricinde başka dil ile kullanmak istiyorsanız seçebiliyorsunuz. Yarattığınız katalog dosyalarının hangi klasörde yer alacağı, dosyaların sıkıştırılıp sıkıştırılmayacağı, gizli dosya seçimi, eklenti seçimi ve kullanıcı arabirimi için genel ayarları da bu bölümden yapabiliyorsunuz.

► **Dosyaları aratın:** Programı kullanmak oldukça kolay. Yapmanız gereken sadece CD veya disketinizi sürücünüze takmak. Daha sonra *File* menüsünden *New Catalog* seçeneğine tıkladığınızda, karşınıza çıkan pencereden yeni bir katalog ismi

Tam içerik: CD'nin içindeki MP3'lerin bilgileri dahi görüntüleniyor.

yaratıyorsunuz ve bu isme farenin sağ tuşuyla tıklayarak yeni bir menüye ulaşıyorsunuz. Bu menüdeki seçeneklerle istediğiniz diski seçebilir veya sınıflandırmak istediğiniz diskleri aynı yerde toplamak için disk grupları oluşturabilirsiniz. Ayrıca gelişmiş aratmalar yapabilir ve onlarca arşivin içinde istediğiniz dosyaya ulaşabilirsiniz.

WINDVD 6.0 Bilgisayarda multimedya keyfi

Eğer bir DVD oynatıcınız yoksa ve PC'nizden DVD izlemek istiyorsanız WinDVD tam size göre...

Dijital videonun zirvede olduğu günümüzde, sadece video dosyalarını klasik olarak izlemek yetmiyor. Üzerlerinde çeşitli efektler uygulamak, DVD'lerin sunduğu ekstra özelliklerden yararlanmak mümkün. WinDVD, dijital videonun sunduğu tüm ekstra özellikleri destekliyor. WinDVD ile bilgisayarınızda ev sineması keyfini tadabilirsiniz.

► Gelişmiş özellikler

WinDVD'nin klasik özelliklerine bir göz atarsak; çalma listesi, OSD bilgileri, renk ayarı, ses düzenleyicisi gibi ayarlar bulunuyor. Diğer video oynatıcılarından farklı olan özellikleri ise; istenilen bölümü seçebilme, dil ve altyazı ayarları, netlik, negatif görüntü, süreyi uzatma, hızlandırma ve yavaşlatma gibi gelişmiş ayarlar.

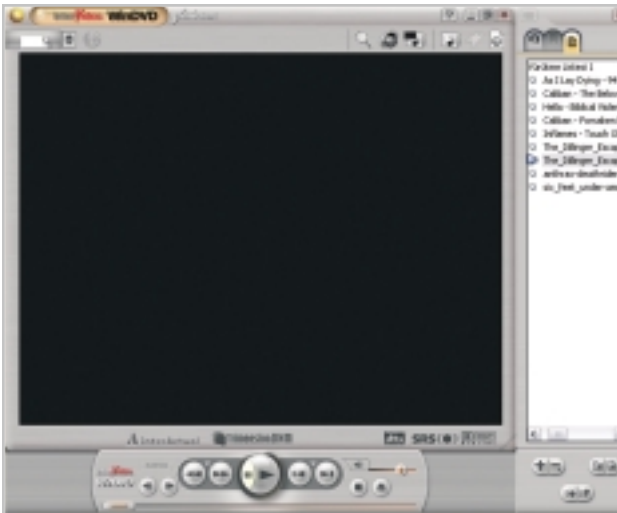
Ayrıca programda Windows Media Player'ın desteklemediği birçok dijital video formatı için de destek sunulmuş. Sözelimi, DVD kalitesindeki m2v formatı yazılımla oldukça başarılı bir şekilde çalışıyor.

► Ekran yakalama

DVD'lerden ve diğer medya dosyalarından ekran görüntüsü almak oldukça zordur ve her program ile yapılamaz. WinDVD'nin kendi içindeki bir araçla kolayca istediğiniz sahneden ekran görüntüsünü GIF formatında alabiliyorsunuz. İsterseniz herhangi bir video dosyasını izlerken zum yapabilir ve görüntüyü yaklaştırabilirsiniz. Ses efektleri de gelişmiş olan WinDVD'de ekolayzır, karaoke ve 3B ses özellikleri mevcut.

► Türkçe desteği ve ayarlar

Programın tüm menüleri Türkçe desteğine sahip. Ayarlar bölümüne girip tüm program ayarlarını Türkçe olarak yapabilirsiniz. Altyazı, ses dili ve OSD için de Türkçe seçilebiliyor. Bu bölümden aynı zamanda ses sisteminizi de seçebilir ve filmi kaç kanal ses ile izlemek istiyorsanız ayarlayabilirsiniz.

Derli toplu görünüm: WinDVD menülerini isterseniz basite indirgenmiş olarak kullanabilirsiniz.

DİJİTAL KAMERA

Neler getiriyor?

- ▶ Yüksek resim kalitesi
- ▶ Basit menü kullanımı
- ▶ PC olmadan fotoğraf çıktısı (PictBridge)
- ▶ Yeni ayar seçenekleri
- ▶ Daha iyi donatı desteği

MP3 OYNATICILAR

Neler getiriyor?

- ▶ USB üzerinden pil şarjı
- ▶ Daha çok ses ve video biçimi
- ▶ Daha iyi menü kullanımı
- ▶ Daha sağlam işletim sistemleri
- ▶ PC ile daha iyi veri alışverişi

DVD YAZICILAR

Neler getiriyor?

- ▶ Yeni DVD disk desteği
- ▶ Yüksek yazma/okuma hızı
- ▶ Daha iyi çift katman desteği
- ▶ Film DVD'lerinde daha az gürültü
- ▶ Daha az yazma kesintisi

AĞ TEKNOLOJİSİ

Neler getiriyor?

- ▶ Geniş erişim mesafesi
- ▶ Hızlı veri aktarımı
- ▶ Yüksek stabilizasyon, optimize çevrim
- ▶ Geniş işlev yelpazesi
- ▶ Ek güvenlik işlevleri

Firmware güncellemeleri

En iyi 111 Firmware güncellemesi

Yenisini satın alacağınıza, önce güncelleyin. Yeni bir firmware, modern donanımları hızlandırabilir, uyum sorunlarını aşabilir ve çok işlevli hale getirebilir. CHIP, sizler için üreticilerin destek sayfalarının derinliklerine daldı, bir sürü ağıta yeni firmware yükledi ve bu güncellemelerden en yararlı 111 adedini tespit etti.

Günümüzde hemen hemen tüm modern cihazlar, mikro işlemci üzerinde saklanmış küçük bir yazılım, yani firmware tarafından kontrol edilir. Bu yazılım, çalışma veya uyum sorunlarının aşılması, bazı işlevlerin hızlandırılması veya tamamen yeni özelliklerin eklenmesi amacıyla, donanım satın alındıktan sonra da güncellenebilir (buna "flash"lama adı veriliyor).

Birçok firma, belirli bir maliyet getiren sayısız müşteri sorunundan çekindiği için firmware iyileştirmelerini sadece acil durumlarda sunuyor. Böylece, aslında çok ilgi gören güncellemeler genellikle takip edilmeyen destek web sayfalarında veya karanlık internet forumlarında saklı kalıyor. Bunları da bulmak biraz detektiflik işi. Nitekim CHIP editörleri söz konusu gizli hazineleri ortaya çıkarmak için büyük çaba sarf ettiler. Araştırmalarımız ise teknik iyileştirmeler için gerçek bir hazine ortaya çıkardı. Arama sonucunda tespit ettiğimiz en değerli güncellemeleri bu yazıda bulabilirsiniz.

Donanımlarınızı en yeni firmware sürümleriyle güncelleyin

Bir kere doğru Firmware'i elde ettiniz mi,

sıra bunu cihaza yüklemekte. Güncelleme işlemindeki teknik adımların devamlı gelişmesi, çalışmayı kolaylaştırıyor. Kısa bir süre öncesine kadar mecburi olan DOS disketlerine günümüzde çok daha az ihtiyaç duyuluyor. Konforlu Windows araçları, yeni firmware güncellemelerinin yüklenmesini çocuk oyuncuğu haline getiriyor. Tabii ki her donanım cinsinin kendine has araçları ve yöntemleri var ve buna göre ilk olarak firmware'in bir taşıma ortamına (CD, Flash kartı) kaydedilmesi veya bir veri kablosu kullanılması gerekebilir. Bu işlemlerin nasıl gerçekleşeceğini ise ilerleyen sayfalarda tam olarak bulabilirsiniz. CHIP, etkin olarak güncellenebilen cihaz kategorilerini kılı kırk yararak araştırdı ve her bir flash sürecini ayrıntılı olarak anlattı. Bu yazı hazırlanana kadar yayınlanan en önemli güncel optimizasyonları her kategorideki hızlı bakış tablolarında bulabilirsiniz.

Güncelleme talimatlarına harfiyen uyun! Uymak yararınıza

Firmware güncelleme sırasındaki kullanıcı haklarınızı iyice öğrenin. Müşteri olarak tamamen hatalardan arındırılmış bir ürüne sahip olma hakkınız olmasına rağmen,

hatalı bir firmware güncellemesi sonrasında zor durumda kalabilirsiniz. Sonuç olarak yeni firmware üretici tarafından yayınlanır, yani sizin cihazı satın aldığınız firmanın bununla ilgisi yoktur. Bu konu hakkındaki tüm açıklamaları cihazının garanti sözleşmesinde bulabilirsiniz. Güncelleme sırasında ürün isminin tamamını göz önünde bulundurun ve güncelleme dosyaları ile beraber sunulan talimatları harfiyen yerine getirin. CHIP, firmware güncellemelerin yazılması sırasında ortaya çıkan sorunlardan sorumlu tutulamaz. Ancak artık firmware güncellenenizi yükleyebilir ve eski, yeni donanımınızın keyfine varabilirsiniz! →

İÇİNDEKİLER

Dijital fotoğraf makineleri	42
DVD yazıcılar	44
DVD/HD oynatıcılar/kaydediciler	46
Anakartlar	48
MP3 oynatıcılar	50
Ağ teknolojisi	52

Dijital fotoğraf makineleri

NELER GETİRİYOR?

- ▶ Yüksek resim kalitesi
- ▶ Basit menü kullanımı
- ▶ PC olmadan fotoğraf çıktısı
- ▶ Yeni ayar seçenekleri
- ▶ Daha iyi donatı desteği

Canon PowerShot Pro 1 gibi üst seviye bir dijital fotoğraf makinesine bile daha bir sürü yeni numara öğretebilirsiniz. 8 megapiksellik bu modelin ücretsiz güncelleme sonrasında eskiye kıyasla nesnelere çok daha hızlı odaklanması, örneklerden yalnızca biri. Daha iyi resim gösterimi ve daha akıcı zum denetimi de cabası.

Hafıza kartı veya kablo ile güncelleme

Birçok fotoğraf makinesi için firmware güncelleme zahmetinize girdiğimize geliyor doğrusu (Bkz. Tablo). Arama sırasında tam model tanımlamasının yanında

aygıtın seri numarasını da göz önünde bulundurmalısınız. Örneğin, Canon web sitesinde, yanlış güncellemeleri engellemek için dosya indirme öncesinde cihazların seri numaraları da soruluyor. İndirilen firmware, modele göre hafıza kartıyla veya veri kablosu ile PC'den dijital fotoğraf makinesine yazılabilir. İlk yöntemde söz konusu (paketlenmiş) Firmware dosyasını önce bir okuma cihazı yardımıyla hafıza kartı üzerine aktarmalı, ardından bunu fotoğraf makinesine takmalısınız. Eğer aygıt doğrudan USB kablosu ile bağlanıyorsa söz konusu firmware de doğrudan sürükle - bırak yöntemiyle aygıtta ta-

şınabilir. Hepsi bu kadar!

! DİKKAT: Güncelleme işlemi öncesinde her ihtimale karşı yeni piller takın veya daha da iyisi, dijital fotoğraf makinenizi adaptör ile prize takın. Güncelleme işleminin yarıda kesilmesi sonucunda işlev kaybıyla veya garantinin bozulması durumuyla karşılaşabilirsiniz.

Firmware desteği üreticiden üreticiye değişiyor

Maalesef tüm üreticiler hazırladıkları firmware'leri internet üzerinden ücretsiz olarak yayınlamıyorlar. Örneğin, Olympus için, E serisi hariç tüm makineleri bin bir zahmetle üreticiye geri göndermeniz gerekiyor. Fason üreticiler genellikle web üzerinde güncelleme yayınlamıyorlar. Forumlardaki firmware sürümleri ile de denemeler yapmamanızda da fayda var. →

Casio Exilim EX-Z4: Optimize edilmiş beyaz dengesi sayesinde gerçekçi renklerde resimler sunuyor.

DİJİTAL KAMERALAR İÇİN EN ÖNEMLİ FIRMWARE GÜNCELLEMELERİ

Üretici	Model	İnternet (www.)	Firmware	Optimizasyon
Canon	EOS 1D Mark II	canon.com	1.0.3	Speedlite 580 EX flaş ile çalışma optimizasyonu; uzun çekim modunda iyileştirilmiş gürültü denetimi
Canon	EOS 1Ds	canon.com	1.03	Artık 2 GB'tan büyük hafıza kartlarını kabul ediyor
Canon	EOS 20D	canon.com	1.1.0	Flaşlı çekimlerdeki resim kalitesi iyileştirilmiş (yüksek ISO ayarlarında)
Canon	Ixus 400	canon.com	2.0.0	PictBridge desteği eklenmiş
Canon	Ixus II	canon.com	2.0.1	PictBridge desteği eklenmiş; büyük SD kartlar ile uyumluluk
Canon	Ixus V3	canon.com	1.0.2.0	PictBridge desteği eklenmiş
Canon	Ixus 300	canon.com	1.0.0.2	PictBridge desteği eklenmiş; CP-100/200/300 fotoğraf yazıcısı desteği; PC bağlantısında "Powersaving" modu
Canon	PowerShot A75	canon.com	1.0.1.0	Diyafram, manuel çalışma modunda (M Mode) tam olarak ayarlanabiliyor
Canon	PowerShot S1 IS	canon.com	1.0.2.0	CF hafıza kartı ile haberleşme iyileştirilmiş; sürekli "Autofocus" modundaki resim görüntülenme türündeki değişiklikler; gün ışığındaki pozlama sorunununun çözümü
Canon	PowerShot S70	canon.com	1.0.1.0	Belirli yazdırma ayarlarındaki "E51" hatasının ortadan kaldırılması
Canon	PowerShot Pro 1	canon.com	1.0.1.0	Artırılmış odaklanma hızı; "Autofocus" modunda iyileştirilmiş resim gösterimi, yakınlaştırma denetimi için optimize edilmiş algoritma (akıcı hareketler)
Casio	Exilim EX-Z4	casio-europe.com	1.0.2	İyileştirilmiş ses kaydı, optimize edilmiş beyaz dengesi
Fujifilm	FinePix F700	fujifilm.com.tr	1	PictBridge desteği eklenmiş
Minolta	Dimage A2	konicaminoltaeurope.com/	1.12	Optimize edilmiş EVF ve flaş fonksiyonu; tele ve geniş açı dönüştürücü desteği
Nikon	Coolpix 990	nikon.com	1.1	İyileştirilmiş Autofocus; seri çekimde geliştirilmiş hafıza erişimi, kablolu uzaktan çekim desteği; Best Shot Selection (BSS) eklentisi; çekim hazırlığı optimizasyonu
Nikon	Coolpix 2500	nikon.com	1.1	Windows XP altında resimlerin döndürülmesi sırasında artık sorun çıkmıyor; EXIF 2.2 desteği
Nikon	Coolpix 3700	nikon.com	1.2	Belirli SD kartları ile olan sorunlar aşılmış; film sekanslarındaki parlaklık yoğunluğu düzeltilmiş
Nikon	Coolpix 5000	nikon.com	1.8	RAW resim biçimi desteği; entegre flaşın kapatılması mümkün; EXIF 2.2 desteği; uzun süreli aydınlatmak için değişik kapanma zamanları
Nikon	D70	nikon.com	1.0.2	4 GB üzeri Compact Flash kartları ile çalışma; seri çekim sırasında kameranın kapanmasını engelleyen hata ortadan kaldırılmış; seri resimlerdeki vinyetleme sorunu giderilmiş
Pentax	Optio 750Z	pentax.com	1.01	Optimize edilmiş otomatik netleme
Pentax	*ist D	pentax.com	1.10	Yeni "Hyper Manual Mode" eski M objektiflerin kullanımına imkan tanıyor, pozlama otomatik kapanma sonrasında "Auto Power Off" olarak kalıyor, EXIF 2.21 ve DCF 2.0 desteği

*Bazı dijital kameralarda Firmware sürümü tam olarak okunamıyor

DVD yazıcılar

NELER GETİRİYOR?

- ▶ Yeni DVD disk desteği
- ▶ Yüksek yazma/okuma hızı
- ▶ Daha iyi çift katman desteği
- ▶ Film DVD'lerinde daha az gürültü
- ▶ Daha az yazma kesintisi

Çok az donanım kategorisinde firmware güncellemeleri DVD yazıcılardaki kadar gereklidir. Devamlı olarak çıkan yeni disk tipleri ve artan yazma hızları, firmaların destek bölümlerinin devamlı çalışmasına neden oluyor veya en azından böyle olması gerekiyor. Böylelikle, düzenli firmware güncellemeleri, DVD severler için neredeyse bir zorunluluk haline alıyor. Film severler de güncelleme sonrasında film DVD'lerinin daha iyi tanınması ve dönüş sayısının düşürülmesiyle azalan gürültü sayesinde, daha keyifli zamanlar geçirebiliyorlar.

DVD yazıcınıza çift tıklama ile yeni firmware yükleyebilirsiniz

DVD yazıcıların güncelleme rahatlığı konusundaki olumlu çalışmalar ise bu işlemi adeta çocuk oyuncağına çevirdi. Windows altındaki yazma araçları sayesinde, o eski günlerdeki zahmetli DOS modunda çalışma ve karmaşık komut satırlarının girilmesi gibi işlemler artık unutuldu.

Burada Plextor PX-712A modelini temel olarak tipik bir güncelleme sürecini anlatacağız. İlk olarak www.plextor.be adresindeki *Techinal Services / Downloads / DVD Recorders* altından en yeni Firmware sürümünü ve Flash programını içeren EXE dosyasını indirin. Bu dosyaya çift tıkladığınızda güncelleme işlemi başlayacak. Sistemi bir kez yeniden başlattığınızdaysa eski sürümler de dahil olmak üzere iyileştirmelerin tamamı (Bkz. Tablo) etkinleşecek.

Gözü pek kullanıcılara hitap eden kırılmış firmware

Optik sürücüler için dünyanın en büyük firmware koleksiyonu, http://forum.rpc1.org/dl_all.php adresindeki "The firmware Page" adındaki sayfada indirilmeyi bekliyor. Buradaki sürümler genellikle üreticilerin web sayfasındakilerden daha güncel. Burada özellikle "kırılmış" olarak adlandırılan RPC1 Firmware sürümleri yer alıyor ve DVD sürücülerini

nin ülke kodlarını (veya ülke kodu sayacılarını) devre dışı bırakabiliyorlar. Ancak ABD kaynaklı DVD'lerin gerçekten de sürekli olarak kullanılabilmesi için yazılım DVD oynatıcının ve işletim sisteminin desteğine ihtiyaç var.

<http://dhc014.rpc1.org/indexOEM.htm> adresindeki bilgiler sayesinde de OEM sürücüler, markalı cihazların firmware'leriyle yeniden yazılabilir. Örneğin, sayısız OEM versiyonu kullanılabilen TE-AC veya Sony modellerinin altında, aslında bir LiteOn sürücüsü bulunuyor. Bu şekilde güncellenen en büyük avantajı ise orijinal üreticilerin daha iyi Firmware desteği sunmaları. DVD konusunda günümüzde en iyi güncellemeleri Plextor, Pioneer, LiteOn ve Samsung hazırlıyor. NEC, Philips, BenQ ve Toshiba gibi üreticiler ise maalesef cihazlarına biraz üvey çocuk muamelesi yapıyorlar.

! DİKKAT: Firma harici firmware yüklemesi tamamen kullanıcının sorumluluğundadır! Eğer emin değilseniz yayınlanmış olan en son "resmi" Firmware sürümünü yüklemelisiniz. →

Plextor PX-712A: Sadece çift tıklama ile yüksek performans ve daha çok disk desteği kazandırmak elinizde.

DVD YAZICILAR İÇİN EN ÖNEMLİ FIRMWARE GÜNCELLEMELERİ

Üretici	Model	İnternet (www.)	Firmware	Optimizasyon
Benq	DW1620	benq.com.tr	G7M9	Taiyo YUden CD-R medyaları için daha iyi yazma stratejileri; nForce IDE sürücülerini yüksek uyumluluk
LG	GSA-4082B	lge.com	A207	Çift katman diskler için yüksek okuma performansı; daha çok medya desteği
LG	GSA-4120B	lge.com	A111	DVD-R/-RW/+RW medyaları için yüksek yazma kalitesi; Ritec ve Philips diskler için çift katman desteği
LiteOn	SOHW-8125	liteonit.com	US0Q	Booktype Setting; yeni diskler için destek
LiteOn	SOHW-12135	liteonit.com	T50D	Booktype-Setting; yeni diskler için destek
LiteOn	SOHW-16335	liteonit.com	B50R	Yeni diskler için destek
MSI	DR16-B	msi.com.tw	160	DVD+R/-R medyalarında yüksek uyumluluk
NEC	ND-2510A	nec.com	2.17	Yeni diskler için destek; optimize yazma stratejileri
NEC	ND-3500AG	nec.com	2.18	Yeni diskler için destek; optimize yazma stratejileri
Nu Tech	DDW-163	nu-europe.com	G7P9	Yeni diskler için destek; optimize yazma stratejileri
Philips	DVDR1640K	philips.com	P2.4	Daha iyi çift katman yazma kararlılığı; çift katman ve 4x CD-RW medyalarında yüksek hız
Pioneer	DVR-A07XLA	pioneerelectronics.com	1.21	Daha çok medya ve yazma stratejisi destekliyor
Pioneer	DVR-A08XLA	pioneerelectronics.com	1.18	Daha çok medya ve yazma stratejisi destekliyor
Plextor	PX-712A	pioneerelectronics.com	1.05	DVD Diskler için yüksek yazma hızı; yeni DVD -R/RW medya desteği
Plextor	PX-716A	plextor.be	1.04	Çift katman diskler için yüksek yazma hızı; yeni 16x DVD disk desteği
Traxdata	ND-3500A	nec.com	2.18	Yeni diskler için destek; optimize yazma stratejileri

DVD/HD Oynatıcı/Kaydedici

NELER GETİRİYOR?

- ▶ Yüksek disk uyumluluğu
- ▶ Oynatma hatalarının çözülmesi
- ▶ Yeni ses/video biçimleri
- ▶ Daha basit dosya yönetimi
- ▶ Anlaşılır kullanıcı arayüzü

Philips'in DVDR520H/00 modeli DVD kaydedicisini alanlar, oynatım sırasında devamlı yaşanan ses sorunlarından ötürü pek memnun kalmayabilirler. Buna karşılık Medion MD40598 yaklaşık 20 dakika çalıştıktan sonra, hiçbir uyarı vermeden bekleme konumuna geçiyor. Her iki örnek de söz konusu sorunların güncellemeler ile aşılabileceğini gösteriyor. Sonuç olarak, yaşanan hızlı fiyat düşüşü ve uygun model değişimi sonucunda, oturma odasındaki bu sabit cihazların da çalışma sorunlarına sahip olması hiç de şaşırtıcı bir durum değil. Kullanıcılar istemeden de olsa Beta testçilerine ve Google profes-

yonellerine dönüşüyorlar. Özellikle kaynağı kesin olarak belli olmayan fason cihazlar için firmware ararken iyi derecede İngilizce bilgisi ve sabır şart. Bunun için ilk olarak menüler yardımıyla sürüm numarasını tespit etmelisiniz. Böylece, yanlışlıkla aynı veya daha eski bir sürüm yükleme olasılığını ortadan kaldırebilirsiniz.

CD, kablo/uydu üzerinden güncelleme

Firmware imajları genellikle doğrudan CD'ye yazılabilmeleri için ISO veya Binary dosya ve hatta .NRG uzantısına sahip Nero imajları olarak yayınlanır. Bu

durumda DVD oynatıcının ya da kaydedicinin yeni Firmware'i yükleyebilmesi (kesinlikle menüdeki talimatları takip etmelisiniz) için genellikle CD'nin yerleştirilmesi ve cihazın çalıştırılması yeterli olur. Bazı oynatıcılarda ise güncellemenin etkinleştirilebilmesi için özel bir tuş kombinasyonunun uygulanması gerekiyor. Buna karşılık DVD sürücüsü olmayan DVD sabit disk kaydedicilerin güncelleme işlemini, menüdeki ilgili seçeneği etkinleştirerek doğrudan kablo/uydu üzerinden gerçekleştirebilirsiniz. Bu konuda daha ayrıntılı bilgi için üreticilerin web sayfalarını ve internetteki çeşitli forumları takip etmelisiniz. →

Kiss DP-558: Firmware güncelleme sonrasında doğru parlaklık gösterimi ve stereo kayıt özelliğine kavuşuyor.

DVD/HD OYNATICILAR/KAYDEDİCİLER İÇİN EN ÖNEMLİ FIRMWARE GÜNCELLEMELERİ

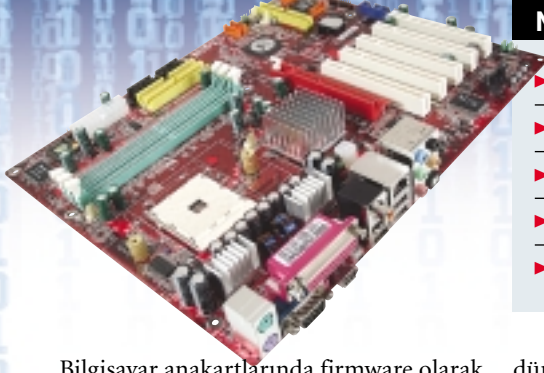
Üretici	Model	İnternet (www.)	Firmware	Optimizasyon
Sabit diskli DVD kayıt cihazları				
Auvion	PVR 1001	auvion.de	2.06	Uzun süreli kayıtların (3 saat üzerinde) sorunsuz oynatılması
LG	DR-4810/DR-4912	lge.com	40327e/ez	İyileştirilmiş menü kullanımı
LiteOn	LVW-5045	liteonit.com	EU 191	Reklam bloklarının kesilmesi işlevi iyileştirilmiş
Philips	DVDR520H/00	philips.com	180.4	Ses çıkışı ile ilgili sorunlar aşılmış
Philips	HDRW 720	philips.com	CF2.6	Yazılım daha sağlam hale getirilmiş
Pioneer	DVR-5100 HS	(Pioneer'dan CD isteği)	2.75	VPS işlevselliği iyileştirilmiş
Pioneer	DVR-520	(Pioneer'dan CD isteği)	(yeni versiyon)*	MP3 uyumluluğu iyileştirilmiş
United	HDV 4080	netlogic.se/updates	7.1.2004	Harici kaynaklardan da kayıt (SCART üzerinden); iyileştirilmiş menü kullanımı
Sabit diskli kaydedici				
Dream	DM7000	dream-multimedia-tv.de	1.08.1	Yüksek ağ bağlantısı; Güvenilir elektronik program rehberi(EPG)
Topfield	TF5000PVRt	i-topfield.com	4.16	Video metni, zaman biçimi ve kayıt fonksiyonları iyileştirilmiş
DVD kaydedici				
Cyberhome	CH-DVR 750	cyberhome.com	18PA F6.13	Yeni DVD diskleri için geliştirilmiş destek
Medion	MD40598	medion.co.uk	3c19s	Rahatsız edici bekleme konumu sorunu aşılmış; iyileştirilmiş görüntü kalitesi
Mustek	R100 A	mustek.com	1.19 - D	DVD+R disklerinin uyumluluk sorunları düzeltilmiş
Pioneer	DVR-3100-5	(Pioneer'dan CD isteği)	(yeni versiyon)*	ShowView programlamasındaki sorun aşılmış
Sigmattek	PVR-800	sigmattekcomputer.com	2.16	OSD dil seçenekleri; DivX altyazı; uzun dosya isimleri
DVD oynatıcı				
Cyberhome	CH-DVD 452	cyberhome.com	v.20	DVD dil seçeneklerindeki sorun aşılmış
Denon	DVD-1910	(Denon'dan CD isteği)	(yeni versiyon)*	HDTV çözünürlüklerindeki (720p/1.080i) görüntü atlama aşılmış
Grundig	Xenaro GDP 5100	grundig.co.uk	1.11	RGB üzerinden NTSC oynatma; SVCD'de 51 ses çalma; ID3V2 etiketlerine sahip MP3 dosyaları çalınabiliyor; iyileştirilmiş VCD, DVD
Kiss	DP-558	kiss-technology.com	1.1.1	Büyük dosyalardaki hızlı ileri alma tamir düzeltilmiş; Stereo kayıt iyileştirilmiş; optimize parlaklık ayarı
Kiss	DP-1000	kiss-technology.com	2.9.0	Altyazı büyüklüğü artırılmış, menüdeki hatalar temizlenmiş

*Sabit cihazların Firmware sürümleri bazen tam olarak okunamayabilir.

Anakartlar

NELER GETİRİYOR?

- ▶ Yeni işlemcilerin desteklenmesi
- ▶ Cool'n'Quiet ile daha az gürültü
- ▶ Yüksek ekran kartı uyumluluğu
- ▶ Optimize Oveclocking özellikleri
- ▶ Büyük sabit disklerin tanınması

Bilgisayar anakartlarında firmware olarak BIOS (Basic Input Output System) kullanılır. Son zamanlarda anakart üreticilerinin BIOS destek sayfalarında temel olarak iki konu üzerinde duruluyor: Bunlardan ilki, yeni Intel mimarisinin PCI Express, DDR2 ve High Definition Audio ile getirdiği birçok yenilik ve bununla beraber yaşanması muhtemel uyum sorunları. Buna karşılık AMD tarafında ise enerji tasarruf fonksiyonu Cool'n'Quiet ve yeni işlemcilerin (Sempron ve "Winchester" çekirdekli Athlon 64) desteklenmesi konuları ilgi görüyor.

En zahmetsiz yol: Windows altında güncelleme

Asus (Bkz. resim), MSI veya Gigabyte gibi lider anakart üreticilerinin, DOS disketi ile sıkıcı ve karmaşık güncelleme prose-

dürünü tarihe gömmüş olmaları kullanıcılar için büyük bir şans. Artık bunun yerine, yeni bir BIOS sürümü Windows altında rahatlıkla yüklenebiliyor. Bunun en büyük avantajı ise yeni güncelleme programının doğru modeli tespit etmesi. Bu sayede yanlış BIOS sürümü yüklenmesi ve tüm bilgisayarın çalışmaz hale gelmesi riski ortadan kalkıyor.

DOS güncellemesine alternatif yöntemler var

Bunun haricinde bazı anakartlar BIOS'a entegre güncelleme programlarına sahip. Bunun için kullanıcıların sistem açılışında belirli bir tuşa (genelde ekranda gösterilir) basmaları gerekli. Daha sonra işletim sistemine gerek kalmadan yeni BIOS sürümü doğrudan disketten yükleniyor. Award BIOS'a sahip olan profesyonel kul-

lanıcılar ise Winflash isimindeki Windows aracını kullanabilirler. Bu aracı <http://ec-susa.com/downloads/winFlash.html> adresinden temin edebilirsiniz. Başka bir seçeneği olmayanlara (küçük üreticilere ait modeller veya eski anakartlarda) maalesef DOS disketini kullanmak zorundalar. Bunun için DOS sistem dosyaları ve firmware dosyası haricinde bir de yazma aracına ihtiyacınız olacak. Güncelleme komutunun eksiksiz yazımını üreticinin destek sayfalarında veya README.TXT dosyası içerisinde bulabilirsiniz.

! DİKKAT: Güncelleme işlemi sırasında kesinlikle başka hiçbir program çalıştırmamalısınız ve bu işlemi asla yarıda kesmemelisiniz! →

İnternet üzerinden BIOS güncelleme: Asus anakartları Windows altında rahatlıkla güncelleyebilirsiniz.

ANAKARTLAR İÇİN EN ÖNEMLİ BIOS GÜNCELLEMELERİ

Üretici	Model	İnternet	Firmware	Optimizasyon
Soket 775				
Abit	AA8-DuraMax	www.abit.com.tw	1.7	İyileştirilmiş donanım görüntüleme
Albatron	PX915G Pro	www.albatron.com.tw	R1,23	İyileştirilmiş fan kontrolü; yüksek RAM uyumluluğu
Asus	P5AD2 Deluxe	www.asus.com.tw	1009	İşlemci çarpanı serbest bırakılmış; iyileştirilmiş sürücü desteği
DFI	LAN 925X-T2	www.dfi.com.tw	920	Güvenilir overclocking fonksiyonları
Gigabyte	GA-8AENXP-D	www.giga-byte.com	F2	PCI Express kartları ile ilgili sorunlar aşılmış
Intel	D915GUX	www.intel.com	332	Sorunsuz USB klavye desteği
MSI	915P Neo2 Platinum	www.msi.com.tr	1.5	İşlemci çarpanı serbest bırakılmış; Bekleme modu sorunu çözülmüş
Soltek	SL865Pro	www.soltek.com.tw	AM1.5L	Daha da sağlamlaştırılmış; iyileştirilmiş USB desteği
Soket 754*				
Albatron	K8Ultra-V Pro	www.albatron.com.tw	802	Cool'n'Quiet desteği
Asus	K8V Deluxe	www.asus.com.tw	1008	İyileştirilmiş Cool'n'Quiet
Biostar	K8VHA Pro	www.biostar.com.tw	802	DDR400 hafızalar ile uyum iyileştirilmiş
Gigabyte	GA-K8NSNXP	www.giga-byte.com	F9	Cool'n'Quiet desteği
MSI	K8T Neo	www.msi.com.tr	1.9	İşlemci ısısı doğru gösteriliyor, ATI X800Pro ile ilgili sorun çözülmüş
Soltek	SL-K8AV2-R	www.soltek.com.tw	D1.6RL	S-ATA desteği
Soket 939*				
Asus	A8V-Deluxe	www.asus.com.tw	1008	Onboard cihazlar kapatıldıktan sonraki yeniden başlatma sorunu çözülmüş
Gigabyte	GA-K8NSNXP-939	www.giga-byte.com	F6	İyileştirilmiş donanım görüntüleme
MSI	K8T Neo2	www.msi.com.tr	3.2	Winchester işlemci desteği, işlemci ısısını doğru gösteriyor

*Tüm Athlon anakartlarda: AMD'nin yeni Sempron işlemcisine destek

MP3 Oynatıcılar

NELER GETİRİYOR?

- ▶ USB üzerinden pil şarjı
- ▶ Daha çok ses ve video biçimi
- ▶ Daha iyi menü kullanımı
- ▶ Daha sağlam işletim sistemleri
- ▶ PC ile daha iyi veri alışverişi

Çökmeler, “kaybolan” müzik dosyaları veya kısa sürede biten piller... Bazı MP3 oynatıcılar için firmware güncellemeleri kaçınılmaz. Neyse ki güncelleme dosyaları, arama sırasında “Download” ve “Firmware” anahtar kelimelerinin yanında ürün tanımını da eksiksiz girince üreticilerin web sayfalarında nispeten sorunsuz bir şekilde bulunup indirilebiliyor.

Firmware güncelleme işlemi burada ve hatta çoğu zaman kullanım kitapçıklarında da ayrıntılı bir dille anlatılıyor. Normalde bu işlemi tamamlamak için taşınabilir MP3 oynatıcıyı USB kablosunu kullanarak bilgisayara bağlamak, EXE biçimindeki Firmware güncelleme dosyasını çalıştırmak ve

birkaç kere *İleri* düğmesine tıklamak yeterli oluyor da artıyor bile.

Apple “iPod Updater” aracıyla güncellemeyi kolaylaştırmış

Apple, yeni bir çıkış açan MP3 oynatıcısı iPod ailesi için basit bir güncelleme yolu geliştirmiş. Bu tür bir cihaza sahip olanlar, “iPod Updater” tüm iPod serisi için en yeni güncellemelere sahip olacağı için tam model araması zahmetine girmiyorlar. Güncelleme için yapmanız gereken tek şey <http://www.apple.com/ipod/download/> adresinden programı indirmek ve (Bkz. Tablo) ile müzik keyfinize tüm iyileştirmelerle keyif katmak. Ancak modem kullanı-

ları 37 MB büyüklüğündeki dosyayı indirirken biraz beklemek zorunda kalabilir.

Video göstermeyi öğrenen becerikli MP3 çalar

Fotoğrafların görüntülenmesi için kullanılan, yüksek çözünürlüklü ekranlara sahip olan MP3 oynatıcıların büyük bir güncelleme potansiyeli var. Oynatıcı, söz konusu güncellemelerin yüklenmesi sonucunda şartırcı yeni işlevler ile donatılabilir. Bunun için en iyi örnek güncelleme (1.25 sürümü) sonrasında XviD biçimindeki videoları oynatabilen iRiver H320 modeli. →

Apple iPod: Pil, güncelleme sonrasında USB kablosu üzerinden de şarj edilebiliyor ve daha uzun süre dayanıyor.

MP3 ÇALARLAR İÇİN EN ÖNEMLİ FIRMWARE GÜNCELLEMELERİ

Üretici	Model	İnternet	Firmware	Optimizasyon
Apple	iPod	apple.com	3.0.2	iPod artık USB bağlantısı üzerinden şarj edilebiliyor; seçim tekerleği kullanılırken duyulabilen tıklama; yüksek USB 2.0 ve Firewire uyumluluğu; iyileştirilmiş çalma performansı; iyileştirilmiş menü kullanımı; iTunes 4.7 uyumluluğu; rasgele oynatmada hızlı seçim; optimize edilmiş enerji kullanımı
Apple	iPod Mini	apple.com	1.2	Seçim tekerleği kullanılırken duyulabilen tıklama; “Sync and go” ile senkronizasyon sonrasında kısa bekleme süresi; iTunes 4.7 uyumluluğu; rasgele oynatmada hızlı seçim; şarkı listesi optimizasyonları
Archos	Gmini 400	archos.com	1.3.01	Düşük enerji kullanımı; iyileştirilmiş JPG ve kaydedici desteği; oynatma sırasında ek “Pause” modu
Creative	MuVo Slim	creativelabs.com	1.11.03	Audible biçimindeki DRM korumalı parçaları destekliyor; otomatik şarkı listeleri; FAT32/NTFS desteği
Creative	MuVo2 1.5GB	creativelabs.com	1.12.01	Radyo işlevleri (FM Tuner/FM Recording) desteği; “SmartScan” işlevindeki hata düzeltilmiş
Creative	MuVo2 4GB	creativelabs.com	1.11.01	Radyo işlevleri (FM Tuner/FM Recording) desteği; “SmartScan” işlevindeki hata düzeltilmiş
Creative	Zen Micro	creativelabs.com	1.03	Uzun pil çalışma süresi; taşınabilir disk olarak sorunsuz tanınma; optimize edilmiş WAV oynatma
Creative	Zen PMC	creativelabs.com	1.03	Uzun pil çalışma süresi; sağlam USB 1.1 desteği; optimize edilmiş video oynatma
Creative	Zen Touch	creativelabs.com	1.01.03	İyileştirilmiş WMA ve MP3 çalma; optimize edilmiş rasgele çalma; basitleştirilmiş menü yapısı
iRiver	H320, H340	iriver.com	1.25	Video ve ses biçimlerine (XviD’de dahil) uyumluluk; videolar iyileştirilmiş ileri ve geri gitme
iRiver	iFP-790/795/799	iriver.com	1.28b	Ayarlanabilir çalışma hızı; ek “180 Second Study” modu; geliştirilmiş “Line-in/AutoSync”, rastgele çalmadaki hata giderilmiş
iRiver	iFP-890/895/899	iriver.com	1.28b	Ayarlanabilir çalışma hızı; ek “180 Second Study” modu; geliştirilmiş “Line-in/AutoSync”, rastgele çalmadaki hata giderilmiş
iRiver	iFP-900	iriver.com	1.20	Radyo frekanslarının ayrıca görüntülenmesi
iRiver	N10	iriver.com	1.10	Ek “180 Second Study”-modu; rastgele çalmadaki hata giderilmiş
MPIO	HD200	mpio.com	1.20.04	Oynatıcının hiçbir hata vermeden kilitlenmesine neden olan hatalar düzeltilmiş
Rio	Cali, Chiba	rioaudio.com	2.43	DRm ile korunmuş WMA dosyalarının desteklenmesi; ses çıkışındaki tıklama görüntülerinin temizlenmesi
Rio	Carbon	rioaudio.com	1.32	USB bağlantısı üzerinden şarj edilebiliyor; ses kaydedici için yama; Audible dosyalarının desteklenmesi
Rio	Karma	rioaudio.com	1.63	“Kaybolan müzik dosyaları” sorunun çözümü; farklı dillerdeki kullanıcı menüsü; iyileştirilmiş OggVorbis desteği
Rio	Nitrus	rioaudio.com	1.23	Şarj durumu göstergesinin optimizasyonu; veri transferi sırasında ortaya çıkan sorunun çözümü
Thomson	lyra RD2825, RD2840	thomson-lyra.com	1.61	Son konumdan itibaren tekrar kayıt artık mümkün; iyileştirilmiş MP3 ve MP3 Pro Decoder; uzun şarkı listelerinde kaydırma; iyileştirilmiş ID3 desteği; WMA dosyalarında geri sararkenki hata aşılmış
Thomson	lyra RD2850, RD2854	thomson-lyra.com	1.57	“All Files” ve rasgele çalma modunda hatalar temizlenmiş; cihaz kilidi (lock Status) ile ilgili sorunlar çözülmüş

Ağ Teknolojisi

Analog çıkıştaki rahatsız edici gürültüler, eMule dosya paylaşım aracındaki kilitlenmeler ve kaçınılmaz güvenlik açıkları: Birçok ağ cihazındaki eksik listesi şaşırtıcı derecede uzun.

Sorumlu üreticiler, hazırladıkları güncellemeleri normalde doğrudan internet destek sayfalarına koyuyor ve optimizasyon konusunda da ayrıntılı açıklamalar yayınlıyorlar.

Hatta bazı üreticilerin kendi firmware haber bültenleri bile mevcut. Güncelleme işlemi ise genellikle şu şekilde gerçekleşiyor: Firmware dosyası sabit diske kaydediliyor, ardından web tarayıcısıyla yönetici arabirimi çağrılıyor ve buradan cihazın yeni Firmware dosyası yükleniyor. Yükleme sonrasında yapılandırmayı yeniden yapmak istemeyenler birçok cihazın sahip olduğu yedekleme işlevini kullanarak ayarları saklayabilir ve güncelleme sonrasında geri yükleyebilirler.

Özellikle Asya kaynaklı üreticilere ait ucuz cihazlar için Firmware araması bir anda hiç istenmeyen bir internet macerasına dönüşebilir. Bunun için Google arama motorunda "< tam ürün tanımı > firmware download" ifadesini aratmanızı tavsiye ederiz.

Üretici cephesinde Yeni moda: Açık kaynak Firmware

Linksys, yaklaşık olarak son bir senedir Firmware konusunda yeni bir çığır açmış durumda. Üretici, tüm teknik ayrıntıları yayınlamak için açık kaynak topluluğuna dahil etti ve kendi Firmware sürümlerini geliştirerek www.linksysinfo.org adresinde internette yayınlamaları konusunda yüreklendirdi.

Bu sayede kullanıcılara, başka kullanıcılar tarafından kendi ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmiş olan, işlevsellik açısından geniş bir yelpaze sunuluyor. Bu-

NELER GETİRİYOR?

- ▶ Geniş erişim mesafesi
- ▶ Hızlı veri transferi
- ▶ Yüksek stabilizasyon
- ▶ Geniş işlev yelpazesi
- ▶ Ek güvenlik işlevleri

nun haricinde Linksys kendi resmi güncelleme hizmetini de sürdürüyor. Benzer şekilde, Netgear de kısa bir süre içerisinde cihazları için iyileştirmelerin serbest olarak geliştirilmesini destekleyecek. Bazı Netgear yönlendiricileri ise şimdiden akıllı işlevlerle donatıldı bile. Bunlar, belirli aralıklarla internetteki Firmware güncellemelerini tarıyor ve buldukları yeni Firmware sürümlerini kullanıcıya bildiriyor. ■

DW / Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

Linksys WRT54G: Güncelleme sonrasında her iki anten de ayrı ayrı çalışıyor ve veri aktarım oranını artırıyor.

AĞ TEKNOLOJİSİ İÇİN EN ÖNEMLİ FIRMWARE GÜNCELLEMELERİ

Üretici	Model	İnternet (www.)	Firmware	Optimizasyon
D-Link	DI-624 Rev C	d-link.com	2.50	Hatalı güvenlik duvarı kuralları düzeltilmiş; eMule kilitlenmeleri engellenmiş; DHCP sunucudaki güvenlik açıkları giderilmiş; video yayını için Multicast desteği
D-Link	DSM-320	d-link.com	1.04	İnternet radyo hizmetleri Rhapsody ve Napster desteği; Windows Media Connect (Windows XP SP2'den itibaren); optimize edilmiş DRM kural yönetimi
D-Link	DWL-2100AP	d-link.com	2.0	Optimal anten ayarları; Kanal 6 üzerinden yüksek veri aktarımı; WEP hatası çözülmüş
Linksys	NSLU2	linksysinfo.org (Unslung)	2.12beta	Cihaz otomatik olarak başlatılabilir; Dosya sistemi optimizasyonları (Linux, Windows); Linux için çekirdek yaması; daha iyi dokümantasyon; çakışmasız güncellemeler
Linksys	WAP54G	linksysinfo.org (MustDie)	2.07	Bir anten veri almak ve diğeri de göndermek için ayarlanarak elde edilen yüksek veri aktarım oranı; gönderim performansının elle düzenlenmesi
Linksys	WRT54G/GS	linksysinfo.org	4.0 (Satori)	Anten seçimi; optimal kanal bulma; DNS yerleşimi ile ilgili sorunlar çözülmüş
Netgear	MP101	netgear.com	3.3.36/1.3.7	Radio@AOL-desteği; Windows problemleri (hafıza sızıntısı) ve http yayın hataları çözülmüş
Netgear	WGT634U	netgear.com	1.4.1.5beta	Gerçekten yüksek W-LAN erişim alanı; farklı dillerde yönetim arayüzü
SMC	SMC2804WBRP-G	smc-europe.com	2.000	Daha iyi yazıcı desteği (artık HP Budget yazıcısı da); WPA şifreleme için yamalar; iyileştirilmiş UPnP desteği (Port 1900)
SMC	SMC2870W	smc-europe.com	5.4.12	Sağlam bağlantılar için WDS desteği (Wireless Distributed System); WPA şifreleme için yamalar; iyileştirilmiş UPnP desteği (Port 1900)
SMC	SMC7004VBR V.2	smc-europe.com	1.06	İnternet çevriminin elle ve kalıcı olarak denetimi; iyileştirilmiş UPnP desteği (Port 1900)
SMC	SMC7804WBRB	www.smc-europe.com	0.85	Alternatif servis sağlayıcılar için iyileştirilmiş modem desteği; WDS desteği

İÇİNDEKİLER

- 60 **Radeon Overclock**
Bedavaya %100 hız artışı
- 68 **Donanım inceleme**
23 yeni ürün teste
- 88 **Gizli kamera planları**
Dijital kameraların geleceği
- 92 **Cebit 2005**
Fuardan izlenimler
- 114 **Test: Web kameraları**
Görüntülü sohbetler
- 126 **IDF fuarı**
Intel'in teknoloji şovu
- 130 **SLI ile 3D devrimi**
Maksimum grafik performansı
- 134 **Donanım günlüğü**
Donanım dünyasında bu ay
- 136 **CHIP TOP 10**
En iyi donanımlar

Intel dizüstü kavramına format attı

Multi mobil dizüstü

Intel yeni geliştirdiği teknolojilerle dizüstü bilgisayarları baştan aşağıya yeniledi. Artık hareket halinde bilgisayar kullanmak daha farklı.

■ Intel Geliştiriciler Forumu, çok yakın gelecekte kullanıcıların karşılaşacağı teknolojik gelişmelere göz atabileceğiniz önemli bir bilgi kaynağı. Bu toplantılarda Intel geliştirdiği ve uygulamak üzere olduğu teknolojileri önde gelen yazılım ve donanım üreticileri ile paylaşarak fikir alışverişinde bulunur.

Intel'in konsept dizüstü bilgisayar programı da dizüstü bilgisayarların önümüzdeki iki ila üç yıl içerisinde geleceği aşamayı gösteren somut örnekler ortaya koyuyor. Intel, geçtiğimiz yıl Intel'in "Florence" konsept sistemleri ile piyasaya sürdüğü özelliklerinin üzerine inşa edilen iki dizüstü bilgisayar ve bir masaüstü PC tasarımını da bu yıl tanıttı.

"Hareket halinde" kavramına sahip mobil PC platformu, hem ev içerisinde hem de ev dışında, eğlence, iletişim ve bilgi işlem ihtiyaçlarını karşılaması aynı zamanda da ev içerisinde ikinci bir dizüstü bilgisayar görevi görmesi amacı ile, ultra-mobil platforma önem veren, çok kullanıcı aileler için tasarlanmış.

Düz yüzeyle bir monitör olarak iki katına çıkan dokunmatik bir ekrana, entegre GPS'ye, WWAN bağlantısına yönelik mobil telefon kullanmaya uygun bu tasarım, "eş zamanlı olarak kullan" ve "dışarıda/içeride" erişim

yetkinliklerine sahip. "Eşzamanlı olarak kullan" kavramı, PC'nin seçili dosyalar üzerinde, başka bir PC ile eşzamanlı olarak çalışabilmesini ve bu dosyalara erişimi mümkün kılarken, "dışarıda/içeride" kavramı, PC veya yerel ağ üzerinde bulunan dosyalara uzaktan erişim sağlıyor.

Intel Sanallaştırma Teknolojisi

Söz konusu konsept (önceki kod adı Vanderpool) Intel Sanallaştırma Teknolojisini desteklemeye yönelik şekilde tasarlanmış. Intel Sanallaştırma Teknolojisi, bir sistemin değişik programları ve hatta değişik işletim sistemlerini aynı cihaz üzerinde aynı zamanda hatasız ve güvenli bir şekilde çalıştırmasını sağlıyor, böylece bir bilgisayar birden fazla "sanal" platform olarak işlevsellik kazanıyor. Doğru yazılım ile birleştiğinde, bulunabilirliği yüksek ve daha güvenli müşteri sanallaştırma kısımları için temel oluşturabiliyor. Konsept dizüstü bilgisayar ayrıca, bant-dışı yönetilebilirliği, görsel aktivite indikatörleri, parmak izi okuyucusu, özel bir mikrofon, entegre bir kamera, GPS teknoloji desteği, hatasız çalışan mobil telefon ve entegre 802.11a/b/g ve Bluetooth da içeriyor.

Fotoğraf baskı merkezi

Brother MFC 410CN

Yeni Brother MFC 410CN'de "hepsi bir arada" ürünlerde bulunan gelişmiş faks, flatbed kapaklı fotokopi, yazıcı ve tarayıcı işlevlerine ek olarak "Fotoğraf Baskı Merkezi" işlevi de mevcut. Özellikle küçük ofisler için ağ ortamına hazır olan bu cihaz 4 kartuşlu renkli mürekkep püskürtme sistemi ile çok düşük baskı maliyeti sunmakta. Kullanıcılar MFC 410CN ile PC'den bağımsız, bütün dijital hafıza kartlarından, fotoğraf kalitesinde doğrudan baskı alabilme imkanına sahiptir. Brother MFC410CN'nin diğer özellikleri arasında, PC'den bağımsız fotoğraf kalitesinde

renkli kopyalama dışında, flatbed kapaklı fotokopi, PC faks özelliği, 6.000X1.200 dpi çözünürlük, dakikada 20 sayfa siyah beyaz, dakikada 15 sayfa renkli baskı hızı, ağ bağlantısı, 16 MB dahili bellek, 100 sayfalık kağıt tepsisi sayılabilir.

Bilgi için: www.brother.com.tr

J-Tech SN 307 ve SN 308

Klavye, fare ve USB HUB

J-Tech yeni SN-307 ve SN-308 RF klavye combo seti radyo vericisine eklenen 3'lü USB HUB özelliği sayesinde piyasadaki diğer klavye setlerinden ayrılıyor. Kablosuz TR-Q multimedya klavye,

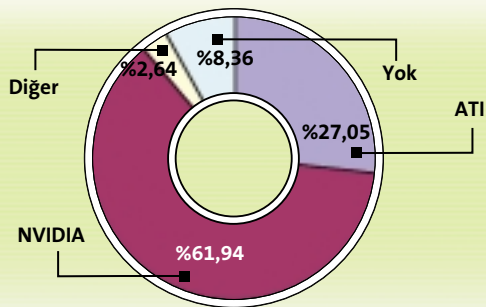
kablosuz 4 düğmeli optik fare ve 3'lü USB Hub özelliği taşıyan RF radyo vericisine 3 adet USB cihazı (dijital fotoğraf makinesi, USB yazıcı, web kamerası v.s.) takabiliyorsunuz. Böylece PC'nizin üzerindeki standart USB yuvalarından tasarruf etmiş oluyorsunuz. Klavye ve farede ergonomi ve kolay kullanım göz önüne alınmış.

Bilgi için: www.beyazbilgisayar.com.tr

GRAFİK YONGA ÜRETİCİLERİ

3B grafik kartınız var mı?

Kaynak: CHIP Online

Nvidia farkı: Testler ne derseniz 3B grafik kartı pazarının üçte ikisini oluşturan Nvidia kullanıcılarının ağırlığı dikkat çekiyor.

KISA... KISA...

►MP3 çalarlı dijital fotoğraf makinesi

3 megapikselli Panasonic D-Snap SV-AS3 fotoğraf makinesiyle sadece fotoğraf değil, MPEG4 formatında videolar çekebilir, istediğinizde müzik dosyalarını da çalabilirsiniz (MP3, WMA, ve AAC).

Üreticinin açıkladığı verilere göre, 105 gram ağırlığındaki bu cihazın pili 40 saat kesintisiz müzik dinletmeye yetiyor.

Fiyat: 300 Euro civarında

Bilgi: www.panasonic.com

EDİTÖRLERDEN NOTLAR

Ecevit Bıktım,
Donanım editörü

Geleceğin PC dünyası

IDF ve Cebit'in ardından önümüzdeki yıllarda PC dünyasında nelerle karşılaşacağımızı öğrendik. Bunlardan biri diz üstü sisteminden tutun sunucu sistemlerine kadar çoklu çekirdekli işlemciler. Gerek Intel gerekse de AMD bu konuda oldukça iddialı olması büyük bir avantaj. Çünkü bu sayede bu teknoloji ile bu senenin sonunda bile tanışabiliriz. Bu işlemciler oldukça performanslı, düşük güç tüketimli, ince yapılı ve sessiz PC sistemler olarak oturma odalarında yer alacaklar. PC'lerin gerçek anlamda eğlence merkezi olması bu gelişmeden sonra mümkün olacak. Buna ek olarak W-LAN ve PCI-E gibi standartlarda desteklenecek. Kablosuz haberleşme alanında WiMAX, 50 km'lik bir kapsama alanı ile söz sahibi olacak. 10 metrelik kısa mesafeler için ise USB 2.0 hızında haberleşebilen Wireless USB ile tanışacağız.

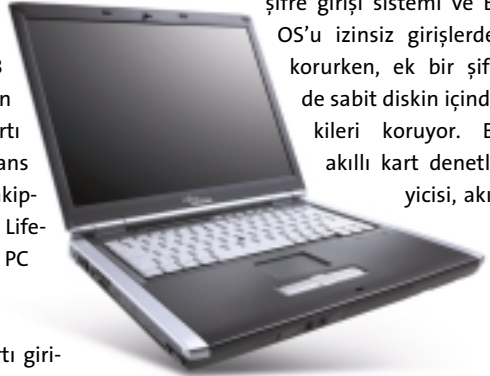
Mobil hoparlör
TravelSound 500

Evinin dışında da kaliteli ses sistemiyle film seyretmek veya müzik dinlemek isteyenlerin ilgisini çeken Creative hoparlörlerinden beyaz rengi ile oldukça sade ve şık görünen TravelSound 500, dizüstü bilgisayar, MP3 çalar, walkman, CD çalar vb cihazlar ile rahatlıkla kullanılabilir. Stereo olarak tasarlanan ürünün üzerinde bulunan Subwoofer çıkışı sayesinde haricen bir subwoofer'a bağlantı sağlayarak 2.1 bir ses sistemi sahibi de olabilirsiniz. İhtiyacı olan gücü bilgisayarınızın USB bağlantı noktasından veya 4 adet AAA pil (30 saate kadar kullanım imkanı) ile temin edebildiğiniz gibi dilerse opsiyonel olarak satılan güç adaptörüyle de sağlayabilirsiniz.

Bilgi için: <http://tr.creative.com>

Fujitsu Siemens'den üst seviye bir dizüstü
Centrino'lu Lifebook E8020

Yeni Intel Centrino mobil teknolojisi (Sonoma) ve son Intel 915 yonga seti içeren ilk taşınabilir bilgisayarlardan olan Lifebook E8020, aynı zamanda SATA disklerin de kullanıldığı ilk dizüstü PC'lerden biri. İsteğe bağlı olarak 64MB ATI Radeon X600 grafik kartı ile performans konusunda rakipsiz tanımayan Lifebook E8020 bir PC Card girişi- ne ve ayrıca bir Express kartı girişine sahip. Nisan başında piyasaya çıkan Lifebook E8020'ın fiyatı 2.999 USD (KDV hariç). İsteğe bağlı Güvenli Platform Modülü (Trusted Platform Module - TPM), güvenlik paneli ve akıllı kart okuyucusu ile, kablosuz iletişimde bile güçlü bir erişim korumasını ve güvenli veri aktarımını garanti altına alıyor. Gü-

venlik panelindeki beş donanım düğmesi, sistem açıldığında soruduğu erişim kodunu girmek için ve önemli fonksiyonlara veya özel uygulamalara hızlı erişim sağlamak için kullanılıyor. Çift şifre girişi sistemi ve BIOS'u izinsiz girişlerden korunurken, ek bir şifre de sabit diskin içindekileri koruyor. Bir akıllı kart denetleyicisi, akıllı

Yeni Centrino: Sonoma'lı dizüstü modeli Lifebook E8020 Intel 915 yonga seti içeriyor.

kart kullanımına basit bir şekilde izin vermek için PC Card girişine entegre edilmiş durumda.

Bilgi için:

www.fujitsu-siemens.com.tr

Oturma odasında kablosuz müzik ve video

Sony multimedya merkezi

Sony, Microsoft Windows XP Media Center bilgisayarlarına rakip olan yeni bilgisayarını duyurdu. Bilgisayar, medya sunucusu olarak kullanılacak ve örneğin yüksek çözünürlüklü videoları alıcıya gönderebilecek. Bu sayede bir Network Media Receiver, özel bir kullanıcı

arayüzü üzerinden seçilebilen video dosyalarını televizyonda oynatabilecek.

Bilgi için: www.sony.com.tr

VAIO VGC-RA304

- İşlemci: Pentium 4 560J 3,6 GHz
- Yonga seti: Intel 915P
- Hafıza: 1 GB Çift kanal DDR-RAM
- Ekran Kartı: GeForce 6600 256 MB DDR-SDRAM
- Sabit disk: 2x 250 GB, S-ATA, 7.200 rpm.
- Optik sürücüler: DVD Multiwriter, çift katman desteği, DVD-ROM
- Ses kartı: Tümlüşik, 6 kanal
- TV kartı: Analog TV/Radyo alıcısı
- Ağ: Modem, Gigabit-LAN, W-LAN
- Arabirimler: 4x USB-2.0, FireWire, VGA, S-Video
- Diğer: Kart okuyucusu, kablosuz klavye ve fare, uzaktan kumanda

Philips PSS110
Minik canavar

Philips PSS110 modeli uzun yolculuklarda parti vermek istediğiniz anlar için tasarlanmış, radyo ve MP3 çalabilen minik bir ses sistemi. Toplam 350 gram ağırlığıyla son derece hafif olan iki hoparlör, Philips'in belirttiğine göre, üzerindeki ekolayzır sayesinde, boyutlarından umulmayacak bir ses derinliği sunuyor. LCD ekranı sayesinde, çalmakta olan MP3, WMA dosyasının ya da radyo kanalının ismini ve saati görebiliyorsunuz. Yeni şarkıları USB 2.0 ile aygıtın 256MB kapasiteli belleğine aktarabilirsiniz ama PSS110 diğer bellek kartları için bir girişe sahip değil. İçerisine sabitlenmiş olan lityum iyon pilleri, üretici verilerine göre 10 saate kadar dayanıyor.

Bilgi için: www.philips.com

Web kamera arayanlara

Kafa avcılarını peşinize düştü

İki yeni model inf web kamerası, ilginç tasarımları ile de dikkat çekici. İnfronic tarafından satışına başlanan yeni modellerden ilki, inf 4404 Head Hunter. Siyah renkli, çok şık tasarımlı bir mo-

del olan Head Hunter'da kamera, kapağın altında gizlenmiş durumda. Normal zamanda görünmeyen kamera, kullanılmak istendiğinde kask biçimindeki kapak açılıyor ve kamera ortaya çıkıyor. 100k donanım, 300k piksel yazılım çözünürlüğü bulunan web kamerası, her türlü PC ve taşınabilir bilgisayarla kullanılabilir. Ürün ile birlikte kulaklıklılı mikrofon da hediye ediliyor. inf 4404 Head Hunter web kamerasının fiyatı 17 dolar.

Bilgi için: www.infronic.com.tr

LG GSA-4120B

12x çift katmanlı DVD yazıcı

Elektronik firması LG, GSA-4120B ile tüm normal DVD formatlarını ve yeni çift katman ortamlarını yazabilen 12 hızlı bir yazıcının müjdesini verdi. İki k a t m a n l ı

4120B de DVD-RAM'le yazabiliyor. DVD yazıcı 2 MB veri depolayıcı ile tampon bellek yetersizliği hatalarını önleyen bir koruma işleviyle donatılmış. LG, yakın gelecekte GSA-4120B'nin harici bir modelini piyasaya sü-

DVD+R'ler 2,4x hızda dört saate kadar DVD kalitesinde film depolayabilecek. Öncülü gibi GSA-

recek.

Fiyatı: Yaklaşık 150 Euro

Bilgi için: www.lge.com

Film keyfinizi yanınızda taşıyın

Philips portatif DVD oynatıcı

Sık yolculuk edenler Philips'in taşınabilir DVD oynatıcıları PET700 ve PET800 ile yollarda can sıkıntısına çözüm bulabilecek. DVD filmleri okuyabilen cihazlar müzik ve MP3 CD'lerini çalabiliyor. Şarj edilebilir Lityum pilleri ile 3 saate kadar kesinti-

siz film izleme keyfini yaşatan Philips taşınabilir DVD oynatıcılarının 16:9 geniş ekran LCD paneli, daha geniş görüntü açısı ve doğal parlak renkleriyle izleyicilere farklı bir görsel şölen sunuyor. Çeşitli ekran formatları arasından seçim yapma olanağı tanıyan geniş ekran film modları sayesinde PET800 ve yeni PET700 kaliteli, canlı renk ve görüntüler sunuyor. Özel çantalarıyla pil hariç 905 gram olan PET800 ve 750 gram ağırlığa sahip olan PET700 rahatlıkla taşınabiliyor.

Fiyat: 855 YTL-981 YTL

Bilgi için: www.philips.com.tr

KISA... KISA...

► **Toshiba EasyGuard**

EasyGuard bugünün profesyonel dizüstü kullanıcılarına maksimum faydayı sağlamak amacıyla Toshiba'nın kazaya karşı korumalı yenilikleri ile ileri yazılım özelliklerini birleştirdiği yeni nesil güvenlik sistemi. Toshiba EasyGuard, artırılmış sistem ve veri güvenliği; maksimum uptime için koruyucu tasarım ve teşhis; kolay ve güvenilir kablolu ve kablosuz bağlantı yazılım özelliklerine sahip. EasyGuard şifre güvenliği HDD ve BIOS koruma sağlıyor, aygıt kilidiyle verilerin çıkartılabilir aygıtlara kopyalanmasını engelliyor.

Bilgi için: www.toshiba-tr.com

► **EC HT1100**

Ağırlıklı olarak ofis kullanıcıları ve açık alanda kullanımına yönelik dev projeksiyon sistemleri üreten NEC, ev sinema projektörü alanında geliştirdiği yeni modeli HT1100'u tanıttı. Empati Bilişim, NEC sunum sistemlerinin Türkiye'ye getiriyor.

Bilgi için:

www.empatibilisim.com.tr

► **Klasik tarzda Nokia 6230i**

Nokia orta sınıfa yönelik zengin içeriğe sahip ve ses merkezli üç yeni ürün kullanıcılarına sunarak ürün portföyünü genişletiyor. Kameralı Nokia 6230i, oldukça popüler olan Nokia 6230'a megapiksel kamera ve bas konuş özellikleri ekliyor. Nokia 6230i'nin 208x208 piksel ölçülerindeki yüksek çözünürlükte ekranı zengin multimedia içeriğinin bir göstergesi. Telefon içerisinde bulunan 1.3 megapiksel kamera ve 3x dijital zoom özelliği kullanıcılara renkli fotoğraf çekme imkanı sunuyor.

Bilgi için: www.nokia.com.tr

Yeni plazma TV'ler... Fujitsu-Siemens P42-1 ve P50-1

Parlak, canlı ve kocaman

■ Fujitsu-Siemens fiyat-performans başarısı ile dikkat çeken plazma televizyonlarını P42-1 ve P50-1 adıyla lanse ediyor. 42 inç ve 50 inç ekran büyüklüğüne sahip her iki ürün 3000:1 kontrast oranıyla gerçeğe daha yakın, 1000 kandela yüzey ışık değeri ile standartların üstünde bir parlaklık değeri ve görüntü kalitesi sunuyor. Giriş olarak 1xRGB, 1xDVI-D, 2xScart, 1xS-VHS, 2xComposite, 2xComponent, 1xRS232 4xAnalog Audio, 1xRF TV Tuner terminallerine sahip. Dahili TV tuner yapısına sahip Fujitsu-Siemens Picture In Picture ve Picture and Picture özellikleri ile aynı anda farklı programları

izleme imkanı sağlıyor. 1.087 x684x81 mm. ebatlarında 45 kg ağırlığındaki P42-1, masa standı ile birlikte geliyor. LG'nin 42P X11 modeli de teknik ayrıntılar bakımından dikkat çekici rakamlar sunuyor: LG 42PX11 42 inç ekran büyüklüğü 5.000:1 kontrast oranı ve 1.500 kandela par-

laklık değeri ile görüntü kalitesi beğeni topluyor. Faroudja DC Di doubling tarama teknolojisi kullanan 42PX 11'de XD Engine video görüntü işlemcisiyle kalitesi görüntü sunan üründe yüksek çözünürlüklü ses kalitesi de BBE TruSurround ses sistemi ile garantilenmiş. Picture InPicture çift TV Tuner'li 42PX11'de 1xRGB, 1xDVI-D, 2xComposite, 2xComponent, 1xStereo mini-jack, giriş terminaleri mevcut. Ekran koruyuculu ve 60.000 saat gibi uzun bir kullanım ömrü açığıklayan LG 42PX11, 29,9 kg ağırlığında ve 1.210x644x95 mm. ebatlarındaki ürün 2.699 Euro fiyatıyla...

Bilgi için:

www.plazmacenter.com

Bellek teknolojisi

XDR RAM piyasaya sürüldü

Kore merkezli Samsung firmasının yaptığı açıklamaya göre yeni nesil XDR RAM (Extreme Data Rate) tipi belleklerin seri üretimine başlandı. Samsung'un yenilikler içeren bu bellek teknolojisi, çok yüksek bir bant genişliği sayesinde, DDR2-533 (8,5 GB/sn) tipi belleklerin 6 katı, yani 51 GB/sn veri aktarım hızına çıkabiliyor. XDR bellekleri her bir saat frekansında 8 paket (DDR2-533 iki paket taşıyabiliyor) iletiyor. Bu yeni bellek teknolojisinin asıl tadını çıkartanlar ise sunucular ve iş istasyonları, ayrıca Sony'nin sırada bekleyen PlayStation 3 (2005'in sonunda piyasaya çıkacak) oyun konsolunda da XDR tipi bellekler kullanılacak. Görünüşe bakılırsa Samsung'un XDR bellekleriyle çalışan ilk masaüstü ve Media PC'leri gelecek yılın ortalarına doğru, XDR bellek destekleyen anakartlar piyasaya çıkınca göreceğiz.

Bilgi için: www.samsung.com

İki işlemci çekirdekli Athlon 64 Sonbahar'da Bir CPU yetmezse iki olsun

AMD, iki işlemci çekirdeğine sahip Athlon 64 yongalarını tanıttı. Masaüstü bilgisayarlar için geliştirilen bu işlemci, senenin ikinci yarısında piyasaya sunulacak. Üreticinin açıklamalarına göre bu işlemciler de şu andaki Athlon 64 işlemciler ile aynı kasada olacaklar ve bu sayede güncel soket 939 anakartlar üzerinde de kullanılabilirler. AMD, Çift Çekirdek (Dual Core) olarak adlandırılan bu cihazlar ile özellikle Multitasking, yani aynı anda birden fazla işlemin gerçekleş-

tilmesi, konusunda yüksek performans sözü veriyor. Böylece bir yandan DVD yazarken diğer taraftan yüksek çözünürlüklü videoları izleyebileceksiniz ve aynı zamanda bir anti virüs programı bilgisayarınızı sorunsuz bir şekilde tarayabilecek. Üretici, iki işlemci çekirdekli Opteron işlemcilerini ise bu yaz piyasaya sunmayı planlıyor. Bunlar soket 940 anakartlar ile kullanılabilirler ve sadece bir BIOS güncellemesi yeterli olacak.

Bilgi için: www.amd.com

Çift çekirdek: AMD'nin Athlon64 modelinin çift çekirdekli versiyonu işlemci piyasasında heyecan uyandırdı.

Radeon 9550 Overclock

70\$'lık grafik mucizesi

Sadece 70 dolara tüm oyunları rahatça oynamanızı sağlayan ve overclock sayesinde hızı ikiye katlanıp kendisinden 100 dolar daha pahalı bir ekran kartıyla yarışabilen bir ekran kartınız olsun ister misiniz? Cevabınız evetse bu yazıyı okumaya devam edebilirsiniz.

Dar bir bütçeye sahip okurlarımızın ve genel olarak Türkiye'deki son kullanıcıların büyük bir çoğunluğunun en büyük şikayeti, uygun bir fiyata güncel tüm oyunları akıcı bir şekilde oynayabilecekleri iyi bir ekran kartı bulamamaları. Nitekim, yaptığımız ekran kartı testlerinden sonra sizlerden "Neden hep pahalı ürünleri test ediyorsunuz, bunları almaya gücümüz yetmiyor" ve "TOP10 listelerinize neden 100\$ altı ekran kartlarını koymuyorsunuz?" gibi şikayetler ve isteklerle sıkça karşılaşyoruz. Biz de tüm bu isteklere cevap verebilmek ve 50-100 dolar arasındaki bir ekran kartının neler başarabileceğini göstermek için ATI'nın giriş seviyesi kartlarını sıkı bir performans ve overclock testine tabi tuttuk.

Yazıyı aslında bir Radeon ekran kartıyla overclock'un nasıl yapıldığını anlatan bir yazı olarak planlamıştık, ancak teste katılan ürün sayısının çok olması ve elde

ettiğimiz "mucizevi" sonuçlar yazının içeriğini değiştirdi ve ortaya bir "karşılaştırmalı overclock testi" çıktı. Şimdi öncelikle Radeon ekran kartınızla nasıl overclock yapabileceğinizi ayrıntılarıyla anlatalım.

Overclock'un temelleri: İşlemci ve bellek frekansı

Bir ekran kartının üzerindeki grafik yonga seti dışında hızını belirleyen en önemli iki unsur işlemci (core) ve bellek (memory) çalışma frekanslarıdır. Kartınızın size sunduğu donanımsal özelliklerde (pipeline sayısı veya bellek bant genişliği gibi) normalde bir değişiklik yapamayacağınızdan, kartınızın hızını artırmak için yapabileceğiniz tek şey işlemci ve bellek saat hızları üzerinde oynamak. Burada da yine büyük ölçüde kart üreticisinin kullandığı parçaların (bellekler ve soğutucu fan gibi) kalitesi ile sınırlısınız.

Çoğu donanım üreticisi üretim maliyetlerini düşük tutmak ve ürettiği ürünle-

ri maksimum kar payıyla pazarlayabilmek için zaman zaman "ilginç" ürünler piyasaya sürüyor. Mesela aslında 300 MHz hızda çalışmak üzere üretilmiş bir bellek, 200 MHz olarak etiketlenip satılıyor. Veya örneğimizdeki gibi bir grafik işlemcisini ele alacak olursak, bir üst modelin "kırılmış" sürümü olarak lanse edilen bir ekran kartı yonga seti, aslında aynı donanım bileşenlerini kullanan ve sadece işlemci ve bellek saat hızları suni olarak düşürülmüş bir modelden başka bir şey değil. Bu yazımızın ana konusu olan Radeon 9550 yongalı ekran kartları da aslında bir üst modelleri olan Radeon 9600 ile aynı çekirdeği (RV350) kullanan, aynı donanım özelliklerine sahip, saat hızları düşük tutulmuş ve üstüne resmi ATI Catalyst sürücülerıyla (bilinçli olarak) overclock kilidi konmuş ekran kartları. Sahip olduğunuz Radeon ekran kartının gerçek gücünü ortaya çıkarmak için bu kilidi açmanız ve kartı zincirlerinden

kurtarmanız gerekiyor.

Ancak burada da unutmamanız gereken şey, elektroninin genel olarak bir şans işi olduğu ve her kart modelinin mutlaka aynı overclock potansiyeline sahip olmadığı. Testimizdeki sonuçlar size kartların potansiyelleri hakkında ortalama bir fikir verecektir. Radeon kartların overclock kilidini açmadan önce her zamanki uyarımızı yinelemekte fayda var:

! DİKKAT: Ekran kartınızın normal çalış-

TEMEL BİLGİLER

» Adım adım overclock

- ▶ Sisteminiz (CPU veya RAM) zaten overclock edilmişse öncelikle bu bileşenlerin hızını normale getirin. Stabil çalışmayan bir sistem, ekran kartınızın overclock potansiyelini etkileyebilir.
- ▶ Öncelikle ekran kartının işlemci (GPU) hızını 5-10 MHz'lik adımlarla overclock edin. Maksimum değere ulaştığınızda ekranda görüntü bozulmaları (artifact) oluşacaktır. Bu hızla stabilite testleri yapın ve gerekirse hızı 5 MHz'lik adımlarla indirin. Elde ettiğiniz en son stabil değeri not edin.
- ▶ Bellek frekansını artırmadan önce GPU hızını tekrar normal seviyesine indirin ve yine büyük adımlarla overclock yapın.
- ▶ Maksimum bellek hızını elde edince her iki değeri kombine edin. Burada her iki hızı da biraz düşürmeniz tavsiye edilir. Böylece daha stabil bir sonuç elde edersiniz, zira GPU ve bellek birlikte overclock edildiğinde kartınız çok daha fazla ısınacak ve daha kolay artifact verecektir.
- ▶ Son olarak uzun süreli stabilite testleri yapın ve sistem stabil çalışana kadar gerekirse hızları düşürün.

Elde ettiğiniz overclock sonucundan memnun kalmazsanız kart için voltaj modifikasyonu veya daha iyi bir soğutma sistemi uygulayabilirsiniz.

Ancak her iki durumda da garanti kapsamı dışında kalması bir yana, kartınıza zarar verme olasılığınız yüksektir.

ma düzenini etkileyecek şekilde kart üzerinde yapacağınız her türlü yazılımsal ve donanımsal müdahale kartınızın garanti kapsamı dışında kalmasına ve düşük bir ihtimalle de olsa kartınızda kalıcı hasarlara sebep olabilir. CHIP oluşabilecek bu gibi arızalardan ve sorunlardan hiçbir sorumluluk kabul etmez.

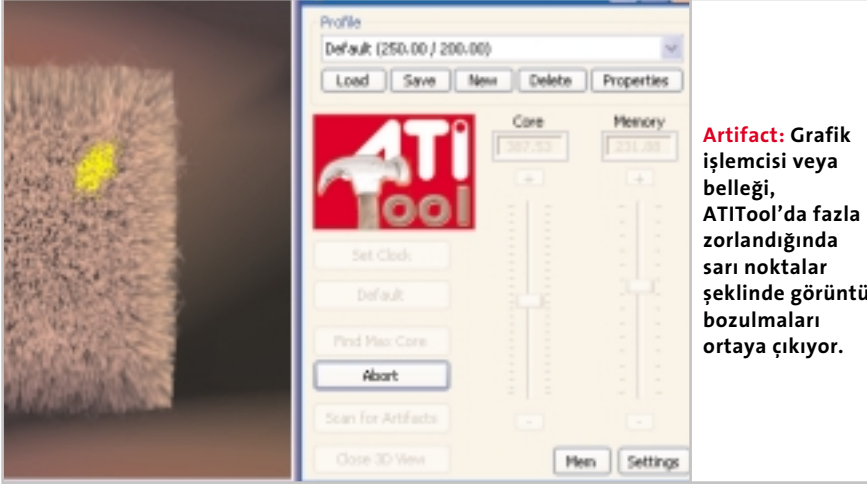
Modifiye sürücüler ve overclock'ta dikkat edilmesi gerekenler

ATI'nin resmi Catalyst sürücülerinin düşük Radeon modelleri için overclock kilidine sahip olduğunu söylemiştik. Kartınızı overclock edebilmemiz için modifiye edilmiş alternatif sürücülere ihtiyacınız olacak. Burada iki alternatifiniz var: Wizzard Softmod (<http://softmod.techpowerup.com>) ve Omega Radeon (www.omegadivers.net) sürücülerini. Her iki alternatif sürücüyü de overclock için ihtiyaç duyacağınız diğer araçlarla birlikte bu ayki eCHIP'te (© eCHIP-Code Overclock) altında bulabilirsiniz. Yaptığımız testlerde Softmod (5.2 Catalyst tabanlı) sürücüsünün Omega sürücüsüne (5.1 tabanlı) göre daha başarılı overclock ve performans sonuçları verdiğini gördük. Bu yüzden yazıda ve testimizde bu sürücüyü tercih ettik. Sürücüyü normal ATI sürücüsünü kurar gibi kuruyorsunuz, sisteminizi yeniden başlattıktan sonra artık kartınızı dilediğiniz gibi overclock edebilirsiniz.

Overclock için en büyük yardımcınız ATITool (eCHIP'te 0.0.23 sürümü mevcut) adındaki küçük ama becerikli bir araç olacak. Bu araç da Softmod sürücüsü gibi Wizzard tarafından programlanmış ve <http://atitool.techpowerup.com> adresinde araçla ilgili detaylı bilgilere ulaşabilirsiniz. ATITool ile overclock denemelerine girişmeden önce dikkat etmeniz gereken bazı noktalar var, bunları yandaki kutuda bulabilirsiniz:

ATITool: Adım adım, kolay ve hızlı overclock

ATITool kendi kendine overclock yapabilen müthiş bir araç. Programı çalıştırdıktan sonra standart ayarlarında bir iki küçük değişiklikle daha çabuk sonuç alabilirsiniz. Öncelikle ana pencerede *Settings* düğmesine tıklayın. *Overclocking* bölümünde kartınızla ilgili yonga türü, bellek miktarı, bellek veriyolu genişliği, aktif pipeline sayısı ve standart GPU ve bellek frekansları gibi genel bilgilere ulaşabilirsiniz. Altta etkin olmayan seçeneklerde

bir değişiklik yapmanıza gerek yok. Üstteki listeden *Artifact Scanning* menüsünü açın. İhtiyaç duyacağımız ayarlar bu pencerede. *First phase has a length of:* seçeneğini 10 saniye olarak ayarlayın. *While running "Find Max" increase frequency after:* seçeneğini de 1 saniye olarak ayarlayın. *Scan for Artifacts* menüsünde düşük model Radeon kartların overclock kilidini açan bir seçeneği etkinleştirebilirsiniz. *Back* düğmesiyle ana pencereye geri dönün. *Find Max Core* ile önce maksimum GPU hızını bulun.

Artifact oluşmaya başladığı anda ATITool hızı adım adım düşürmeye başlayacaktır. Belli bir hızda bir dakikadan fazla ısınma testi hatasız uygulandığında overclock'u *Abort* ile kesebilir ve *Set Clock* düğmesiyle yeni hızı etkinleştirebilirsiniz. Daha sonra *Default* düğmesine tıklayarak GPU hızını normal seviyesine getirin ve *Find Max Mem* ile aynı şekilde maksimum bellek hızını bulun.

Her iki maksimum değeri elde ettikten sonra iki değeri birlikte etkinleştirin ve *Scan for Artifacts* ile artifact taramasını başlatın. Bir iki dakika boyunca artifact oluşumuyla karşılaşmazsanız overclock işlemini başarıyla sonlandırmışsınız demektir. Artık stabilite ve performans testlerini uygulayabilirsiniz.

Farklı uygulamalar için farklı profiller ve hızlar

ATITool overclock'tan çok daha fazlasını sunuyor. Kartınızı sürekli olarak overclock edilmiş bu değerlerle çalıştırmamız açıkçası pek mantıklı değil, aksi halde kartınız gereksiz yere çok fazla ısınacak ve

ömrü kısılacaktır. Bu yüzden farklı uygulamalar için farklı profiller tanımlamalısınız. Mesela maksimum overclock hızına büyük ihtimalle sadece oyunlarda ihtiyacınız olacak. Yazı yazarken ve internette sörf yaparken yüksek 3B hızına ihtiyacınız yok. Tüm bu farklı kullanım profillerini ATITool ile kolayca etkinleştirebilirsiniz. Ana pencereden yine *Settings* düğmesine tıklayın ve bu sefer *Startup* bölümüne girin. *Load on Windows Startup via:* seçeneğini etkinleştirin ve listeden *Start Menu*'yü seçin. buradaki diğer seçenekleri de istediğinize göre ayarlayabilirsiniz.

Daha sonra *3D-Detection* menüsünü açın. *3D-Detection enabled* seçeneğini etkinleştirin. *When 3D application is detected* alanında *Load Profile* seçeneğinin önüne bir onay işareti koyun ve listeden overclock edilmiş profilinizi seçin. Böylece mesela bir oyun çalıştırıldığında otomatik olarak bu profil devreye girecek ve kartınız overclock edilmiş hızda çalışacaktır.

çaktır. ATITool ile yeni bir profil oluşturmak için kartınız overclock edilmiş haldeyken ana pencerede *New* düğmesine tıklayın ve overclock profiliniz için yeni bir isim girin. "Save" düğmesiyle profilinizdeki değişiklikleri kaydedebilirsiniz. Tekrar *3D-Detection* menüsüne dönün. Bu sefer alttaki *When 3D application is closed* alanında *Load Profile*'den *Default* profilini seçin. Bu sayede, oyundan çıktığınızda kartınız tekrar normal hızında çalışacaktır. Tüm bu profilleri istisna uygulamalarla birlikte dilediğiniz gibi ayarlayabilirsiniz. Şimdi sizi daha fazla merakta bırakmayalım ve test sonuçlarımıza geçelim.

Referans kartlar: Gecube 9600 XT ve Sparkle Geforce 6600 GT

Overclock testimizin asıl amacı bir üst sınıf bir ekran kartı modelinin performansına ulaşmak olduğu için, öncelikle böyle bir kartın nasıl bir performans sunduğunu bilmemiz gerekiyor. Testimize referans kart olarak katılan Radeon 9600 XT işlemcili (RV360) Gecube 9600 XT All in Wonder, 128 MB Samsung belleğe sahip. Kartın varsayılan işlemci ve bellek hızlarını kontrol ettiğimizde küçük bir sürprizle karşılaştık, zira normal 9600 XT değeri olan 500/300 (600 MHz efektif DDR) işlemci/bellek hızı (yazının devamında kartların efektif DDR hızlarını değil, gerçek saat hızlarını belirteceğiz) yerine Gecube 527/324 MHz gibi garip değerlerle çalışıyor, yani kart "kendinden overclock'lu".

Nitekim kartı ATITool ile overclock etmeye çalıştığımızda bellek frekansının zaten sınır değere (327 MHz) yakın olduğunu ve işlemci hızının da en fazla 588 MHz'e çıkabildiğini gördük. Overclock edilmiş bu hızlarda kartın sunduğu performans artışı da minimum seviyede (66 performans sonuçlarına bakınız).

İkinci referans kartımız ise fiyat olarak da (yaklaşık 250 dolar) üst sınıf bir ekran kartı olan Sparkle Geforce 6600 GT. 128 MB DDR3 bellekle donatılmış kartın normal çalışma hızı 500/450 (900). Overclock sayesinde ise (Rivatuner ile, www.guru3d.com) bu değerler 550/570'e kadar çıkıyor. Bellek hızının efektif olarak 1.140 MHz'e çıkması özellikle oyunlarda kendini belli ediyor. 240 MHz'lik hız artışı yaklaşık olarak 3 fps'lik bir performans artışı sağlıyor. Normal bir 9600XT'ye göre yaklaşık 100 dolar daha pahalı olan Geforce 6600 GT, özellikle oyunlarda ve

yüksek detaylarda yaklaşık %100 daha hızlı.

Model karmaşası: 64 bit, 128 bit, 128 MB, 256 MB, SE, TD, GE

Radeon 9550 kartların incelemesine geçmeden önce önemli bir uyarı daha yapmakta fayda var. Teste katılan Radeon 9550 ekran kartlarını incelediğimizde büyük bir model karmaşası yaşandığını gördük. 64 bit, 128 bit, 128 MB, 256 MB, SE,

TD, GE gibi farklı seçenek ve modelleri kombine eden kartlar satın almada sadece son kullanıcıları değil, satıcıları da oldukça zorluyor. Gerçekten ne satın aldığımızı bilmeniz için testimizde her model kartı incelemeye ve aralarındaki farkları göstermeye çalıştık. Siz de kartınızı satın almadan önce model adını tam olarak bilmeye dikkat edin. Testimiz size burada yardımcı olacak.

Giriş seviyesi: Radeon 9250'nin dayanılmaz yavaşlığı

“Radeon 9250 alsam işimi görür mü?”, “9250 mü 9550 mi?” gibi sıkça karşılaştığımız sorulara cevap vermek için testimize iki adet Radeon 9250 ekran kartını da dahil edip benchmark ve overclock testi-ne tabi tuttuk. İşte sonuçlar:

MSI RX9250-T128: Testimizin Radeon 9250 (RV280) işlemcili ilk kartı MSI RX9250 T128, 64 bitlik, 128 MB Hynix 5 ns. belleğe sahip. Kartın azami ölçüde tasarrufta bulunmuş küçük yapısı ilk bakışta bir Ethernet kartı olduğu izlenimini uyandırıyor. Nitekim daha ilk benchmark'ımız olan Aquamark 3'te (3DMark 2005, Radeon 9250'de Pixel Shader 2.0 desteği olmadığı için çalışmıyor) kartın ne kadar yavaş olduğu ortaya çıkıyor. Doom 3'teki 5 fps ve Chronicles of Riddick'teki 2,6 fps civarındaki hız, ağır çekimde oyun izlemekle eşanlamlı. 240/166 MHz'lik stok çalışma hızlarını overclock ile 259/196 MHz'e yükseltmeyi başardysak da, bunun pratikteki etkisi sadece %15 civarında. Doom 3 ile ekstradan 640x480 maksimum detayda yaptığımız testte kart 12.1 fps'ye ulaşıyor, ancak bu da oyunu rahat bir şekilde oynamak için yeterli değil. Kısacası bu kartla ancak eski oyunları rahat bir şekilde oynayabilir, yeni 3B oyunları ise sadece minimum detay ve çözünürlükte oynayabilirsiniz.

Asus A9250 GE: “Gamer Edition” olarak lanse edilen Radeon 9250 tabanlı ikinci kartımız Asus 9250 GE, MSI RX9250'den farklı olarak 128 bit ve 256 MB belleğe sahip. Kartın “normal ölçülerdeki” yapısı ilk bakışta ümit verici. Kartın stok çalışma hızlarını kontrol ettiğimizde GE'nin farkı ortaya çıkıyor: 240/166 yerine 240/200 MHz'lik, 9550 standardına (250/200) yakın bir frekans söz konusu. Ancak tüm bunlar benchmark'larda kartın testimizdeki en yavaş 9550'den daha hızlı çalışmasına ve kartın “Gamer Edition” etiketi-

TEST KONFIGÜRASYONU

» Test platformu ve benchmark parkuru

Giriş seviyesi Radeon kartları test ederken yine giriş seviyesine yakın bir sistem kullanmayı tercih ettik. Sonuçta Athlon 64 4000+ gibi üst uç bir sisteme sahipseniz kullanacağınız ekran kartı da üst sınıf bir ekran kartı olacaktır. Test sistemimiz şu bileşenlerden oluştu: Athlon XP 2500+ (Barton) işlemci, 512 MB Dual Channel Kingston DDR400 RAM, Epox 8RDA+ Nforce2 Ultra 400 anakart, 80 GB Samsung sabit disk, Windows XP SP2 işletim sistemi ve W1zzard Softmod Catalyst 5.2 sürücülerini. Testlerimizi tamamladık-tan sonra Softmod Catalyst 5.3 sürücülerini de çıktık, ancak bu sürücüyle yaptığımız testlerden daha iyi bir overclock sonucu alamadık, aksine çoğu kart 5.2 sürücülerle ulaştığı overclock değerlerinin yanına yaklaşamadı.

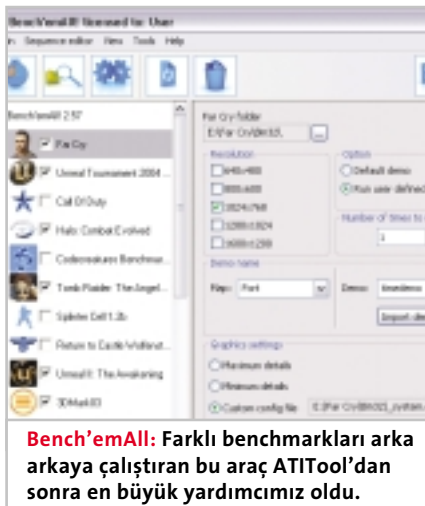
Benchmarklar: Radeon kartların 3B hızını test ederken iki farklı sentetik benchmark programı kullandık, bunlar 3DMark 2005 ve Aquamark 3'tü. Her iki benchmark da kartları oldukça zorluyor; özellikle bazı bölümlerde kartlar 1-2 fps'ye kadar düşebiliyor. Bu iki sentetik benchmark testinde standart (default) ayarlarla benchmark yaptık. Bunun yanında kartların gelecekte çıkacak oyunlardaki gerçek performansını görebilmek için son zamanların grafik açısından en görkemli iki oyununu tercih ettik: Doom 3 ve Chronicles of Riddick. Son olarak da kartların “normal” 3B oyunlardaki performansını ölçmek ve daha yüksek fps skorlarına ulaşmalarını sağlamak için biraz daha eski bir oyunu, Unreal Tournament 2004'ü kullandık. Bu üç oyunu arka arkaya BenchemAll (www.benchmark.com) adlı aracın yardımıyla çalıştırdık ve benchmark sonuçlarını aldık. Burada her üç oyun için de kullandığımız ayarlar 1.024x768 çözünürlük ve maksimum detay seviyesiydi.

ni hak etmesine yetmiyor. Zaten overclock edilmiş kartın overclock potansiyeli %10 civarında (270/225) ve bu hızlarda kart fansız pasif soğutması yüzünden aşırı ısınıyor. Kısacası, bu kartla yeni oyunları yüksek detay ve çözünürlükte oynamak mümkün değil, eski oyunlarda ise şansınız daha yüksek.

64 bit Radeon 9550: Ucuz ama yeterince hızlı değil

Gecube 9550 Encore: “Normal” Radeon 9550 kartları arasında 64 bit bellek veriyolu genişliğine sahip tek kart olan Gecube 9550 Encore, küçük yapısı ile benchmark’lar öncesinde pek ümit vermiyordu. Benchmark’lar sonrasında da kart bu tahminimizi doğruladı ve son sıralardan kurtulamadı. Grafik işlemcisini 250’den 390 MHz’e kadar overclock etmeyi başardysak da, elde ettiğimiz benchmark sonuçları, sadece GPU hızının bir kartın çok daha hızlı çalışması için tek başına yeterli olmadığını ispatlıyor.

MSI RX9550SE-TD128: Teste katılan Radeon 9550’ler arasında SE model ve 64 bit olan tek kart MSI RX9550SE, bunun bedelini “normal hızlarda” 9550’lerin en yavaş olarak ödüyor. Ancak kartı overclock ettikten sonra TD128 için (bu arada, TD ekli 9550’lerin genelde daha yüksek bir overclock potansiyeline sahip olduğunu yeri gelmişken belirtelim) durum değişiyor. 412 MHz işlemci ve 252 MHz bellek frekansı, 9550’nin stok değerlerine (250/200) göre oldukça yüksek. Benchmark sonuçlarında da overclock etkisini gösteriyor ve 64 bit belleğe sahip olmasına rağmen MSI RX9550SE son sıralardan kurtulmayı ve Gecube 9550 Encore’u geçmeyi başarıyor.

Bench'emAll: Farklı benchmarkları arkaya çalıştıran bu araç ATITool’dan sonra en büyük yardımcımız oldu.

3DMark 2005: Sentetik benchmarkların gözdesi oyunları aratmayan yüksek bir grafik kalitesine sahip.

128 bitte kırın kırana: Overclock her şeyi değiştiriyor

HIS 9550 SE 128 MB: HIS’in testimize katılan bu 9550 SE modeli, 128 bit, 128 MB Hynix (5 ns.) belleğe sahip. Normal çalışma hızında 128 bitlik diğer Radeon 9550 kartlarla boy ölçülebilen kart, overclock testlerinde sınıfta kaldı. En küçük bir overclock denemesinde hemen artifact veren kart bizi oldukça şaşırttı. Sentetik benchmark’larda overclock edilmiş 64 bitlik Gecube 9550’ye bile geçilen HIS 9550 SE, en azından Doom 3 ve Chronicles of Riddick testlerinde 128 bitlik bellek veriyolunun oyunlardaki avantajını kullanarak sonuncu olmaktan kurtuldu.

HIS 9550 SE 256 MB: 128 MB’lık modelinden görünürde bir farkı olmayan HIS 9550 SE 256 MB, normal hızlardaki testlerde 128 MB’lık modelinden daha hızlı değil. Ancak kart overclock olmayı başararak (390/240) en azından overclock testlerinde daha iyi sonuçlar alınmasını sağlıyor. Yine de elde ettiğimiz sonuçlardan pek de tatmin olmadık.

Asus A9550 GE: Stok çalışma frekansında teste katılan kartlar arasında en hızlı ikinci kart olan Asus’un bu “normal” 9550 modeli 128 MB, Samsung 5 ns. belleğe sahip. 400 MHz işlemci ve 250 MHz bellek frekansına kadar overclock etmeyi başardığımız kart, bu hızlarda yaklaşık olarak %50’lik oldukça iyi bir performans artışı gösteriyor ve referans kartımız olan Gecube 9600XT’den yaklaşık olarak %25 daha yavaş kalıyor.

Sapphire Radeon 9550 256 MB: Sapphi-

re’in 256 MB Samsung belleğe sahip bu modeli, normal çalışma hızları temel alındığında Radeon 9550 kartları arasında testin birincisi. Overclock testinde ise her ne kadar grafik işlemci hızı %70’in üzerindeki bir artışla 430 MHz’e çıksa da, grafik belleğinin sadece 214 MHz’e ulaşması, kartın overclock performansına darbe vuruyor.

Sapphire Radeon 9550 128 MB: Sapphire’in 128 MB ve Hynix belleğe sahip bu modeli normalde 256 MB modelden daha yavaş. Ancak overclock devreye girince durum tersine dönüyor. 256 MB’lık modele göre çok daha iyi overclock olabilen bu kart 480 MHz işlemci ve 270 MHz bellek frekansına çıkarak Radeon 9600 Pro (400/300), hatta XT (500/300) seviyesine yaklaşıyor ve giriş seviyesi bir ekran kartından orta sınıf bir ekran kartına terfi ediyor.

MSI RX9550 TD128: Normal hızlarda tipik bir Radeon 9550 performansı veren MSI’nin RX9550 TD128 model ekran kartı, overclock konusunda sınır tanımıyor. Grafik işlemcisinin 250’den 491 MHz’e (%96) ve belleğin 200’den 367 MHz’e (%83) kadar overclock olabilmesi, performans üzerinde de doğrudan bir etki gösteriyor ve benchmark’a göre %50 ile %90 arasında değişen performans artışı sağlıyor. Bu bağlamda kartın aslında 9550 kılıfına girmiş bir Radeon 9600 XT olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Özetle: 70 dolara orta sınıf bir ekran kartınız olabilir

Overclock testlerimiz de gösteriyor ki “normal” bir Radeon 9550 ekran kartının overclock potansiyeli oldukça yüksek. Ayrıca 64 bit ve SE model kartlardan uzak durmanızda fayda var. Yine 256 MB’lık ekran kartları da pratikte pek bir performans artışı sağlamıyor ve aradaki fiyat farkına değmiyorlar. Önümüzdeki sayılarda 100 dolar altındaki diğer Radeon ve Nvidia ekran kartlarını da overclock potansiyelleri ile birlikte test edip “100 dolar altı ekran kartları” TOP10 listesini oluşturmayı planlıyoruz. O zamana kadar Radeon 9550 ekran kartınızla edindiğiniz overclock tecrübelerini ve bu testimizle ilgili yorumlarınızı CHIP forum sayfalarında bizlerle paylaşabilirsiniz: (http://www.chip.com.tr/forum/topic.asp?TOPIC_ID=7007)

Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr

TEST BİRİMİ
CHIP
04/2005

Üretici Model	MSI RX9550 TD128	Sapphire Radeon 9550	Sapphire Radeon 9550	Asus A9550 GE	HIS 9550 SE	HIS 9550 SE
Fiyat (\$+KDV)	69	74	92	86	100	75
İnternet (www.)	msi.com.tr	sapphiretech.com	sapphiretech.com	asus.com.tw	hisdigital.com	hisdigital.com
Normal performans puanı	Puan 0 20 40 14	Puan 0 20 40 14	Puan 0 20 40 15	Puan 0 20 40 14	Puan 0 20 40 14	Puan 0 20 40 13
Overclock sonrası puanı	Puan 0 30 60 31	Puan 0 30 60 27	Puan 0 30 60 26	Puan 0 30 60 26	Puan 0 30 60 24	Puan 0 30 60 18
Toplam Puan	45	41	41	40	38	31
Fiyat/Performans	çok iyi	iyi	iyi	iyi	orta	orta
Teknik veriler						
Grafik işlemci	Radeon 9550	Radeon 9550	Radeon 9550	Radeon 9550	Radeon 9550	Radeon 9550
İşlemci / bellek hızı	250/200 MHz	250/200 MHz	250/200 MHz	250/200 MHz	250/200 MHz	250/200 MHz
Overclock işl./bellek hızı	491/367 MHz	480/270 MHz	430/214 MHz	400/250 MHz	390/240 MHz	250/200 MHz
Bellek: Boyut/Veriyolu	128MB/128Bit	128MB/128Bit	256MB/128Bit	128MB/128Bit	256MB/128Bit	128MB/128Bit
DVI/Çift ekran/TV Out	•/•/•	•/•/•	•/•/•	•/•/•	•/•/•	•/•/•
Benchmark'lar (Normal / Overclock)*						
3DMark 2005	867 / 1625	859 / 1441	899 / 1340	893 / 1317	859 / 1233	861 / 861
Aquamark 3	17276 / 31494	17282 / 29239	17558 / 26469	17558 / 26354	17265 / 25183	17282 / 17282
Doom 3	12.4 / 20 fps	12.1 / 18 fps	14.1 / 18.5 fps	13.1 / 16.8 fps	13.3 / 17 fps	12.2 / 12.2 fps
Chronicles of Riddick	6.5 / 12.5 fps	6.5 / 10.64 fps	6.75 / 9.31 fps	6.75 / 9.79 fps	6.5 / 9 fps	6.5 / 6.5 fps
Unreal Tournament 2004	65.75 / 97.75 fps	65.18 / 91.33 fps	68.27 / 86.48 fps	69.64 / 92.96 fps	65.04 / 83.30 fps	65.36 / 65.36 fps

Üretici Model	MSI RX9550SE-TD128	Gecube 9550 Encore	Asus A9250 GE	MSI RX9250-T128	Gecube 9600 XT All in Wonder	Sparkle Geforce 6600 GT
Fiyat (\$+KDV)	64	76	83	45	190	250
İnternet (www.)	msi.com.tr	gecube.com	asus.com.tw	msi.com.tr	gecube.com	sparkle.com.tw
Normal performans puanı	Puan 0 20 40 11	Puan 0 20 40 12	Puan 0 20 40 8	Puan 0 20 40 5	Puan 0 20 40 24	Puan 0 20 40 40
Overclock sonrası puanı	Puan 0 30 60 20	Puan 0 30 60 17	Puan 0 30 60 11	Puan 0 30 60 8	Puan 0 30 60 33	Puan 0 30 60 60
Toplam Puan	31	29	19	13	57	100
Fiyat/Performans	orta	orta	çok kötü	kötü	orta	iyi
Teknik veriler						
Grafik işlemci	Radeon 9550	Radeon 9550	Radeon 9250	Radeon 9250	Radeon 9600 XT	Geforce 6600 GT
İşlemci / bellek hızı	250/200 MHz	250/200 MHz	240/200 MHz	240/166 MHz	527/324 MHz	500/450 MHz
Overclock işl./bellek hızı	412/252 MHz	390/214 MHz	270/225 MHz	259/196 MHz	588/327 MHz	550/570 MHz
Bellek: Boyut/Veriyolu	128MB/64Bit	128MB/64Bit	256MB/128Bit	128MB/64Bit	128MB/128Bit	128MB/128Bit
DVI/Çift ekran/TV Out	•/•/•	•/•/•	•/•/•	-/•/•	•/•/•	•/•/•
Benchmark'lar (Normal / Overclock)*						
3DMark 2005	722 / 1046	749 / 975	- / -	- / -	1677 / 1795	3223 / 3778
Aquamark 3	14540 / 21459	14766 / 19398	12181 / 13719	9008 / 10371	32166 / 33880	41376 / 42988
Doom 3	9.8 / 13.1 fps	10.5 / 10.7 fps	8.3 / 9.2 fps	5.3 / 6.2 fps	21 / 21.2 fps	43.9 / 46.2 fps
Chronicles of Riddick	4.90 / 6.76 fps	5 / 6 fps	4.25 / 4.80 fps	2.62 / 3.07 fps	12.45 / 13.12 fps	22.29 / 25.75 fps
Unreal Tournament 2004	53.52 / 72.79 fps	53.94 / 63.74 fps	49.24 / 55.60 fps	32.49 / 38.42 fps	97.70 / 98.54 fps	102.10 / 102.10 fps

■ ■ ■ ■ Değerlendirmedeki kutucuklar, CHIP'in buradaki puanlama anahtarına göre belirleniyor.
100-90 Puan = 5 Kutucuk, 89-75 = 4 Kutucuk, 74-60 = 3 Kutucuk, 59-45 = 2 Kutucuk, 44-20 = 1 Kutucuk, 19-0 = 0 Kutucuk.

* Tüm oyunlar 1024 x 768 çözünürlük ve maksimum detayda çalıştırılmıştır.

Test kriterleri

Normal performans (%40): Kartların normal çalışma performanslarını %40'lık bir ağırlıklı değerlendirdik. Bu %40'lık pay, beş bench-

mark arasında şu şekilde dağıldı: 3DMark 2005 %10, Aquamark 3 %5, Doom 3 %10, Chronicles of Riddick %10 ve Unreal Tournament 2004 %5.

Overclock performansı (%60): Overclock edil-

miş hızlarda kartlar gerçek potansiyellerini ortaya çıkarabiliyor. Benchmarklar arasındaki yeni dağılım ise şöyle: 3DMark 2005 %15, Aquamark 3 %5, Doom 3 %20, Chronicles of Riddick %15 ve Unreal Tournament 2004 %5.

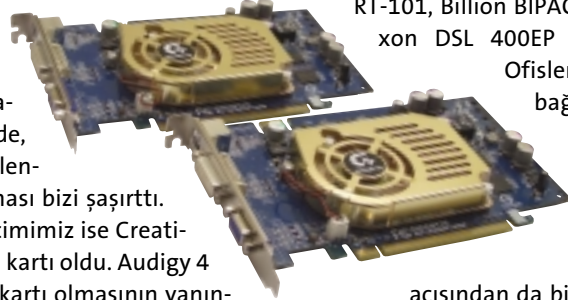
İÇİNDEKİLER

- 69 **Fan kontrol paneli**
AeroCool GateWatch
ADSL modem
AirTies RT-101
Kasa
Artex X-11
- 70 **Harici ses kartı**
Creative SB Audigy 2 ZS PCMCIA
Video kartı
Avermedia EZMaker PCMCIA
ADSL modem
Billion BIPAC-711 CE 2.0
- 72 **Bellek**
Corsair VS512MB Kit
MP3 çalar
Easy 226 MP3
Mikrofon
Gembird EMIC-111
- 74 **ADSL bağlantı paketi**
ASUS AAM6020VI & WL-167G
TFT LCD monitör
Hyundai ImageQuest Q19
Dijital fotoğraf makinesi
Ogatech OG6600
- 76 **Ekran kartı**
Gigabyte GV-NX66T128D
USB bellek
Pretec I-Disk WLAN
Pocket PC
Symbol MC50
- 78 **Harici TV kartı**
Inca Premium TV Box
ADSL modem
Onixon DSL 400EP
Anakart
Gigabyte GA-K8NXP-SLI
- 79 **DVD/DIVX oynatıcısı**
Minton MP-310
Optik fare
Razer Diamondback Chameleon
Kart okuyucu
Sandisk ImageMate 12in1
- 80 **Dizüstü bilgisayar**
Acer 4502 WLMi
- 82 **Ses kartı**
Sound Blaster Audigy 4 Pro

Yeni Donanım TESTLERİ

Bilgisayar piyasasına her ay yeni ürünler katılıyor. CHIP Test Merkezi olarak, bu ürünleri mümkün olduğunca tanıtmayı hedefliyoruz. Her ay bu sayfalarda yeni ve ilginç donanım ürünlerinin incelemelerini bulabilirsiniz.

■ Bu ayın donanım inceleme sayfaları geniş bir ürün gamına sahip. Acer'ın yeni dizüstü bilgisayarını ev ve ofisteki tüm verilerini yanında taşımak isteyenlere hitap ediyor. Bu sistemin özelliği, bir masaüstü alternatifi olması. Acer 4502WLMi de Centrino işlemcisi ile yüksek işlem performansı sağlıyor. Ayrıca grafik üzerindeki Mobility Radeon 9700 grafik uygulamalarda ve oyunlarda da iyi bir performans sağlıyor. Şık tasarıma sahip üründen, pil ömrünün de beklentimizin üzerinde olması bizi şaşırttı. Diğer ayın ürünü seçimimiz ise Creative'in yeni Audigy ses kartı oldu. Audigy 4 Pro, dahili bir ekran kartı olmasının yanında harici bir ünite ve uzaktan kumandaya da sahip olmasıyla, bilgisayarını profesyonel bir stüdyoya dönüştürmek isteyenlere yönelik bir çözüm. Dizüstü bilgisayar için güçlü

bir ses çözümü arayanlar da Audigy'nin PCMCIA ses kartını görmeliler. nVidia'nın SLI adlı yeni teknolojisi ile çift ekran kartını aynı sistem üzerinde tek bir kart gibi kullanmak mümkün oluyor. Gigabyte SLI teknolojisine sahip ekran kartı ve anakartı incelemeler arasında görebilirsiniz. ADSL modemlerde ev ve küçük ofis kullanımı için AirTies RT-101, Billion BIPAC-711CE2 ve Onixon DSL 400EP tercih edilebilir. Ofisler ve kablosuz bağlantı arayanların Asus ADSL setini incelemesi yararlı olacaktır. Multi-media ürünler açısından da bir yoğunluk görülebilen test sayfalarımızda başı Minton'un LCD ekranlı DVD ve DivX çalan cihazı çekti.

Aytun Çelebi, aytun@chip.com.tr,
Yavuz Şahin, yavuz@chip.com.tr

DEĞERLENDİRME

Donanım test sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandıran bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı".

Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz. Bu yeni puan sistemini ürünleri daha kolay

değerlendirip sıralandırmak için uygun gördük. Böylece puanlandığımız ürünleri başka ürünler ile kıyaslayıp size göre bir alternatif oluşturup oluşturmadığını belirleyebilirsiniz. Ürünlerin teknik verilerini ayrıca bir kutu halinde vermemizin sebebi ise, ürünler arasında karşılaştırmayı kolaylaştırmak. Burada test edilen ürünler, eğer puanları tutarsa her ay güncellediğimiz TOP 10 listelerimizde yer alabilecekler. Bu sayede piyasada bulunan en iyi 10 ürünü bir bakışta görebilirsiniz. Top 10 listelerinin tamamına www.chip.com.tr adresinden de ulaşabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI

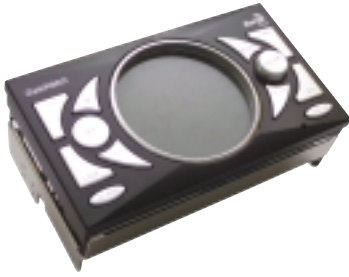
çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■■	(89–75 Puan)
orta	■■■■■	(74–60 Puan)
vasat	■■■■■	(59–45 Puan)
kötü	■■■■■	(44–20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19–0 Puan)

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■■	(89–75 Puan)
orta	■■■■■	(74–60 Puan)
vasat	■■■■■	(59–45 Puan)
kötü	■■■■■	(44–20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19–0 Puan)

CHIP ONLINE

Geçmiş sayılarda tanıtılan ürünlerden bazılarını www.chip.com.tr/donanim adresinde bulabilirsiniz.

Fan kontrol paneli**AEROCOOL GATEWATCH**CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Dijital Center
BİLGİ İÇİN (212) 217 40 20
WEB www.dijitalcenter.com
FİYAT **59 \$ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Voltaj girişi 12V
Dış malzeme Plastik ve alüminyum
Kapladığı alan 2 x 5,25 inçlik yuva
Boyut 150 x 85 x 62 mm
Ağırlık 460 gr

ADSL modem**AIRTIES RT-101**CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Air Ties
BİLGİ İÇİN (212) 212 82 80
WEB www.airties.com
FİYAT **63 \$ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Arabirim Ethernet, USB
Standart ANSI T1.413, ITU G.992.1 ve .2
Download hızı 8 Mbit/sn
Upload hızı 1 Mbit/sn
Boyut 31x130x90 mm

Kasa**ARTEX X-11**CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Eryaz
BİLGİ İÇİN (212) 217 87 87
WEB www.eryaz.com.tr
FİYAT **78 \$ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Yapısı Alüminyum
Desteklenen yapı ATX / microATX
Genişleme yuvası 8 adet
Güç kaynağı 300 Watt
Boyut 192 x 440 x 520 mm
Diğer kulaklık ve mikrofon çıkışları

SOĞUTMADA TAM KONTROL: Overclock yapanlar için işlemcinin, ekran kartının, sabit diskin ve kasanın daha fazla soğutulması ek performans sağlar. Bu bileşenler iyi soğutulmazsa, başta bileşenlerin kendileri olmak üzere sistemde bulunan diğer donanım unsurları, hatta anakart bile zarar görebilir. Eğer pasif soğutma veya su soğutma kullanmıyorsanız sistemdeki fanların önemi büyüktür. AeroCool'un yeni ürünü GateWatch, 5,25 inç boyutunda iki adet yuva kaplıyor ve 4 ayrı fanın durumunu geniş LCD ekran üzerinden gösteriyor. Ekran üzerinden fan hızları dakikadaki devir hızı olarak, ısılar ise Celsius veya Fahrenheit cinsinden görülebiliyor. Ürünün bileşenlerin ısıları için alarm değerlerine sahip olmasını başarılı bulduk. Böylece soğutmada bir anormallik olduğunda sizi sesli olarak uyarıyor. Bu ayarlar fabrika ayarlarına da kolayca döndürülebilir. GateWatch'un LCD ekranı 3 farklı arka plan ışığına da ayarlanabiliyor.

SONUÇ: Kolay bir kurulum ile çalışmaya hazır hale gelen GateWatch, ekran kartı, sabit disk, kasa ve işlemci fanlarını kontrol edebiliyor.

- ⊕ Hoş tasarım
- ⊕ Kolay kurulum ve kullanım
- ⊖ Fan ayarı yavaş

EKONOMİK ADSL MODEM: Geniş bir yelpazeye sahip AirTies ağ ve ADSL ürünleri yerli mühendisler tarafından tasarlanıyor. Üzerinde hem USB hem de Ethernet portu bulduran RT-101, bir veya iki PC için kolay bir ADSL çözümü sunuyor. Türkçe program ile kurulum kılavuzunun yanı sıra, USB üzerinden Tak Çalıştır desteği bulunması, ürünü hiçbir teknik bilgisi olmayan kullanıcılar için bile ideal kılıyor. RT-101, CD'den çıkan yazılımla olduğu gibi, bir web tarayıcısı kullanarak da ayarlanabiliyor. AirTies, ev kullanıcılarına has bu üründen UPnP, SNMP, NAPT, VPN Pass-Through gibi gelişmiş yönlendirici özelliklerini esirgememiş. UPnP, PC dışındaki cihazların da kolayca internet bağlantısı kurmasına ön ayak olurken, yönlendiricilere özgü NAPT, VPN Pass-Through ve SNMP işlevleri hem yönetilebilirliği hem de kullanılabilirliği artırıyor. Kutuda Ethernet ve telefon kablosu dışında harici adaptör ve splitter da bulunuyor.

SONUÇ: AirTies iyi bir kalite yakaladı ancak bu ürün biraz büyük olması ve adaptör kullanması sebebiyle daha çok masaüstü kullanıma uygun.

- ⊕ Türkçe yazılım ve kullanım kılavuzu
- ⊕ Çeşitli yönlendirici yeteneklerine sahip
- ⊖ Harici adaptör kullanıyor

BUZ GİBİ KASA: Bilgisayar kullanıcılarının şikayetleri kasa soğutma konusunda yoğunlaşıyor. Bu sorunu aşmak için, yeni bir kasa aldığınızda dikkat etmeniz gereken birkaç kural var: Bunlardan birincisi, kullanacağınız sistemin elinizdeki kasa yapısına uyması. Diğeri ise alacağınız kasanın beklentilerinizi karşılması. Artex X-11 modeli tam anlamı ile overclock tutkunları için hazırlanmış bir kasa sistemi. Kasanın içinde ön panelde, iki yan kapakta ve arka panelde olmak üzere 8 cm'lik dört adet fan bulunuyor. Ön paneldeki ayar düğmeleri ile fan devir hızları ayarlanabiliyor. X-11 modeli dört adedi 3,5 inç, dört adedi ise 5,25 inç olmak üzere toplam 8 adet ürün yuvasına sahip. Kullanılan güç kaynağı da 350 Watt değerinde ve birçok uluslararası standarda sahip. Üstelik kasanın açılması için bir tornavidaya gerek yok. Kasada görsellik de unutulmamış ve yan panelde kullanılan fanın ışığının ön panelden kontrolü sağlanmış.

SONUÇ: Kasalardaki soğutma sorununa ideal bir çözüm bulan Artex, X-11 modeli ile overclock tutkunlarına yönelik bir çözüm sunuyor.

- ⊕ Fan devir ayarı
- ⊕ Ön panelde LCD ekran var
- ⊕ Etkili bir güç kaynağına sahip

Harici ses kartı

**CREATIVE SB AUDIGY 2
ZS PCMCIA**
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Koyuncu, Kont, Multimedia
BİLGİ İÇİN (216) 522 99 00,
(216) 499 62 99, (212) 479 46 46
FİYAT **159 \$ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Ses yongası	Audigy2
Arabirim	PCMCIA
Ses çıkışları	Line Out, Analog/Digital Out
Ses girişleri	Line In
Bağlantılar	Speaker dock bağlantı kablosu
Diğer	Kulaklık

Video kartı

**AVERMEDIA EZMAKER
PCMCIA**
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Multimedia
BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46
WEB www.multimedia.com
FİYAT **39 \$ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Arabirim	PCMCIA
Bağlantı	3 adet 6 pin 1394
Aktarım hızı	100/200/400 mbps
Boyutu	118,5 x 54 x 15 mm
Ağırlık	60 gr
Sistem	Windows 98SE/Me/2000/XP

ADSL modem

BILLION BIPAC-711 CE 2.0
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFORMANS -

FİRMA Turcom
BİLGİ İÇİN (212) 359 29 29
WEB www.turcom.com.tr
FİYAT **F.A**

TEKNİK VERİLER

Arabirim	Ethernet, USB
Standart	T1.413, ITU G.992.1/ G.994.1
Download hızı	8 Mbit/sn
Upload hızı	1 Mbit/sn
Boyut	185x127x47 mm

Dizüstünde Audigy 2 Keyfi: Creative firmasının masaüstü bilgisayarlarda kendini kanıtlayan Audigy2 serisi, PCMCIA yapıya sahip yeni modeli ile karşımızda. Dizüstü bilgisayar kullanıcılarını entegre ses yongalarından kurtaran Creative Audigy 2 ZS, kardeşleri gibi 7.1 , 6.1 ve 5.1 hoparlör desteğine sahip. Oldukça yüksek bir ses çözünürlüğüne sahip olan ses kartı 24 bit ve 192 kHz ses kalitesi sunuyor. DVD Audio desteği de bulunan ürünün 104 dB gibi gayet yüksek bir Ses / Gürültü Oranı mevcut. Bu oranın yüksek olması kullanıcılar açısından daha iyi. Dolby Digital Ex, DTS-ES gibi dijital ses formatlarının yanı sıra, sinematik ses için THX standardına uygun olması, kartın önemli özellikleri arasında. Oyun ve dijital müzik meraklıları, EAX 4.0 Advanced HD adlı geliştirilmiş çevresel ses desteğinden faydalanabilirler. Dizüstü bilgisayarında profesyonel ses kaydı yapmak isteyenlere de ASIO 2.0 desteğini seveceklerdir.

Sonuç: Audigy 2 ZS PCMCIA, ortalamanın çok üstünde bir ürün olmasının yanı sıra 7.1 hoparlör kullanarak dizüstü bilgisayarını eğlence merkezi haline getirmek isteyenlere yönelik.

- ⊕ 7.1 ses standardını destekliyor
- ⊕ Yüksek Ses / Gürültü Oranı
- ⊕ Dolby Digital desteği

Dizüstünde Video Hazırlama: Dizüstü bilgisayara sahip kullanıcılar, video disk hazırlamak gibi, masaüstü bilgisayar kullanıcılarının kolayca yapabileceği bir takım işlemlerden mahrum kalıyor. Bunu göz önüne alan Avermedia, yeni ürünü EZMaker PCMCIA' i dizüstü bilgisayar kullanıcılarının beğenisine sunuyor. Avermedia EZMaker PCMCIA, video hazırlamak için komple bir donanım ve yazılım çözümü. PCMCIA bağlantısı sayesinde bilgisayarla oldukça hızlı bir iletişim kuran ürün FireWire girişinden görüntü alabiliyor. Kayıt edilen videoları DVD, SVCD ve VCD formatına kolaylıkla çevirebilen EZMaker, bu görüntüleri DVD+R/RW, DVD-R/RW ve CD-R/RW medyaya da yazabiliyor. Donanım ile birlikte gelen yazılımın kurulumu ve kullanımı çok basit. Ulead DVD Movie Factory yazılımı ile birçok işlemi aynı anda yapabiliyorsunuz. Videolarınız arasında geçiş efektleri kullanabilir veya altyazı ekleyebilirsiniz.

Sonuç: EZMaker PCMCIA güçlü bir sistem ile kullanıldığında birçok kullanıcının hayallerini gerçekleştirebilecek bir donanım çözümü.

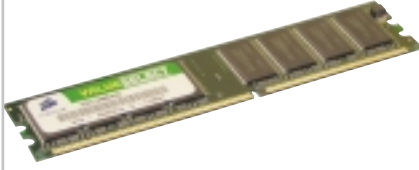
- ⊕ Hızlı bağlantı
- ⊕ Ergonomik yapı
- ⊖ Sadece Firewire bağlantısı var

Gelişmiş USB ADSL Modem: ADSL modemler sahip oldukları farklı arabirimlerle değişik kullanım alanlarına hitap ediyor. USB arabirime sahip modemlerin genelde tek bir bilgisayarı beslediğini düşünürsek, daha çok ev kullanıcılarına yönelik olduğunu söylememiz yanlış olmaz. Billion ise hem USB hem de Ethernet portuna sahip olması ile ev kullanıcıları kadar küçük ofislerde de kullanılabilmesini, yani SoHo'ya yönelik bir ürün olduğunu gösteriyor. Bunu desteklemek için de USB modemlerde genelde bulunmayan web üzerinden yapılandırma, sanal özel ağlara bağlantı kuran VPN pass-through gibi nispeten daha gelişmiş özellikleri bünyesinde bulunduruyor. Güvenlik yönünden de yönlendiricilerden (router) geri kalmayan BIPAC 711-CE 2.0, MAC adresi, IP adresi ve port numarasına göre filtreleme yapabilen, böylelikle de sistem açıkları kullanılarak bilgisayar sistemlerine zarar veren saldırıları önleyen güçlü bir güvenlik duvarına sahip. Ağınızı genişletmeyi düşünüyorsanız, NAT özelliğinin işe yarayacağını belirtmeliyiz.

Sonuç: USB modemlerde bulunmayan işlemlere sahip olmasıyla öne çıkıyor.

- ⊕ Güçlü güvenlik işlevleri
- ⊕ Güncellenebilir firmware
- ⊖ Büyük ebatları ve adaptör kullanması

Bellek

CORSAIR VS512MB KIT

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Dijital Trend, Dijital Center
BİLGİ İÇİN (212) 266 87 70,
(212)217 40 20

FİYAT **229 \$ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Bellek tipi	184 pin DDR SDRAM
Kapasite	2 x 512 MB
Hız	400 MHz (PC3200)
Düzen	2 x 32M x 64
CAS gecikmesi	2,5
Voltaj	2,5V

MP3 çalar

EASY 226 MP3

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Tunçmatik
BİLGİ İÇİN (216) 314 18 54
WEB www.tunçmatik.com

FİYAT **99 \$ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Arabirim	USB
Bellek	256 MB
Güç ihtiyacı	1 adet AAA pil
Boyut	84 x 26 x 29 mm
Ağırlık	37 gr
Diğer	FM radyo, Ses kayıt

Mikrofon

GEMBIRD EMIC-111

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFORMANS -

FİRMA Erdöl Bilişim
BİLGİ İÇİN (216) 456 72 92
WEB www.gembird.com

FİYAT **F.A**

TEKNİK VERİLER

Arabirim	Mikrofon, Oyun portu
Frekans	50 Hz - 16 KHz
Duyarlılık	40db +/- 3 db
Çıkışlar	3,5 mm stereo,
	DB-15M oyun portu
İşletim sistemi	Windows 98/ME/2000/XP

MASAÜSTÜNDE SINIRLARI ZORLAYIN:

DDR bellekler, yeni bir sistem satın alırken veya sisteme bellek eklentisi yaparken genellikle fazla üzerinde durularak satın alınmıyor. Bu daha çok, overclock yapmayı düşünmeyen kullanıcıların teknik değerler konusunda bilgi sahibi olmamalarından kaynaklanıyor. Dolayısıyla OEM diye tabir edilen markasız ürünlerin satışı çok oluyor ve daha sonra performans sorunları yaşanabiliyor. Corsair, daha çok overclock'a yönelik ürünleriyle ilgi çeken bir marka. Ancak Corsair'in masaüstü bilgisayarlar için ürettiği ürünler de mevcut. ValueSelect adlı bir ürün grubuna dahil olan bu kit içerisinde, 2 adet 512 MB DDR bellek yer alıyor. PC3200 türü, yani 400 MHz hızında olan bu bellekler, belli başlı anakartlarla uyumluluk garantisine sahip ve DDR belleğin sunduğu en üst hızı sahip. 2,5 CAS gecikmesi (latency) bellek erişiminin hızını gösteriyor. Bu değer düşük olması, ofis uygulamalarından fazlasını kullanan veya overclock yapmak isteyen ev kullanıcıları için olumlu.

SONUÇ: Corsair ValueSelect serisi düşük bir fiyatla, overclock edilebilir bellek kiti arayanlara uygun çözüm.

- ⊕ Düşük CAS gecikmesi oranı
- ⊕ 1 GB'lık yüksek kapasite
- ⊖ Üzerinde heatsink bulunmuyor

GELİŞTİRİLEBİLİR MP3 ÇALAR:

Artık MP3 çalarlar kendilerini yenileyebilir hale geldiler. Easy 226 MP3'ün, firmware güncellenme özelliği sayesinde yenilikler ile geliştirilme imkanı bulunuyor. Böylece MP3 çalar gelişmeleri yakından takip ederek teknolojik yenilikleri bizlere sunabiliyor. 256 MB kapasitede müzik ve veri taşıyabilen Easy MP3, sürgülü ve kilitli USB jakı sayesinde ek bir kabloya gerek kalmadan doğrudan USB port üzerinden kullanılabilir. Bu sayede cebinizde fazladan bir USB kablosu taşımaya da gerek kalmıyor. FM radyoya sahip olan cihazda, gerçek zamanlı ses kaydı yapılabilir. Bir adet AAA kalem pil ile çalışan ürünü üzerindeki tuşlar ile kolayca kontrol edebilirsiniz. Ürün cepte veya çantadayken tuş kilidini etkinleştirebilir, böylece tuşlara kazara basılmasını engelleyebilirsiniz. Ürün; boyun askısı, kulak içi tipte kulaklık, taşıma kılıfı, yazılım CD'si, 1 adet AAA kalem pil ve kullanma kılavuzu ile birlikte geliyor.

SONUÇ: Bizlere her ortamda rahat dinleme keyfi veren Easy 226 MP3, fiyat performans açısından MP3 çalar almak isteyenler için uygun bir ürün.

- ⊕ MP3 çalma süresi
- ⊕ Uygun fiyat
- ⊖ Büyük ebatlara sahip

SES KAYDETMEİNİN KOLAY YOLU:

Mikrofonlar pek sık incelediğimiz ürünler değiller. Bunun sebebi piyasada çok sayıda model bulunmaması ve web kamerası gibi cihazların üzerinde mikrofon bulunuyor olması. Ancak tümleşik mikrofonların iyi bir ses kaydı yapabildiğini söylemek doğru olmaz. Gembird'ün test merkezimize gönderdiği bu mikrofon, oyun portu ve ses kartındaki mikrofon girişi üzerinden PC'ye takılabiliyor. Mikrofonun ayağı bükülebilir olduğu için çok yönlü kayıt mümkün. Mikrofon üzerindeki ayarlar ile ses ayarlanabiliyor. Beraberindeki CD'de yer alan yazılım kurulduğunda, ses kayıtları MP3'e dönüştürülebilir. Oyun portuna takıldığında iki tuş ile ses kaydı yapmak ve bu kaydı e-posta ile gönderebilmek mümkün. Ürünün tek dezavantajı oyun portu ile bağlantı kurması. Bu, eğer dizüstü kullanıyorsanız tuşların işlevlerinden faydalanamayacağınız anlamına geliyor. Dizüstü bilgisayarları olanlar için ürünün USB bağlantılı bir modeli de bulunuyor.

SONUÇ: Dengeli kayıt yapabilmesi ile kalabalık bir toplantının kaydını tutabilmek bile mümkün.

- ⊕ Başarılı ses kaydı
- ⊕ MP3 sıkıştırması yapan yazılım
- ⊖ Sadece masaüstü PC'lere uygun

ADSL bağlantı paketi

ASUS AAM6020VI & WL-167G

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Boğaziçi, Index
BİLGİ İÇİN (212) 217 29 29,
(212) 312 05 05

FİYAT 135 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim	Ethernet, 802.11b/g
Standart	ANSI T1.413, ITU G.994.1 ve ITU G.992.1/2/3/4/5
Download hızı	8 Mbit/sn
Upload hızı	800 Kbit/sn
Boyut	198x150x38 mm

TFT LCD monitör

HYUNDAI IMAGEQUEST Q19

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Multimedia
BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46,
WEB www.multimedia.com

FİYAT 587 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Ekran	TFT LCD
Görüntü alanı	19 inç (48.26)
Maksimum çözünürlük	1.280x1.024 piksel
Güç tüketimi	Düşük güçte 2 Watt
Boyut	396 x 414 x 200 mm
Ağırlık	5,4 Kg

Dijital fotoğraf makinesi

OGATECH OG6600

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Dijital Trend
BİLGİ İÇİN (212) 266 87 70
WEB www.dijitaltrend.com

FİYAT 117 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Algılayıcı	3,2 MP CMOS
Çözünürlük	2.976x2.232 (interpolasyon)
Bağlantılar	USB, AV-Out
Bellek	16MB dahili, SD/MMC kart
Güç kaynağı	2 x AA kalem pil
Boyut / Ağırlık	95x34x58 mm / 108 gr

YÜKSEK HIZDA KABLOSUZ İNTERNET:

ADSL bağlantısını birden çok cihaza paylaştırmayı düşünüyorsanız ASUS'un 4 Ethernet portu ile masaüstü PC'leri, kablosuz bağlantı ile mobil cihazların internet erişimini sağlayan bir modem ve 802.11b/g kablosuz bağlantı sağlayan bir USB adaptörden oluşan yeni ADSL bağlantı seti ilginizi çekecektir. Türkçe kurulum kılavuzunun yanı sıra, kutuda splitter da yer alıyor. Web üzerinden kolayca ayarlanabilen modem, TFTP protokolü sayesinde ileride eklenebilecek geliştirmeleri edinebiliyor. Henüz ülkemizde kullanılsa da ADSL2 ve ADSL2+ standartlarını da destekleyen modem, gelişmiş bir yönlendirici olmasının yanında, beraberindeki USB adaptör ile bir cihazın bu bağlantıdan yararlanmasını sağlıyor. Bazı multimedia uygulamalarında hız sorunu yaşamadan bağlantıdan maksimum fayda elde etmenizi sağlayacak NAT ve Port yönlendirme hizmeti ile ağ güvenliğini sağlayan güvenlik duvarı da bu modemde bulunan çarpıcı özellikler arasında.

SONUÇ: Teknik özellikler açısından tam puan verdiğimiz ürün, sade ama şık görünümüyle de bizi etkiledi.

- + USB kablosuz bağlantı adaptörü
- + Firmware'i güncellenebiliyor
- + Yeni standartları da destekliyor

MULTİMEDYA ÇILGINLARINA ÖZEL:

Hyundai, daha çok video seyretmeyi veya oyun oynamayı sevenlerin tercih edeceğini düşündüğümüz ImageQuest Q19 ile karşımızda. Başarılı ergonomisi ve şık tasarımı ile dikkatimizi çeken Q19, üzerinde 2'şer Watt gücünde iki adet hoparlör barındırıyor. 19 inçlik bir görüntü alanına sahip olan bu yeni ürün, 170 derece yatay ve 170 derece dikey görüntü açılmasına sahip. Bu da film tutkunları için yabana atılmayacak bir avantaj. Kontrast değerinin 800:1, parlaklık değerinin de 250 cd/m2 olduğunu görüyoruz. Frekans değişimleri ise yatayda 31-80Khz, dikeyde 56-60 Hz. Q19'un tepki süresi 25 ms, bu sürenin yüksek olması oyun severleri biraz üzecek, ama 19 inçlik görüntü alanı düşünüldüğünde bu ortalama bir değer. Ürünün üzerinde 2 adet USB 2.0 hub yer alıyor. Bu hub'lar ile bilgisayara daha fazla sayıda harici donanım bağlayabilmek mümkün. Güç adaptörü dahili olarak sunuluyor, bunun kablo karmaşasını engellemesi, beğendiğimiz bir özellik.

SONUÇ: Q19, uygun fiyatı ile 19 inç LCD monitör satın almayı düşünenler için iyi bir seçenek oluşturuyor.

- + 2 adet USB 2.0 hub
- + Hoparlör ile ses çıkışı
- + Geniş görüntü açısına sahip

BÜYÜK BOYUTLU BASKI VE ÇOK İŞLEV:

Yüksek çözünürlükte kaydedilen dijital fotoğraflar, baskıda daha kaliteli sonuçlar elde edilmesini ve daha büyük boyutlardaki çıktılarının elde edilmesini sağlıyorlar. Ancak yüksek çözünürlükteki makinelerin fiyatları da henüz herkesin rahatça erişebileceği düzeye inmiş değil. Bu durumda, interpolasyon tekniği önemli bir alternatif sağlıyor. Bu teknik sayesinde, fotoğraf yazılımsal olarak büyütülüyor. 1,5 inç LCD ekrana sahip ürünün 320x240 çözünürlükte video kaydedebilmesi ve PC'ye takılarak bir web kamerası gibi kullanım olanağı sunması da ilgi çekici. 16 MB'lık dahili belleği SD/MMC bellek kartı ile genişletilebiliyor. Dahili bellek, bellek kartınız doluyken de bazı anları kaydetme şansını kaçırmamanızı sağlaması açısından faydalı. Bir diğer özelliği de 4X dijital zum bulunması. Bu da biraz interpolasyona benziyor. Görüntüye yaklaşılmaması sağlıyor, fakat optik zum gibi donanımsal bir özellik olmadığı için kalite kaybı meydana geliyor.

SONUÇ: Eğer baskı boyutu sizin için kaliteden önde geliyorsa, 6,6 Megapiksel'lik Ogatech OG6600 tam size göre.

- + Büyük baskı olanağı
- + Video kayıt ve PC-CAM
- + Optik zum yok

Ekran kartı

GIGABYTE GV-NX66T128D

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Hızlı Sistem, Kont
BİLGİ İÇİN (212) 671 03 51, 444 0052
WEB www.hs.com.tr, www.kont.com.tr
FİYAT 255 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Yonga seti	nVidia GeForceFX 6600GT
Bellek	128 MB DDR3
GPU frekansı	500 MHz
Bellek frekansı	1.000 Mhz
Veriyolu	PCIe 16X
Diğer	HDTV ve S-video bağlantısı

USB bellek

PRETEC I-DISK WLAN

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Hızlı Sistem
BİLGİ İÇİN (212) 671 03 51
WEB www.hs.com.tr
FİYAT 59 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim	USB, 802.11b
Kapasite	128 MB
Güç	USB üzerinden
Boyut	28x83x15 mm
Ağırlık	20 gr
Diğer	WEP şifrelemesi, bütünlük anten

Pocket PC

SYMBOL MC50

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Nexus
BİLGİ İÇİN (216) 574 29 90
WEB www.nexus.com.tr
FİYAT 1.447 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

İşlemci	Xscale 520 MHz
Bellek	64MB RAM/64MB ROM
Ekran	3,5 inç TFT LCD (240x320 piksel)
Boyutu	121x75x24 mm
Diğer	802.11b WLAN, Barkod okuyucu

UYGUN MALİYETLE SLI EKRAN KARTI:

nVidia'nın yeni ürünü bilgisayar pazarına adeta bir bomba gibi düştü. SLI, iki ekran kartının işlemcisinden aynı anda yararlanarak 3B oyunlarda ve uygulamalarda verimin artmasını sağlıyor. Eğer SLI destekli bir anakartınız yoksa, nVidia'nın en alt sınıf SLI ürünü olan 6600GT tek başına da kullanılabilir. 6600'den 6600GT'ye geçiş için bellek veriyolu artırılarak 128 bit haline geliyor, çekirdek ve bellek frekansları da önemli ölçüde artıyor. Yeni 0,11 mikron yapısına sahip olan ürün bu yüzden daha küçük bir çekirdeğe sahip. FCPGA fanın sökülürken işlemciye zarar verme ihtimali olması, overclock yapmak isteyenleri üzecek. Kartın fazla ısındığını söyleyemeyiz. Ek bir güç istememesini başarılı bulduk, ancak SLI için en az 450W güç kaynağı gerekiyor. İlgimizi çeken bir diğer özellik MPEG1/2 ve DivX kodlama / kod çözme yapılabilmesi. Yeni Shader 3.0 ise birçok oyun tarafından uzun süredir destekleniyor. Kutuya S-video kablosu, DV-I adaptör, HDTV bileşeni ve Doom 3 dahil.

SONUÇ: SLI terfisi yapmak isteyenlere çok iyi bir fiyat/performans oranı sunuyor.

- + Başarılı fiyat/performans oranı
- + Kodlama / kod çözme özellikleri
- + SLI desteği

USB AĞ GEÇİDİ: Kablosuz ağ, dizüstü bilgisayarlarda standart bir özellik haline geldi artık. Masaüstü PC'ler ise henüz bu teknolojiye ayak uydurabilmiş değil. Eski model bir dizüstü bilgisayarı olanlar ise PCMCIA kartlar vasıtasıyla kablosuz ağlara geçiş yapabiliyor; fakat masaüstü sisteminizin de geçiş yapabilmesi için farklı bir cihaz bağlamak gerekli. Pretec I-Disk, 128 MB kapasiteli bu modelinde, hoş bir özellik barındırıyor: Bu USB disk takarak PC'nizin kablosuz bir ağa bağlanabilmesini sağlayabilirsiniz. Hatta CD'deki yazılımı kurduktan sonra başka bir PC'ye veya avuçiçi aygıtı da bağlantı kurabilirsiniz. Standart boyutlarda olması sayesinde rahatça başka cihazlarla birlikte USB portuna takılabilir. Bu özelliğin bir USB cihazda bulunması şöyle bir avantaj sağlıyor: Eski model dizüstü bilgisayarları da bu sayede ağa dahil edebiliyorsunuz. USB 1.1 spesifikasyonunda olduğu için sadece 802.11b kablosuz bağlantı standardını destekliyor. Yani 802.11g ağlardan tam kapasitede yararlanabilmek mümkün değil.

SONUÇ: Hem dosyalarınızı taşıyabileceğiniz hem de güvenli kablosuz ağ bağlantısı kurabilen kullanışlı bir USB bellek.

- + İyi bir ergonomiye sahip
- + WEP ile güvenli bağlantı
- USB 2.0 ve 802.11g desteği yok

SYMBOL'DEN KURUMSAL ASİSTAN: Avuçiçi cihazlar yeniliklere kolayca adapte oluyor. Symbol MC50, gereksiz işlevler yığını oluşturmak yerine, işe yarar özelliklerin üzerinde bulunduğu bir ürün olmuş. Bunların başında Xscale'e ait 520 MHz gücündeki işlemcisi geliyor. Bundan en fazla 5 sene önce masaüstünde kullandığımız sistemler, artık mobil bir cihazın yeteneklerini sergilemesi için yetiyor da artıyor bile. LCD ekranı 65 bin renk desteğine sahip. Symbol MC50 üzerinde en yeni mobil işletim sistemi olan Windows Mobile 2003 Second Edition kurulu. Bu da Oracle, Siebel, SAP ve IBM'in CRM yazılımlarıyla uyumluluk sağlıyor. Ofis ve evlerde kolay internet bağlantısı kurabilmesi için 802.11b destekli kablosuz ağ standardı desteklenmiş. Ürünün ek özelliklerine baktığımızda barkod okuyucusu bulunduğunu görüyoruz. Bunun dışında titreşim veya LED ile uyarı yapabiliyor. Dock'u üzerinden pili üzerinde veya ayrıca şarj edilebiliyor ve USB 1.1 bağlantısı ile PC bağlantısı kurabiliyor

SONUÇ: Güçlü işlemcisi, VoIP'ye hazır olması ve akıllı bataryası ile göz kamaştırıcı bir avuçiçi asistan.

- + Bas-konuş gibi VoIP özelliklerine destek
- + Barkod okuyucusu mevcut
- + Yüksek performansta işlemci

Harici TV kartı

INCA PREMIUM TV BOX

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Pasifik
BİLGİ İÇİN (212) 212 88 65
WEB www.pasifikbilgisayar.com
FİYAT 79 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim USB 2.0
TV broadcast PAL ve NTSC
FM radyo 76-108 MHz
Capture çözünürlüğü 720x576 MPEG-4
Diğer Uzaktan kumanda, görüntü yakalama tuşu, Türkçe yazılım

ADSL modem

ONIXON DSL 400EP

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Sky
BİLGİ İÇİN (216) 422 75 05
WEB www.sky.com.tr
FİYAT 66 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim Ethernet
Standart ANSI T1.413, ITU G.992.1 ve ITU G.992.2
Download hızı 12 Mbit/sn
Upload hızı 1 Mbit/sn
Boyut 198x150x38 mm

Anakart

GIGABYTE GA-K8NXP-SLI

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Hızlı Sistem, Kont
BİLGİ İÇİN (212) 671 03 51, 444 00 52
WEB www.hs.com.tr, www.kont.com.tr
FİYAT 210 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktörü ATX
Yonga seti nVidia nForce 4 SLI
İşlemci yuvası Soket 939
FSB hızı 1 GHz
Bellek yuvası 4 x DDR SDRAM
Yuva sayısı 2 x PCIe16X, 2 x PCIe, 2 x PCI

USB TV KUTUSU: Türkçe yazılım ve kullanım kılavuzu bulunan Inca Premium TV Box, USB 2.0 desteği ile yüksek yayın kalitesi sunuyor ve gücü de USB'den sağladığı için, bir adaptör kullanmıyor. Kutudan çıkan ve AV-In portuna takılan anten ile FM radyo dinlenebiliyor. Kutu üzerinde S-video, koaksiyel ve kompozit video girişleri ile ses giriş çıkışı bulunuyor. İki adet AAA pille çalışan uzaktan kumandanın yanı sıra, kutunun üzerindeki düğmeyle de ekran yakalamak mümkün. Inca Premium TV Box'ın 720X576 çözünürlükte ve MPEG-4 kalitesindeki kayıt yeteneği de her kullanıcıyı tatmin edecek düzeyde. Kaydedilen programlar CD'ye veya DVD'ye yazılabilir. TimeShifting özelliği TV seyrederken aynı anda kayıt yapılabilmesini sağlıyor. Görüntü içinde Görüntü (PiP) özelliği ile kaydedilen bu programlar, TV seyrederken küçük bir pencerede ekrana getirilebiliyor. Ayrıca Windows'un Hibernate seçeneği ile PC kapalı bile olsa TV yayınlarını kaydedebilmek mümkün.

SONUÇ: Kaliteli TV ve radyo yayını sunan, DVD kalitesinde kayıt yapabilen harici bir çözüm.

- + Yüksek yayın kalitesi
- + Timeshifting ve PiP
- + DVD kalitesinde kayıt

GÜVENLİ VE HIZLI İNTERNET: ADSL modem seçimi konusunda, alternatiflerin sayısız olduğu piyasada çoğu kullanıcı tereddüt yaşıyor. Bu konuda ihtiyaçları belirleyerek uygun olanı seçmek zor. Bu yüzden modem incelemelerine daha çok yer vermeye çalışıyoruz. Bu ay test merkezimize gönderilen Onixon DSL 400EP, 4 Ethernet portu ile küçük bir ağa internet paylaşımı sunabiliyor. Kutudan, Türkçe kullanım kılavuzu ve yazılım ile birlikte, telefon ve ADSL hattını ayıran splitter da çıkıyor. Dolayısıyla ek bir masraf yapmanıza gerek yok. Web üzerinden ayarlanabilen DSL 400EP, NAT ile dosya paylaşım yazılımlarının, oyunlar vb. uygulamaların sorunsuz çalışmasını sağlıyor. Üzerindeki güvenlik duvarı da farklı ayarlara sahip 3 ayrı seviyede çalışabiliyor. Dışarıdan sisteminize sabit bir adres kullanarak erişmeyi sağlayan Dinamik DNS de destekleniyor. Böylece web üzerinden bazı servislere üye olup ücretsiz bir sabit adres edinebilir, FTP ve e-posta sunucularınızı internet üzerinden erişime açabilirsiniz.

SONUÇ: Gelişmiş web yapılandırması ve Dinamik DNS desteğiyle dikkat çeken bir ADSL modem.

- + Türkçe kullanım kılavuzu
- + 3 ayrı güvenlik seviyesi
- Dağınık bir web arayüzü

GÜÇ SLI'DA ARTIK! Uzun süredir konuşulan SLI teknolojisini barındıran bir anakart, test merkezimize ulaştı. SLI adeta nVidia'nın PCI Express arabiriminde gerçekleştirdiği bir devrim. Bunun sebebi, aynı ekran kartından iki tane takarak tek bir ekran kartı gibi kullanmanın mümkün olması. Birbirine konnektörle bağlanan kartlar, işlemci güçlerini birleştiriyor. Elbette ki SLI'a terfi için Gigabyte, nVidia'nın desteğini alarak nForce 4 SLI yonga setini kullanmış. AMD'nin 64 bit ve FX 64 bit işlemcilerini destekleyen Soket 939 yuvası, 4 GB kapasiteye çıkabilen çift kanal bellek yuvasıyla birleşince, bu anakart yüksek performans arayanlar için ideal hale geliyor. Toplam 8 adet seri ATA ve RAID yuvası da bulunan GA-8KNXP SLI, ağ bağlantısını 2 adet gigabit Ethernet ve PCI portuna takılabilen 802.11b/g kablosuz ağ kartı ile sağlıyor. Bağlantı güvenliğiniz için nVidia Firewall'u kullanabilirsiniz ve nTuner yazılımı da donanım bileşenlerinden maksimum fayda elde etmenize yardımcı oluyor

SONUÇ: SLI özelliği kullanılsa bile, yüksek performans tahtına güçlü bir aday.

- + En son teknolojileri barındırıyor
- + Geniş overclock seçenekleri
- + Ek kablosuz ağ kartı

DVD/DIVX oynatıcısı**MINTON MP-310**CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Minton
BİLGİ İÇİN (800) 211 50 13
WEB www.minton.com.tr
FİYAT 299 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Desteklediği format	DvD/CD/VCD/DivX/ MP3/WMA
Kod çözücü	Dolby Digital/ DTS
Codec desteği	DivX 3/4/5, MP3, AC-3
Ekran	7 inç TFT LCD
Boyutu	19,3 cmx12,1cm x 2,7 cm
Ağırlık	540 gr

Optik fare**RAZER DIAMONDBACK
CHAMELEON**CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Dijital Center
BİLGİ İÇİN (212) 217 40 20
WEB www.dijitalcenter.com
FİYAT 50 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim	USB
Çözünürlük	1.600 dpi
Tuş sayısı	7 tuş
Teknolojisi	Lazer
Ağırlık	90 gr
Diğer	Kaydırma tekeri

Kart okuyucu**SANDISK IMAGEMATE
12IN1**CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■ ■FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Turanlı
BİLGİ İÇİN (212) 216 05 20
WEB www.turanli.com.tr
FİYAT 34 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim	USB
İşletim sistemi	Windows 98SE/ ME/2000/XP, Mac OS X
Boyut	20,5 x 101 x 69 mm (dock ile 150 x 100 x 52 mm)
Diğer	Dock ile ve dock'suz kullanım

ÇANTANIZDAKI DIVX ÇALAR: Minton'un yeni ürünü MP-310, taşınabilir bir DVD oynatıcı. 7 inç boyutunda TFT LCD renkli ekrana sahip ürünü, beraberindeki dahili pil ile yaklaşık 4 saat çalıştırabildik. Ayrıca araç içi kullanım için çakmaktan besleme aparatı da bulunuyor. Minton MP-310; DivX, MP3, WMA, DVD, VCD, CD, Kodak Picture CD ve JPEG formatındaki hemen hemen tüm medyaları başarılı bir şekilde oynatabiliyor. S-Video, analog ve dijital ses çıkışları sayesinde televizyona veya bir monitöre bağlanarak her yerde kullanım olanağı sağlayan bu ürün, ev kullanımı için de oldukça uygun. CD okuyucu ürünün üst kısmında yer alıyor. Kumandası olmadan çok fazla kontrol edemediğiniz ürünün ses ayarları ise ne yazık ki cihazın kendi üzerinden yapılıyor. Menü kullanım dilleri arasında Türkçe de yer alıyor. Film seyredirken panoramik, sinemaskop ve geniş ekran izleme modlarından birisini tercih edebilirsiniz. Müzik dinlerken kullanabileceğiniz ekran koruyucusu da görselliği güçlendiriyor.

SONUÇ: 540 gr ağırlığı ve boyutları ile dikkatimizi çeken Minton MP-310 bizlere birçok ortamda keyif verecek bir ürün.

- ⊕ Çok sayıda standardı destekliyor
- ⊕ Türkçe menü ile kolay kullanım
- ⊖ Kumandadan ses ayarlanamıyor

BİLGİSAYAR OYUNLARINA YENİ ARKA-DAŞ: Optik fare teknolojisi gün geçtikçe gelişmeye devam ediyor. Bu ay karşımıza çıkan bir ürün bizleri adeta büyülemeyi başardı. Razer Diamondback Chameleon, 1.600 dpi çözünürlüğe sahip bir optik fare. Bilgisayarlarında sıkça oyun oynayan kullanıcılar farenin çözünürlüğüne göre oyundan alınan zevkin de artacağını bilir. İşte bu konuda bizlere çok iyi bir seçenek sunan Chameleon, 5,8 MP'lik tarama kabiliyeti ile öne çıkıyor. 16 bit hızlı veri aktarımı yapabilen bu farenin optik motoru uyku moduna girmeden sürekli çalışıyor. Bu da oyunlarda olduğu kadar, grafik çalışmalarında da kullanıcılara avantaj sağlıyor. CD'deki yazılım ile üzerindeki 7 tuş programlanabiliyor. Tabanında bulunan teflon ayaklar sayesinde adeta elinizin altından kayan ürün, özel dış kaplaması ile tıpkı bir bukalemun gibi ışığa göre renk değiştirebiliyor. Bunların dışında ürün On-the-fly özelliği ile oyuna ara vermeden hassasiyetinin değiştirebilmesine olanak sağlıyor.

SONUÇ: Hassasiyete ve verimliliğe önem veren Razer, oyun severlerin yüzünü güldürecek.

- ⊕ 1.600 dpi çözünürlük
- ⊕ Ergonomik yapıda
- ⊖ Kablo bağlantısına sahip

SANDISK'İN KART OKUR-YAZARI: Bellek kartları bir yandan üreticiler tarafından dizüstü bilgisayarlara entegre edilirken, diğer yandan dijital fotoğraf makinesi özellikli cep telefonlarının da içine girmeyi başardı. Bellek kartını, birlikte kullanılan cihaz üzerinden PC'ye veri aktarır hale getirmek mümkün. Ancak her cihaz ayrı bir bellek kartı kullandığından, bunları PC'ye takarken ortalığın kablo salatasına dönmesi muhtemel. Sandisk'in kart okuyucusu bu dezavantajı bertaraf ediyor. 12 farklı bellek kartını okuyabilen ürün, USB 2.0 spesifikasyonu ile yüksek hızda veri aktarımı yapıyor. Bu da kapasitesi gigabyte'ları bulan yeni bellek kartlarındaki dosyaların bir çırpıda transfer edilmesi için büyük kolaylık sağlıyor. Beraberindeki dock ile dikey, dock'suz olarak da yatay kullanılabilen ürünün okuyup yazabildiği bellek kartları: CompactFlash Type I ve II, SD ve miniSD Card, MMC ve RS-MMC, Memory Stick, MS PRO, MS Duo, MS PRO Duo, SmartMedia ve xD Picture Card.

SONUÇ: Farklı bellek kartları kullananlara büyük rahatlık sağlayacak, ergonomik bir ürün.

- ⊕ Yeni kartları da okuyabiliyor
- ⊕ USB 2.0 ile hızlı veri aktarımı
- ⊕ Seçimlik dock kullanımı

AYIN ÜRÜNÜ
CHIP
04/2005

Dizüstü bilgisayar

ACER 4502 WLMi

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■

- + Geniş bağlantı seçenekleri
- + Başarılı Centrino performansı
- + Yüksek ergonomi, şık tasarım

FİRMA Infronic
BİLGİ İÇİN (216) 317 96 50
WEB www.infronic.com
FİYAT 1399 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

İşlemci Pentium M 1.6GHz
Bellek 512 MB DDR SDRAM
Kapasite 60 GB
Ekran 15,4 inç WXGA TFT
Boyut 364x279x33.9 mm
Ağırlık 2,95 kg

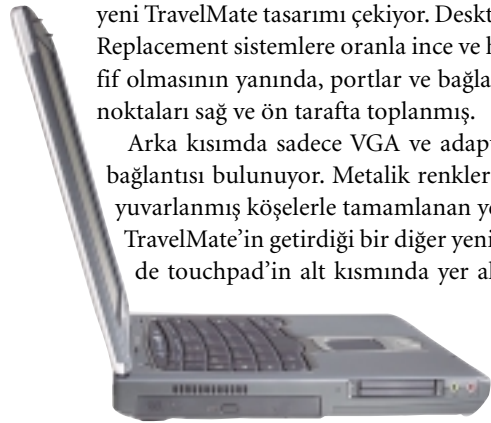
Dizüstü bilgisayar

Acer'dan yeni taşınabilir ofis

YENİ TASARIMIYLA TRAVELMATE: Acer, Ferrari ile yapılan ortaklığın da katkısıyla, farklı kesimlere hitape den ürünlerle dizüstü piyasasına güçlü bir giriş yaptı. Firma bu kez de TravelMate'in yeni tasarımı ile karşımıza çıkıyor.

4502WLMi modeli, çalışanlar ve seyahat edenler için bir masaüstü alternatifi olarak hazırlanmış. Dikkatimizi öncelikle yeni TravelMate tasarımı çekiyor. Desktop Replacement sistemlere oranla ince ve hafif olmasının yanında, portlar ve bağlantı noktaları sağ ve ön tarafta toplanmış.

Arka kısımda sadece VGA ve adaptör bağlantısı bulunuyor. Metalik renkler ve yuvarlanmış köşelerle tamamlanan yeni TravelMate'in getirdiği bir diğer yenilik de touchpad'in alt kısmında yer alan

Benzerlerinden hafif: Bir masaüstü PC alternatifi için 2,95 kg bulunmaz bir ağırlık.

dört yönlü kaydırma tuşu olmuş. Klavyenin üst kısmında ise 4 adet kısayol tuşu yer alıyor. Ayrıca ekran kapalıyken bile kablosuz bağlantı ile kızılötesi bağlantının aktif olup olmadığı ön panelde yer alan düğme üzerinden görülebiliyor ve buradan durumu değiştirilebiliyor.

Ek pil sayesinde kesintisiz çalışma

Intel 855GME yonga setli sistem üzerinde Intel Centrino mimarisini taşıyan sistemde, Pentium M 1.6 GHz işlemci bulunuyor. 2 MB ön bellek ve 400 MHz veriyolu özelliklerine sahip bu işlemci ile 512MB kapasiteli DDR333 bellek, ofis uygulamaları ve mobil uygulamalar için iyi bir performans sağlıyor. Beş saat olarak belirtilen pil ömrünü, ofis şartlarında kablosuz ağ bağlantısı ile üç buçuk, internet bağlantısı olmadan ise dört saat olarak gözlemledik. Daha fazla pil ömrü arayanlar, optik medya aygıtını sökerek yerine ikinci bir pil takma olanağına sahipler. Ürün son derece sessiz çalışıyor ve bu esnada da fazla ısınmıyor.

Yeni TravelMate'te, ATI'nın Mobility Radeon 9700 ekran kartı çözümü kullanılmış. Sistem belleğinden paylaşımlı olarak 64 MB kullanan ürün, DualView ile ikinci bir monitör veya TV'ye görüntü sağlıyor. Ayrıca DirectX 9 desteğine sahip yeni oyunları düşük çözünürlük veya hız derdi olmadan oynayabilmek mümkün. 15,4 inç boyutundaki geniş TFT ekran 1.280x800 çözünürlükte çalışarak masaüstünde rahatlık sağlıyor. Ekranın 180 derece yatabilmesi de çeşitli durumlarla kullanışlı olabilir.

Yaygın standartları destekliyor

Sistemin başarılı bulduğumuz alanlarından birisi, depolama çözümleri. Acer'da Ultra ATA 100 bağlantılı 60 GB kapasiteli sabit disk kullanılmış. Bu kapasite, günümüzdeki masaüstü standardının biraz altında; ancak ofis kullanımına yönelik bir dizüstü sistem için başarılı. Optik sürücü olarak dizüstülerde yaygın olarak tercih edilen ve CD yazıp DVD okuyabilen kombo sürücüler yerine Dual-DVD yazıcı tercih edilmiş.

Bu cihaz CD ve DVD'leri okuyup yazabiliyor. Multimedya özellikleri arasında hoparlörler bu sistemin en zayıf yanı. Ses arttıkça kalite düşüyor, fakat bu ses kartından kaynaklanmıyor. Sesi harici bir hoparlörden aldığımızda oldukça iyi bir çıkış olduğunu görüyoruz. Oyun ve müzikler için çok sorun olmasa da DVD film seyretmek isteyenler ek bir hoparlör kullanabilir.

Acer TravelMate 4502WLMi üzerinde 3 adet USB 2.0, 1 adet PCMCIA Type II, 1 adet Firewire portu ile MMC, SD ve MemoryStick okuyabilen bir kart okuyucu yer alıyor. 56K dahili modem, Ethernet portu ve 802.11b/g destekli kablosuz ağ ile kolayca dünyaya açılabilirsiniz.

Ayrıca kızılötesi bağlantısı da mobil cihazlarla iletişim kurulması açısından önem taşıyor. Son olarak, yazılım cephesine geldiğimizde şunları söyleyebiliriz: Ürünün üzerinde kurulu şekilde Windows XP Professional Türkçe işletim sistemi, Norton Anti Virus, Acer Manager, PowerDVD, NTI CD-Maker, Adobe Acrobat ve sistem problemlerini kolayca çözmek için kutu içerisinde Recovery CD geliyor.

Sonuç: Şık ve süratli

İşinizi yanınızda taşımak istiyorsanız, yeni TravelMate iyi bir pil ömrü ve üstün performans sunuyor.

AYIN ÜRÜNÜ
CHIP
04/2005

Ses kartı	
SOUND BLASTER AUDIGY 4 PRO	
CHIP PUANI	★★★★
FİYAT/PERFORMANS	★★★★
+	Komple PC ses kartı çözümü
+	Kaliteli ses kayıt ve çalma yongaları
-	Giriş ve çıkışlarda dengeleme yok
FİRMA	Koyuncu, Kont, Multimedia
BİLGİ İÇİN	(216) 522 99 00 (216)499 62 99, (212) 479 46 46
FİYAT	355 \$ + KDV
TEKNİK VERİLER	
Ses yongası	Audigy 2
Arabirim	PCI
Ses çıkışları	Line out, Rear out, Analog/Digital out
Ses girişleri	2xLine In, Mikrofon, CD, AUX
Diğer	Kızılötesi uzaktan kumanda, ses ve MIDI kayıt uygulamaları

takdirde dahili medya oynatıcınızı açarak ses, film, DVD, DivX ve bunun gibi medya dosyalarını ekranda izleyebiliyor; medya dosyalarını ileri geri alabiliyor ve çalma listesi oluşturabiliyorsunuz. Ekstra bastan hoşlananlar için ses kartının üzerinde bir adet de CMSS düğmesi bulunuyor.

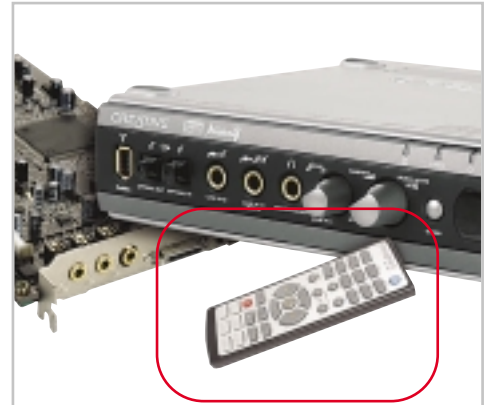
Ses kaydı esnasında kullandığınız ses kayıt uygulamasının türüne göre WDM veya daha az gecikme için de ASIO seçeneklerini kullanabiliyorsunuz. Bu sayede, kayıt esnasında kullanılacak Amplitude, Amp-Sim gibi eklentilerle ses gecikmesi olmadan sorunsuz çalışmak mümkün oluyor.

Buna ek olarak MIDI ile ciddi uğraşan kullanıcılar Audigy'nin Soundfont 2.1 formatının kullanım kolaylığı karşısında mutlu olacaklar. Dahası, yanında gelen bir uygulama yardımı ile Soundfont banklarını istediğiniz gibi ayarlayabiliyor, bu banklar için kullanılacak bellek miktarını da statik veya dinamik olarak belirleyebiliyorsunuz.

Sonuç: Hızlı ve güvenli

Sound Blaster Audigy 4 Pro için profesyonel PC kullanıcılarının "doğru seçimi" diyebiliriz. Ses giriş ve çıkışlarında dengeleme seçeneğinin olmaması eksi puan hanesine yazılıyor. Ancak oyunlarda verdiği üstün performans, Dolby ve DTS kod çözme için oyun konsollarının bağlanabilme imkanı, DVD ve müzik CD'lerinde gösterdiği ses kalitesi, bu eksileri rahatça götürüyor.

PC'niz için komple bir ses çözümü arıyor ve buna ek olarak da kart ile entegre çalışabilen kaliteli yazılımlar kullanmak istiyorsanız tutacağınız yol Sound Blaster Audigy 4 Pro olmalı.

Ek panel ve uzaktan kumanda: Audigy ses kartlarının ek paneli ve uzaktan kumandası, Creative'i rakipsiz yapıyor.

Ses kartı

Profesyoneller için ev stüdyosu

UZUN ZAMANDIR BEKLENEN KOMPLE SES ÇÖZÜMÜ: Ses kartı kavramının yaratıcılarından Creative'in uzun zamandır beklenen ses kartı Sound Blaster Audigy 4 Pro, son zamanlarda popüler olan dahili/harici karma ses kartlarına en güçlü örnek. PC'ye takılan bir PCI kart ve bu karta kablo ile bağlanan bir kutudan oluşan Audigy 4, 24 bit / 192 KHz ses örnekleme standardını kullanıyor.

8 kanal ses formatını (7.1 surround) destekleyen Audigy'nin üzerinde kaliteli bir ses örnekleme yongası (CS4398) ve kaliteli bir yükseltici (ST4558C) bulunuyor. Piyasadaki en kaliteli yongalardan olan bu bileşenler sayesinde hem ses kayıt hem de ses çözme esnasında optimum kalitenin yakalanması mümkün. Bunun anlamı şu: Kullanıcılar PC'lerini tam teşekküllü bir medya bilgisayarına dönüştürebiliyorlar.

Audigy 4 Pro ev eğlencesine hazır

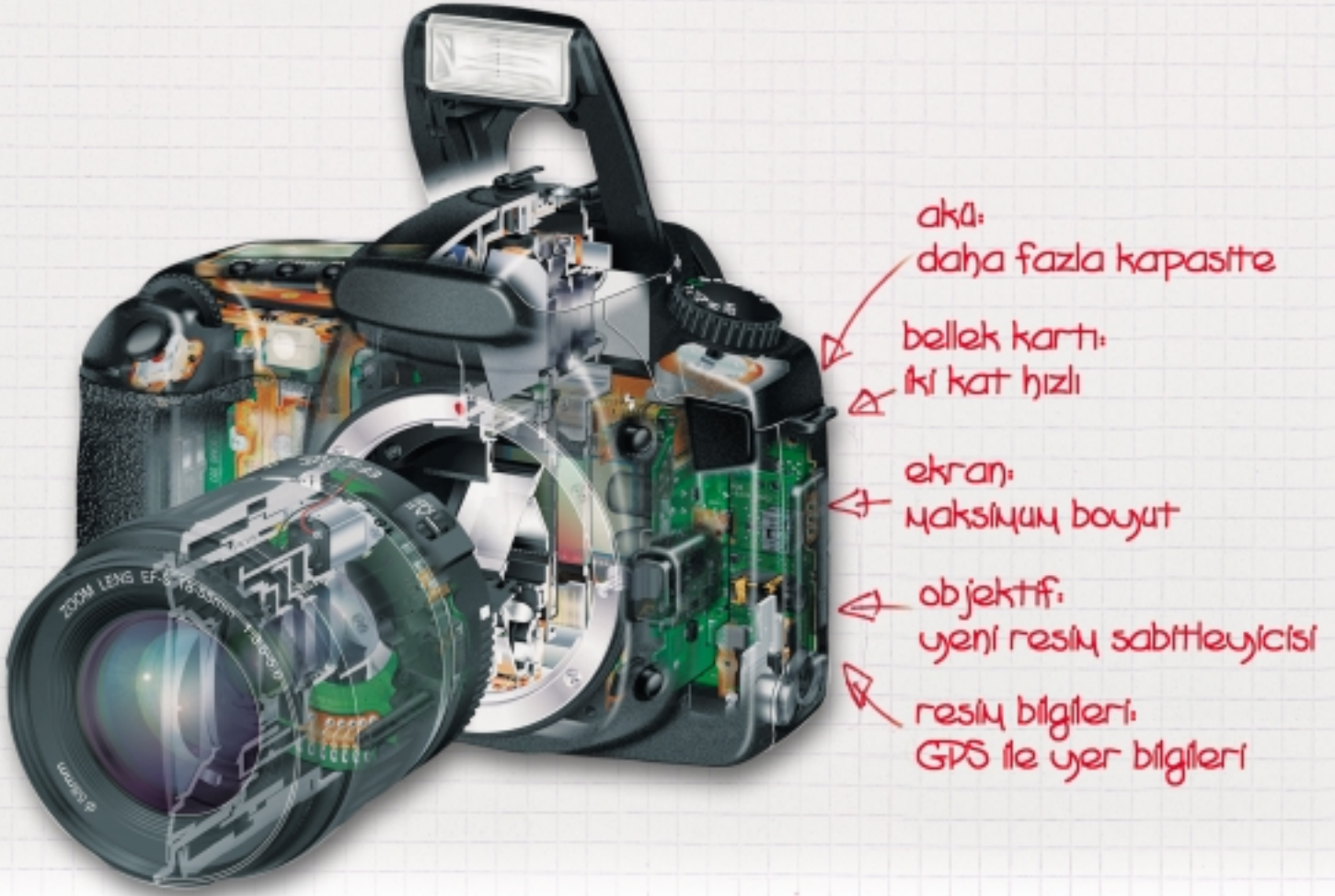
EAX destekli oyunlar ve DVD seyretme esnasında mükemmel sonuç veren Audigy, aynı zamanda bilgisayarını bir ev

stüdyosu olarak kullanmak isteyen müzisyenler için de komple bir çözüm sunuyor. Beraberinde gelen medya oynatıcı ve kayıt programları ile kartın tüm yeteneklerini değerlendirmek mümkün.

Audigy 4'ün kullanım kılavuzu oldukça ayrıntılı hazırlanmış. Buna ek olarak, beraberinde gelen dev kurulum broşürü değişik hoparlör ve medya aygıtlarını PC'ye bağlamak için ne tür bir yol izleneceğini açıkça gösteriyor; bu sayede kurulum 10 dakika gibi kısa bir sürede tamamlanabiliyor. Bundan sonra aygıt sürücülerini ve yardımcı programların kurulumu gerçekleştiriliyor ve kart kullanıma hazır hale geliyor.

Harici ünite de ek çıkışlar var

Audigy 4 Pro'nun harici ünitesinde 3 adet ses girişi, bir optik ses girişi ve çıkışı, bir adet kulaklık çıkışı, bir adet FireWire girişi ve ses ayar düğmeleri bulunuyor. Kutu içerisinden çıkan uzaktan kumanda yardımı ile ses seviyelerini ayarlayabiliyor; istediği

Gizli kamera planları

Dijital fotoğraf makinelerinin geleceği

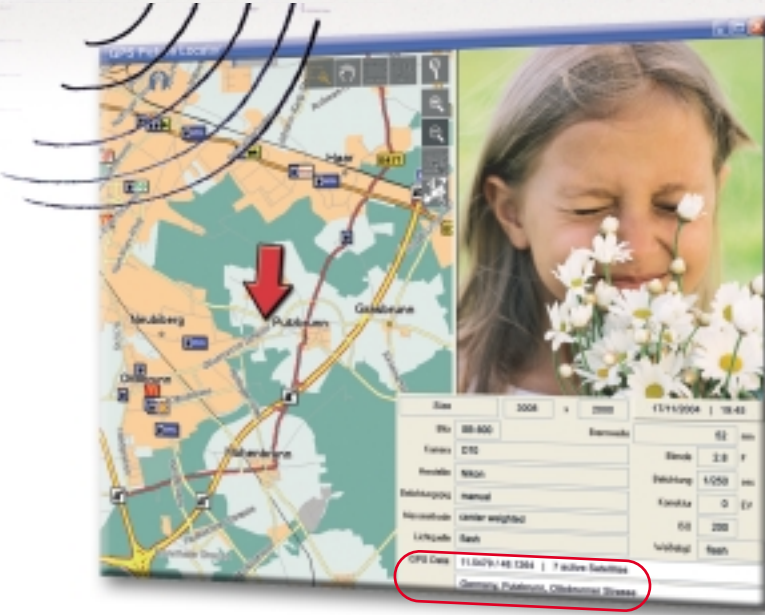
Analog fotoğraf makinelerinden dijital fotoğraf makinelerine doğru büyük ve hızlı bir geçiş yaşanıyor. Bu sırada akıllara bir çok soru gelmesi kaçınılmaz: Yarının dijital fotoğraf makinesi nasıl olacak? Eğilimler ne yönde, bizi ne bekliyor? CHIP, üreticilerin araştırmalarını ve icatlarını gözler önüne seriyor.

Avrupa'da evlerin ancak dörtte birinde dijital fotoğraf makinesi bulunuyor, bu da üreticilerin önünde devasa bir pazar potansiyeli bulunduğu anlamına geliyor. Peki, tüketicileri analog makinelerden vazgeçirmek için ne yapmak lazım? Çok basit: Analog fotoğraf makinelerinin sahip olmadığı işlevleri dijital fotoğraf makinelerine eklemek. Bu aşamada her üretici farklı bir yol tutuyorsa da, genel eğilimleri daha şimdiden kestirmek mümkün. CHIP, bu eğilimlerin en önemlilerini gösteriyor.

GPS: Her fotoğrafta konum verisi

Aslında her dijital fotoğrafın EXIF verisinde GPS (Küresel Ko-

numlandırma Sistemi) bilgisi için ayrılmış bir alan mevcut, ama şu ana kadar bunu kullanan olmamıştı. Ama artık işler değişiyor. Nikon'un profesyonel fotoğraf makinesi D2X'te, otomobillerdeki mobil yön bulma sistemlerinde de kullanılan türden bir GPS aygıtı yer alıyor. Geleceğin kameraları, istendiği takdirde coğrafi enlem, boylam, yükseklik ve yerel saat bilgilerini de depolayabilecek. Uygun GPS yazılımı ile fotoğrafın kayıt yerini harita üzerinde göstermek mümkün olacak. Ancak GPS modüllerinin de belli bir bedeli var ve bu, fotoğraf makinelerini daha da pahalı hale getiriyor. Modüllerin yer kaplaması, üreticilerin giderek daha küçük makineler üretme arzu-

Otomatik yer verileri: GPS'li dijital fotoğraf makineleri yalnızca diyaframı ve pozlama süresini değil, konum bilgisini ve dünya saatini de saklayacak.

suyla çelişiyor. Cihazın tükettiği akımla fotoğraf makinesinin pil ömrünü azaltması da cabası. Ancak şurası kesin ki, bir iki yıl içinde GPS desteği üst sınıf dijital fotoğraf makineleri için önemli bir özellik olacak.

CHIP test etti: Dijital fotoğraf makineleri için özellikle "High Speed", "Ultra" ya da "Extreme" etiketleriyle satılan bellek kartları gerçekten çok hızlı çalışıyor. Yalnız bu belleklerin sunduğu ekstra hızdan tümüyle faydalanabilen çok az aygıt var. (Şu sıralar tek istisna Nikon D70.) Fotoğraf makinelerinin dahili resim işleme işlemcileri ve yazılımsal algoritmaları genelde çok yavaş kalıyor. Fotoğraf çözünürlüğündeki artış eğilimi, pratikte bir darboğaz yaratıyor. Fotoğraf başına 5 Megapiksel ve daha yüksek çözünürlüklerde tek bir karenin depolanması bile bazen bir saniyeyi aşıyor ve bu da fotoğrafçıların anlık görüntüleri yakalamasını engelliyor. Üreticiler hangi fotoğraf makinesi sınıfının ne zaman hangi hıza ulaşacağına yönelik kesin bilgileri örtülü tutuyor, ancak tüm firmalarda bu konuda hummalı bir faaliyet söz konusu. Çünkü şurası kesin: Fotoğraf makineleri de hızlanmaya ve bellek

kartlarının gelişiminin çok gerisinde kalmamaya mecbur. Bellek kartı üreticilerinden SanDisk, Apacer ve diğerleri, bu yıl veri aktarım oranlarını yeniden ikiye katlayacaklarını duyurdular bile.

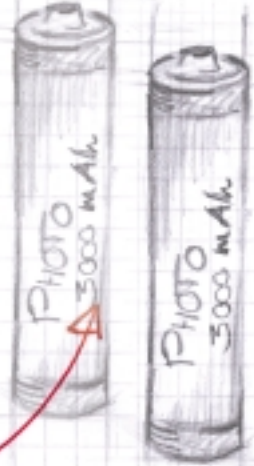
Piller: Bir şarjda daha fazla fotoğraf

Fotoğraf makinesi üreticileri pil kullanımını iyileştirmek için önümüzdeki sene birden fazla strateji izleyecekler. Fotoğraf makinelerinin marka ve modele özgü pillerinin yanı sıra piyasa standardı olmuş pillerin kullanımı artıyor. Bu her şeyden önce ekonomik, çünkü şarj cihazları ve standart şarjlı piller ucuz olduğundan kullanıcı ikinci bir pil seti daha alabiliyor. Ayrıca uzak tatil yörelerinde de rahatça bulunan normal piller kullanılabilir.

Diğer yandan, bataryaların şarj başına dayanma kapasitesi de yükselecek. Bu da yine iki şekilde gerçekleşiyor: Akü kapasitesinin yükseltilmesi (yıl sonuna kadar 3.000 mAH'lık AA piller çıkacak) ve fotoğraf makinelerindeki iyileştirilmiş güç tüketimi

Daha uzun pil ömrü:
Standart NiMh AA pillerinde kapasite 3.000 mAH'ye doğru gidiyor

daha fazla kapasite

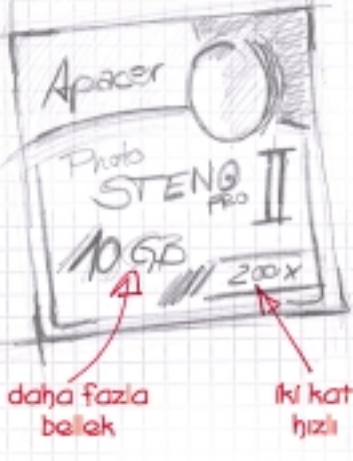
önlemleriyle. Burada başlıca hareket noktası, artan piksel sayısı yerine, düşük akım tüketimine yönelik optimize edilmiş yeni resim işlemcileri.

Yani bu noktada da olumlu beklentiler var. Yeni başlayanlara ve orta sınıfa yönelik fotoğraf makineleri standart piller sayesinde gitgide ucuzluyor; spesifik pilli makinelerse gitgide daha uzun çalışma süresine sahip oluyor. Dijital fotoğraf makineleri için özel olarak yapılmış piller dahili işlemcilerle birlikte daha verimli çalışıyor.

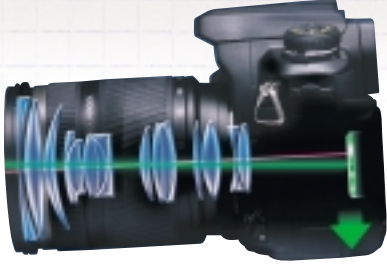
Görüntü sabitleyiciler: Giderek netleşen fotoğraflar

Görüntü sabitleyiciler fotoğrafçının elinin titreme hareketlerini dengeliyor ve böylece daha uzun pozlama sürelerine ya da daha yüksek züm oranlı fotoğraflara izin veriyor. Öncü rolünü üstlenen Panasonic ve Minolta birçok güncel modelini bir sallantı önleyici ile donatmış bile. Canon ile Nikon'un ise piyasada sabitleyiciye sahip sadece birer modeli mevcut (Canon PowerShot S1 IS ve Nikon Coolpix 8800). Buna karşılık Sony'nin bu alanda bir ürünü yok.

Bu aslında çok şaşırtıcı bir dağılım. Çünkü klasik kamera üreticileri olan Nikon ve Canon, çok uzun süredir ürün gamlarında SLR tipi makineler için sabitleyiciyle donatılmış objektifler bu →

Daha hızlı Flash: Yakında 10 GB kapasiteli ve iki kat hızlı veri aktarımı yapan bellek kartları kullanılacak.

Görüntü sabitleyici:
Minolta, mercekler yerine resim algılayıcıları hareket ettiriyor ve böylece daha ucuz objektifler kullanılabilir.

luduruyorlar ve bu teknolojiyi kompakt makinelerin daha küçük objektiflerinde kullanmak için yeterli bilgi birikimine de sahipler. Peki neden görüntü sabitleyicili modellerinin sayısı bu kadar az? Anlaşılan amatör fotoğrafçıların da bu özelliği aradığının henüz farkına varabilmiş değiller. Aynı Sony için de geçerli. Yıllardan beri sarsıntı önleme mekanizmasına sahip video kameralar üreten Sony, bunu dijital fotoğraf makinelerine aktarmamış. Panasonic ise video kameralardaki teknolojilerin dijital fotoğraf makinelerine nasıl uygulanacağını iyi bir örneğini veriyor ve stabilizatörlü FX7 gibi küçük modeller piyasaya sunuyor.

Bahsettiğimiz üreticiler genellikle hareketli mercek grupları sayesinde görüntü sabitlemeyi olanaklı kılan klasik yöntemin bir çeşitlemesini kullanırken Minolta apayrı bir yolda ilerliyor: Hareket eden objektifin kendisi değil, resim algılayıcı. Kompakt sınıfta iki teknoloji arasında bir fark yok, ikisi de eşit derecede iyi çalışıyor. Ancak gitgide önem kazanan DSLR piyasasında iş değişiyor. Bugüne kadar bu tarz aygıtlarda sallantı önleme özelliği isteyenler çok pahalı özel objektifler almak zorundaydılar. Minolta'nın çözümü bu zorunluluğu ortadan kaldırıyor, çünkü algılayıcının dengeleme etkisi, özel optik donanımlara gerek bırakmıyor. Minolta ilk DSLR modelini (Dynax 7 Digital) piyasanın diğer devlerinden yıllar sonra çıkarmış olsa da, bu avantajlı donanım sayesinde profesyonel dijital fotoğraf makinesi pazarında gelecekte bir devrim yaratabilir.

Daha büyük ekranlar: Daha iyi değerlendirme

Dijital fotoğraf makineleri, analog fotoğraf makinelerine kıyasla büyük bir avantaj sunuyor: Çektiğiniz fotoğrafı anında izleyebilirsiniz. Eğer çektiğiniz fotoğraf söz gelimi ışıklandırmadan ötürü iyi gözüküyorsa ayarları değiştirip bir kez daha çekebilirsiniz. Bu avantajlardan yararlanabilmek içinse fotoğrafları gerektiği gibi değerlendirebilmelisiniz. Bu alandaki olumlu bir gelişimin önümüzdeki sene de süreceği olması sevindirici: Dijital fotoğraf makinelerinin ekranları büyümekle kalmıyor, daha iyi görünür hale geliyor.

Fotoğraf severler bu gelişmeleri bilgisayar ve eğlence endüstrisine borçlu. Üreticiler ince ekranların gelişimine daha çok para ve işgücü yatırıyorlar. Bu da "yan ürün" olan dijital fotoğraf makinesi ekranlarının işine yarıyor, çünkü teknolojileri büyük oranda aynı. Eğilimleri şimdiden sezmek mümkün. 1,5 inçlik ekranların yerine standart olarak 2 inçlik ekranlar yerleşti. 2,5 inçlik ekranlar da nadir değil. Ancak küçük makinelerde büyük ekran kullanılması optik vizörü devre dışı bırakıyor. Dijital fotoğraf pazarında buna büyük bir kayıp olarak bakılmıyor.

Standart resim formatı: Geleceğin fotoğrafları güvenli

Dijital fotoğrafçılıktan önce dosya formatı sorusu basitçe yanıtlanabiliyordu. Tek seçenek vardı, o da kağıt. Peki ya bugün? JPEG, TIFF, BMP, GIF, PICT, RAW... Dijital fotoğraf makineleri

bu formatlardan çoğu zaman sadece ikisini sunsalar da, PC'ye geçince çeşitler kafa karıştırıyor. Üstelik can alıcı soru da bu arada gözlerden kaçıyor: Bugün çektiğimiz fotoğraflara 20 yıl sonra bakabilecek miyiz? Kağıttaki resimler biraz solsa bile 30 yıl sonra da hala anlaşılır. Peki ya dijital veri taşıyıcılar üzerindeki dijital resimlerimiz için ayınsını söyleyebilir miyiz?

Fujifilm, Kodak ve Konica Minolta'nın dahil olduğu PASS (Picture Archiving and Sharing Standard – Görüntü arşivleme ve paylaşma standardı) inisiyatifi de bu soru üzerine kafa yoruyor. Amaç, üretici firmaların tüm dijital fotoğrafların ilerdeki bellek ortamlarında da izlenebilmesini sağlayacak standart bir yöntem üzerinde uzlaşması. Proje hala emekleme aşamasında ama ufukta, standardın geçici bir sürümünün tanımlanacağı yönünde belli belirsiz umutlar var. Adobe firması da benzer hedefler peşinde. Şimdiye kadar her üretici RAW formatında kendine özgü bir şeyler yapıyordu. Adobe ise üreticiye özgü RAW formatlarının tümünü DNG'ye (Dijital Negatif) dönüştüren yeni formatıyla adını duyurmak istiyor. Dönüştürücü yazılımı ücretsiz olarak indirebilirsiniz bile. Ama böyle bir yaklaşım, ancak fotoğraf makineleri RAW için standart bir format belirler ve resimleri doğrudan DNG'de depolarsa anlam kazanıyor.

Aslında her iki tasarı da doğru yönde hareket ediyor: Kafa karışıklığı yerine standardizasyon, veri kaybı yerine istikrar. Ancak görünen o ki, fotoğraflarımızı gelecekte de kullanabileceğimiz güvenli bir biçimde arşivleyebileceğimize dek daha epeyce bir zaman geçecek. ■

BH / Garo Antikacıoğlu, agaro@chip.com.tr

BAĞLANTILAR

www.adobe.com/products/dng/main.html

www.sandisk.com/retail/ext3-cf.asp

www.ansmann.de; www.batteryuniversity.com

www.minolta.com

Ekran: Fotoğraf makinelerinin ekranları gitgide büyüyüp netleşiyor. Optik vizörü kim arar?

CeBIT oturma odasına girdi

Cebit 2005'i daha önceki fuarlardan ayırt eden, rahatına düşkün kullanıcılar için çok çekici olması. Zira üreticiler Dijital Oturma Odası kavramının ne olduğunu ve ne işe yaradığını anlatmak için ilk önce rahat bir ortam oluşturmanın gerekliliğini kavramışlar. İşte bilişimin buluşma noktasından son haberler.

■ Biraz zaman aldıysa da, sonunda oldu ve bu seneki Cebit fuarı, 2001'de yaşanan rekor katılımcı ve ziyaretçi sayısını geçmeyi başardı, üstelik gösteri alanının önceki yıllara kıyasla daha küçük olduğu halde. "Dijital yaşam biçimi için alternatif çözümler" temalı bu seneki Cebit'e tam 6.115 firma katıldı.

Bilgisayar dünyasının ekonomisine yön veren ülkeler bu fuarda hemen fark ediliyordu. Örneğin, fuarın Almanya'da olmasına rağmen üretici firmaların yarısından fazlası yurtdışından gelmişti. Listede başı Asya ülkeleri çekiyordu elbette; Tayvan tamı tamına 800 katılımcı firma ile zirveye oturmuştu

ve hemen ardından ilk kez 250 üretici firmayla katılan Çin geliyordu.

Katılımcılıkta Asya kıtasının diğer ülkelerinin de Çin ve Tayvan'dan aşağı kalır yanı yoktu. Hong Kong ve Güney Kore de rekor katılımcı sayısı ile fuarda ağırlığını belli ederken Avrupa ülkelerinin katılımındaki

düşüş dikkat çekici. Amerika cepesinde de Cebit'e ilginç gün geçtikçe azaldığı görülüyor. Dünyanın belli başlı fuarlarından olan bu etkinliğe sadece 200 Amerikan firmasının iştirak etmesi bir hayli şaşırtıcı. Hatta daha da şaşırtıcı olan nedir dersanız, Dell, Canon, Philips ve AMD gibi sektör devlerinin bu fuarda yer almamaları. Fuar çevresinde ağırlıklarını hissettiren firmalar her nedense büyük standlar kiralayıp ürünlerini sergilemekle pek ilgilenmemişler.

Profesyoneller için çözümler

Cebit fuarında elbette profesyonel çözümler de mevcut. Bunlar ağırlıklı olarak İş Süreçleri (Business Processes), İletişim (Communications) ve Dijital Ekipmanlar ve Sistemler (Digital Equipments & Systems) adı altında toplanıyor. Buna ek olarak, dijital fotoğraf ve resim işleme gibi konularda çeşitli etkinliklerin düzenlendiği Dijital Görüntüleme (Digital Imaging Area) alanını da dahil et-

mek gerekiyor. İş çevreleri için ilgi çekici olan bir diğer nokta ise İş İçeriği ve Elektronik Yayımcılık (Business Content & Electronic Publishing – COMINFO) adı altında yer alan ve yönetilebilirlikten tutun da elektronik medyaya kadar geniş bir alana hizmet veren çeşitli salonlar oldu.

Dijital yaşam tarzı

Cebit fuarında ağırlığını koyan diğer konu, yıllardır sözü edilen dijital yaşam tarzıydı. Bu alanda birçok üretici yüksek çözünürlüklü televizyon (HDTV) ürünleriyle adeta yarıştılar. Veri saklamadaki format savaşı her zaman olduğu gibi bu fuarda da hissedildi. Bu sefer HD-DVD ve Blu-RAY med-

yalar birbirlerine üstünlük sağlamaya çalıştı, bu teknolojiye uyumlu cihazlarla da gövde gösterisi yapıldı. Becerikli cihazlar alanına geldiğimizde cep telefonları ve

dijital kameralar hünelerini gösterdi. Burada yeni eğilim, cep telefonlarının UMTS ve DVB-H teknolojilerini destekleyerek TV yayınlarına bile izin vermesi ve güç tüketimini azaltma amaçlı çalışmaların yapılması.

Yukarıda anlatılanlar merakınızı mı uyandırdı? Öyleyse vakit kaybetmeyip ilerki sayfalara, sizler için ilginç bulduğumuz ürünlere bakmanızda fayda var. ■

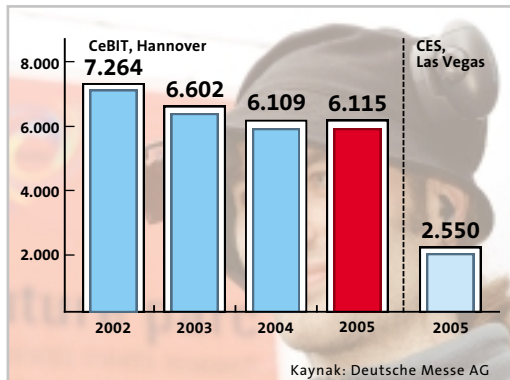
» “Hiçbir üretici; koltukların, oturma odalarının, masaların ve televizyonların yerinin değişmesini sağlayamaz.”

Christian Anderka, Intel Basın Sözcüsü

Ağırlık noktası oturma odası

Fuarın normal ziyaretçiler için ağırlık noktasını ise bilgisayar sektörüyle ev elektroniğinin kaynaştığı alanlar belirledi. Buna rağmen Dijital Eğlence alanında istenilen başarı hala elde edilemedi ve bunun nedeni de apaçık ortada: Tanıtılan ürünler son kullanıcı için hala fazlasıyla karmaşık. Bu yüzden üreticiler de önceden belirlenmiş senaryolarını ziyaretçilere tıpkı bir tiyatro sahnesindeymişçesine oynamak zorunda kaldılar. Büyük firmalardan Intel fuara katılım gücünün neredeyse üçte ikisini dijital oturma odası kavramına yoğunlaştırmıştı.

Microsoft cepesinde de durum

KATILIMCI SAYISI

Ziyaretçiler: Fuarını ziyaret edenlerin sayısında nihayet bir artış oldu. Bu seneki ziyaretçi sayısı, Las Vegas kentindeki CES fuarını bile geride bıraktı.

“Homeplug” adaptör

W-LAN'dan daha güvenli ve hızlı. Microlink'in dLAN Highspeed adaptörü ile yükselen 85 Mbit/sn'lik veri aktarım hızı (önceleri 14 Mbit/sn) sayesinde, evinizin elektrik priz sisteminde video DVD'leri rahatlıkla izleyebiliyorsunuz. Bu ürünün diğer bir özelliği de kullanımda olmadığı sürede kendiliğinden düşük güç tüketimine geçmesi.

Fiyatı ve satış tarihi: Belli değil

→ CEBIT'İN GÖZDELERİ

Oturma odasında Centrino

Intel'in kod adı “East Fork” olan bir oturma odası PC sistemi üzerinde çalıştığı uzun zamandır biliniyor. Bu PC sisteminin en büyük özelliği, dizüstü bilgisayarlardaki Centrino teknolojisini desteklemesi. Durum böyle olunca, prototipler Cebit'te görücüye çıktı.

Dijital oturma odası

Entertainment PC

İngiltere menşeli Tranquil PC T2, VIA'nın Mini ITX Form faktörlü Epia SP13000 anakartını kullanıyor. Bu, sistemin fansız ve dolayısıyla gürültüsüz çalıştığı anlamına geliyor. 1.3 GHz'lik C3 işlemciye ve VIA CN4000 yonga setine sahip olan bilgisayar, yüksek çözünürlüklü video keyfini sessiz bir şekilde sunması ile ilgi çekiyor. Diğer bir artısı da Windows XP Media Center Edition 2005 işletim sistemi ile birlikte verilmesi.

Fiyatı: 1.300 Euro

Satış tarihi: Mart 2005

HDTV uyumlu Media Receiver

Media Receiver'ler bugüne kadar PC sisteminden oturma odasına sadece standart TV çözünürlüğünde veri aktarımı yapıyorlardı. Buna karşın Sony'nin Roomlink ürünü 720p veya 1080i çözünürlüklü görüntüleri, yani HDTV kalitesinde video verilerini aktarabiliyor. Üstelik DivX de dahil olmak üzere birçok codec desteği ile birlikte geliyor.

Fiyatı ve satış tarihi: Belli değil

■ Oturma odasında, büyük boy televizyonlarla birlikte çalışacak olan cihazlar arasındaki kıyasıya yarışı kim kazanacak? Entertainment PC'ler sessiz ve etkili çalışmalarının yanı sıra, kolay bir kullanıma sahip olmaları ile büyük bir avantaja sahipler fakat açılma süresinin uzunluğu oldukça sinir bozucu olabiliyor. Buna karşın medya adaptörleri çok daha hızlı, zira bu ürünler başka bir odada yer alan PC sisteminin uzantısı durumunda. Yine de bu ürünlerin yüksek çözünürlüklü videoları aktarabilmesi büyük bir avantaj. Tüm bunlara, basit kullanımlı ve sabit diskli video kayıt ediciler alternatif oluyor. Bunların dezavantajları da Windows dünyasıyla her zaman sıkı bir ilişkide olmaları.

Sabit diskli uydu alıcısı

Yenilenen tasarımı: Dream Multimedia'nın Dreambox 7020S ürünü bir önceki model olan 7000'e kıyasla, 160 GB ve üzeri sabit diskleri çalıştırmak için daha performanslı bir güç kaynağı, 96 MB Flash bellek, analog modem ile DSL bağlantısı ile güçlendirilmiş. Ayrıca Dreambox ile birlikte Linux işletim sisteminin kullanılması ona büyük bir esneklik kazandırıyor.

Fiyat: 550 Euro.

Satış tarihi: Piyasada

İnternet ortamında bedava video kayıt

Cebit'in başlaması ile birlikte hayata geçen Shift TV ilk internet bazlı video kayıt cihazı (iPVR) olma özelliğini taşıyor. Toplam 20 adet TV programının web üzerinden kayıt edilmesine olanak tanıyan bu site, önceden programlanarak kayıt işlemlerini gerçekleştirebiliyor. Kayıt edilen programlar bu sayede televizyonda, bilgisayarda veya taşınabilir video oynatıcılarda rahatlıkla (Format: WMV 9, 450 KBit) seyredilebiliyor.

Fiyat: Ücretsiz

Satış tarihi: 10 Mart 2005

Reklamsız DVD-/HD kaydedici

Hitachi'nin DV-DS251E adlı ürününün 250 GB kapasiteli sabit diskinde toplam 300 saat film kaydı yapılabilir, üstelik sinir bozucu reklamlar olmadan. Hitachi'nin dediğine aygıt reklamları %99.6'lık bir doğruluk payı ile algılayıp filtreleyebiliyor. Ne dersiniz, kulağa hoş geliyor, değil mi?
Fiyat: 750 Euro
Satış tarihi: Ağustos 2005

HD-DVD sürücü

Mavi Lazer teknolojisi görücüye çıktı. Bunun ilk örneği de PC sistemleri için tasarlanan ve HD-DVD medyalarının (30 GB) yanı sıra DVD ve CD medyalarını da okuyabilen NEC'in HD-DVD sürücüsü. Ürünün model adı hakkında ne yazık pek bir bilgi yok, çünkü NEC bu konu hakkında ketumluğunu sürdürüyor.
Fiyat: 500 Euro
Satış tarihi: Eylül 2005

Sabit diskli Blu-Ray-/DVD kaydedici

Sharp BD-HD100, sabit diskli bir DVD kayıt cihazıyla birlikte Blu-Ray teknolojisine de sahip olan bir ürün. Aynı cihaz üzerinde bulunan birbirinden bağımsız bu iki sürücünün avantajı, bu sayede DVD'den Blu-Ray'e ve tersine kayıt işleminin gerçekleştirilebilmesi.
Fiyat: Belli değil
Satış tarihi: 2005

WMVHD uyumlu DVD kaydedici

Kiss DP-600, şu an piyasada yer alan aygıtlar arasında WMVHD videolarını oynatabilen ve H.264, DivX ve Nero Digital (High Definition) codec'lerini destekleyen tek ürün. DP-608 yukarıda sayılan bu özelliklere ek olarak 80 GB sabit diske sahip.
Fiyat: DP-600 yaklaşık 500 Euro, DP-608 ise 680 Euro
Satış tarihi: Piyasada

DVD kaydedicili plazma TV

LG'nin PY2x serisi HDTV plazma televizyonlarının en büyük özelliği, üzerinde 160 GB kapasiteli bir disk ve DVD kayıt aygıtının entegre olarak bulunması. Bu sayede 14 saatlik HD video veya 62 saatlik standart TV yayınları rahatlıkla kayıt edilebiliyor.
Fiyat: 350 Euro
Satış tarihi: Piyasada

Dijital kayıt

■ Veri saklamada bir zamanlar yaşanan format savaşı yeniden kızışmış durumda. Çünkü Blu Ray Disc (BD) ile High Definition (HD-DVD) arasındaki mücadelede hala bir galip yok. Bu yüzden her iki taraf da bilgisayar sürücüleri (Blu-Ray: Philips, Pioneer; HD-DVD: NEC) ve ev elektroniği cihazları (Blu-Ray: Sony, Samsung; HD-DVD: Toshiba) ile üreti-

me kalkmış durumdadır. Klasik DVD oynatıcılar buna karşın daha yüksek kapasiteli sabit disk ürünleri ile birlikte DivX 6, Nero Digital ve H.264 Codec'lerini destekleme yoluna gitmiş durumdadır. Bu ilk başta kulağa hoş gelebilir, fakat buradaki sorun bu ürünlerin özellikleri artması ile birlikte kullanım kolaylığından da fedakarlık yapılması.

Diğer yandan Hewlett-Packard'ın, DVD yazıcılarına entegre ettiği "Lightscribe" teknolojisi ile medyaların sırtına da baskı yapabildiği ve bu işlemin her ne kadar zor görünse de oldukça kolay bir şekilde gerçekleşmesi büyük bir avantaj. HP ve Philips resmi olarak Cebit fuarında yer almıyor ama LiteOn ve Benq standında ilgili cihazları görebildik.

→ CEBIT'İN GÖZDELERİ

HVD: Tek bir yüze 1 Terabyte

Japon kökenli Optware şirketi bu alanda uzman olan diğer şirketlerle işbirliği içinde yeni bir veri saklama teknolojisi geliştirmiş. Holographic Versatile Disk (HVD) olarak adlandırılan bu yeni teknoloji, "Collinear Technology" olarak adlandırılan bir işlem ile verileri medyanın derinliklerine yerleştirilmesini sağlıyor. Bu sayede ilk başlarda 200 GB, sonraları ise 1 TB'lık veriler tek bir yüzde saklanabilecek.

HD logolu plazma TV

Panasonic'ın Viera 500 serisi plazma TV ürünleri "HD ready" logosu ile ilgi çekti. Bu, Panasonic'ın 127 ekran TH-50PV500, 106 ekran TH 42PV500 ve 94 ekran TH-37PV500 modellerinin bu sayede 720p ve 1080i çözünürlüklü HDTV görüntüleri destekleyebildiği anlamına geliyor. Söz konusu televizyonlar ayrıca sahip oldukları HDMI arabirimi ile de SD ve PC kart yuvalarına da sahip. Bunun avantajı MPEG4 video kayıtlarının istenildiğinde SD kartlara da saklanabilmesi.

Fiyat: Belli değil

Satış tarihi: Mayıs 2005

→ CEBIT'İN GÖZDELERİ

SED teknolojisi

Canon ve Toshiba "Surface Conduction Electron Emitter Displays" adlı yeni bir ekran teknolojisi üzerinde çalışıyor. SED, söylenene göre yüksek çözünürlüğüne rağmen düşük güç tüketimi vaat ediyor ve ince yapısı ile dikkatleri üzerine topluyor. CES fuarında ilk örnekler kapalı kapıların arkasında görülmeye çıkmıştı. CEBIT'te ise bu ürünler Toshiba markası altında gün ışığına çıktılar.

Ekran ve Projektörler

68 milyar renkli plazma ekran

Renk zenginliği: Hitachi'nin 42PD7200 model numaralı plazma ekranı, kullandığı ALIS (Alternate Lighting of Surfaces) teknolojisi sayesinde 68 milyar renk derinliğine ulaşabiliyor. Bunun avantajı, görüntülerde yer alan koyu renkli bölgelerin daha gerçekçi görünmesini sağlamak. 42PD7200, entegre motoru sayesinde uzaktan kumanda ile sağa ve sola hareket ettirilebiliyor.

Fiyat: 3.700 Euro

Satış tarihi: Nisan 2005

DVD oynatıcılı projeksiyon cihazı

"Kur ve çalıştır." Ev sineması için yapmanız gereken tek şey bu. Çünkü Hewlett-Packard'ın EP9012 adlı projeksiyon cihazı subwoofer'li Dolby Dijital hoparlör sistemine ve dahili bir DVD oynatıcıya sahip. DLP teknolojisini de içeren bu ürün 800 x 600 piksellik (SVGA) çözünürlük sunuyor.

Fiyat: 2.300 Euro

Satış tarihi: Piyasada

Taşınabilir LED projektör

Mitsubishi'nin Pocket LED projeksiyon cihazı tam 400 gram ağırlığında. Dezavantajı, ışık kaynağı olarak 3 LED kullanması ve bu yüzden 100 lümen'lik bir değerün üstüne çıkamaması. Buna karşın ürün pil kullanımı ile 2,5 saat çalışabiliyor.

Fiyat: 700 Euro

Satış tarihi: Haziran 2005

Dünyanın en büyük LCD Televizyonu

Sharp Aquos V65, 65 inçlik (165 cm) yatay değeri ile dünyanın en büyük LCD televizyonu olma özelliğini taşıyor. Ekranın büyüklüğü 1.080p (1.920 x 1.080 pixel) değerindeki HDTV çözünürlüğünü rahatlıkla destekliyor.

Fiyat: Belli değil

Satış tarihi: 2005 sonu

■ Büyük, daha büyük. Bu seneki Cebit fuarında büyük ekran televizyonlarda adeta bir patlama yaşandı. Bunun altında üreticilerin ziyaretçileri yüksek çözünürlüklü televizyonlara (HDTV) alıştırmak istemesi yatıyor. Ne de olsa önümüzdeki sene dünya futbol şampiyonası var ve bu şampiyonayı bu televizyon teknolojisi olmadan seyretmekle çok şey kayırıyor olabilirsiniz. Almanya'da çeşitli televizyon istasyonlarının da HDTV deneme yayınlarına başlamış durumda olduğunu gördük. Ama ekran teknolojisindeki gelişmeler bununla sınırlı değil. Sharp LCD televizyonlar konusunda ağırlığını koydu ve 65 inçlik (165 cm) köşegen uzunluğu ile dünyanın en büyük LCD televizyonunu görülmeye çıkardı. Yine de en büyük televizyon söz konusu olduğunda kimse Samsung'un önüne geçemeyeceği bir gerçek. Çünkü 102 inçlik plazma TV tam 2.06 metrelik bir çapraz değerine sahip. Kulağımıza çalınan bir dedikodu da LCD teknolojisinin krallığını ilan edememesi yüzünden, SED ile OLED (Organic Light Emitting Diode) teknolojilerinin bulunduğu çeşitli düzeltmelere rağmen Sony ve Philips'in plazma televizyonlardan elini çekeceğiydi.

Üst uç dizüstü bilgisayar

En üst seviye: IBM'in Thinkpad T43 dizüstü sistemi Intel'in son Centrino teknolojisi olan Sonoma'ya sahip. CAD Workstation uygulamaları için düşünülen T43p, ATI'nin FireGL V3200 OpenGL grafik çözümlerini de üzerinde bulunduruyor.

Fiyat: 2.300 Euro

Satış tarihi: Piyasada

Çift ekran kartlı oyun bilgisayarı

Aurora 7500 SLI, iki adet grafik kartını SLI modunda çalıştıran bir oyun PC'si.

İki adet GeForce 6800 Ultra, AMD Athlon FX 55, 2 GB RAM, 2 x 400 GB RAID sistemi ve 650 Watt'lık bir güç kaynağı bu oyun bilgisayarını oluşturan temel bileşenler.

Fiyat: 2.500 Euro

Satış tarihi: Piyasada

Dokunmatik ekranlı Mini PC

Cebe sığabilecek kadar küçük: Windows XP Pro işletim sistemi ile çalışan Sony Vaio U750P, 17 x 11 x 2.5 cm boyut değerleri ile neredeyse cebinize sığacak kadar küçük bir ürün. 733 MHz'lik Pentium M ULV (Ultra Low Voltage) işlemcisine sahip olan bu Mini PC'nin, 20 GB'lık sabit disk var. Kullanılan 5 inç büyüklüğündeki dokunmatik ekran da 800 x 600 piksellik bir çözünürlüğüne ulaşabiliyor.

Fiyat: 2.100 Euro

Satış tarihi: Piyasada

Asaletin yeni adı

Süper ince, süper hafif ve süper pahalı: Samsung Q30, tasarım açısından Apple'in iBook/Powerbook serisi dizüstü sistemleriyle rahatlıkla yarışabilecek şıklıkta. Sahip olduğu yüksek fiyata karşılık, 1.1 kg.lık bir ağırlık ve 12,1 inçlik "Glare Type" ekran sunuyor.

Fiyat: 4.300 Euro

Satış tarihi: Piyasada

En ince yapılı 15 inçlik dizüstü

Dünyanın en ince yapılı dizüstü sistemlerinden biri Asus'un 15 inçlik V6800V modeli. Seçimlik olarak PCI Express arabirimli ATI X600 grafik çözümünü de destekleyen V6800V, sekiz saate kadar pil kullanımı ile oldukça ilgi çekici bir ürün olduğunu gösteriyor.

Fiyat: 1.900 Euro

Satış tarihi: Piyasada

Dizüstü ve masaüstü PC'ler

■ Önümüzdeki yılda dünyada satılacak olan toplam bilgisayarların neredeyse yarısı dizüstü sistemler olacak. Bu gayet büyük bir pazar, dolayısıyla Cebit 2005'te dizüstü sistemlerinin fazlasıyla önem kazanmasına şaşırmamak lazım. Bu yüzden biz de Intel'in Centrino platformundan çıkan Sonoma'nın bütün üreticilerde yer almasını doğal karşıladık. Gerçi AMD de boş durmuyor ama Intel bir yandan da fırsatı değerlendirip Pentium M işlemcisi ile masaüstü pazarına gizlice el atıyor. Bunun da çok mantıklı bir nedeni var: BTX

form faktörü bir türlü Pentium 4 sistemlerinin sessiz çalışmasını başaramıyor. Cebit fuarında teknoloji kadar tasarım da büyük bir rağbet görüyor. Siyah ve gümüş renkler bu senin favorileri arasında. En iyi tasarım ise yine Sony'nin Vaio U750P modeline ait. Intel bazlı masaüstü sistemlerde yer alan 5x1 ve 6xx serili Pentium 4 işlemciler, AMD'nin iki sene önce hazır hale getirdiği 64 bit desteğini nihayet sunabilecekler. Intel'e göre çok geç kalmış değil, zira Microsoft 64 bitlik işletim sistemini hala hazır hale getiremedi. Windows XP

Pro x64 için sözü geçen piyasaya çıkma tarihi en iyi ihtimalle 2005'in ikinci yarısı. Tabii işlemcilerde yaşanan değişiklikler bunlarla sınırlı değil. Çift çekirdekli işlemciler de sabırsızlıkla bekleniyor. Çünkü AMD'nin Opteron ve Intel'in 8xx serisi işlemcilerinin bu yeni teknoloji ile ne kadar performans artışı getirebileceği, herkesin aklındaki ortak soru. Fuarın sürprizi nVidia'nın C19 yonga setiyle artık Pentium sistemlere de el atmasıydı. C19'u farklı kılan bir başka özellik 3B performansını artıran SLI teknolojisini de desteklemesi.

→ CEBIT'İN GÖZDELERİ

Centrino'ya rakip AMD "Turion 64"

AMD'nin yeni mobil işlemcisi Turion 64'ü ocak ayından beri merakla bekliyorduk. Nedeni, bu yeni işlemcinin yüksek performans ve düşük güç tüketimi sayesinde ince yapılı dizüstü sistemler için mükemmel bir seçenek olarak gösterilmesi. Epeydir yolu gözlenen ilk Turion 64/2800+ sistemini (1.6 GHz, 25 Watt güç tüketimi) MSI'nin standında Megabook S270 adı altında bulabildik.

Taşınabilir PlayStation

Sony'nin yeni mobil oyun konsolu olan Playstation Portable (PSP) oldukça başarılı bir ekran (16:9-Format, 480 x 272 piksel) ile göze çarpıyor. Oyunlar, kapasitesi 1,8 GB olan Universal Media Disk'ler (UMD) üzerinden, yani bir çeşit mini DVD'den oynatılıyor. Aygıtın üzerinde bulunan arabirimler USB ve Memory-Stick. Sahip oldukları 802.11b W-LAN kablosuz ağ bağlantısı sayesinde 16 adete kadar PSP birbiriyle haberleşebiliyor.

Fiyat: 260 Euro

Satış tarihi: Mayıs 2005

Mobil eğlence

Çift ekranlı oyun konsolu

İki adet 3 inçlik TFT ekrana sahip olan ve taşınabilir oyun konsolu sınıfına giren Nintendo DS, oyunları iki perspektiften sunması ile ilgi çekiyor. Ürünün diğer bir özelliği de alt tarafta yer alan ekranın aynı zamanda touchpad olarak görev yapması. Sahip olduğu W-Lan teknolojisi sayesinde, 9 metre çapında bir alanda yer alan 16 oyuncu birbirlerine karşı oyun oynayabiliyor.

Fiyat: 150 Euro

Satış tarihi: Mart 2005

UMTS'li Multimedya PDA

T-Mobile'in yeni ürünü olan MDA IV; VGA ekranlı, dijital kameralı, USB, Bluetooth ve W-Lan bağlantılı, UMTS destekli bir multimedya PDA cihazı. Windows Mobile işletim sistemine sahip olan bu ürünün müzik ve video oynatıcısı olarak da kullanılabilmesi, birçok kişinin aradığı bir özellik.

Fiyat: Belli değil

Satış tarihi: 2005'in ortası

GPS'li taşınabilir oyun konsolu

Gizmodo, Sony ve Nintendo'nun karşısına çıkan yeni bir oyun konsolu. Nvidia'nın GeForce 4500 grafik işlemcisine sahip olan bu yeni oyun konsolu, 3B efektlerini 2,8 inçlik ekranında gösterebiliyor. Buna ek olarak dijital kamera, GPRS (SMS, MMS için), SD-Card yuvası ve Bluetooth teknolojileri ile güçlendirilen Gizmodo, GPS özelliği ile yön bulma sorunlarına da bir son veriyor.

Fiyat: 300 Euro

Satış tarihi: 2005 ortası

Linux bazlı mobil evrensel oynatıcı

Çok yönlü olma avantajı: Archos, Linux bazlı bir oynatıcı ile Açık Kaynak sevenlerinin isteklerini nihayet karşıladı. PMA 400 olarak adlandırılan bu cihaz, 3,5 inçlik dokunmatik ekran (320 x 240 piksel), 30 GB sabit disk, e-posta istemcisi, USB 2.0 ve W-Lan teknolojileri ile donatılmış durumda. Birlikte sunulan cradle yardımı ile ses ve görüntü (MPEG4) kaydı da yapabiliyor.

Fiyat: 800 Euro

Satış tarihi: piyasada

■ Bu minicik cihazların adı ister "Mobile Video Player" (MVP) olsun, ister "Portable Media Center" (PMC) ya da "Personal Media Assistant" (PMA), esas olan sahip oldukları işlevler ve nitelikler. Çünkü birçok cihaz kağıt üzerinde her işi yapabilmesine karşın gerçekte hiç de öyle değil. Bu durum, yeni mobil medya oyuncacılarının piyasada tutulup tutulmayacağı konusuna açıklık getiremiyor. Ne de olsa cep telefonları, PDA'lar ve hatta dijital kameralar bile mobil eğlence için ciddi alternatifler oluşturmuş durumda. Hatta taşınabilir oyun konsolları bile film oynatma zevkine ortak çıkacaklarına dair ciddi sinyaller veriyor. Bunun en büyük örneği Sony'nin, Spiderman 2, Hellboy ve Resident Evil 2 gibi filmleri UMD medyalara hazır hale getirmesi ve Playstation Portable adlı yeni cihazında oynatabilmesi. Burada en büyük sorunu video codec'ler oluşturuyor, çünkü bu filmler ancak bu codec'ler yardımı ile bu minicik TFT ekranlara aktarılabilir. Belki de en iyi çözüm Apple'ın bu alana da el atması. Örneğin alüminyum yapı, taşınabilir bir video oynatıcısı (adı da "iPod movie" olabilir) bu karmaşaya güzel bir son verebilir, ne dersiniz?

→ CEBIT'İN GÖZDELERİ

Vodafone ve O2'den UMTS'li PDA'lar

T-Mobile'in MDA IV adlı PDA ürününden sonra Vodafone aynı cihazı VPA IV adı altında piyasaya sürdü. O2 de aynı şeyi XDA-IV adı altında yapıyor. Bu benzerliğin nedeni, Avrupalı servis sağlayıcıların hepsinin bu ürünleri HTC adlı bir Tayvanlı firmadan almaları. Yakında ülkemizde de benzerini görürseniz hiç şaşırmanın.

Konica'dan mega zum

Dimage Z5, Konica'nın 12x zumlu ve sarsıntı önleyicili yeni dijital fotoğraf makinesi. Siyah ve gümüş renkleri bulunan Dimage Z5, 2 inçlik TFT ekranında sıradan otomatik ayarların yanı sıra parlaklık, zaman ve hazır mod ayarlarını da sunuyor.

Fiyat: 500 Euro

Satış tarihi: Piyasada

Dalmayı sevenlere özel

Fuarda Pentax, su geçirmez yapıyla OptioWP ürünü ile karşımıza çıktı. Lastik gövdeli dijital fotoğraf makinesi, bu sayede 1,5 metre derinlikte 30 dakikaya kadar görüntü yakalayabiliyor. 5 Megapiksel'lik OptioWP aynı zamanda 3X zum özelliği ve 2 inçlik bir ekranla donatılmış.

Fiyat: 400 Euro

Satış tarihi: Nisan 2005

Yüksek çözünürlüklü mini

Digital Ixus 700, Canon'un 7,1 Megapiksel çözünürlüklü minik devi. 3x zumun yanı sıra 2 inçlik ekranı ile ilgi çeken Ixus 700, USB 2.0 arabirim bağlantısı ve DIGIC-II işlemcisi ile resim çekme keyfinize keyif katıyor.

Fiyat: 500 Euro

Satış tarihi: Piyasada

Yeni başlayanlara yüksek çözünürlük

7 Megapiksel çözünürlük değeri ve 3x optik zum, Nikon'un yeni başlayanlar için tasarladığı Coolpix 7900 ürünün özelliklerinden sadece bir kısmı. Çünkü bu yeni fotoğraf makinesi, sadece 130 gramlık ağırlığı ve 80.000 piksel çözünürlüğündeki 1,8 inçlik ekranıyla da bir harika.

Fiyat: 370 Euro

Satış tarihi: Piyasada

Amatörler için DSLR

CMOS algılayıcı ve 8 Megapiksel çözünürlüklü EOS 350D, kardeşi olan Canon 300D'den çok daha hızlı bir makine. 0,2 saniyelik açılma süresi ve resim çekmek için sadece 100 milisaniye'ye gerek duyması en büyük kozu. Öyle ki, cihaz seri çekimde JPEG formatında saniyede 14, RAW formatında ise 5 fotoğraf kaydedebiliyor.

Fiyat: 900 Euro

Satış tarihi: Piyasada

Dijital fotoğrafçılık

→ CEBIT'İN GÖZDELERİ

■ Sayılar yalan söylemez. 1996 yılında 40.000 dijital fotoğraf makinesi satılmıştı, 2004 yılında bu rakam 7 milyona çıkmış durumda. Yani sekiz yılda satışlarda tam 175 kat artış gerçekleşmiş. 2005 için belirlenen hedef ise sekiz milyon adet. Bu rakam her ne kadar akıl almaz olsa da, olabilirliği fazlasıyla yüksek. Buna ek olarak piyasada bulunan model sayısının (şu an 1.000), 2005 yılında 1.500'e çıkacağı söyleniyor. Bunun anlamı, her keseye ve ihtiyaca göre fotoğraf makinesi bulunacağı.

Esas ilgi çeken konu ise fotoğraf makineleriyle birlikte birbirinden ilginç teknolojilerinin (örneğin görüntü dengeleyici) de beraberinde gelmesi. Buna en iyi örnek, benzer özellikli ürünlerin yüksek bir fiyat kesimine hitap etmesine rağmen sadece 270 Euro'luk fiyatı ile göze çarpan Panasonic LS1. Panasonic, bununla da kalmayıp tüm ürünlerine sallantı önleyen bu sistemi ekleyeceğini duyurarak büyük sükse yaptı. Dijital fotoğrafçılıkta yaşanan diğer bir gelişme de bu ürünlerin nihayet kablosuz iletişim özelli-

ğine kavuşması. Bunun bir örneğini de makul fiyatlı bir ürün olan ve W-Lan teknolojisini destekleyen Kodak EasyShare One adlı üründe gördük. 3 inçlik ekran piyasasının en büyüğü. Söz konusu ekranın dokunmatik olması da diğer bir artısı. Bu sayede 256 MB'lık dahili bellekte saklanan fotoğraf albümünüz üzerinde sadece ekrana dokunarak gezinmeniz mümkün oluyor.

DSLR cepesinde yaşanan değişiklikler, makinelerin daha performanslı olması ve fiyatlarının düşmesi yönünde. Sözgelimi, Ca-

Panasonic'ten DSLR

Panasonic'in dijital fotoğraf makinesi yapımı ve tasarımı konusunda yeterince deneyim sahibi olduğu su götürmez bir gerçek. Ancak profesyonel gereksinimleri karşılamak üzere hala bazı eksiklikleri olan firma, Olympus ile bir işbirliğine giderek DSLR yolunda ciddi adımlar atmış.

non'un çığır açan 300D'sinden daha küçük, hafif, hızlı ve ucuz olan yeni devi, 350D.

3B oyunlar için cep telefonu

LG'nin SV360 modeli cep telefonu (solda açık sağda kapalı) oyun özelliği cep telefonuna nasıl entegre edilmiş gösteriyor ve adeta nispet veriyor. Nokia'nın amacına varamayan N-gage'inden ibret alan LG, kendi ürünlerine daha güçlü grafik motoru ve daha ergonomik bir yapı kazandırmış. 2,2 inçlik ekranda saniyede bir milyon poligon hesaplayarak hiç de yabana atılmayacak bir performans elde eden telefon, oyunların sadece tuş takımıyla değil dahili bir hareket algılayıcı (sağ-sol, yukarı-aşağı) sayesinde oynanabilmesine de olanak tanıyor.

Fiyat: Belli değil

Satış tarihi: Nisan 2005

Çok işlevli cep telefonları

→ CEBIT'İN GÖZDELERİ

iPod'un yerine iTunes destekli cep telefonu

Motorola, E1060 modelini Apple ile beraber tasarlamış. Ürünün öne çıkan özelliği, MP3 çalar işlevini, Apple'ın internetten müzik satan iTunes mağazası ile birleştirmesi. Siteden yüklenen şarkılar maksimum 512 MB'lık bir bellek kartına kayıt edilebiliyor. Megapiksel çözünürlüklü bir kamera ve PC ile bağlantı kurması amacıyla Bluetooth özelliği de unutulmamış.

Fiyat: Belli değil

Satış tarihi: 2005 sonu

İki kamera ile görüntülü telefon keyfi

UMTS, video telefon görüşmelerine uyumluluk ve tümleşik flaş, Nokia 6680'nin en önemli özellikleri arasında sayılabilir. Ama en önemli artışı telefon esnasında görüntülü telefon özelliğini sadece kendinizi değil, ikinci kamera sayesinde etraftaki görüntüleri iletmek için de kullanabilmeniz.

Fiyat: 500 Euro

Satış tarihi: piyasada

UMTS'li tüy sıklet

Samsung SGH-Z500, her ne kadar 95 gram ağırlığında olsa da UMTS uyumlu bir cep telefonunda olması gereken tüm önemli özellikleri desteklemesi ile ilgi çekiyor. Streaming, Megapiksel çözünürlüklü kamera ve dahili müzik oynatıcısı elbette unutulmamış.

Fiyat: Belli değil

Satış tarihi: Belli değil

Toplu çözüm

Siemens'in gelecek vaat eden yeni ürünü çoktan hazır; tek sorun ise firmanın bu ürünün ne zaman satılacağına karar verememesi. Çünkü bu ürün televizyon ve W-LAN özellikli bir cep telefonu. Bu özelliklere bakıp hala telefon etmeye kararlı olan kullanıcılara ayrıca bir de normal telefon ya da VoIP seçeneği sunuluyor. Ne dersiniz, biraz karışık, değil mi?

Fiyat: Belli değil

Satış tarihi: Belli değil

Daha güzel fotoğraflar için

Cep telefonlarının piksel sınırına henüz ulaşılmış değil, ama piksel artışını beklemek de gerekmiyor; çünkü resimler artık daha kaliteli olabilecek. Nasıl mı? Otomatik netleme ve optik yakınlaştırma özelliğini cep telefonlarına kazandıran, Varioptic ve Philips'in üzerinde ortaklaşa çalıştığı bu yeni teknolojinin ilk meyvelerini bu sene sonunda vereceği ve 3x optik zoomlu cep telefonlarının boy göstereceği duyuruldu.

■ İlgili çekici zil seslerinin modası geçti, zira web dünyasından tanıdığımız tüm müzik mağazalarına cep telefonlarınızdan erişebiliyorsunuz artık. Durum böyle olunca Motorola, Apple ile işbirliği yapma yoluna gitmiş; Sony Ericsson da boş durmayarak Microsoft ile anlaşmış. Gezdiğimiz standlarda MP3'lerin telefonlara daha hızlı indirilmesi için UMTS teknolojisinin tercih edildiği gözümüzden kaçmadı. Hatta Motorola, UMTS'in gelişmiş bir versiyonu olan HSDPA ile MP3'lerin saniyede 2 Mbit hızda indirildiğini gösterdi. Siemens ve Motorola, PC arabirimli beta sistemlerini görücüye çıkartmışlar. Sony Ericsson bir adım daha ileri giderek HSDPA'nın bir sonraki basamağını (9 Mbit/sn) da sergiledi.

Tayvan

ÖZEL

İÇİNDEKİLER

Twinhead	109
Coolermaster	109
PQI	109
ECS	109
ULi	109
GeCube	110
Aopen	110
XGI	110
KWorld	110
Epox	110
Gigabyte	112
FSP	112
Compro	112
ElanVital	112
Cyberlink	112

Tayvan, 800'ün üzerinde katılımcı firma ile Cebit 2005'in en kalabalık üretici grubu olma özelliğini taşıyor. Bu yüzden tam teşekküllü anakartlardan en performanslı grafik kartlarına kadar geniş bir yelpazede farklı ürünler bulmak mümkün.

Tayvanlı üreticiler, bu senenin ağırlığı olan dijital cihazları kendi ürün portföyleri ile rahatlıkla karşılayabiliyorlar. Yine de odak noktaları, geleneksel ve güçlü ürünlerden oluşuyor. Böylece AMD Athlon 64 (Socket 939) işlemciler için tasarlanan ve nForce 4 yonga setine sahip olan anakartlardan tutun, ATI'nin Radeon X850 XT modeli de dahil geniş bir ekran kartı seçeneğine varıncaya değin çeşitli ürünler bulmak mümkün.

Kasa sistemlerinde, küp formatındaki (SSF) yeni ürünlerin masaüstü kasa sistemlerinin yerini alması görülmeye değer. Bu kasa sistemlerinin oldukça sade ve şık bir tasarımıyla gelmesi ve Media Center yazılımı ile birlikte kolay bir kullanım sunuyor ol-

ması beğeni topluyor. Dahası, güç kaynaklarının son derece sessiz olması yüzünden bu kasaların ev kullanımına yatkınlıkları artıyor. TV kartları cephesinde ise DVB-T teknolojisi ön planda görülüyor. Dijital yayınların yaygınlığı göz önüne alınırsa bu da gayet normal. Sürekli seyahatte olan kişiler için de bazı yenilikler var: Taşınabilir Multimedya Oynatıcı (Mobile Multimedia Player) olarak adlandırılan bu yeni ürünler, adından da anlaşılacağı üzere müzik çalabilme, resim ve video gösterebilme nitelikleriyle ilgi topluyorlar. Çift katmanlı DVD yazıcılar da hala revaçta. Hatta Sonoma'nın gelmesi ile birlikte dizüstü sistemlerde de bir patlama yaşanmış durumda. Gördüğümüz gibi, birçok yenilik bizi bekliyor.

Twinhead Durabook efiö 15B

Sağlam bir yapı ve dayanıklılık, Twinhead'in yeni seri Durabook dizüstü sistemlerinin sivrilen özellikleri. Örneğin bu serinin bir ürünü olan 15B, alüminyum ve magnezyum alaşımından oluşan yapısı sayesinde plastikten 20 kat daha sert olma özelliğini taşıyor. İşlem gücünü Pentium M işlemcisinden alan 15B, ATI Mobility 9700 grafik işlemcisi ve SXGA+ (15 inç, 1.400 x 1.050 Piksel) ekranı ile dıştan olduğu kadar içten de başarılı olduğunu gösteriyor. Ürünün ağırlığı 3,1 kg.

Bilgi için: www.twinhead.com.tw

PQI mPack P800

PQI'nın mPack P800 ürünü tam anlamıyla bir taşınabilir dijital eğlence istasyonu. 40 GB kapasiteli (istenirse 80 GB'lık) bir sabit diske sahip olan P800, müzik, resim ve birçok formattaki videoları (OGG/ AAC ve DivX/WMV9) 3,5 inçlik ekranında oynatabilmesi ile ilgi çekiyor. Ürüne veri aktarımı USB 2.0 arabiriminden gerçekleşiyor. Sahip olduğu S/PDIF arabirimi sayesinde de çevresel ses özelliği sunuyor.

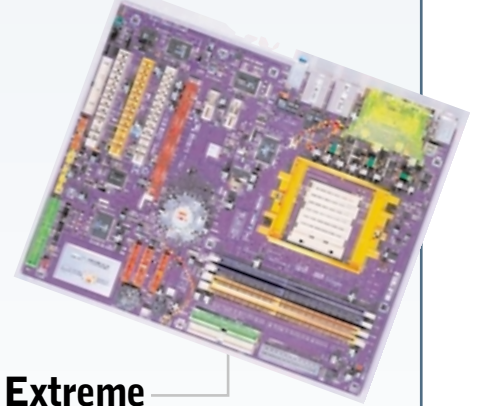
Bilgi için: www.pqieurope.com

Coolermaster Real Power 550

Coolermaster Real Power 550 güç kaynağı, yüksek performansa ihtiyaç duyan PC'ler için biçilmiş kaptan. ATX-12V 2.01 ve EPS 12V 2.1 gibi aktüel standartları destekleyen Coolermaster, adından da anlaşılacağı gibi 550 Watt'lık bir değer sunuyor. Benzer ürünlerden en önemli farkı ise sahip olduğu ve 5,25'lik yuvaya takılan gösterge panelinde, çekilen güç değerlerini kullanıcıya gösterebilmesi.

Bilgi için: www.coolermaster.com

ULi M9207

Uli, piyasanın ilk USB 2.0 arabirimli dijital ses/video denetçi ürününü sundu. M9207 olarak adlandırılan ve mobil multimedya eğlence cihazları için düşünülen bu ürün, analog ve dijital TV yayınlarını alabilmesi sayesinde TV kart üreticileri tarafından da kullanılıyor. Ürünü güçlü kılan diğer bir özelliği de USB Implementor's Forum (USB-IF) ve Microsoft (WHQL) sertifikasyonuna sahip olması sayesinde sorunsuzca çalışması.

Bilgi için: www.uli.com.tw

ECS KN1 Extreme

Elitegroup Computer Systems'in (ECS) en iddialı ürünü olan KN1 Extreme, nVidia'nın en son yonga seti olan nForce4 Ultra ile büyük sükse yapıyor. Soket 939 AMD işlemcilerini destekleyen bu anakart, grafik ihtiyacını PCI Express arabiriminden karşılıyor. Ürünün özelliği, birlikte verilen nTune yazılımı ile FSB değerinin 2 GHz'e kadar yükseltilebilmesi. Ayrıca 3 GB/sn veri aktarım hızına sahip olan SATA 2 disklerden dört tanesini destekleyebiliyor. RAID ve tümleşik W-LAN erişim noktası (802.11g) gibi teknolojileri barındırması, bu ürüne ciddi bir güç katıyor.

Bilgi için: www.ecs.com.tw

Aopen XC Cube EY855 SuperSilent

Aopen XC Cube EY855 SuperSilent dünyanın Pentium M dizüstü işlemcisine (Soket 479) sahip ilk küçük form faktörlü PC'si olma özelliğine sahip. Oldukça sık yapılı alüminyum kasanın altında i855 GME yonga setli bir anakarta sahip olan Aopen'in Gigabit bağlantılı bir ağ bağdaştırıcısı da mevcut; ayrıca 275 Watt'lık güç kaynağı ile de sessiz ve ekonomik çalışıyor.

Bilgi için: www.aopen.com.tw

EpoX EP- 9NPA+ Ultra

EpoX, nForce4 yonga setli EP-9Npa+ Ultra ile Socket 939 Athlon 64 işlemciler için oldukça lüks bir anakart sunuyor. Çift kanal DDR ve PCI Express desteğine sahip olan EpoX, Seri ATA-2 teknolojisini desteklemesi ile geleceği yatırım yapmayı sevenler için başarılı bir alternatif. Sahip olduğu hata kodlama LED'leri ve sistemi açıp kapatan EZ butonları sayesinde de anakart ile uğraşmayı sevenler için ideal bir seçenek.

Bilgi için: www.epox.com.tw

XGI Volari V8

XGI'in Volari V8 adlı AGP ekran kartı özellikle fiyata önem veren kullanıcılar için tasarlanmış bir ürün. 256 MB'lık belleklerle (128 bit bant genişliği) güçlendirilen V8, DirectX9 (Shader 2.0) ve OpenGL 1.5 standartlarını desteklemesiyle oyun sevenlere de hitap ediyor. Buna ek olarak 720p ve 1080i formatındaki HDTV sinyallerini de desteklemesi, ürünün yeni standartlara hazır olduğunu gösteriyor.

Bilgi için: de.xgitech.com

KWorld NB-TV 400

Kworld'un NB-TV400 adlı ürünü ile dizüstü sistemlerde analog ve dijital yayın (DVB-T) keyfini yaşamak mümkün. CardBus yapısında olan Kworld'ün, "Dual channel PIP" işlevi sayesinde analog yayınlarken aynı anda dijital yayınlara kayıt edilebiliyor. Tersini için de aynısı söz konusu.

Bilgi için:

www.kworld.com.tw

GeCube Radeon X850

Üst uç PCI Express grafik kartlarında kendisine bir yer edinen GeCube'un Radeon X850 ürünü, bir yuva kalınlığında olması ile ilgi çekiyor. İnce yapısına rağmen yine de başarılı bir soğutma sistemine sahip olan GeCube, düşük bir dönüş hızı ile etkili bir soğutma sağlaması ile de dikkatleri üzerine toplamayı başarıyor. Yaptığımız testlerde bu ürünün oldukça yüksek değerler verebildiğini gördük.

Bilgi için:

www.gecube.com

FSP GreenPower

FSP GreenPower, %85'lik efektif çalışma performansı ile doğaya duyarlı bir güç kaynağı, zira yapım aşamasında ağırlık değerine özellikle önem verilmiş. Bu sayede FSP, ömrü bittiğinde mümkün olduğunca az bir çöp oluşturuyor. Bu doğa dostu anlayışın bir diğer örneği de ürün kutusunun geri dönüşümlü kağıttan yapılmış olması. 350 ve 400 Watt'lık modelleri bulunan FSP güç kaynakları, SATA diskler ve PCI-Express ekran kartları için ekstra güç bağlantılarına sahip olmaları sayesinde de önemli bir avantaj sağlıyor.

Bilgi için: www.fspgroup.com.tw

ElanVital Greenerger SSM

Asus'un kardeş şirketi olan Elan Vital, Greenerger serisi güç kaynakları ile PC'lerin güç ihtiyacını sessiz bir şekilde karşılıyor. Ürünün vurucu özelliği, güç kaynağının üzerinde bulunan bir düğme sayesinde fanın dönüş hızını (Fan adjustable mod) ayarlayabilmesi, ama hepsi bu değil. Çünkü diğer bir alternatif, dönüş hızının algılayıcılar yardımıyla da (SSM 0db Mod) da belirlenebilmesi. Üst uç ekran kartları için ekstra bir güç bağlantısına sahip olan Elan Vital, 350, 400, ve 450 Watt değerlerinde bulunabiliyor.

Bilgi için:

www.elanvital.com.tw

Gigabyte GO-W1616A

Anakart uzmanı Gigabyte bundan sonra DVD yazıcı ürünleri ile de söz sahibi olmak istiyor. Örneğin GO-W1616A adlı model DVD+R/-R medyaları 16x hızında, çift katman DVD+- medyalarını da 4x hızında yazıyor. Tekrar yazmada ise DVD+RW 8x, DVD-RW medyalar da 6X hızında yazılıyor.

Bilgi için:

www.gigabyte.com.tw

Compro VideoMate DVB-U2200

VideoMate DVB-U2200 adlı ürün, dijital yayınları USB2.0 arabiriminden PC'ye aktaran bir DVB-T Tuner. İnce yapısı sayesinde gömlek cebine sığabilecek kadar küçük olan bu ürün, teletekstin yanı sıra Time Shifting ve elektronik program rehberi (EPG) gibi özellikler taşıyor.

Bilgi için:

www.comprousa.com

Cyberlink PowerCinema 4

Cyberlink'in herkes tarafından bilinen DVD oynatıcı yazılımı PowerDVD, şimdi de bir medya merkezi yazılımı olan Power Cinema 4 ile karşımızda. Power Cinema 4'ün 3 boyutlu arabirimiyle PC'yi uzaktan kumanda ile kontrol etmesine izin veriyor olması, en büyük avantajı. Çünkü bu sayede çeşitli multimedya verileri ile TV işlevi (EPG destekli), UPnP desteği ve Instant-On/Instant-

Off teknolojileri desteklenebiliyor. Power Cinema 4 tüm bunlara ek olarak Linux kullanıcılarını da unutmamış.

Bilgi için:

www.gocyberlink.com

Web kamerası testi

Biri sizi gözetliyor

Web kameraları kullanıcılara pek çok kullanım olanağı sunuyor. Bu cihazlar sayesinde düşük maliyetle görüntülü iletişim ya da güvenlik sistemleri kurmak mümkün. Ayrıca bu minik harikalar sayesinde ICQ da MSN gibi programlarla iletişimimizi salt metin yerine görüntülü olarak da yapabilirsiniz.

Kısa bir süre öncesine kadar internet üzerinden video görüşmesi denildiğinde akla bir sürü problem gelirdi. Her şeyden önce, bu amaç için kullanılabilecek yazılım sayısı fazla değildi. En yaygın olan Netmeeting, pratikte zorlukları olan bir yazılımdı ki, bu zorlukların başında karşıdaki kişiyle anlaşılabilir bir saatte, belirli bir sunucuda bulunan sanal odalardan birinde buluşmak geliyordu. Tüm bunlara internet hızlarının düşüklüğü de eklenince, ortaya gerçekleşemeyen, gerçekleşse de kesik kesik ve insanı sinir eden bir video görüşmesi çıkıyordu. Zaman çok değişti. Ülkemiz internet hızları konusunda Avrupa ve Amerika'yı epey geriden takip etse de, şu an itibarıyla ADSL sayesinde internet üzerinden sorunsuz bir şekilde video görüşmesi yapmak mümkün.

Artan internet bağlantı hızları ve gelişen sıkıştırma algoritmaları

İnternet hızlarının artması sayesinde, artık sanal ortamda biriyle video görüşmesi yapmak, e-posta kontrol etmekten daha zor değil. ICQ, MSN ya da Yahoo Messenger gibi yazılımlar sayesinde video konferans için tek bir tuşa basmak yeterli oluyor. İhtiyacınız olan donanım, sadece basit bir web kamerası ki, testimizden de görebileceğiniz gibi bu kameraların fiyatları gerçekten çok düştü. Çevirmeli ağ üzerinden internete bağlanan okuyucularımız da eskiye nazaran oldukça avantajlı. Zira

gelişen sıkıştırma algoritmaları sayesinde düşük hızda bile nispeten anlaşılabilir bir iletişim kurmak mümkün.

Kullanılan yazılımın becerileri kilit rol oynuyor

Testimize katılan web kameraları arasında, üzerindeki ışıklar yardımıyla düşük aydınlatma şartları altında bile iyi bir performans ortaya koyan ya da yazılım/donanım desteği sayesinde otomatik yüz takibi yapan web kameraları mevcuttu. Bu arada işin yazılım cephesindeki gelişmeler web kameralarının kullanım alanlarını da oldukça genişletti. Web kamerası sayesinde boks yapabileceğiniz oyunların yanı sıra, çeşitli özelliklere sahip güvenlik yazılımlarını kullanarak çok düşük bir mali-

yetle evinizi ya da iş yerinizi uzaktan izleyebilirsiniz. Evinize kurduğunuz kamera sistemi bilgisayarınız üzerinden ADSL sayesinde sizin belirlediğiniz bir web sitesine sürekli olarak görüntü yollayabilir. Ya da sadece kameranın izlediği bölgede bir hareket olması durumunda ilgili görüntü size e-posta yoluyla yollanabilir. Bu noktada üretilen çözümler kameralardan tabii ki bağımsız ve tamamen yazılım geliştiricilerin hünerleriyle ilgili. Dolayısıyla, eğer bir web kamerası satın aldıysanız kuttandan çıkan yazılımlarla yetinmeyin ve soluğu www.download.com gibi sitelerde alın. Eğer web kameralarıyla ilgili özel bir amacınız varsa, bu sitelerde işinize yarayacak bir sürü program bulacağınızdan emin olabilirsiniz. →

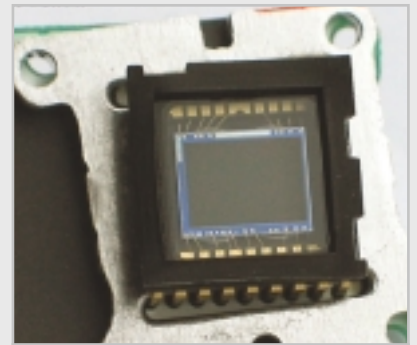
MİNİ SÖZLÜK

Sensör (Algılayıcı): Dijital görüntüleme cihazlarındaki görüntü bilgisini dijital hale çeviren temel eleman. CCD (Charged Coupled Device) ya da CMOS (Complementary Metal Oxide Semiconductor) yapıda olabilir. Genellikle CCD yapıdakiler daha kaliteli görüntü verir.

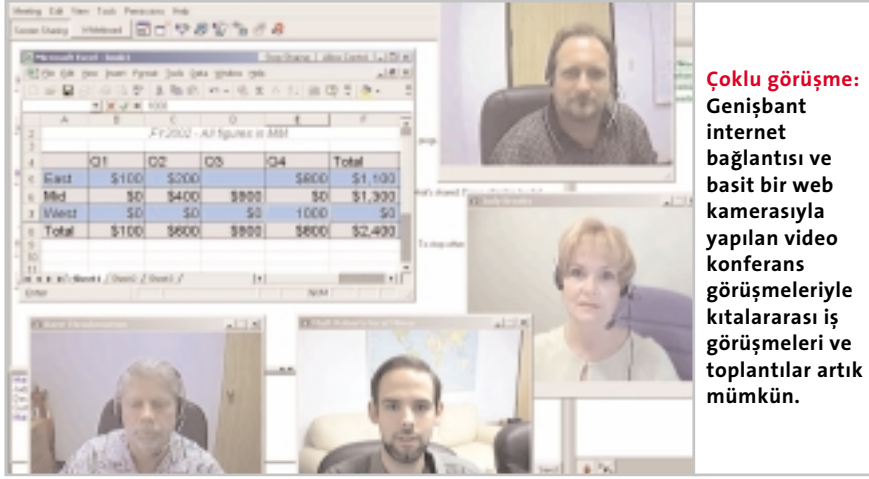
Deklanşör: Fotoğraf makineleri ya da kamera gibi cihazlarda fotoğraf çekmeye yarayan tuş.

Video konferans: iki ya da daha fazla kişi arasındaki video görüntülü haberleşme.

Zum: Lenslerdeki yaklaştırma oranı

Dijital göz: Algılayıcı, görüntüyü sayısal hale çeviren temel bileşendir.

Orite I-Cam 1300: Genel toplamda performans birincisi Philips'le başa baş bir mücadele ortaya koyan, hatta resim kalitesi testinde tüm testin en iyi derecesini elde eden Orite I-Cam 1300, fiyat bakımından da cazip bir tablo ortaya koyması açısından iyi bir seçim olabilir. CMOS algılayıcı kullanan kamera, 1.280x1.008 piksellik çözünürlüğüyle bu konuda testin en iyisi. Dahili mikrofonu da bulunan I-Cam 1300, 24 bit renk derinliğini destekliyor. Kaliteli ve nispeten kesenizi yakmayacak bir web kamerası arıyorsanız hoşunuza gidebilecek bir model.

Creative WebCam NX Ultra: 640x480 çözünürlükte video kaydı yapabilen Creative WebCam NX Ultra, lens hareketliliği açısından oldukça esnek. Resim kalitesi testlerinden başarıyla çıkmasını bilen ve USB 1.1 arabirimini kullanan kamerada algılayıcı olarak CCD bulunuyor. 16 bit renk derinliğini destekleyen ürün, başarılı bir yazılım paketiyle satışa sunulmuş. Öte yandan ürünün fiyatı pek çok kullanıcı için bir hayli yüksek.

Logitech QuickCam Sphere: İlginç bir yaklaşımla üretilen bu kamera sizi takip

edebiliyor. Sadece odaklanmak anlamında değil, yanlış anlamayın. Siz hareket ettikçe o da hareket ediyor ve sizi görüntü alanının içinde tutmaya çalışıyor. Tabii ki çok hızlı hareket etmeniz durumunda sizi gözden kaçırmaması muhtemel; fakat güvenlik amaçlı kullanımda ya da video konferans için bu özelliğin epey kullanışlı olduğu aşikar. 3x dijital zumu bulunan QuickCam Sphere dahili mikrofonu da sahip.

Creative WebCam Live! Pro: USB 2.0 arabirimini destekleyen WebCam Live! Pro, tatminkar bir görüntü kalitesi sunuyor. CMOS algılayıcıyla donatılmış olan kamerayla gelen yazılımları da beğendik. Standart 640x480 çözünürlüğü destekleyen ürün, iş fiyata gelince cazibesini bir miktar kaybediyor.

Deluxe World DLV-B03: Resim kalitesinin yüksekliğiyle öne plana çıkan bu kamera, 640x480 piksel çözünürlükte video ve resim kaydı yapabiliyor. Üründe CCD algılayıcı kullanılmış ve 24 bit renk derinliği destekleniyor. Fiyat açısından da makul değerler ortaya koyan kamera, testimizin dikkat çeken katılımcılarından biri.

Inca PC-2008: Tüm test içindeki en özgün tasarımlardan biri olan Inca PC- →

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

çok kötü

FİYAT BİLGİ

124 \$+ KDV
www.philips.com.tr

Kaliteli ses: Kameranın önünde bulunan mikrofon kaliteli bir ses desteği sunuyor.

- + Yüksek görüntü kalitesi
- + Başarılı tasarım
- Yüksek fiyat

Philips ToUcam Pro II

Kalitesine diyecek yok fakat...

Gerek tasarımı, gerekse yüksek çözünürlüklü kaliteli resim kalitesiyle beğenimizi kazanan bu kameranın tek dezavantajı, fiyatı.

■ Tüketici elektroniğinin pek çok alanında faaliyet gösteren Philips, görünen o ki web kameraları konusunda da iddialı. Zira ToUcam Pro II resim kalitesi testinde takdire şayan bir performans ortaya koydu. CCD algılayıcı kullanan kameranın resim çözünürlüğü 1.280x960 piksel ve tahmin edebileceğiniz gibi, standart 640x480 piksel çözünürlükle karşılaştırılınca bu çözünürlük oldukça yüksek. 640x480 piksel çözünürlükte hareketli görüntü yakalayabilen kameranın üzerindeki dahili mikrofon işleri büyük ölçüde kolaylaştırıyor. Başarılı bir yazılım paketiyle piyasaya sürülmüş olan Philips ToUcam Pro II'de bizi rahatsız eden az sayıdaki özellikten biri, ürünün fi-

yatı oldu. Testteki en uygun fiyatlı kameradan neredeyse 10 kat daha pahalı olan ToUcam, bu noktada bütçesi sınırlı okuyucularımız için pek cazip olmayabilir. Bunun dışında kamera gerek tasarım, gerekse kalite açısından tatmin edici özelliklere sahip. Kameranın hem ayaklı hem de tripod'lu olması, pratikte kullanım kolaylığını artıran önemli etkenler arasında. 24 bit renk derinliğini destekleyen Philips ToUcam Pro II, USB 1.1 arabirimine sahip. Ürün, performans açısından genel toplamda birinci olduysa da fiyat/performans oranı açısından baktığımızda testteki en zayıf katılımcı olarak dikkat çekiyor.

2008, bu özelliğini üzerinde bulunan ışıklara borçlu. Özellikle yakın mesafeden oldukça etkili olan bu ışıklar, video konferans sırasında düşük ışık altında bile net ve parlak bir görüntü elde edilmesini sağlıyor. 3 adet solda ve 3 adet sağda olmak üzere toplam 6 adet minik ışık demeti, bir web kamerası için kesinlikle iyi bir fikir. Küçük boyutlarıyla dikkat çeken Inca PC-2008, pek çok kamerada olduğu gibi standart 640x480 piksel çözünürlüğü destekliyor. Kameranın en hoş taraflarından biriyse çok uygun fiyatı. Özellikle eğer bütçeniz darsa bu kamerayı kesinlikle dikkate almalısınız.

D-Link DSB-C310: 640x480 piksel çözünürlükte hareketli görüntü ve resim kaydedebilen bu kamera, uzun kablosu sayesinde size pratik bir kullanım sunabilir. Resim kalitesi açısından ortalama diyebileceğimiz D-Link DSB-C310, dahili mikrofonu ve 24 bit renk derinliği destekliyor.

Creative Webcam Live: Creative, web kameraları konusunda başarılı sayılabilir fakat bir de fiyat konusunda daha makul olabileceği... WebCam Live'da testteki pek çok modelde olduğu gibi lensin bulunduğu kısmı hareket ettirebiliyorsunuz. 640x

İlle de web kamerası şart değil: Kullanımda pek pratik olmasa da dijital video kamera ile video konferans yapabilirsiniz. Analog kameralar ise bunun için TV kartı ya da bir video yakalama kartına ihtiyaç duyar.

480 piksel çözünürlüğü destekleyen kamerada dahili mikrofon bulunmuyor.

Logitech QuickCam Pro 4000: USB 2.0 arabirimini destekleyen bu kamera, yazılımsal olarak yüz takibi yapıyor. Yani kamerada sizi izlemek için gerekli mekanik düzenek yok. Sadece mevcut kare içinde takip mümkün. 3x dijital zum özelliği de bulunan QuickCam Pro 4000, 640x480 piksel çözünürlüğe sahip ve

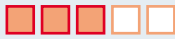
CCD algılayıcıyla donatılmış. Kameranın fiyatına baktığımızda, nispeten geniş bütçeli kullanıcıları hedeflediğini görüyoruz.

Labtec Webcam Pro: Ortalama diyebileceğimiz bir resim kalitesine sahip olan Labtec Webcam Pro, CMOS algılayıcı kullanıyor ve 640x480 piksel çözünürlükte video görüntüsü ve resim kaydedebiliyor. Dahili mikrofon, deklanşör ve 24 bit renk derinliği kameranın diğer özellikleri arasında. →

» UYGUN FİYAT

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi

FİYAT
BİLGİ

13 \$ + KDV
www.lifeview.com

Lens: Kamerada kullanılan lens harikalar yaratmıyorsa da pek çok amaç için yeterli.

- + Çok uygun fiyat
- Resim kalitesi düşük
- Dahili mikrofon yok

LifeView FlyCAM USB100

Herkese web kamerası

Özellikle geniş bant internet bağlantınız varsa mutlaka bir web kamerası edinin. Bu kamera her bütçeye uygun.

■ Donanım fiyatları çok farklı seviyelerde seyredebiliyor. Örneğin; 700 dolara da 40 dolara da ekran kartı satın almak mümkün. Peki ödediğiniz para ile doğru orantılı bir kullanım konforunu ya da performansı her zaman elde edebiliyor musunuz? İşte bu soru kilit önem taşıyor.

Söz konusu olan web kameraları olunca, amaç üç aşağı beş yukarı belli aslında. İstisnaları saymazsak bu kamera (lar) ya güvenlik amacıyla ya da video konferans amacıyla kullanılacak. Eğer düşük ışık altında sürekli bir izleme durumu söz konusuysa görüntü kalitesi çok önemli olabilir. Hatta bu durumda belki de 0 Lux'te çekim yapabilen kameralar daha uygun olacaktır. Öte yandan

ADSL ya da çevirmeli ağ bağlantısı üzerinden MSN ya da ICQ vasıtasıyla arkadaşlarınızla ya da uzaktaki ailenizle özlem gidermek için uzun uzadıya bütçe hesapları yapmanıza gerek yok. LifeView FlyCAM USB100 bu noktada testimizdeki en hesaplı katılımcı olarak ön plana çıkıyor. Kameranın resim kalitesi testlerinde harikalar yaratmadığı aşikar. Ayrıca dahili mikrofonu olmaması da kullanıcıları mikrofon arayışına itecektir. Fakat bu kamera öyle ya da böyle en hesaplı olanı isteyen kullanıcılar için tasarlanmış bir ürün. Tasarım olarak oldukça şirin diyebileceğimiz kamera 640x480 piksel çözünürlükte çekim yapabiliyor.

Sonuç

■ Test birincisi olan Philips ToUcam Pro, II görüntü kalitesiyle beğenimizi kazandı fakat bu kamera fiyat bakımından pek çok kullanıcının bütçesini aşıyor. 2. sıradaki Orite I-Cam 1300 ise daha iyi bir fiyat/performans oranı sunuyor. 3. sıradaki Creative WebCam NX Ultra, hoş bir kamera, ancak fiyat/performans oranı daha iyi olabilirdi diye düşünüyoruz. Logitech QuickCam Sphere ise takip yeteneği olması açısından takdire değer. Fakat bu özel ve güzel özellik onu tüm testin en pahalı katılımcısı yapmış. 6. sıradaki Deluxe ve 7. sıradaki Inca kameralar fiyat/performans oranı dengeli ürünler. 21. sıradaki LiFeView FlyCam USB100 ise her eve web kamerası sokacak iddialı bir satış fiyatına sahipse de, keşke görüntü kalitesi biraz daha iyi olsaydı, diyoruz.

Şahin Ekşioğlu,
CHIP Test Merkezi Editörü
Yavuz Şahin
CHIP Test Merkezi Editörü

Üretici	Philips ToUcam PRO II	Orite I-Cam 1300	Creative WebCam NX Ultra
Üretici	Boğaziçi	Beyaz Teknoloji	Koyuncu, Kont, ¹
İnternet (www)	www.bogazici.com.tr	www.beyazteknoloji.com	www.tr.creative.com
Fiyat (\$+KDV)	124	39	79
Toplam puan	93	92	81
Resim kalitesi	98	100	88
Donanım özellikleri	80	75	60
Servis/Dokümantasyon	85	70	75
Fiyat/performans	çok kötü	Orta	kötü
Teknik veriler			
Arabirim/Algılayıcı tipi	USB 1,1/CCD	USB 1,1/CMOS	USB 1,1/CCD
Resim/ Video çözünürlüğü	1280x960/640x480	1280x1008/640x480	640x480/640x480
Deklanşör	¥	¥	¥
Kare/sn	640 x 480 / 60 fps	640 x 480 / 25 fps	640 x 480 / 15 fps
Dahili mikrofon	¥	¥	-
Zum	-	-	-
Stand şekli	ayak + tripod	ayak	ayak
Renk derinliği	24 bit	24 bit	16 bit
Birlikte gelen yazılımlar	Smith Micro VideoLink, Pro, Arcsoft PhotoBase, Arcsoft ideolmpression,	Face filter, MR. Photo	WebCam Software, Arcsoft multimedia email, PhotoImpression
Kablo uzunluğu	150	150	180

WEB KAMERALARI NASIL TEST ETTİK?

Web kameralarının resim kalitesi testi için özel bir sahne oluşturduk ve kameraların resim kalitesindeki ayrıntı zenginliği, renk dağılımı ve beyaz dengesi gibi kriterlere bakarak puanlama yaptık. Görüntü kalitesi testi toplam puana yüzde 70 oranında etkidi. Bir diğer test kategorisi olarak değerlendirmeye aldığımız "donanım özellikleri" başlığı altında ise kameralardaki algılayıcı türü, desteklenen arabirim, lens özellikleri, dahili mikrofon, ve deklanşör gibi pek çok kriteri puanlamaya dahil ettik. Donanım özellikleri puanının toplam puana etkisi ise yüzde 20 oranında gerçekleşti. Son puanlama kategorimiz olan "servis ve dokümantasyon" başlığı ise kameraların kutusundan çıkan yazılım ve kitapçık gibi bileşenlerin değerlendirilmesi sonucunda elde edilen puanı gösteriyor. Bu kategori, toplam puanı yüzde 10 oranında etkiledi.

Üretici	Logitech QuickCam Pro 4000	Labtec Webcam pro	Orite My-Cam
İşlemci tipi	Hızlı Sistem, Logosoft	Hızlı Sistem, Logosoft	Beyaz Teknoloji
Üretici	Hızlı Sistem, Logosoft	Hızlı Sistem, Logosoft	Beyaz Teknoloji
İnternet (www)	www.hs.com.tr, ⁴	www.logosoft.com.tr, ⁵	www.beyazteknoloji.com
Fiyat (\$+KDV)	89	36	21
Toplam puan	74	72	72
Resim kalitesi	72	77	74
Donanım özellikleri	83	60	65
Servis/Dokümantasyon	70	65	70
Fiyat/performans	çok kötü	orta	iyi
Teknik veriler			
Arabirim/Algılayıcı tipi	USB 2,0/CCD	USB 1,1/CMOS	USB 1,1/CMOS
Resim/ Video çözünürlüğü	640x480/640x480	640x480/640x480	640x480/640x480
Deklanşör	¥	¥	¥
Kare/sn	640 x 480 / 30 fps	640 x 480 / 30 fps	640 x 480 / 30 fps
Dahili mikrofon	¥	¥	¥
Zum	3 X	yok	yok
Stand şekli	ayak	ayak	ayak
Renk derinliği	24 bit	24 bit	24 bit
Birlikte gelen yazılımlar	QuickCam Software	Labtec WebCam Software	Face filter, MR. Photo
Kablo uzunluğu	270	180	150

¥= var - = yok

■ ■ ■ ■ ■ Değerlendirmedeki kutucuklar, CHIP'in buradaki puanlama anahtarına göre belirleniyor. 100-90 Puan = 5 Kutucuk, 89-75 = 4 Kutucuk, 74-60 = 3 Kutucuk, 59-45 = 2 Kutucuk, 44-20 = 1 Kutucuk, 19-0 = 0 Kutucuk.

4

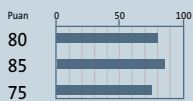

Logitech
QuickCam Sphere

Hızlı Sistem, Logosoft
www.hs.com.tr,⁴

159

81

çok kötü

5

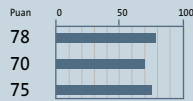

Creative
WebCam Live! Pro

Kont, Multimedia,³
www.tr.creative.com

80

76

kötü

6

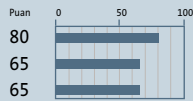

Deluxe
World DLV-B03

Segment
www.segment.com.tr

25

76

iyi

7

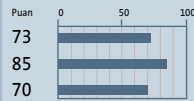

Inca
PC-2008

Pasifik
www.pasifikbilgisayar.com

19

75

çok iyi

8

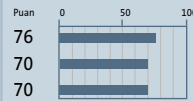

D-Link
DSB-C310

Sky
www.sky.com.tr

36

74

orta

9

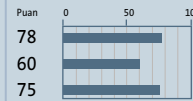

Creative
WebCam Live!

Koyuncu, Multimedia,²
www.tr.creative.com

61

74

kötü

USB 1,1/CCD
1280x960/640x480

-

640 x 480 / 30 fps

₺

3 X

ayak

24 bit

QuickCam Software

270

USB 2,0/CMOS
640x480/640x480

₺

640 x 480 / 30 fps

₺

-

ayak

24 bit

WebCam Software,
Arcsoft multimedia email,
Arcsoft Photolmpression

180

USB 1,1/CCD
640x480/640x480

₺

640 x 480 / 30 fps

-

-

ayak

24 bit

Delux WebCam Software

150

USB 1,1/CMOS
640x480/640x480

-

640 x 480 / 30 fps

₺

-

ayak

24 bit

Amcap software,
Videocap software

150

USB 1,1/CMOS
640x480/640x480

₺

640 x 480 / 30 fps

₺

-

ayak

24 bit

VisualStream Software,
Application Software

205

USB 1,1/CMOS
640x480/640x480

₺

640 x 480 / 30 fps

-

-

ayak

24 bit

WebCam Software,
Arcsoft multimedia email,
Arcsoft Photolmpression

180

13

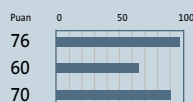

Inca
PC-2006

Pasifik
www.pasifikbilgisayar.com

19

72

çok iyi

14

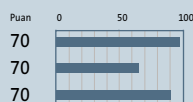

Orite
Mobile Cam

Beyaz Teknoloji
Beyaz

32

70

orta

15

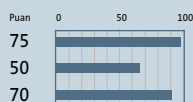

Mustek
Wcam 300A

Mascom
www.mascom.com.tr

25

70

orta

16

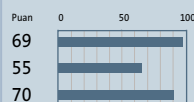

Inca
In-PC300

Pasifik
www.pasifikbilgisayar.com

19

66

iyi

17

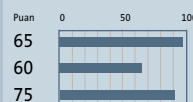

A4 TECH
View Cam Pro

Mascom
www.mascom.com.tr

24

65

orta

18

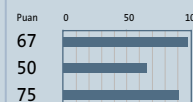

Creative
WebCam Instant

Koyuncu, Kont,¹
www.tr.creative.com

40

64

kötü

USB 1,1/CMOS
640x480/640x480

-

640 x 480 / 30 fps

₺

yok

ayak

24 bit

Amcap software,
Videocap software

170

USB 2,0/CMOS
640x480/640x480

-

640 x 480 / 25 fps

₺

yok

ayak

24 bit

Face filter, Video capture
software

145

USB 1,1/CMOS
640x480/640x480

-

640 x 480 / 15 fps

yok

yok

ayak

24 bit

Photo Express, Cyberlink
VideoLive Mail, Acrobat
Reader

150

USB 1,1/CMOS
640x480/640x480

-

640 x 480 / 30 fps

yok

yok

ayak

24 bit

Amcap software,
Videocap software

145

USB 1,1/CMOS
640x480/640x480

₺

640 x 480 / 30 fps

yok

yok

ayak

24 bit

Ulead Photo Express,
Ulead Cool 360

170

USB 1,1/CMOS
640x480/352x288

₺

640 x 480 / 15 fps

yok

yok

ayak

16 bit

WebCam Software,
Arcsoft multimedia email,
Arcsoft Photolmpression

180

¹ Multimedia, ² Kont, ³ Koyuncu

⁴ www.logosoft.com.tr, ⁵ www.hs.com.tr, ⁶ bogazici.com.tr, ⁷ www.turanli.com.tr

19

20

UYGUN FİYAT
CHIP
09/2005

21

22

Üretici İşlemci tipi	Logitech QuickCam Communicate	LifeView FlyCAM USB300	LifeView FlyCAM USB100	Genius VideoCAM NB
Üretici	Hızlı Sistem, Logosoft	Boğaziçi, Turanlı	Boğaziçi, Turanlı	Boğaziçi
İnternet (www)	www.logosoft.com.tr, ⁵	www.turanli.com.tr, ⁶	www.bogazici.com.tr, ⁷	www.bogazici.com.tr
Fiyat (\$+KDV)	56	21	13	16
Toplam puan	63	62	61	59
Resim kalitesi	63	61	60	61
Donanım özellikleri	63	60	60	50
Servis/Dokümantasyon	65	70	70	65
Fiyat/performans	kötü	iyi	çok iyi	iyi
Teknik veriler				
Arabirim/Algılayıcı tipi	USB 1,1/CMOS	USB 1,1/CMOS	USB 1,1/CMOS	USB 1,1/CMOS
Resim/ Video çözünürlüğü	640x480/640x480	640x480/640x480	640x480/640x480	352x288/352x288
Deklanşör	yok	¥	¥	¥
Kare/sn	640 x 480 / 30 fps	640 x 480 / 30 fps	640 x 480 / 30 fps	352 x 288 / 30 fps
Dahili mikrofon	¥	-	-	-
Zum	-	-	-	-
Stand şekli	ayak	ayak	ayak	ayak
Renk derinliği	24 bit	16 bit	24 bit	24 bit
Birlikte gelen yazılımlar	QuickCam Software	Camera plus software, Teveo VIDio software	Camera plus software, Teveo VIDio software	VideoCam NB software, Acrobat Reader, DirectX
Kablo uzunluğu	190	170	170	150

■■■■■ Değerlendirmedeki kutucuklar, CHIP'in buradaki puanlama anahtarına göre belirleniyor.
100-90 Puan = 5 Kutucuk, 89-75 = 4 Kutucuk, 74-60 = 3 Kutucuk, 59-45 = 2 Kutucuk, 44-20 = 1 Kutucuk, 19-0 = 0 Kutucuk.

VOGELBURDA
COMMUNICATIONS

<http://www.chip.com.tr/forum/>

CHIP okuyucularıyla buluşmak için
ihtiyacınız olan tek adres...

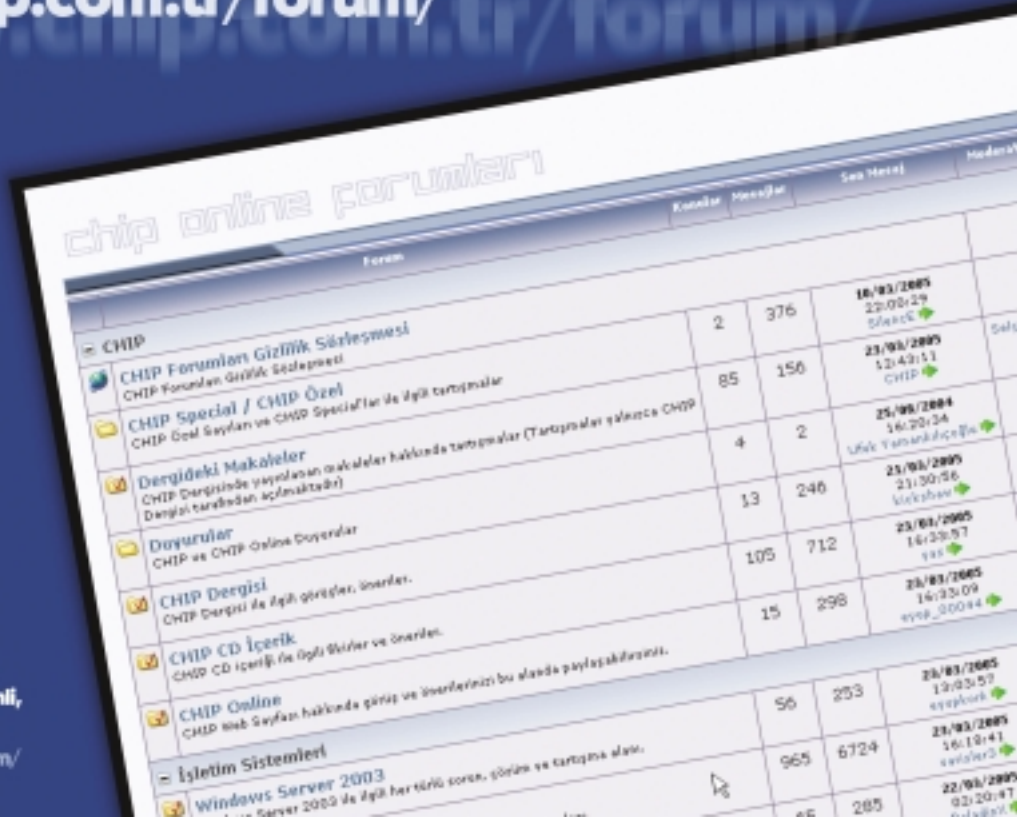
Binlerce CHIP okuyucusu
hergün bu forumda buluşuyor

CHIP ailesine katılmak ve
fikrinizi paylaşmak istiyorsanız
siz de üye olun...

CHIP

forumlar ile daha etkileşimli,
size daha yakın...

<http://www.chip.com.tr/forum/>

Web kamerası kullanımı

Görüntülü sohbet giriş

Web kameraları, özellikle tanıdıklarıyla, dostlarıyla internet üzerinden görüşmek isteyenler tarafından rağbet görüyor. Uzak ülkelerde yakınları olanlar birer web kamerası edinerek görüntülü ve sesli sohbet edebiliyorlar.

Eskiden kullandığımız yavaş internet bağlantılarında birkaç saniyede bir değişen görüntüler yerine, artık ADSL bağlantısının sağladığı hız avantajı ile neredeyse kanlı canlı bir sohbet mümkün oluyor. Hatta 256 Kbit kapasitesindeki bir ADSL bağlantısıyla yapılan sesli sohbetin, görüntüyü etkileyecek kadar yavaşlatmadığını tecrübe ettik.

MSN Messenger rakipsiz

Görüntülü sohbet için eskiden en popüler yazılım NetMeeting'di. Ancak Windows'un içerisindeki Messenger yazılımının popülerleşmesiyle NetMeeting'in adı unutuldu. Windows Messenger kullanıcı listesindeki insanlarla konuşabilmenin yanında, görüntülü ve sesli konferans yapılmasına da izin veriyordu. Microsoft daha sonra Windows Messenger'ı çeşitli eklentilerle güçlendirip zenginleştirerek

MSN Messenger'ı piyasaya çıkarttı. Windows Messenger'ın yerini alarak popüler bir anında mesajlaşma yazılımı haline gelen MSN Messenger'ın öne çıkmasında, diğer anında mesajlaşma yazılımlarının görüntülü sohbet konseptine gereken önemi vermemesinin de payı var. Elbette Messenger'ın ardındaki Microsoft Windows desteğini yadsıyamayız, ancak ICQ bu konseptte ağırlık verseydi, belki de popülerliğini kaptırmamış olurdu. Yahoo Messenger da görüntülü sohbeti sunduğu özellikler arasına ekledi, fakat bu konuda biraz geç kaldığı ve bunun da yaygınlaşmasının gecikmesinde önemli bir rol oynadığı söylenebilir.

Sadece fotoğraf/video kaydı yapmak istiyorsanız ve kameranızın bu işi gerçekleştirebilecek kendine ait bir yazılımı bulunmuyorsa, yapmanız gereken şey çok basit. Fotoğraf için ACDSee, PhotoShop,

PaintShop vb. herhangi bir fotoğraf düzenleme yazılımından faydalanabilirsiniz. Bunun için *Acquire* seçeneğinden kamerayı işaretleyip *Acquire Now*'ı seçmeniz yeterli. Video içinse www.virtualdub.org adresinden edinebileceğiniz VirtualDub yazılımını kullanabilirsiniz. Daha sonra kaydedilen videoların bu ücretsiz yazılım ile montajlanabilmesi de cabası.

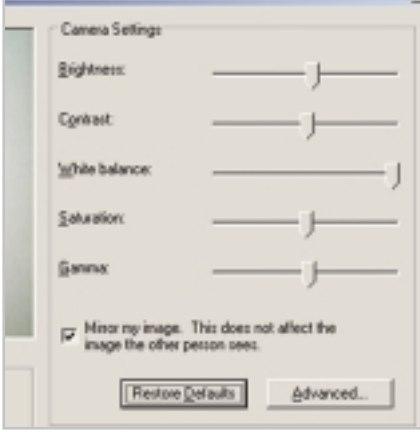
Ses ve görüntü bir arada

Web kameralarından görüntülü sohbet dışında farklı amaçlarla faydalanmak mümkün. Bunların arasında en basiti örnek, kamerada varsa mikrofon ile ses kaydı yapabilmek. Web kamerasını bir güvenlik kamerası gibi kullanarak, işyerinizin veya evinizin güvenliğini de sağlayabilirsiniz. Bu elbette ayrı bir yazılım vasıtasıyla yapılıyor.

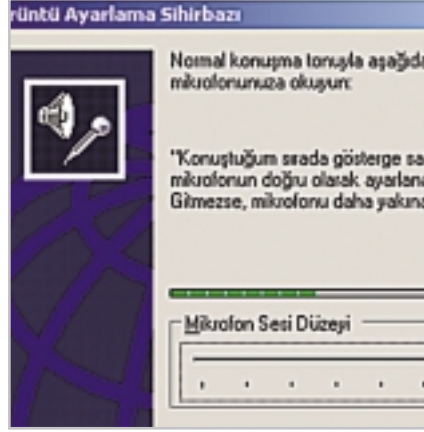
Bu özelliğin çeşitli yazılımlara eklenmesinin veya güvenlik kamerası yönetim yazılımlarının yapılma sebebi, web kameralarının IP kameralarına kıyasla çok daha ekonomik olması. Bu yazılımlar farklı işlevlere sahip: Örneğin sisteme takılı birden fazla web kamerasını tanıyabiliyor ve hepsinden aynı anda görüntü alabiliyorlar. Bu görüntüleri sabit diske kaydedebiliyorsunuz. Ancak uzun süreli kullanımda bu kayıt büyük bir disk alanı kaplayabileceğinden, sadece hareket olduğunda kayıt yapılmasını sağlayabilirsiniz. Bu da yazılımlardaki "Motion Detect" adlı işlev aracılığıyla gerçekleşiyor. Belirteceğiniz bir zaman aralığında alınan görüntüyü son görüntüyle karşılaştıran yazılım, görüntüler arasında herhangi bir fark olup olmadığını kontrol ediyor; farklı bir görüntü geldiğinde ise kayıt yapmaya başlıyor. Her kameraya farklı kontrol hassasiyeti atanabildiği gibi, sistemin bir hareket olduğunda çeşitli şekillerde alarm durumuna geçmesi ve gerekirse yazılımın belirtilen bir adrese e-posta göndermesi, bir web sayfasını çalıştırması, video kaydetmesi veya harici bir dosya çalıştırması sağlanıyor.

Güvenlik amacıyla da kullanılıyor

WebcamXP, bahsettiğimiz bütün özellikleri bünyesinde barındıran bir yazılım. Ancak yeni sürümünde farklı kategorilerde yazılımlara dönüştürüldüğünü gördüğümüz için yazımızda fazla yer ayırmadık. www.webcamxp.com adresinden deneme sürümleri edinilebilen yazılımın PRO sürümü, 4 kamerayı aynı anda çalıştırabiliyor, bunları kendi içerisindeki web

Gelişmiş ayarlar: Yazılımların içerisinde çekim kalitesi ve şeklini değiştirebilen çeşitli seçenekler yer alıyor.

Dahili mikrofon: Web kameraların küçülen boyutlarına mikrofonlar da eklenince sohbete ses geldi.

sitesi üzerinden veya belirleyeceğimiz bir adrese HTTP ve FTP ile gönderebiliyor ve bu web sitesinde bir sohbet odası oluşturarak, bağlananların iletişim kurmasını sağlıyor. Kameranıza güvenlik özellikleri kazandırmak isterseniz yazılımın *Security* sürümüne göz atabilirsiniz.

Güvenlik konusunda uzman özellikler sunan bir diğer yazılım ise Capturix VideoSpy. Programı www.capturix.com adresinden edinebilirsiniz. VideoSpy 2005, USB web kameralar dışında TV kartlarına bağlanan web kameraları, ağ kameralarını veya video sunucularını da destekliyor. Bu yazılımla, belirleyeceğimiz bir zaman çizelgesinde tüm video etkinliğini kaydedebilirsiniz. Bu yazılımın üzerine belirli bir tarih veya logo gibi yazı ve grafikler yerleştirilebilir. "Motion Detect" işlevi e-posta ile uyarı yapabiliyor.

Yazılımın benzerlerine göre yarattığı en önemli fark, motora sahip cihazların da kontrolünü sağlaması. Standart bir joystick arabirimiyle bu kameraları yönetebilirsiniz. Uzaktan yönetim ise, kamera güvenlik sisteminizin bir web arayıcı

üzerinden kontrol edilmesini mümkün kılıyor. Bir yönetici şifresi ile bağlı cihazların çalışma durumu değiştirilebiliyor. Tüm yapılan değişiklikleri bir log dosyasına kaydederek kendi sisteminin güvenliğini de sağlayan VideoSpy, ortak kullanım için ekran görüntüsü de alıp kaydedebiliyor. Çok işlemcili sistemler için hazır olan programın mobil telefon üzerinden kontrol edilebilmesi de beğenimizi kazanan bir özellik oldu.

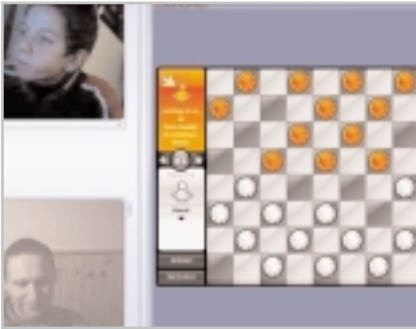
MSN Messenger'da web kamerası

İlk adımda, ses ve görüntü ile ilgili yazılımları kapatın. Daha sonra, MSN Messenger ana penceresinden *Araçlar* sekmesine tıklayın. Buradaki *Ses / Görüntü Ayarlama Sihirbazı*'nı çalıştırın. Karşınıza gelen sihirbaz önce web kamerasınızı, daha sonra mikrofonu ve hoparlörü seçmenizi isteyecektir. Daha sonra görüntü, hoparlör ve mikrofon sesi ayarlanabilir.

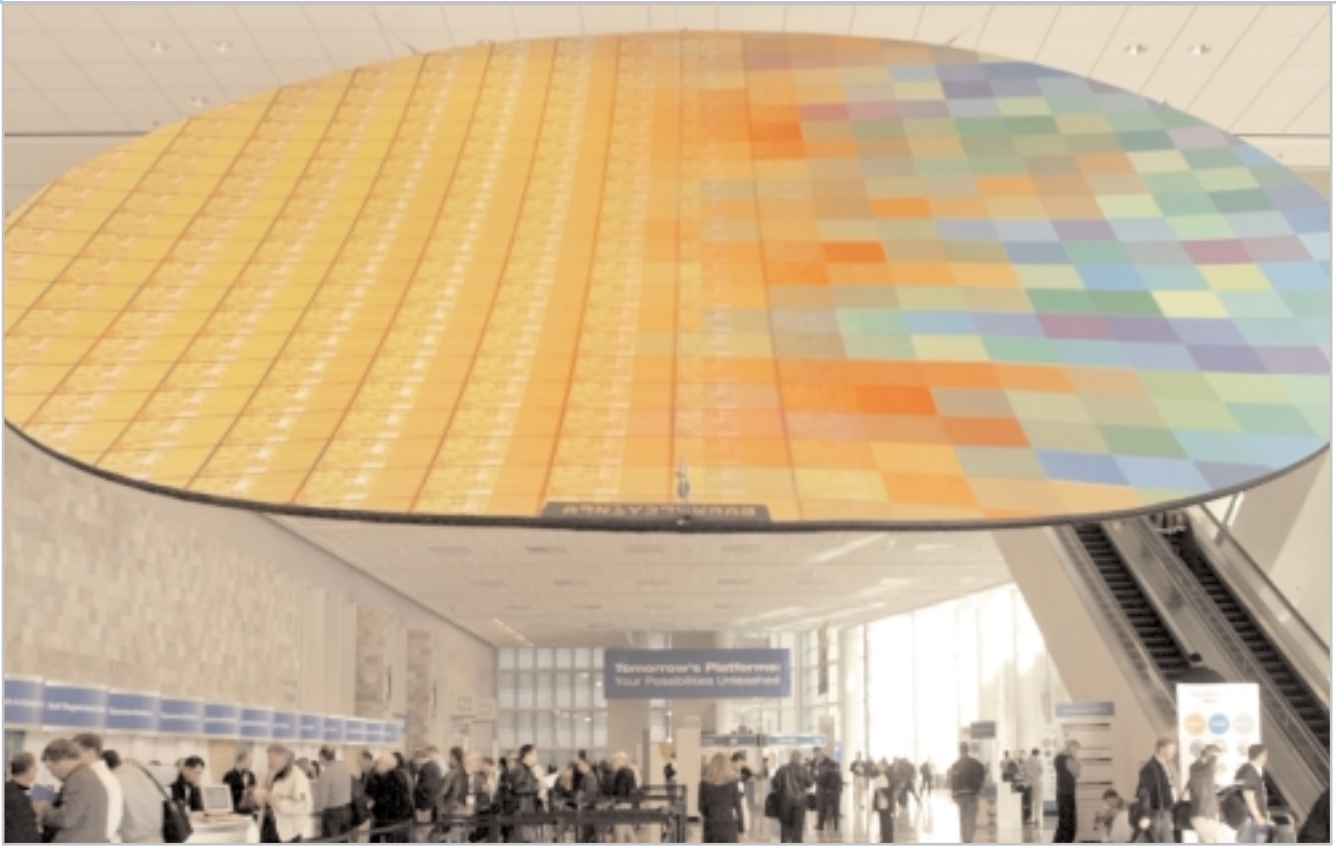
Web kamerasıyla ilgili ayarlar için *Araçlar* sekmesinde yer alan *Web Kamerası Ayarları*'na tıklayın. *Kamera* kaynağı kutusunda web kamerasının seçili olduğundan emin olun. Sağda parlaklık, kontrast, beyaz dengesi gibi ayarlar yer alıyor. Bazı ayarlar etkin durumda değilse, web kamerasıyla bu ayarları değiştiremezsiniz. Gelişmiş seçeneği altında bazı otomatik ayarlanan değerlerin değiştirilebilmesi mümkün.

Sohbete başlamak istediğiniz kişinin mesaj penceresini açtıktan sonra üstteki *Webcam* seçeneğine tıklayın. Web kamerası başlatma işlemini *Eylemler* sekmesi altındaki *Web kameramı gönder* seçeneğine tıklayarak da gerçekleştirebilirsiniz.

Aytun Çelebi, aytun@chip.com.tr

MSN Messenger: Bir yandan görüntülü sohbet edip diğer yandan oyun oynamak mümkün oluyor.

Intel Developer Forum

Gelecekteki haberler

Intel'in 1-4 Mart arasında San Francisco'da gerçekleştirdiği Intel Developer Forum, her zamanki gibi yakın geleceğe damgasını vuracak önemli gelişmeleri haber veren, bilgilendirici bir etkinlik niteliğindedir. 64 bit destekli çift çekirdekli işlemciler IDF'in gözdeleiydi.

IDF 2005'in en dikkat çeken konuları olan 64 bit ve çoklu çekirdek mimarisi, önümüzdeki günlerde bizi nelerin beklediğini anlatıyordu adeta. Gerek 64 bit gerekse çoklu çekirdek mimarisi, uzun zamandır adım adım geline bir noktada ortaya çıktı. Zira çekirdek saat hızını artırmak gittikçe zorlaşıyor. Bu yüzden üreticiler çoklu çekirdek, yeni komut setleri, artan ön bellek gibi çözümlere yöneliyor.

Çok çekirdekli işlemciler (şimdilik çift çekirdekli) bildiğiniz gibi tek bir işlemci içinde birden fazla fiziksel işlemci anlamına geliyor. Bu işlemci çekirdekleri tek bir parça silikonun üzerinde olabildiği gibi, birbirinden tamamen bağımsız silikon parçaları üzerinde de olabiliyor. Söz konusu yeni işlemcilerin mimarileri bu noktada farklılık gösterebiliyor. Önümüzdeki aylarda ciddi bir dönüşüme tanık olacağız. 64 bit mimarisi artık sadece sunucu ya da iş istasyonu sınıfı bilgisayarların de-

ğil, masaüstü bilgisayarların da vazgeçemediği bir olgu olarak ön plana çıkacak. Çoklu çekirdeğe sahip işlemciler de Moore yasasının devamını sağlarken, performans konusunda önemli artışlar sağlayacak. Tabii bu noktada işletim sistemi ve yazılımların desteği de şart ki, 64 bit Windows'un eli kulağında. Hatta siz bu satırları okurken Microsoft, 64 bit Windows'u piyasaya sürmüş olabilir.

Ayrıca Intel, yeni çoklu çekirdekli işlemcilerinde desteklediği Virtualization (kod adı Vanderpool) yani Sanal Çalışma adını verdiği bir özelliikle, farklı disk bölümlerinde farklı uygulamaların, hatta işletim sistemlerinin çalışmasını mümkün kılıyor.

Daha küçük transistörler sadece Intel'de

Intel'in masaüstünde 64 bit kullarına girmesi bir yana, yeni nesil Intel işlemcilerde mevcut olacak bazı yeni özellikler, işlemci

arenasındaki savaşı epey kızıştıracak. Intel'in 65nm teknolojisiyle üretim yapabilecek kapasitede olması, AMD karşısındaki en önemli avantajlarından birisi. Intel'in üretim planlarına bakılırsa şirket,

Hata arama işlemi: İşlemcilerde kullanılan transistörler küçüldükçe hata arama işlemi zorlaşıyor

Gurur tablosu: Intel Senior Vice President Pat Gelsinger, Intel Developer Forum'un başrol aktörlerini tanıtıyor.

2007'de 45nm, 2009'da ise 32nm teknolojiyle işlemci üretecek.

Özellikle çoklu çekirdeğe sahip işlemcilerin yapıları gereği, transistör boyutlarının küçüklüğü hayati önem taşıyor. Intel'in IDF'te gösterdiği slaytlarda transistör boyutları için yapılan planlar, 2011 yılına kadar uzanıyordu. 2011 yılında 22nm teknolojiyle işlemci üretecek olan Intel, "yaklaşık her 18 ayda bir işlemcilerin içindeki transistör sayısı iki katına çıkar" (Moore) yasasını en az bir 6 sene daha sürdüreceği gibi. Peki daha küçük transistörler neden bu kadar önemli? Cevap basit: Böylece hem çekirdek içine daha fazla transistör sığabiliyor hem de çekirdeğin çıkabildiği saat hızı artıyor. Ayrıca güç tüketimi ve ortaya çıkan ısı makul düzeylerde kalırken işlemciye daha fazla ön bellek ya da yeni komut setleri eklenebiliyor.

Kısacası, işlemcinin evrimi için transistör büyüklüğü çok önemli. Intel de bu doğrultuda üretim sürecini, transistör boyutlarını gittikçe küçültecek şekilde

planlamış durumda. Transistörlerin küçülmesinin geldiği noktaya bir bakın. Önce HyperThreading ile tek bir işlemci içinde iki adet mantıksal işlemcinin varlığından bahsederken şu anda tek bir işlemci paketindeki iki fiziksel işlemciden (ki bu mantıksal dört işlemci anlamına geliyor) bahsedebiliyoruz.

64 bite geçiş yaparken kimse mucize beklemesin

Öncelikle şu belirtmekte fayda var. Teknolojinin evrimi üst basamaklara tırmandıkça daha küçük adımlarla gerçekleşiyor. Yani 8 bit'ten 16 bit'e geçiş önemli bir süreçti. 16 bit'ten 32 bit'e geçiş de keza öyle. Fakat 32 bit'ten 64 bit'e geçişte önceki adımlarda olduğu kadar büyük değişiklikler beklemeyin. Bu bir yana, bu tür geçişlerin etkileri birden değil zaman içinde yavaş yavaş ortaya çıkar. Bunun sebebiye gelişimin bağlı olduğu parametrelerin çokluğudur. Örneğin 64 bit mimarisinin avantajlarından ciddi anlamda yararlanmaya başladığımızda 32 bit mimarisini çoktan unutmuş olacağız. Zira yazılım ve donanım üreticileri söz birliği etmişçesine bir anda ürünlerini 64 bit destekli hale getiremeyecekler ve bu geçiş fasıllarla olacak. Geçiş tamamlandığında ise 32 bit çoktan tarihin tozlu sayfalarında yerini almış olacak.

Intel'in çift çekirdekli 64 bit masaüstü işlemcileri

Masaüstü sistemler için üretilen çift çekirdekli işlemcilere baktığımızda bazı farklılıklar görüyoruz. Tabii ki 64 bit desteği, yani EM64T ve Execute Disable Bit gibi ortak özellikler mevcut. Fakat Intel, doğal olarak belli bir segmentasyona da gitmiş. Öncelikle Pentium D (kod adı →

Platform	Current	2005	2006+	Future	
Itanium MP Server	Essen@2 Processor	Montecito	Montvale	Tekwito	
Itanium DP Server	Itanium 2 / Fairwood	Mirlington	DP Montvale	Demons	
Xeon MP Server	Intel® Xeon® Processor MP	64-bit Xeon processor MP	Paxville	Tulsa	Whitefield
Xeon DP Server/WS	64-bit Intel Xeon Processor w/ 2MB cache		Dempsey	Future	
Desktop Client	Pentium® 4 processor	Pentium® Processor Extreme Edition		Future	
		Smithfield	Prepler		
Mobile Client	Pentium® M processor	Pentium® 4 processor		Future	
		Cedar Mill	Yonah		
		Single core	Yonah	Future	
			Single core	Dual/Multi-core	

Intel'in planları: Çoklu çekirdeğe sahip işlemciler önümüzdeki aylarda pazarı domine edecek fakat tek çekirdekli Pentium çeşitli güncellemelerle tamamen yok olmayıp Cedar Mill olarak uzun bir süre daha varlığını sürdürecektir.

Smithfield) işlemcisi, aynı silikon parçası üzerindeki iki çekirdekten oluşuyor. Çekirdek başına 1'er MB olmak üzere toplam 2MB önbellekle donatılmış olan işlemci, HyperThreading desteği sunmuyor. Yani sistem, Pentium D işlemcisinde iki adet fiziksel işlemci algılıyor. 230 milyon transistör içeren Pentium D, 206mm²lik toplam çekirdek boyutuna sahip. LGA775 formunda üretilen Smithfield için Intel, 945 Express yonga setini piyasaya sürüyor. İçinde bulunduğumuz günlerde piyasaya çıkmak üzere olan işlemcinin FSB hızı 800MHz ve işlemci, 2.8GHz-3.2GHz hızlarındaki modellerle arz-ı endam edecek.

Hem çift çekirdek hem HyperThreading: Extreme Edition

Her ne kadar SmithField'la benzer özelliklere sahipse de Intel'in masaüstü sistemlerde performans arayan kullanıcılar için tasarladığı Pentium Extreme Edition 840'da önemli bir fark var: HyperThreading desteği. Böylece hem çift çekirdek hem HT özelliği sayesinde ikisi fiziksel, ikisi mantıksal olmak üzere sistemde toplam dört işlemci görünüyor. İşlemci için üretilen 955X yonga seti de gelişkin özellikleriyle dikkat çekiyor.

Gerek Extreme Edition gerekse Pentium D, 90nm teknolojisiyle üretiliyor ve her iki model için üst sınır saat hızı şimdilik 3.2 GHz. Bu noktadan hareketle (Eski) Pentium 4 3.8 GHz 670 ya da 3.73 GHz Extreme Edition işlemciler, aslında piyasada oldukları sürece bir süre daha pek çok yazılım için en hızlı platformu oluşturacaklar diyebiliriz. Smithfield ve Pentium Extreme Edition'dan önce piyasaya çıkan

4 işlemci aynı pakette: Pentium Extreme Edition işlemcisinde ikisi fiziksel, ikisi mantıksal, dört adet işlemci bulunuyor.

Pentium 4 Prescott'ın EM64T, SpeedStep ve Execute Disable Bit gibi özelliklerle takviye edilerek revize edilmiş sürümü ise bir anlamda geçiş niteliği taşıyor. Yeri gelmişken hatırlatalım; Intel yeni işlemcileri için Pentium 4 ismini kullanmıyor.

Intel'in masaüstündeki 65nm işlemcisi: Presler

Intel'in yol haritasında görülen bir masaüstü işlemcisi oldukça dikkate değer bir tablo çiziyor. "Presler" adındaki bu işlemci, Pentium EE ve Pentium D'nin aksine bir işlemci içinde iki ayrı silikon üzerine yerleştirilmiş iki ayrı çekirdek taşıyor. Her çekirdek başına 2 MB ön bellekle donatılmış olan işlemci, toplamda 4 MB'lık ön belleğiyle oldukça iddialı olacak. Bu işlemcinin özel bir yanı daha var: 65nm teknolojisiyle üretilen olması. 2006'nın ortalarına doğru piyasaya çıkacak olan Presler, bir anlamda çift çekirdek teknolojisinin olgunluk dönemini yansıtacak.

Intel teknik olarak 65nm üretime şim-

diden hazır. Fakat tüm üretim bölümlerinin 65nm teknolojisine geçmesi için biraz daha zamana ihtiyacı var. 2006'dan itibaren üretim tamamen 65nm'ye kayacak ki, buna sadece çift çekirdekli işlemciler değil, Cedar Mill kod adlı tek çekirdekli Pentium da dahil. Cedar Mill, 2 MB önbelleğe sahip, EM64T, Execute Disable Bit ve HyperThreading destekli bir işlemci. Bu işlemciyi Presler'in tek bir çekirdeğinden ibaret olarak düşünebiliriz.

Çift çekirdekli işlemciler dizüstü platformuna geliyor

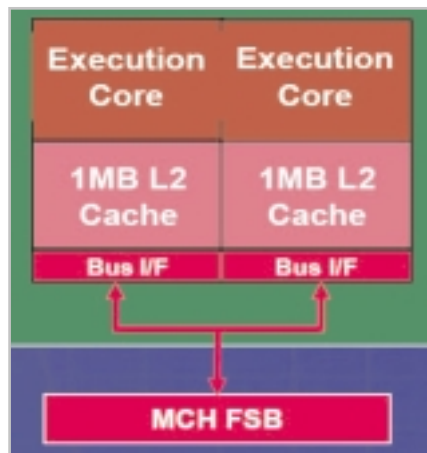
Intel çoklu çekirdek konseptini belirli bir platformla sınırlı tutmak niyetinde değil. Nitekim dizüstü platformu, önümüzdeki aylarda ciddi değişikliklere sahne olacak. Mevcut en yeni dizüstü platformu olan Sonoma, 533MHz FSB'li Dothan işlemcisi kullanıyor. 915GM, 915GMS ve 915PM Express yonga setlerinin dahil olduğu Sonoma, kablosuz bağlantı için Intel Pro Wireless 2915ABG birimine sahip.

Hepimizin aşına olduğu Centrino ismi, artık bir platformdan ziyade bir konsepti anlatıyor. Bu yüzden de Intel, dizüstü PC stratejilerini genel olarak Centrino teknolojisi başlığı adı altında topluyor. Şirketin dizüstü PC'ler için yarattığı yeni platformun adı ise Napa.

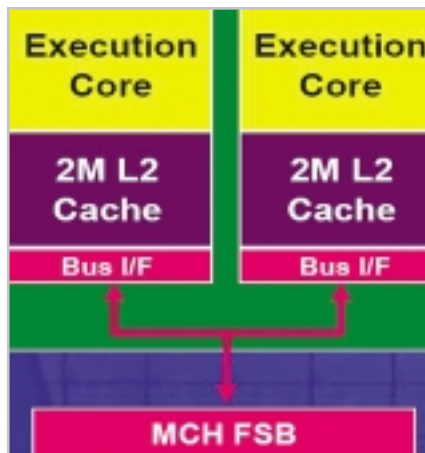
Napa platformunda kullanılacak olan işlemci olan Yonah, 65nm teknolojisiyle üretilen ve Calistoga yonga setini kullanacak. ICH7-M güney köprüsü ise yonga seti açısından Napa'nın sunduğu gelişkin özellikleri sağlayan önemli bir faktör. Napa platformunun önemli kozlarından biri de Intel Pro Wireless'in yerine geçecek olan Golan. Ayrıca Intel kablolu ağ bağlantısı için Gigabit Ethernet destekli Intel 82573M ağ birimini bu platforma dahil etmeyi ihmal etmemiş. Napa platformuna ait dizüstü bilgisayarların 2006'da piyasaya çıkacağı belirtiliyor.

Yonah, Golan, Calistoga ve karşınızda Napa!

Napa platformunun beyni olan Yonah işlemcisi, çekirdek başına 1 MB olmak üzere toplam 2MB önbellekle donatılmış ve 667MHz FSB hızına sahip. Yonah işlemcisinin tek çekirdekli versiyonu da olacak. SSE3 destekli olan Yonah, güç yönetimi konusunda gelişmiş özelliklere sahip. Yonah'ın çift çekirdekli olması, onu güç tüketimi açısından dezavantajlı kılsa da, Intel işlemciye dahil ettiği Dinamik Güç Koordinasyonu özelliği sayesinde pratikte bu

Tek silikonda çift çekirdek: Yeni Pentium Extreme Edition ve Pentium D aynı silikona paylaşılan iki çekirdeğe sahip.

Çift silikon, çift çekirdek: Presler, 65nm teknolojisiyle üretilen ve çift silikon parçası üzerinde iki çekirdek barındırarak.

Dijital ofis: Bağlanabilirlik ve düşük güç tüketimi özelliklerini bir arada sunarak çırtayı yükseltiyor.

dezavantajı ortadan kaldırıyor. Dinamik Güç Koordinasyonu'nun temelinde, işlemci çekirdeklerinin bağımsız fakat birbirleriyle iletişim halinde olmaları yatıyor. Akıllı bir SpeedStep özelliği olarak nitelenebileceğimiz bu güç yönetim özelliği sayesinde, düşük güç gerektiren uygulamalarla tam performans gerektiren uygulamalar arasında işlemci çekirdekleri (her ne kadar bağımsız çalışıyorlarsa da) en doğru performans/güç tüketimi dengesini birbirlerini izleyerek kurabiliyor.

Yaklaşık 50W güç tüketen Yonah, sunumu gerçekleştiren Mooly Eden'a bakılırsa kayar nokta konusunda da önemli gelişmeler içeriyor. Bu gelişmelerin niteliği konusunda fazla bilgi verilmediyse de, işlemciye bu revizyon, Yonah'ın iki adet Dothan çekirdeğin bir aradaki halinden farklı bir mimarisini olduğunu gösteriyor. Intel, Yonah'ın performansına o kadar güveniyor ki, Napa platformunun 3B oyun, CAD/CAM gibi yüksek CPU gücü gerektiren uygulamalar için ideal seçimlerden olacağını belirtiyor.

Napa ile dizüstü PC'lere SATA RAID dopingi

Yonah'tan bu kadar bahsettik, ama 64 bitten bahsetmedik farkındaysanız. Yonah, Pentium işlemcilerin aksine, Prescott'ın değil de Pentium M'in mirasçısı olduğu için EM64T özelliğinden yoksun olacak. Gelelim Golan'a... Golan, Intel Pro Wireless mini kartın yerini alacak olan çok daha küçük bir kart. Mevcut 802.11 standartlarının hepsini destekleyen Golan, nispeten düşük güç tüketimiyle de dikkat çekiyor.

Napa platformunun bir diğer bireyi olan Calistoga yonga setinin içerdiği dahili görüntü biriminin artan 3B performansı da bir diğer önemli nokta. Intel, ar-

tan 3B performansına rağmen, dahili görüntü biriminin güç tüketimi konusunda makul bir tablo çizdiğini özellikle belirtiyor. Ayrıca Napa platformunda desteklenen SATA Intel Matrix Technology sayesinde, performans konusundaki en büyük darboğazlardan biri olan sabit diskler, RAID çözümüyle günah keçisi olmaktan nispeten kurtulacak.

Yonah hakkında söyleyeceğimiz son bir şey de başta değindiğimiz Dinamik Güç Koordinasyonu'nu destekleyen bir özellik olan ATM (Advanced Thermal Management), yani Gelişmiş Isıl Yönetim. Yonah içindeki çekirdeklerin her birinde bulunan ısı algılayıcıları sayesinde doğru bir şekilde işlemci ısısının ölçülmesi ve böylece ATM ile örneğin bir çekirdeğin fazlaca ısınması durumunda aniden yavaşlatılarak CPU yükünün diğer çekirdeğe bindirilmesi mümkün olabiliyor.

Intel'in yeni vizyonu: Dijital ev ve dijital ofis çağı başlıyor

Intel firması, sunucu, masaüstü ve dizüstü platformlarında yeni ve güçlü işlemciler üretmekle kalmıyor, bu işlemcileri kullanan bilgisayarları nasıl daha verimli, eğlenceli ve yoğun bir şekilde kullanabileceğimiz konusunda da araştırmalar yapıyor ve konseptler yaratıyor.

Gelişen kablosuz bağlantı teknolojileri, artan işlem gücü ve tüm bu gelişmelere rağmen düşük güç tüketimi ve küçülen boyutlar, bilgisayarları hayatımızın her alanına sokacak. Bu bir yana, bu bilgisayarlar arasında iletişim kurmak eskiye nazaran çok daha kolay olacak. Hatta bu kervana PDA ve akıllı cep telefonları eklediğinizi düşünürseniz tablo gözünüzde daha iyi canlanabilir. ■

Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr

Küçük ama güçlü: Yeni çağın PC'leri cüseleriyle değil performans ve konforu bir arada sunmalarıyla dikkat çekiyor.

SLI ekran kartı testi

nVidia artık çift tabanca!

Veriyolu teknolojileri, PCI Express arabirimi ile ekran kartlarının performans darboğazına son verince, ekran kartı üreticilerinden nVidia da buna var olan arabirime eklenti yaparak cevap verdi. SLI adı verilen bu eklenti sayesinde aynı anda çift ekran kartından faydalanılabiliyor.

PCI Express arabiriminin ortaya çıkmasından en çok fayda gören donanım bileşenleri, hiç şüphesiz ekran kartları oldu. AGP arabirimli sistemlerde potansiyeli tümüyle açığa çıkarılamayan ekran kartları, PCI Express ile birlikte adeta kabak çiçeği gibi açıldı. PCI Express, ekran kartları için sadece daha hızlı bir arabirim anlamına gelmiyor.

Eski arabirimde PCI kartların bölüşmek zorunda olduğu tek bir bant genişliği söz konusuyken, PCI Express her kart yuvasına eşdeğer bant genişliği ayırarak diğer kartların ekran kartı performansından çalmasını önüyor. Böylece ekran kartları 3B uygulamalarda ve oyunlarda daha yüksek performans sunabilir hale geldiler. Bu platformun getireceklerini önceden gören nVidia, zamanında 3dFX'in de hayalini kurmuş olduğu çift

ekran kartı fantezisini gerçeğe dönüştürmek için kolları sıvadı ve SLI adını yeniden canlandırdı.

Aramızda Voodoo ismini hatırlayan var mı?

SLI adını geçtiğimiz seneden beri nVidia ile birlikte anar olduk. Fakat bilgisayar grafikleri konusunda biraz geçmişe döndüğümüzde, Voodoo ekran kartları ile adeta efsaneleşmiş 3dFX firmasının da SLI adında, çift ekran kartı çalıştırmaya dayalı bir teknoloji üzerinde çalıştığı hatırlanabilir. SLI "Scan Line Interface" sözcüklerinin kısaltmasıydı ve PCI arabirimine sahip iki adet Voodoo2 ekran kartının bir arada çalıştırılmasına dayanıyordu. Bu teknoloji, özellikle 3B oyun pazarında büyük bir ilgi çekmişti. Bu iki kart, ekran satırlarının taranmasını ortak gerçekleştir-

yordu. Voodoo 2'lerden biri bir satırı tararken diğerini de ikinci Voodoo2 tarıyordu. Böylece görüntü tam bir işbölümü ile oluşturuluyordu. Ancak bekledikleri performans artışını sunamadılar ve bu ürün ne yazık ki 3dFX'e dair hatırladığımız az sayıda şeyden biri olarak kaldı. Güncel olan ise, nVidia'nın geçtiğimiz sene duyurduğu SLI teknolojisi konusunda sözünü tutarak anakart ve ekran kartlarıyla karşımıza çıkması oldu.

Peki nVidia neden SLI ismini seçti? Hatırlayacağınız gibi, 3dFX firması batarken en büyük rakibi tarafından satın alınmıştı ve bu satın alma işlemine, 3dFX'e ait tüm isim hakları ve patentler de dahildi. Bu rakip, tahmin edeceğimiz gibi nVidia'dan başkası değildi. Bunun eskiyi yad etmekle bir ilgisi var mı bilemiyoruz, fakat SLI, 3dFX'in kullandığı gibi Scan-Line

Interface'in kısaltması değil. nVidia'nın SLI'ı "Scalable Link Interface" sözcüklerinin kısaltılmasından oluşuyor. Hemen belirtmeliyiz ki yeni SLI'nın 3DFX'in teknolojisiyle alakası bulunmuyor.

nVidia çift ekran kartı teknolojisinde yalnız değil

İki adet PCI Express yuvasına takılan ekran kartlarını tek bir ekran kartı gibi çalıştıran SLI, iki grafik işlemciden aynı anda faydalanarak oyun ve uygulamalarda gerçek zamanlı grafik işleme işlemlerini hızlandırıyor. nVidia, SLI'nın performansı konusunda birçok gösterim yaptı, hatta benchmark yani donanım test sonuçlarını da hiç çekinmeden dağıttı. Bu esnada gerçekleşen E3 fuarında, tam anlamıyla bir donanım üreticisi olmayan, ancak ürettiği şık kasalarla tanınan Alienware (www.aliware.com) firması da kendisine ait "Video Array" adındaki teknolojiyi tanıttı. Intel ile birlikte çalışan Alienware, herhangi iki firmaya ait, herhangi iki model PCI Express kartının paralel olarak çalıştırılmasına dayanan bir çözüm ürettiğini belirtti. Maalesef sadece Alienware kanalıyla satılan bir gelişme olan Video Array, ayda yüz adet sistemden fazlasına entegre edilmiyor.

SLI teknolojisinin getirdiklerine bakacak olursak, üç maddeyle özetleyebiliriz: Grafik işlemcileri arasında ortaklık, dinamik yük dengeleme ve hız artışı. SLI destekli kartları fiziksel olarak incelediğimiz zaman, anakart ile birlikte gelen MIO bağlantısına ayrılan üst kısımdaki arabirim dışında, benzerlerinden farklı olmadıklarını gördük. Eski SLI'daki gibi kasanın dışından kablo ile bağlantı kurulması iyi olmuş.

Dinamik Yük Dengeleme ile esneklik sağlanıyor

SLI teknolojisi sadece PCI Express üzerinde, aynı üreticiye ait aynı model iki ekran kartı ile çalışıyor. Desteklenen az sayıdaki GeForceFX ekran kartları ise şimdilik GeForceFX 6800 Ultra, 6800 GT, 6800 ve 6600GT yonga setini taşıyanlar. Aynı tip ekran kartının kullanımı "Dinamik Yük Dengeleme" mimarisinin bir gerekliliği.

Eski SLI teknolojisi ekran kartları üzerine eşit bir yük binmesini sağlıyordu. Alienware'in Dynamic Array'yi de ekranı yatay olarak ikiye bölüyor ve kartların bu iki farklı kısma yoğunlaşmalarını sağlıyor. Ne yazık ki bazı oyunlarda ekranın

bir yarısında tek bir kartı zorlayacak kadar işlem yükü bulunurken, diğer yarısı statik görüntülerle (gökyüzü, arka plan vb.) dolu oluyor. Bu da sabit yük paylaşımının beklenen performansı vermesine engel oluyor.

nVidia bu soruna "Dinamik Yük Dengeleme" adını verdiği yöntemle bir çözüm bulmuş. Görüntü yine yatay olarak bölünüyor; ancak bunun oranı, yapılacak işlem sayısına göre değişiyor. Böylece yük gerçek anlamda eşit olarak bölünmüş oluyor.

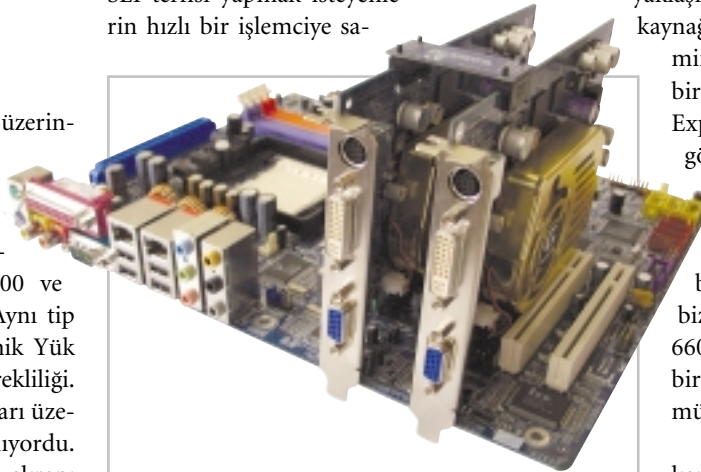
Kullanılacak yöntemi ekran kartı sürücülerini belirliyor

Sürücülere baktığımızda tarama için kullanıcının müdahale edebileceği iki farklı yöntemin kullanıldığını görüyoruz. İlki olan Split Frame Rendering (SFR) yukarıda anlattığımız yöntem ile işliyor. İkinci yöntem olan Alternate Frame Rendering (AFR)'de ise sistem grafik işleme komutlarını ekran kartlarına sırasıyla dağıtıyor. Bu da her kartın bir kareyi taramasını sağlıyor.

Çift grafik işlemci kullanıldığında ekran kartlarından birisinin yaptığı iş, bir kareyi taramak, diğerini beklemek ve gelen kareyi taramak olarak düşünülebilir. Her iki sistemin de kendine göre avantajları mevcut, ancak kullanıcıya avantaj sağlayan çoğunlukla AFR oluyor. Alienware Dynamic Array ile performans artışının %77 olduğunu belirtirken, nVidia ise bu konuda %87'lik artışla daha cömert olduğunu müjdesini vermişti.

Asıl performans hızlı işlemcilerde ortaya çıkıyor

SLI terfisi yapmak isteyenlerin hızlı bir işlemciye sa-

Yüksek güç ihtiyacı: Ekran kartları üzerinde güç bağlantısı bulunmasa bile kasanızda mutlaka 450 watt akım sağlayan bir güç kaynağı olmalı.

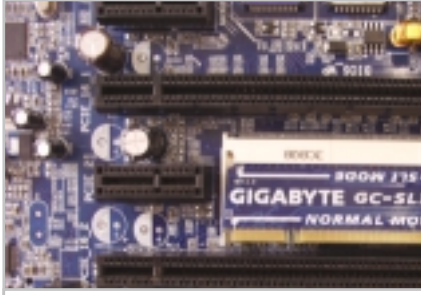

Çoklu görüntü çıkışı: İki ekran kartı takmanın bir avantajı da 4 ayrı monitöre görüntü çıkışı sağlayabilmesi.

hip olmaları da şart. İki ekran kartı kare taramalarını yukarıdaki gibi yaptıklarında geniş bir önbellek ihtiyacı doğuyor. İlk grafik işlemci kareyi bekliyor, hazırlıyor, bu hazırlık esnasında işlemci ve bu görevi GPU'ya atayan sürücü yoruluyor. Bunun sebebi, bir karenin taranması bitir bitmez yeni bir karenin GPU'ya yollanması. Bu durumda eski karenin geçici olarak saklanması gerekiyor. Elbette aynı durumun ikinci GPU için de geçerli olduğunu belirtmeliyiz. Böylece her bir karede iki farklı karenin saklanması gerekiyor. Eğer CPU'nuz yeterince güçlü değilse alabileceğiniz performansın bir kısmı, SLI uğruna heba edilmiş oluyor. Şimdilik Intel'in SLI destekli anakartları piyasada çok fazla bulunmuyor. AMD için ise 64 bit işlemcilerin takılabildiği Soket 939 yuvalı anakartlar satılıyor. 64 bit'lik bir işlemcinin de bu iş için biçilmiş kaftan olduğunu söyleyebiliriz.

SLI'nın önemli bir ihtiyacı da güç konusunda ortaya çıkıyor. Aslında bunun bir problem olduğunu söyleyebiliriz, çünkü yaklaşık 450 Watt verebilen bir güç kaynağınız bulunmuyorsa, sisteminizi çalıştırabilmeniz bile bir mucize. Bunun sebebi PCI Express'in PCI arabirimine göre çok daha fazla güç harcaması. Ekran kartlarının bu konuda ne kadar mürşif olduğunu hepimiz biliyoruz. Öyle ki test için bize gönderilen GeForceFX 6600GT'ler soğutma için ek bir güç kullanmaya gerek görmüyordu bile.

Sonuçta SLI terfisi yaparken güç kaynağınızı da değiştirmeniz gerekiyor. Eğer standart çıkış sağlayan güç kaynağınıza güveniyorsanız, SLI'nın →

Bağlantı tipi seçimi: Anakart üzerindeki bu ufak slotu kullanarak, kaç adet ekran kartı takacağınızı belirlemelisiniz.

gerçek performansını ararken çalıştıracağınız ilk oyun esnasında, güç kaynağınızın kullanılmaması hale gelebileceğini hatırlatmak görevimiz.

SLI'nin bir diğer avantajı da iki ekran kartı üzerinden dört görüntü çıkışı sunabilmesi sayılabilir. ATI da bu konuda nVidia'yı yakalamakta gecikmedi. Yeni duyurulan anakarta tümleşik Radeon X300, bir başka ekran kartı ile birlikte dört ekran çıkışı sağlayabiliyor.

SLI'nin maliyet açısından da getirisi var. Paket halinde satılan kartları satın aldığınızda tek tek satın alınmasına oranla büyük oranda tasarruf edilebiliyor. Elbette önce tek kartla kurduğunuz sisteme sonradan aynı model bir kart satın alarak SLI terfisi sağlayabilirsiniz. Buradaki dezavantaj anakart fiyatlarının can yakması. Yeni bir sistem kurmuyorsanız yüzlerce dolarlık bir anakart size, yine yüzlerce dolarlık

bir işlemci gerektirecektir. Kısacası güçlü bir performans arayanlar anakart, işlemci ve ekran kartı için yaklaşık 1.000 \$'i bulan bir maliyeti gözden çıkartmalılar.

Test: Farklı kombinasyonlarda performans arayışı

SLI için piyasada henüz fazla alternatif yok. Kullanıcıların da performans konusunda çok fazla bilgileri olmadığını düşündüğümüzden, test merkezimize gönderilen SLI uyumlu kartı, hem SLI modunda hem de normal kullanımda test ettik. Referans olması açısından neredeyse eşdeğer bellek ve çekirdek frekansına sahip bir ATI kart da teste katıldı. Böylece nVidia'nın SLI modunun yarattığı farkı ve bellek veriyolu açısından bir üst kademede kalan ATI ürününe ne kadar yaklaştığını görebilmek mümkün oluyor.

Test platformumuz Gigabyte GA-K8NXP-SLI anakart, AMD Athlon 64 3800 işlemci, Western Digital WD740 Serial ATA sabit disk, Corsair 1GB 400MHz DDR RAM'den oluşan bir sistem. Testte sentetik ölçümler için AquaMark 3, 3DMark 2005 ve oyun için de Doom 3 kullandık. Tablodaki AA Anti-Aliasing seçeneğindeki, AN ise Anisotropic Filter mg seçeneğindeki değeri gösteriyor.

Sonuç: Fiyatına göre üstün performans

GeForceFX 6600GT SLI olarak bağlandı-

Harici bağlantı: SLI ekran kartları arasındaki iletişimi bu küçük köprü sağlıyor.

ğında farkını belli ediyor ve Aquamark ve 3DMark 2005 yazılımlarıyla yaptığımız ölçümlerde %68 oranında performans artışı gösteriyor. Doom 3 ölçümünde ise 4 katlık bir fark söz konusu. Ancak AntiAliasing kapatıldığında bu fark başa baş hale geliyor.

Bir üst sınıfta sayılabilecek ATI X800XT'ye performans bakımından yaklaşan GeForceFX 6600GT'nin düşük fiyatıyla birçok kullanıcının da gözüne gireceğine inanıyoruz.

Ekran kartları konusunda her yenilikte rakibin ne gibi bir hamle yapacağı konuşuluyor. Şimdilik nVidia'nın ise isim hakları konusunda çok sıkı davrandığı ve her gelişmenin patentini aldığı biliniyor, dolayısıyla şu an en büyük rakibi ATI'nın benzer bir hazırlayamayacağı söylentiler arasında. Ancak şimdiye kadar nVidia'yı yaptığı yeniliklerde yalnız bırakmayan ATI, bakalım bu gelişme karşısında ne yapacak. En iyisi beklemek ve görmek. ■

Aytun Çelebi, ayturn@chip.com.tr

Üretici	Gigabyte	Gigabyte	ASUS
İşlemci tipi	GeForceFX 6600GT	GeForceFX 6600GT SLI	X800XT
Fiyat (\$+KDV)	255	510	720
Firma	Boğaziçi, Çizgi Elektronik	Boğaziçi, Çizgi Elektronik	Armada, Hızlı Sistem, Kont
Telefon	(212) 217 29 29, (212) 356 70 70	(212) 217 29 29, (212) 356 70 70	(212) 230 89 80, (212) 671 10 71,*
Bilgi için	www.gigabyte.com.tw	www.gigabyte.com.tw	www.asus.com.tr
Teknik veriler			
Bellek veriyolu	128 bit	128 bit	256 bit
Bellek	128 MB DDR3	128 MB DDR3	256MB DDR3
Yapı (mikron)	0.11	0.11	0.13
Pipeline sayısı	8	8	16
Transistör sayısı (milyon)	146	146	160
Çekirdek frekansı (MHz)	500	500	520
Bellek frekansı (MHz)	1000	1000	1120
Test sonuçları			
Aquamark 1024x768 0xAA 4XAN	52.662	63	55.708
3D Mark 2005 0xAA 0XAN	3198	5254	5011
3D Mark 2005 4xAA 8XAN	1988	3195	4046
Doom 3 8XAA 0XAN	13.5	60.3	67.9

* Kont: (216) 499 62 99

Mini mini diskler yakında geliyor

Yakın zamana kadar MP3 çalarların içinden MicroDrive söken kullanıcılara müjde. MicroDrive fiyatları düşüyor. Artan kapasiteli, daha küçük MicroDrive'lar ise yolda.

27 Şubat: Microdrive fiyatları düşüyor

Microdrive, Flash belleğe karşı: Flash bellek fiyatlarındaki düşüş, Microdrive fiyatlarını da etkiledi. Hitachi, 6 Gigabyte kapasiteli yeni 3K6'sını 299 dolardan satıyor.

Hitachi'nin 299 dolardan satışa sunduğu 6 GB'lık Microdrive epey popüler olacak gibi. Artan çözünürlükler dijital fotoğraf makinelerindeki bellek ihtiyacını körüklerken flash belleklerdeki fiyat düşüşleri de sürüyor. Hitachi bu noktada, mükemmel bir Megabyte/fiyat oranı sunan yeni Microdrive'ı ile fiyat düşüşlerinin devam edeceği sinyalini veriyor. 4 GB'lık Microdrive'ın satış fiyatı ise 199 dolar. 3K6 adındaki bu yeni Microdrive'lar tahmin edebileceğiniz gibi 3.600 RPM hızında çalışıyor. Microdrive'ı küçük bulan okuyucularımız için Hitachi cephesinden gelen bir ilginç haber de Hitachi'nin bu yıl sonuna doğru 8-10 GB kapasiteli bir bebek Microdrive piyasaya süreceği. Bu yeni "bebek" Compact Flash boyutlarındaki klasik Microdrive'dan %20 daha küçük boyutlara sahip olacak.

6 Mart: Intel Developer Forum 2005

Dünyanın en önemli bilişim etkinliklerinden biri olan Intel Developer Forum 1-4 Mart arasında San Francisco'da gerçekleştirildi. Davet

edildiğim bu etkinliğe ait detaylı bir raporu dergimizde bulabilirsiniz (126). Bu güzel ve bilgilendirici forum, tüm davetliler için gerçekten de çok faydalı oldu. Keşke AMD de kendi cephesindeki gelişmeleri bu tür organizasyonlarla duyurabilse. İşlemciler, diğer PC bileşenlerinden farklı bir yapı arz ediyor. İşlemciye göre yonga seti, yonga setine göre de diğer bileşenler üretiliyor. Bu noktada işlemcilerin teknolojinin gelişiminde oynadığı kilit rol, işlemci üreticilerini de teknolojiye yön veren şirketler konumuna taşıyor doğal olarak. Intel, her yıl düzenlediği IDF ile bu sorumluluğu başarılı bir şekilde taşıdığını gösteriyor.

8 Mart: Asus'tan sessiz PC için alternatif

PC kasalarının içindeki fanlar; CPU, güç kaynağı, ekran kartı ve kuzey köprüsü derken en az 3 ya da 4 tane olabiliyor. Fanların dönüş hızı arttıkça çıkardıkları ses de doğal olarak artmakta. Asus bu noktada ilginç bir çözümle ortaya çıkarak Centrino platformundan tanıdığımız Pentium M işlemcisinin Soket 478 anakartlara takılmasını mümkün kılan bir adaptörü piyasaya sürdü. Hangi anakartların desteklediği bilgisi www.asus.com.tw'de önümüzdeki günlerde ayrıntılı bir şekilde du-

Neye niyet kime kısmet: Asus'un ürettiği özel adaptör sayesinde Pentium M işlemcileri soket 478 destekli uygun anakartlarla kullanmak mümkün.

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.

yurulacak. Adaptör düşük ve ultra düşük voltajlı işlemcilerle uyumlu değil, fakat Dothan, Banias ve Celeron M desteği yeterince etkileyici. Böyle bir işlemci değişikliği, performanstan ödün vermeden daha az güç tüketimi anlamına gelir ki böylece fansız güç kaynaklarından satın alarak PC'nizi iyice sessizleştirmeniz mümkün.

9 Mart: Dünyanın ilk 7 Megapiksel cep telefonu

Görünen o ki teknolojideki hızlı evrime rağmen pek çok kişi tek bir cep telefonuyla MP3 çalar, fotoğraf makinesi ya da PDA gibi cihazların özelliklerine aynı anda sahip olmak istiyor. Üstelik kaliteden ödün vermeden! Bu trendin sonu nereye varacak ortaya ne tür standartlar ya da tasarımlar çıkacak kestirmek zor. Samsung'un 7 Megapiksel çözünürlüğe sahip cep telefonu, bu noktada tavan oluşturmuş durumda. 7 Megapiksel, bırakın cep telefonlarını, dijital fotoğraf makineleri için bile yüksek sayılabilecek bir çözünürlük. Aslında cihaz telefondan ziyade fotoğraf makinesine benziyor zaten. 3x optik zuma sahip olan Samsung V770, 180 gr ağırlığında ve 2 inçlik LCD ekranla donatılmış. Cihaz pek gömlek cebi boyutlarında sayılmaz. Fakat kuşkusuz lens ve CCD teknolojisi geliştikçe küçük ama yüksek çözünürlüklü dijital fotoğraf makineleri cep telefonlarına entegre edilebilecek. Dolayısıyla Samsung V770 gibi marjinal cihazların göreceği talep, eğilimlere önemli ölçüde yön verecek.

Yüksek çözünürlüklü cep telefonu: 3x optik zuma, 7 Megapiksel çözünürlük derken aynı zamanda bir cep telefonu olduğuna inanmak zor, değil mi?

» 14 Mart: Xbox2 cephesinden haberler

Sony, PS3 ile şimdiden gündemi sarsarken Microsoft da Xbox2'nin (kod adı Xenon) bazı özelliklerini (spekülasyonlara açık da olsa) resmi ya da resmi olmayan kanallardan fısıldamaya başladı. Forumlarda dönen söylentilere göre Cell'de bulunan ve 8 çekirdeği kontrol eden PowerPC tabanlı işlemci, aslında Xenon'un işlemcisiyle büyük benzerlikler taşıyor. Bu söylenti bir yana, Xenon'un işlemcisi içinde 3 adet 3.0 GHz'lik çekirdek bulunacak ve üçü de 1 MB'lık L2 önbelleği paylaşacak. ATI görüntü birimini taşıyacak olan Xbox2'nin sistem belleğinin ise 256 MB olacağı tahmin ediliyor. Xbox2'deki 1.2 Megapiksellik kamera ise oyun konusunda yeni gelişmelere işaret ediyor.

İşin ilginç tarafıysa, gerek Xbox2 gerekse PS3'te kullanılacak CPU'nun, IBM'in tezgahından geçmesi. Kısacası, IBM her halükarda kazanan taraf olacak.

2. raund kimin olacak?: Xbox ile konsol piyasasında aradığını bulamayan Microsoft, bakalım istediği başarıyı Xbox2 ile elde edebilecek mi?

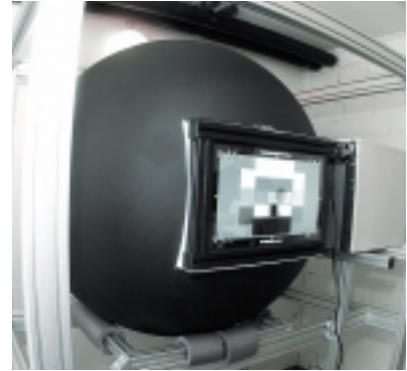
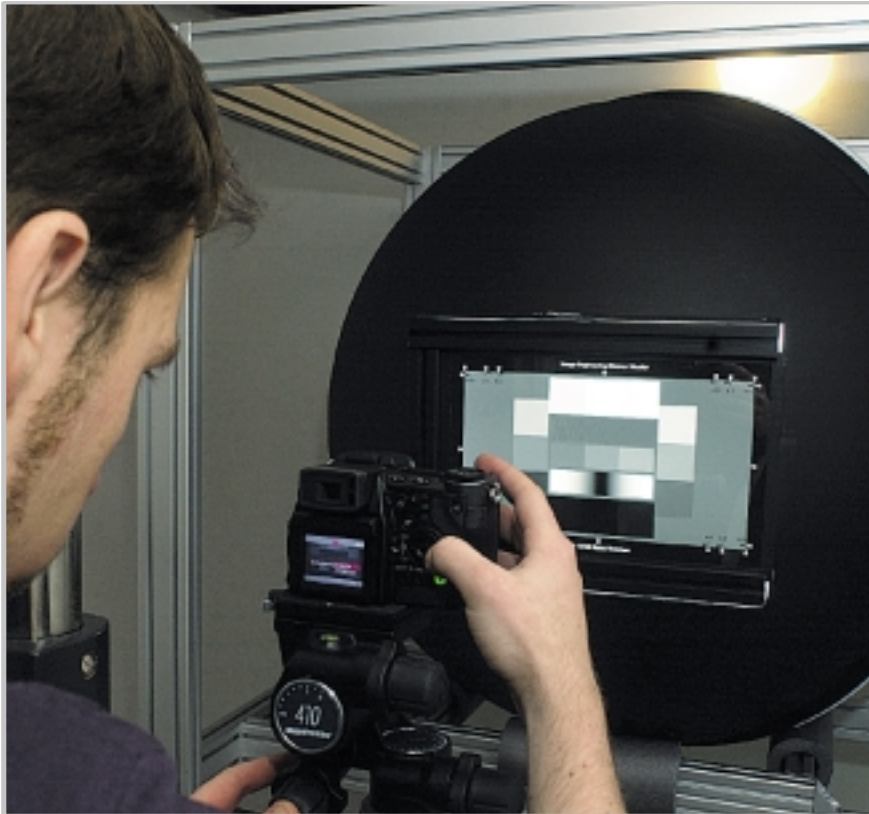
10 Mart: Blu-Ray'e Apple desteği

Apple'in evrimi: Tasarım konusundaki başarısını Mac Mini ile doruğa çıkaran Apple, Blu-Ray cephesine katılarak HD DVD saflarını zayıflattı.

Yakın geleceğin optik medyası olarak görülen Blu-Ray, Apple'ı da saflarına katarak rakibi HD DVD karşısında önemli bir avantaj elde etti. Apple başta HD DVD cephesindeyse de trendin Blu-Ray'e kaydığını görünce riske girmedi. Kısaca BDA denilen Blu-Ray Disk birliği (ki bu birlikte Sony, Dell, Hewlett Packard, Sharp, Philips, Panasonic, Hitachi gibi devler var) BD için adım adım sağlam temeller oluşturuyor. Tek katmanda 25 GB kapasite sunan BD, çift katmanlı versiyonunda bunu ikiye katlayarak 50 GB kapasiteye ulaşıyor.

Rakip medya HD DVD ise 15 GB ve çift katmanda 30 GB kapasiteye sahip çift taraflı yazılabilir DVD'ler büyük ihtimalle kısa ömürlü olacak. Bu medyaların fiyatları bir türlü düşmedi ve kısa bir süre sonra piyasaya çıkacak olan BD medyalar, tek katmanda kapasite sorununu çözecek. Bu noktadan sonra çift katmanlı yazılabilir DVD'lerin fiyatları düşse de pek çok kişi BD'e kayacak.

Platformun önemi: Özel olarak hazırlanan çeşitli platformlar sayesinde birçok değişik ürünü rahatlıkla test etmemiz mümkün oluyor.

En iyi donanımlar

CHIP TOP 10

Güncel CHIP TOP 10 tabloları her ay donanım pazarındaki en başarılı ürünleri listeliyor. TOP 10 tablolarını satın alma kararlarınızda rehber olarak kullanabilirsiniz.

CHIP TOP 10 LİSTELERİ

► IDE-SATA sabit diskler	138
► Mürekkep püskürtmeli yazıcı	138
► 17"-19" monitörler	140
► 1000 \$ altı Lazer Yazıcılar	140
► Anakart Intel 775	142
► Anakart AMD 64	142
► Dijital video kamera	142
► Dijital fotoğraf makineleri	144
► 200 \$ altı ekran kartları	144
► 200 \$ üstü ekran kartları	144
► Cep telefonları	146
► 15"-17" monitörler	146
► DVD-CD yazıcılar	148
► Tarayıcılar	148

■ Bildiğiniz gibi, her ay TOP 10'da en iyi donanımları yayınlıyoruz ve bu sayfalarımız sizlerden oldukça büyük ilgi görüyor. Bunda, sıralamaların yaptığımız donanım testlerinde en üst sırayı alan ilk 10 üründen oluşmasının payı büyük. Her ay gerçekleştirdiğimiz testlerde, onlarca ürün test prosedürümüz doğrultusunda tek tek inceleniyor ve sıralanıyor. Sizlerle paylaştığımız donanım veritabanımız bu şekilde oluşuyor. Bir sonraki adım, seçilen en iyi 10 ürünü bu sayfalarda sürekli olarak yayımlamak. TOP 10 sayfalarının test tablolarından en büyük farkı, önemli kısa bilgilerin yer alması ve her ay güncellenmesi. Buna ek olarak, donanım incelemelerimizde de test prosedürlerine sadık kaldığımız için, daha önce testi kaçırın ya da piyasaya yeni sürülen ürünleri de aynı kriterlerle ölçüp değerlendirmeye katabiliyoruz. Bu, aylar önce test edilen bir ürün ile yeni çıkan bir ürünün rahatlıkla kıyaslanabilmesi ve sıra-

lanabilmesi avantajını sağlıyor. Sayfalara baktığınızda, ürünleri önce kategorilere ayırdığımız, sonra da performanslarına göre listelediğimiz dikkatinizi çekecektir. TOP 10 tablolarımızda Fiyat / Performans oranlarına da yer verdiğimiz için, bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki ürünler için geçerli olduğunu unutmamanızda fayda var. Yani performans puanı yüksek olan yeni bir ürün, şayet fiyatı da uygun ise tüm diğer ürünlerin Fiyat / Performans oranını kolayca değiştirebilir. Ürünlerin performanslarını bir bakışta görebilmeniz için de renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk, test ve incelemelerde çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Performansı iyi olan ürünler sarı, orta seviye performans gösteren ürünler de turuncu renkle temsil ediliyor. Güncel TOP 10 tablolarının tümüne www.chip.com.tr adresinden de erişebilirsiniz.

Satın alma kararınız için CHIP TOP 10 tabloları

Bir aygıtın sıralaması CHIP Toplam Puanından elde ediliyor. Puanlar eşitse fiyatı daha uygun olan ürün bir üst sırada yer alıyor.

Bir aygıtın CHIP Toplam Puanı tek tek değerlendirmeler baz alınarak hesaplanıyor. CHIP Toplam Puanı sonucunda aygıtların sınıfları ortaya çıkıyor. Aygıt sınıflarında ayırım, zirve sınıfı, üst sınıf ve orta sınıf aygıtlar şeklinde yapıyor.

Bu sütunlar puanlamalar, ölçüm değerleri veya teknik bilgilerden oluşuyor. Tablolarda sadece en önemli olanları yer alıyor. Ürünleri temin edebileceğiniz firmaların iletişim bilgilerini e-CHIP'te **CHIP TOP 10** bölümünde bulabilirsiniz.

17" MONİTÖRLER										
Sıra	Marka	CHIP Top P.	Fiyat Performans	Fiyat (5 + 10)	Ekran Geni.	Kontrol Simgesi	Yeni Satış Başlang.	Ekran Geni.	Çözünürlük	Tezlik (Hz)
1	SonyCRD-G220P	94	★★★★	138	76	120	97	100	95	T. CRT, 0,24 mm, 1800 x 1200 Pixel
2	SonyCRD-G220P	93	★★★★	175	71	120	98	100	94	T. CRT, 0,24 mm, 1800 x 1200 Pixel
3	HP Microscan-G290	80	★★★★	390	14	50	90	89	89	T. CRT, 0,24 mm, 1800 x 1200 Pixel
4	Samsung SyncMaster 717NF	80	★★★★	367	76	50	94	88	80	S. Flat, 0,25 mm, 2048x1536 Pixel
5	Samsung SyncMaster 717DFX	79	★★★★	330	71	50	90	88	89	S. Flat, 0,25 mm, 2048x1536 Pixel
6	Philips 32194	78	★★★★	389	71	50	86	90	89	S. Flat, 0,25 mm, 2048x1200 Pixel
7	Mico 12195	76	★★★★	306	74	50	90	89	87	S. Flat, 0,25 mm, 2048x1200 Pixel
8	Viewsonic G2171	77	★★★★	330	90	50	83	83	80	S. Flat, 0,24 mm, 1280x1024 Pixel
9	Eyemü VizionMaster Pro 420	76	★★★★	390	41	50	100	91	100	S. Flat, 0,25 mm, 1800 x 1200 Pixel
10	SonyCRD-G220E	76	★★★★	289	57	50	98	86	80	T. CRT, 0,24 mm, 1280 x 1024 Pixel

Bu renklerle aygıtları şu gruplara ayırıyoruz:

- Zirve sınıfı
- Üst sınıf
- Orta sınıf

Bu simge ile CHIP TOP 10'a yeni giren ürünleri ifade ediyoruz.

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat ve CHIP toplam puanından da daha sonra Fiyat/Performans puanını 5'lik okul notu sistemine göre hesaplıyoruz.

Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor. Sadece puanlamalarda bu tip bir öne çıkarılma söz konusu, teknik özelliklerde böyle bir uygulama yok.

DEĞERLENDİRME

» Kendi kriterlerinize göre değerlendirin

TOP 10 tablolarında, CHIP Test Merkezi'nde yapılan testler sonucunda ilk 10 arasına girmeyi hak eden ürünleri, performans puanları ve teknik bilgileriyle birlikte bulabilirsiniz. Tablolarda iki ayrı puan türü yer alıyor. Bunlar Performans ve Fiyat/Performans olarak sınıflandırıldı. Sizin için ürünün fiyatından çok performansı önemli ise, size hitap edecek olan performans puanlandırmasıdır. Ama eğer bir ürünün performansından çok fiyatına önem veriyorsanız, o zaman fiyat/performans

oranı belirleyici faktörünüz olacaktır. CHIP TOP 10 listelerinde ürünler sıralanırken performans puanları dikkate alınıyor. Fiyat sıralamada bir etken değil. Bu listeler her ay güncelendiğinden, fiyatların değişmesi fiyat/performans oranını da her ay değiştiriyor. Fakat fiyatın test kriterleri içinde ayrı bir başlık olmaması nedeniyle, fiyat/performans sıralamasını tabloya bakarak siz oluşturmalısınız. CHIP TOP 10 tablolarını dergide olduğu gibi CHIP Online'da da (www.chip.com.tr) bulabilirsiniz.

IDE SABİT DİSKLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Disk Perfor.	Gürültü Oranı	Çalışma Sıcaklığı	Servis ve Doküman.	Kapasite (GB)	Teknik veriler <small>Ararım, Ön bellek, Dönüş Hızı (rpm)</small>
1	Seagate Barracuda ST3200822A	96	■■■■■	128	96	100	92	100	200	U-DMA/133, 8MB, 7200 rpm
2	Samsung SP1203N	92	■■■■■	91	91	90	100	95	120	U-DMA/133, 2MB, 7200 rpm
3	Samsung SP0802N	92	■■■■■	63	93	80	92	95	80	U-DMA/133, 2MB, 7200 rpm
4	Maxtor Maxline Plus II	90	■■■■■	259	90	91	89	90	250	U-DMA/133, 8MB, 7200 rpm
5	Samsung SP1614N	89	■■■■■	99	92	73	80	95	160	U-DMA/133, 8MB, 7200 rpm
6	Samsung SP0411N	88	■■■■■	55	89	83	86	95	40	U-DMA/133, 2MB, 7200 rpm
7	Western Digital Caviar WD2500	88	■■■■■	249	90	84	80	90	250	U-DMA/100, 8MB, 7200 rpm
8	Western Digital Caviar WD1200	86	■■■■■	99	86	95	75	90	120	U-DMA/100, 8MB, 7200 rpm
9	Western Digital Caviar WD800	84	■■■■■	71	85	78	86	90	80	U-DMA/100, 8MB, 7200 rpm
10	Western Digital Caviar WD1800	58	■■■■■	185	49	77	77	90	180	U-DMA/100, 8MB, 7200 rpm

SATA SABİT DİSKLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Disk Perfor.	Gürültü Oranı	Çalışma Sıcaklığı	Servis ve Doküman.	Kapasite (GB)	Teknik veriler <small>Ararım, Ön bellek, Dönüş Hızı (rpm)</small>
1	Western Digital Raptor WD740GD	95	■■■■■	229	95	100	92	90	74	S-ATA, 8MB, 10000 rpm
2	Western Digital Raptor WD360GD	94	■■■■■	159	94	100	92	90	36.7	S-ATA, 8MB, 10000 rpm
3	Samsung SP1614C	90	■■■■■	111	90	88	86	95	160	S-ATA, 8MB, 7200 rpm
4	Seagate Barracuda ST3400832AS	89	■■■■■	418	88	87	90	100	400	S-ATA, 8MB, 7200 rpm
5	Samsung SP0812C	89	■■■■■	77	88	87	90	95	80	S-ATA, 8MB, 7200 rpm
6	Samsung SP1213C	89	■■■■■	102	84	98	100	95	120	S-ATA, 8MB, 7200 rpm
7	Seagate Barracuda ST3160827AS	75	■■■■■	129	71	84	51	100	160	S-ATA, 8MB, 7200 rpm

1. SIRA: Western Digital Raptor WD740GD

Yüksek hız sağlıyor, SATA kategorisinin RPM şampiyonu, ancak kapasitesi küçük

Yüksek performans
Kapasite günümüzün standartının altında
CHIP Toplam Puanı: **95**
Fiyatı: 229 \$ (kötü)

4. SIRA: Seagate ST3400832AS

Verilerinizi saklamak için size güvenli bir ortam sağlıyor.

NCQ ile SATA'nın bir adım önünde
400 GB'lık kapasite
Güçlü şok korumasına sahip
CHIP Toplam Puanı: **89**
Fiyatı: 418 \$ (kötü)

MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Office Baskı Hızı	Grafik Baskı Hızı	Resim Baskı Hızı	Grafik Kalitesi	Resim Kalitesi	Teknik veriler <small>Ergonomi, çözünürlük, arayüz, baskı hızı</small>
1	Epson Stylus Photo R800	96	■■■■■	399 €	90	90	89	100	100	100, 5760x1440 dpi, Paralel/USB, 17/8
2	Epson Stylus C84	93	■■■■■	105 €	100	100	81	92	92	100, 5760x1440 dpi, Paralel/USB, 22/12
3	HP Deskjet 5652	91	■■■■■	145	93	54	98	100	95	100, 4800x1200 dpi, Paralel/USB, 21/15
4	Canon i455	87	■■■■■	145	87	27	92	98	100	89, 4800x1200 dpi, USB, 18/12
5	HP Deskjet 5150	85	■■■■■	96	90	52	100	85	87	94, 4800x1200 dpi, USB, 19/14
6	HP Deskjet 3650	81	■■■■■	78	73	45	87	87	89	83, 4800x1200 dpi, USB, 17/12
7	Canon i350	79	■■■■■	79 €	79	77	75	85	78	83, 4800x1200 dpi, USB, 16/11
8	Epson Stylus C64	76	■■■■■	81 €	70	53	51	74	84	94, 5760x1440 dpi, Paralel/USB, 17/9
9	Canon i250	76	■■■■■	79 €	70	76	74	74	78	80, 4800x1200 dpi, USB, 12/9

17" MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Convergence	Contrast Seviyesi	Renk Skala Değerlen.	Ergonomi	Geometri	Teknik veriler Ekran tipi, Nokta aralığı (mm), Çözünürlük (pixel)
1	Sony CPD-G220P	94	■■■■■	289	76	100	97	100	95	T.CRT, 0.24 mm, 1600 x 1200
2	LG F700P	80	■■■■■	191	77	50	94	90	90	Flat, 0.24 mm, 1920x1440
3	ADI Microscan G700i	80	■■■■■	190	74	50	93	89	93	T.CRT, 0.24 mm, 1600 x 1200
4	Samsung SyncMaster 757 NF	79	■■■■■	191	76	50	90	88	92	NaturalFlat, 0.25 mm, 1920x1440
5	Samsung SyncMaster 757 DFX	78	■■■■■	192	75	50	88	88	90	D.Flat, 0.20 mm, 1920x1440
6	Philips 107B4	77	■■■■■	159	73	50	84	90	90	D.Pitch, 0.25 mm, 1600x1200
7	Miro 17F95	77	■■■■■	155	72	50	87	89	87	Dot Pitch, 0.25 mm, 1600x1200
8	LG T710BH	76	■■■■■	110	70	50	90	85	85	Flat, 0.20 mm, 1280x1024
9	Sony CPD-E220E	75	■■■■■	250	57	50	94	86	92	T.CRT, 0.24 mm, 1280 x 1024
10	Iiyama VisionMaster Pro 410	74	■■■■■	255	43	50	90	91	100	D.Tron, 0.25 mm, 1600 x 1200

19" MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Conv.+ Geo. P.	Ergonomi	Yatay Frekansı	Düşey Frekansı	Boyutları (GxYxD)	Teknik veriler Ekran tipi, Nokta aralığı (mm), Çözünürlük (dpi)
1	Sony G400	98	■■■■■	449	96	100	30-96 kHz	48-120 Hz	446 x 464 x 461	Trinitron, 0.24, 1600 x 1200
2	LG 995FT	95	■■■■■	295	96	94	30-96 kHz	50-160 Hz	470 x 480 x 470	Flat Square Tube, 0.24, 1600 x 1200
3	Philips 109P	95	■■■■■	315	95	94	30-110 kHz	50-160 Hz	456 x 469 x 438	Flat Square Tube, 0.25, 1920 x 1440
4	Philips 109P4	95	■■■■■	305	97	95	30-111 kHz	50-160 Hz	460 x 450 x 450	Flat Square Tube, 0.24, 1920 x 1440
5	LG Flatron EZ T910BU	94	■■■■■	245	97	90	30-98 kHz	50-160 Hz	443 x 458 x 450	Flat, 0.24, 2048x1536
6	NecFP950	94	■■■■■	593	100	85	31-110 kHz	55-160 Hz	442 x 456 x 447	Grill Pitch, 0.25, 1600 x 1200
7	Hyundai ImageQuest Q995	92	■■■■■	251	90	95	30-110 kHz	50-160 Hz	436 x 431 x 456	DynaFlat-X, 0.25/0.20, 1600 x 1200
8	Sony E400	91	■■■■■	425	96	83	30-96 kHz	48-120 Hz	446 x 464 x 461	Trinitron, 0.24, 1600 x 1200
9	Hyundai ImageQuest Q910	89	■■■■■	215	85	95	30-107 kHz	50-150 Hz	436 x 431 x 456	DynaFlat-X, 0.20, 1600 x 1200
10	Benq V991	88	■■■■■	235	90	85	30-95 kHz	50-160 Hz	466 x 455 x 463	Flat Square Tube, 0.25, 1600 x 1200

F.A.: Firmayı Arayınız

5. SIRA: LG Flatron EZ T910BU

Kendisini diğer ürünlerden ayıran ez-FLAT, Brightview ve Brightwindow teknolojileri ile kullanıcılara kolaylık sağlıyor.

+ Desteklediği teknoloji entegrasyonu
+ Yüksek çözünürlüklere ulaşıyor
+ Güçlü ergonomi
CHIP Toplam Puanı: 94
Fiyatı: 245 \$ (iyi)

7. SIRA: Hyundai imageQuest Q995

Göze hitap eden tasarımın yanı sıra düzeltilmiş teknik değerlerle iyi bir performansla sahip.

+ Dar alanlar için iyi bir seçenek
+ Başarılı ergonomi
+ Uygun fiyat

CHIP Toplam Puanı: 92
Fiyatı: 251 \$ (çok iyi)

1000 \$ ALTI LAZER YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (+ kdv)	Office Baskı Hızı	Grafik Baskı Hızı	Resim Kalitesi	Grafik Kalitesi	Ergonomi + B. gelenler	Teknik veriler Çözünürlük, Bellek
1	Xerox Phaser 4400	95	■■■■■	950 \$	97	98	94	90	95	1200 x 1200 dpi, 64 MB
2	Lexmark Optra T614	94	■■■■■	940 \$	93	100	95	86	93	1200 x 1200 dpi, 16 MB
3	Xerox Phaser 4500	93	■■■■■	931 \$	85	85	90	95	95	1200 x 1200 dpi, 48 MB
4	Kyocera Mita FS-3800	87	■■■■■	840 €	90	82	87	86	95	1200 x 1200 dpi, 16 MB
5	Kyocera Mita FS-1900	86	■■■■■	630 €	87	78	92	87	95	1200 x 1200 dpi, 16 MB
6	Brother HL-5130	85	■■■■■	210 \$	92	91	78	80	90	2400 x 600 dpi, 8 MB
7	HP Laserjet LJ1300	84	■■■■■	350 \$	91	85	80	81	90	1200 x 1200 dpi, 16 MB
8	Konica Minolta 1300W	84	■■■■■	139 €	90	90	75	78	90	1200 x 1200 dpi, 8 MB
9	Brother HL-1430	81	■■■■■	159 \$	84	85	76	78	85	600 x 600 dpi, 4 MB
10	Samsung ML1520	79	■■■■■	135 \$	82	84	78	74	75	600 x 600 dpi, 8 MB

ANAKART INTEL775

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Performans	Stabilite	Birlikte gelenler	Servis/Dokümantasyon	Chipset	Teknik veriler (Ram, Audio, Lan,Wlan)
YENİ	1	Asus P5AD2 Premium	99	220	97	100	100	100	i925X	DDR2-600, 7.1 HDA, 2 x 1 Gbit, 54 Mbit
YENİ	2	Asus P5GD2 Premium	98	175	96	100	100	100	i915P	DDR2-600, 7.1 HDA, 2 x 1 Gbit, 54 Mbit
YENİ	3	Gigabyte 8ANXP-D	97	225	100	100	90	100	i925X	DDR2-533, 7.1 HDA, 2 x 1 Gbit
YENİ	4	MSI 915P Neo2	93	135	97	100	80	100	i915P	DDR2-533, 7.1 HDA, 1 Gbit
YENİ	5	Abit AA8 DuraMAX	91	140	95	100	78	100	i925X	DDR2-533, 7.1 HDA, 1 Gbit
YENİ	6	MSI 915G Combo-FR	91	105	94	100	78	100	i915G	DDR1-333 / DDR2-533, 7.1 HDA, 1 Gbit
YENİ	7	Albatron PX915G Pro	89	105	96	98	78	73	i915G	DDR1-400, 7.1 HDA, 1 Gbit + 100 Mbit
YENİ	8	Abit AS8	87	94	96	100	65	91	i865PE	DDR1-400, 7.1 HDA, 100 Mbit
YENİ	9	Foxconn 925A01-P-8EKRS	87	170	95	98	73	73	i925X	DDR2-533, 7.1 HDA, 1 Gbit
YENİ	10	DFI 925X-T2 LANPARTY	85	215	95	94	75	55	i925X	DDR2-533, 7.1 HDA, 2 x 1 Gbit

1. SIRA: Asus P5AD2 Premium

Güncel teknoloji, yüksek performans ve tam donanımlı.

+ PAT ve Hyper Path2 ile yüksek performans

+ DDR2 bellek ve PCI Express'e geçiş sayesinde darboğaza son

+ 802.11b/g ve 8 kanal HD ses desteği

CHIP Toplam Puanı: 99
Fiyatı: 220 dolar (iyi)

4. SIRA: MSI 915P Neo2

Neo2 kendi sınıfında oldukça güçlü ve bir o kadar stabil çalışan bir üründür.

+ Yüksek performans, stabil çalışma
+ Ekstra ATA/133 kontrolörü var
+ W-Lan ve Bluetooth için PCI yuvası

CHIP Toplam Puanı: 93
Fiyatı: 135 dolar (çok iyi)

F.A.: Firmayı Arayınız

ANAKART AMD 64

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Performans	Stabilite	Birlikte gelenler	Yapısı	Servis/ Doküman.	Teknik veriler (Chipset, USB2.0, Network, Sound Chip)
YENİ	1	Asus K8V Deluxe	97	110	100	91	100	100	100	Via K8T800, 8, 1 Gbit, AD1980 - 5.1
YENİ	2	MSI K8T Neo FIS2R	96	96	100	97	89	100	87	Via K8T800, 6, 1 Gbit, AD1980 - 5.1
YENİ	3	Gigabyte K8NNXP	94	160	91	100	89	97	96	nVIDIA nForce3, 8, 1 Gbit, Realtek ALC658 - 5.1
YENİ	4	Albatron K8X800 Pro II	94	92	97	95	92	86	74	Via K8T800, 8, 1 Gbit, VIA VT1720 - 7.1
YENİ	5	Biostar K8NHA Pro	89	80	94	97	73	97	57	Via K8T800, 6, 1 Gbit, alc655-5.1
YENİ	6	Soltek SL-K8AV2-RL	87	110	99	97	56	89	61	Via K8T800, 8, 100 Mbit, VIA Vinyl - 5.1
YENİ	7	Fujitsu Siemens D1607	86	100	90	100	62	76	65	Via K8T800, 8, 100 Mbit, Sigmatek STAC 9758 - 5.1
YENİ	8	Shuttle AN50R	84	120	98	77	74	92	65	DDR1-400, 7.1 HDA, 100 Mbit

DİJİTAL VIDEO KAMERA

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (+ kdv)	Görüntü Kalitesi	Ses Kalitesi	Ergonomi	Birlikte gelenler	Servis Döküman.	Teknik veriler (Çözünürlük, Zoom, Ağırlık)
YENİ	1	Canon XM2	94	2070 €	96	91	100	83	100	1200 x 1200 dpi, 64 MB
YENİ	2	Sony DCR-HC1000	91	1460 €	100	81	95	85	83	1200 x 1200 dpi, 16 MB
YENİ	3	Sony DCR-VX2100	91	2770 €	100	93	86	100	46	1200 x 1200 dpi, 48 MB
YENİ	4	Panasonic NV-GS400	86	1350 €	87	86	92	88	70	1200 x 1200 dpi, 16 MB
YENİ	5	Sony HC85	86	975 €	95	100	80	83	52	1200 x 1200 dpi, 16 MB
YENİ	6	JVC GR-PD1	84	2600 €	93	78	80	77	87	2400 x 600 dpi, 8 MB
YENİ	7	Sony DCR-PC350	83	1050 €	87	85	88	83	59	1200 x 1200 dpi, 16 MB
YENİ	8	JVC GR-DX307	81	725 €	93	74	82	73	60	1200 x 1200 dpi, 8 MB
YENİ	9	Canon MVX35	79	980 €	85	89	75	81	50	600 x 600 dpi, 4 MB
YENİ	10	Canon MVX10i	79	855 €	85	72	80	86	48	600 x 600 dpi, 8 MB

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (€+ kdv)	Görüntü Kalitesi	Ergonomi	Beraber. Gelen Don.	Servis/ Doküman.	Optik Zum	Teknik veriler USB, AV Out, ağırlık
1	Sony DSC-F828	89	■■■■■	980	97	86	95	67	7 X	2.0, AV Out, 940gr
2	Panasonic Lumix DMC-FZ20	86	■■■■■	630	85	94	95	50	12 X	2.0, AV Out, 556gr
3	Canon PowerShot Pro1	86	■■■■■	969	96	80	100	67	7 X	2.0, AV Out, 545gr
4	Nikon Coolpix 8800	86	■■■■■	999	100	96	56	86	10 X	2.0, AV Out, 680gr
5	Minolta Dimage A2	85	■■■■■	822	83	96	87	83	7 X	2.0, AV Out, 643gr
6	Nikon Coolpix 8400	85	■■■■■	828	98	88	63	86	3,5X	2.0, AV Out, 470gr
7	Fujifilm FinePix E550	84	■■■■■	422	94	83	77	67	4 X	2.0, AV Out, 261gr
8	Olympus Camedia C8080	84	■■■■■	845	93	80	90	86	5 X	2.0, AV Out, 720gr
9	Sony Cybershot DSC-V3	83	■■■■■	685	89	96	72	57	4 X	2.0, AV Out, 395gr
10	Sony Cybershot DSC-P150	83	■■■■■	515	97	100	29	67	3 X	2.0, AV Out, 183gr

200 \$ ALTI EKLAN KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	3D Performans	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (mhz)	Grafik Yongası
1	ASUS Radeon 9600XT	87	■■■■■	160	87	80	95	128/DDR	500/600	Radeon 9600XT
2	Powercolor 9600XT Bravo Edition	86	■■■■■	160	90	80	68	128/DDR	500/600	Radeon 9600XT
3	Gigabyte 9600XT	83	■■■■■	161	87	74	75	128/DDR	500/600	Radeon 9600XT
4	HIS 9600XT	82	■■■■■	165	91	44	63	128/DDR	500/650	Radeon 9600XT
5	Leadtek A360 TDH	82	■■■■■	171	77	100	91	256/DDR	425/500	GeForce FX5700
6	Inno3D 5700 Ultra	81	■■■■■	171	92	29	68	128/GDDR3	475/900	GeForce FX5700 Ultra
7	FIC 9600XT	79	■■■■■	145	87	59	50	128/DDR	500/600	Radeon 9600XT
8	MSI FX5700	74	■■■■■	134	81	14	90	128/DDR	425/550	GeForce FX5700
9	Abit Siluro FX5700	72	■■■■■	170	77	59	55	256/DDR	425/500	GeForce FX5700
10	Asus V9570TD	71	■■■■■	179	78	29	75	256/DDR	425/500	GeForce FX5700

1. SIRA: Asus Radeon 9600XT

Soğutucunun VPU'nun yanında bellek modüllerini de örtmesi esnek bir kullanım sağlıyor.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Analog video girişi
- ⊕ Başarılı fiyat performans oranı

CHIP Toplam Puanı: 87
Fiyatı: 160 \$ (iyi)

5. SIRA: Leadtek A360 TDH

Üzerindeki analog video girişi sayesinde çok yönlü bir kullanım sunuyor

- ⊕ Zengin donanım özellikleri
- ⊕ Başarılı soğutma

CHIP Toplam Puanı: 82
Fiyatı: 171 \$ (iyi)

200 \$ ÜSTÜ EKLAN KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	3D Performans	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (mhz)	Grafik Yongası
1	Asus V9999 Ultra Deluxe	93	■■■■■	489	98	74	82	256/GDDR3	400/1100	GeForce FX6800 Ultra
2	Asus AX 800XT	88	■■■■■	485	90	84	79	256/GDDR3	520/1120	Radeon 800XT
3	MSI 6800GT	88	■■■■■	501	92	51	100	256/GDDR3	350/1000	GeForce FX6800GT
4	MSI RX800 Pro T256	82	■■■■■	505	77	100	100	256/GDDR3	475/900	Radeon X800PRO
5	Leadtek A400GT	82	■■■■■	505	89	38	79	256/GDDR3	350/1000	GeForce FX6800GT
6	Asus 9999 Gamer	78	■■■■■	370	79	74	72	256/GDDR3	350/1000	GeForce FX6800
7	Leadtek A400 TDH	71	■■■■■	370	71	64	79	128/DDR	325/700	GeForce FX6800
8	Leadtek A380 Ultra TDH	66	■■■■■	505	58	100	83	256/DDR	475/950	GeForce FX5950 Ultra
9	Gigabyte 9800XT	62	■■■■■	478	60	64	75	256/DDR	412/730	Radeon 9800 XT
10	Sparkle 6800	62	■■■■■	373	70	25	50	128/DDR	325/700	GeForce FX6800

CEP TELEFONLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (€ + kdv)	Mobilite	Donanım	Pratiklik	Ağırlık (gram)	Boyut (mm)	Teknik veriler <small>Konuşma süresi, özel telsiz standardı</small>
1	Siemens S65	87	■■■■■	299	59	98	91	104	109 x 48 x 21	143 dk, IR, Tri-Band, GPRS
2	Nokia 6230	87	■■■■■	289	65	89	89	97	103 x 45 x 20	176 dk, IR, Tri-Band, GPRS, HSCSD
3	Siemens SX1	85	■■■■■	215	55	86	87	119	109 x 56 x 20	176 dk, IR, Tri-Band, GPRS
4	Sony Ericsson S700i	85	■■■■■	500	54	96	90	132	107 x 49 x 27	168 dk, IR, Tri-Band, GPRS, HSCSD
5	Nokia 6670	84	■■■■■	339	55	83	91	93	109 x 53 x 20	193 dk, Tri-Band, GPRS, HSCSD
6	Sony Ericsson K700i	84	■■■■■	285	67	87	86	95	99 x 47 x 22	148 dk, IR, Tri-Band, GPRS, HSCSD
7	Motorola Razr V3	83	■■■■■	399	67	93	74	97	98 x 53 x 15	157 dk, Tri-Band, GPRS,
8	Sony Ericsson P910i	83	■■■■■	665	45	100	100	120	119 x 53 x 20	276 dk, IR, Tri-Band, GPRS, HSCSD
9	Sony Ericsson P900	83	■■■■■	549	45	100	85	158	115 x 59 x 25	293 dk, IR, Tri-Band, GPRS, HSCSD
10	Nokia 7610	83	■■■■■	360	51	95	93	120	119 x 53 x 20	139 dk, Tri-Band, GPRS, HSCSD

15" LCD MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Birlikte Gelenler	Tepki süresi (ms)	Servis Doküman.	Teknik veriler <small>(Alan büyüklüğü, maks. çözünürlük, piksel aralığı (mm), maks. kontrast, maks. parlaklık)</small>
1	SONY SDM-S53	98	■■■■■	351	93	90	90	18	80	15", 1024 x 768, 0,297, 500:1, 300m ²
2	PHILIPS 150B	82	■■■■■	325	59	92	85	18	100	15", 1024 x 768, 0,297, 450:1, 250m ²
3	SAMSUNG 153V	80	■■■■■	301	60	81	90	20	95	15", 1024 x 768, 0,297, 300:1, 250m ²
4	SONY SDM-HS53	78	■■■■■	375	57	83	90	20	80	15", 1024 x 768, 0,297, 400:1, 250m ²
5	SAMSUNG 152V	76	■■■■■	299	52	81	90	20	95	15", 1024 x 768, 0,297, 350:1, 250m ²
6	HYUNDAI IMAGE QUEST Q15	72	■■■■■	299	47	84	85	20	80	15", 1024 x 768, 0,297, 300:1, 250m ²
7	BEKO BTM-15JA	67	■■■■■	315	36	83	90	20	80	15", 1024 x 768, 0,297, 350:1, 300m ²
8	BEKO BS-15L	67	■■■■■	299	36	82	90	20	80	15", 1024 x 768, 0,297, 350:1, 250m ²
9	OLIVETTI LC 157M	59	■■■■■	315	36	80	85	21	80	15", 1024 x 768, 0,297, 300:1, 300m ²

17" LCD MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Birlikte Gelenler	Tepki süresi (ms)	Servis Doküman.	Teknik veriler <small>(Alan büyüklüğü, maks. çözünürlük, piksel aralığı (mm), maks. kontrast, maks. parlaklık)</small>
1	SONY SDM X73	97	■■■■■	595	92	78	90	12	80	17", 1280 x 1024, 0,264, 400:1, 300m ²
2	SAMSUNG 172X	95	■■■■■	540	86	77	90	12	95	17", 1280 x 1024, 0,264, 500:1, 270m ²
3	PHILIPS 170T4	89	■■■■■	801	62	100	85	14	100	17", 1280 x 768, 0,297, 600:1, 450m ²
4	SONY SDM-HS73P	86	■■■■■	501	67	82	90	11	80	17", 1280 x 1024, 0,264, 500:1, 400m ²
5	SONY S73	85	■■■■■	498	66	83	90	12	80	17", 1280 x 1024, 0,264, 500:1, 250m ²
6	LG 1730S	85	■■■■■	371	63	90	99	16	90	17", 1280 x 1024, 0,264, 450:1, 250m ²
7	ASUS PG 17	84	■■■■■	345	65	83	90	14	90	17", 1280 x 1024, 0,264, 550:1, 250m ²
8	LG 1720B	84	■■■■■	449	60	80	90	16	90	17", 1280 x 1024, 0,264, 450:1, 250m ²
9	BENQ FP 783	83	■■■■■	491	57	90	95	12	85	17", 1280 x 1024, 0,264, 500:1, 300m ²
10	ACER AL 1714	83	■■■■■	399	62	81	85	14	90	17", 1280 x 1024, 0,264, 350:1, 370m ²

F.A.: Firmayı arayınız

1. SIRA: SONY SDM X73

Bütçesi geniş kullanıcılar için gerek görüntü kalitesi gerekse tasarımıyla beğenimizi kazanan başarılı bir LCD monitör.

- +
- +
-

Mükemmel görüntü kalitesi
Başarılı tasarım
Yüksek fiyat

Toplam CHIP Puanı: 97
Fiyatı: 595 \$ (orta)

10. SIRA: ACER AL 1714

LCD monitör almayı düşünürseniz fakat bütçeniz sınırlıysa görüntü kalitesiyle beğenimizi toplayan bu ürüne göz atmanızda fayda var.

- +
-
-

Başarılı fiyat/performans oranı
Pozisyon ayarı yok
Sadece D-Sub girişi var

Toplam CHIP Puanı: 83
Fiyatı: 399 \$ (çok iyi)

DVD YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (\$ + kdv)	DVD okuma prf. puanı	CD okuma Prf. puanı	DVD yazma puan	CD yazma puanı	Servis ve Dök.	Teknik veriler (DVD yazma, DVD yeniden yazma, DVD okuma, Cd yazma, Cd yeniden yazma, Cd okuma, Bellek)
YENİ	1	NEC ND-3520A	94	84	100	83	100	95	95	16X, 8X, 16X, 48X, 24X, 48X, 2MB
YENİ	2	NEC ND-3500A	91	95	98	78	100	95	93	516X, 4X, 16X, 48X, 24X, 48X, 2MB
YENİ	3	Plextor 712A	91	155	88	100	99	90	45	512X, 4X, 16X, 48X, 24X, 48X, 8MB
YENİ	4	AOPEN DUW1608/ARR	88	77	81	92	98	90	36	16X, 4X, 16X, 48X, 32X, 48X, 2MB
YENİ	5	ASUS DRW-1604P	85	90	81	76	78	95	53	16X, 4X, 16X, 32X, 24X, 40X, 2MB
YENİ	6	Lite On SOHW-1613S	85	100	77	82	79	90	80	16X, 4X, 16X, 40X, 24X, 40X, 2MB
YENİ	7	Philips DVDR-1640P	84	87	70	46	79	90	90	16X, 4X, 16X, 40X, 24X, 40X, 2MB
YENİ	8	Lite On SOHW-1633S	83	75	77	81	68	90	100	16X, 4X, 16X, 48X, 24X, 48X, 2MB
YENİ	9	NU DDW-163	83	75	71	77	86	90	69	16X, 4X, 16X, 40X, 24X, 40X, 2M
YENİ	10	Pioneer DVR-108	82	139	81	76	74	95	72	16X, 4X, 16X, 32X, 24X, 40X, 2MB

1. SIRA: NEC ND-3520A

Satın aldığınız yazıcı kanat-lanıp uçsun istiyorsanız bu yazıcı iyi bir seçim olabilir.

- Yüksek performans
- Çift katman desteği
- Berberinde yazılım gelmiyor.

Toplam CHIP Puanı: 94
Fiyatı: 84 dolar (iyi)

8. SIRA: Lite On SOHW-1633S

Uygun fiyatlı DVD yazıcı almak istiyorsanız, bu yazıcı sizi memnun edebilir.

- Fiyat/ performans oranı
- Yüksek Cd yazma Hızı
- Kutu içeriği

Toplam CHIP Puanı: 83
Fiyatı: 75 dolar (iyi?????)

CD YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Audio CD Yazma	Data CD Yazma*	Data CD Yazma**	CD Okuma Perfor.	Ergonomi Birlikte G.	Teknik veriler (Okuma / Yeniden yazma / Yazma, Ön bellek)
1	LG GCE-8525B	93	32	85	100	100	90	100	52/32/52, 2 MB	
2	Samsung SW-252	86	41	78	100	100	66	100	52/24/52, 8 MB	
3	Plextor Premium	83	99	97	95	91	55	80	52/32/52, 2 MB	
4	Plextor PX-W5224TA	83	61	100	94	87	58	70	52/24/52, 2 MB	
5	LG GCE-8523B	82	39	75	67	97	89	85	52/24/52, 2 MB	
6	Benq CRW5524P	75	41	52	49	87	97	100	52/24/52, 2 MB	
7	Aopen CRW5232	67	32	49	45	99	67	80	52/32/52, 2 MB	
8	Mitsumi CR-48ETE	67	41	41	40	97	75	80	52/24/52, 2 MB	
9	Philips PCRW5224	65	38	52	49	82	67	70	52/24/52, 2 MB	
10	MSI CR-52-A2	61	45	31	29	88	76	85	52/24/52, 2 MB	

*CD'den yazma, **HDD'den yazma

TARAYICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (\$ + kdv)	300 dpi RRTH	600 dpi GGTH	300 dpi RRTK	600 dpi GGTK	Ergonomi	Teknik veriler (Çözünürlük, Renk kalitesi, Arabirim)
1	Epson Perfection 3170 Photo	94	235	17	55	96	100	90	3200 x 6400 dpi, 48 bit, USB 2.0	
2	Canon CanoScan 3200F	92	164	20	42	95	97	85	1200 x 2400 dpi, 48 bit, USB 2.0	
3	Canon Lide 80	85	236	39	73	89	87	93	2400 x 4800 dpi, 48 bit, USB 2.0	
4	HP Scanjet 4670	83	201	24	125	95	95	100	2400 x 2400 dpi, 48 bit, USB 2.0	
5	Benq S2W 7400UT	77	161	66	55	87	88	80	2400 x 4800 dpi, 48 bit, USB 2.0	
6	Mustek BearPaw 4800TA Proll	77	83	48	39	86	86	80	2400 x 4800 dpi, 48 bit, USB 2.0	
7	Canon Lide 30	73	85	47	287	89	85	80	1200 x 2400 dpi, 48 bit, USB 1.1	
8	Genius ColorPage HR-7X SLIM	71	96	55	130	80	84	80	1200 x 1200 dpi, 48 bit, USB 1.1	
9	Genius ColorPage HP-6X SLIM	71	71	69	88	78	82	82	600 x 1200 dpi, 48 bit, USB 1.1	
10	Mustek BearPaw 2448 CS Plus	70	60	46	59	78	84	75	1200 x 2400 dpi, 48 bit, USB 2.0	

R.R.T.H.: Renkli Resim Tarama Hızı, G.G.T.H.: Gri tonlarında Grafik Tarama Hızı, R.R.T.K.: Renkli Resim Tarama Kalitesi, G.G.T.K.: Gri tonlarında Grafik Tarama Kalitesi

İÇİNDEKİLER

154 **Ayın Shareware'leri**
Sizin için seçtiklerimiz

156 **XP acil serviste**
Hata tespiti

168 **Yeni yazılımlar testte**
Program incelemeleri

172 **Web sayfası takibi**
Değişiklikleri ilk siz duyun

176 **Cepte DivX**
Sinema keyfi cebinizde

180 **Fotoğraf araçları**
Ücretsiz resim işleme

188 **Symbian Dosyası-I**
Symbian sırları

İki işletim sistemi çalıştırmak mümkün olacak

PC'de iki sistem

Intel ve AMD aynı bilgisayar üzerinde çift işletim sistemini destekleyecek işlemciler üretmek üzere hazırlık yapıyor. İşletim sistemi tekeli artık kırılabilir.

■ "Virtualization" ismiyle anılan yarışta işlemci üreticileri AMD ve Intel, aynı bilgisayar üzerinde iki işletim sistemini çalıştırmaya olanak verecek işlemcileri piyasaya sürmek için birbirleriyle rekabet ediyorlar. 2005 yılının sonunda piyasaya sürülmesi beklenen işlemciler iki işletim sisteminin kullanılmasına olanak verecek. Böylelikle kullanıcılar ihtiyaç duydukları ama yüksek lisans ücreti yüzünden satın alamadıkları bir yazılım yerine, benzer işlevsellikte, ücretsiz fakat Linux üzerinde çalışan bir yazılımı çalıştırmak için, bilgisayarlarına ikinci işletim sistemi olarak Linux kurabilecekler. Açık kaynak kodlu yazılımların ve özellikle Linux işletim sisteminin bu sayede hızlı biçimde yayılacağı düşünülüyor. AMD kendi teknolojisini Pacifica ismi ile 2006 yılında çıkaracağı işlemcilerde kullanacak. Intel ise IDF'te tanıttığı gibi, eski ismi Vanderpool olan çift işletim sistemi uyumlu işlemci teknolojisini Intel Virtualization Technology ismiyle 2005 sonunda işlemcilerinde kullanacak.

İlk aşamada yüksek fiyatlar

Üreticilerin, ilk aşamada yüksek fiyatlı olması beklenen işlemcileri, sunucular gibi yüksek işlem gücü ve esneklik gerektiren pazarlara yönelmesi bekleniyor; ancak söz konusu teknolojinin masaüstünde de kısa sürede yaygınlaşacağı tahmin ediliyor. İki farklı işletim siste-

minin birbirinin önüne geçen avantajlarını aynı makine üzerinde, aynı anda kullanma fırsatının pek çok kullanıcıya cazip geleceği düşünülüyor. Zira iki sistem birbirinin performansını etkilemeden aynı anda çalışabilecek. Geliştirilen teknolojinin işlemciler için, tek işlem yapabilen DOS gibi işletim sistemlerinden, aynı anda farklı pencerelerde birden fazla işlem gerçekleştirebilen Windows sistemine geçişteki gibi bir değişiklik olduğu vurgulanıyor.

Uyum sorunu en önemli endişe

Intel ve AMD'nin üreteceği işlemcilerin birbiriyle uyumlu olmama ihtimali, şu anda bilişim oyuncularının en fazla endişelendiren konuların başında yer alıyor. İşlemcilerin birbirinden uyumsuz olması ve farklı komut sistemleri ile çalışması halinde, başta işletim sistemleri olmak üzere PC piyasasındaki tüm yazılımların bazı makinelerde çalışmamak gibi bir sorunu ortaya çıkacak.

IBM, Sun ve HP benzer işlemcileri yüksek kapasiteli iş makineleri için uzun süredir üretiyordu, ancak AMD ve Intel'in girişimiyle bu işlemcilerin daha ekonomik bir fiyat düzeyinde de ulaşılabilir olması ve kişisel bilgisayarlar üzerinde yaygınlaşmasının planlandığı anlaşılıyor. Kişisel bilgisayarlarda farklı işletim sistemleri çalıştırmak şu anda sadece özel yazılım desteği ile mümkün.

YAZILIM

DivX videoda MP3 surround keyfi

Sessiz sinema demode oldu

DivX filmleri ileride MP3 ve MP3 Surround biçimindeki sesler ile donatılacak. DivX Networks, Hannover'deki CeBIT fuarında, entegre kullanım için Fraunhofer Enstitüsü ve lisans yöneticisi Thomson ile ortak çalışmasını

duyurdu. Firmalar ayrıca MP3 ve MP3 Surround biçimindeki kodun çözülmesi ve oynatılması işlevi için yazılım ürünleri ve DivX oynatıcıların da geliştirileceğini duyurdu. Fraunhofer geliştiricilerinden yapılan açıklamalara

göre, yeni MP3 Surround, çok kanallı sesi yüksek kalitede sıkıştırabiliyor. Buna karşılık müzik dosyalarının boyutları çok az büyüyecek.
www.divx.com

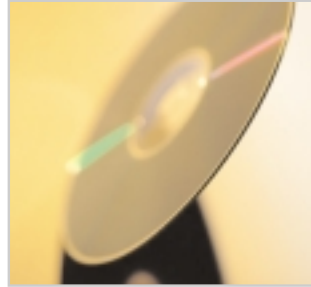
BSA Avrupa Başkan Yardımcısı Türkiye'de

Yeni bir dönem başlıyor

BSA'nın Avrupa Birliği ile ilişkilerden sorumlu başkan yardımcısı Beth Scott Türkiye'yi ziyaret etti. Fikri mülkiyet hakları konusundaki ilerlemelerin bilişim sektörünün Türkiye'deki gelişimine yapacağı katkılara odaklanan ziyarette, BSA'nın AB uyum sürecinde fikri mülkiyet alanında Türk hükümetine sağlayabileceği destek konusu da ele alındı. Scott, görüşmelerinde Türkiye'nin genç nüfusu ile bilişim alanında taşıdığı büyük potansiyelin değerlendirildiğini ve bu alanda yaratıcılığın teşvik edil-

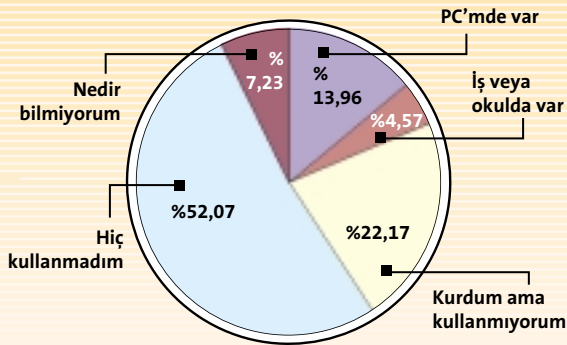
mesinin üzerinde durulduğunu belirtti. Türkiye'de 2003'te yüzde 58 düzeyinde bulunan yasadışı yazılım kullanım oranı 2004'te yüzde 66'ya tırmandı.

Bilgi için: www.bsa.org.tr

LINUX KULLANIMI

Linux'lu PC kullandınız mı?

Az değil: Linux'la hiç tanışmamış olanların oranı %50'yi geçerken, aktif olarak Linux kullanmaya devam edenlerin oranıysa %20'ye yaklaşıyor.

KISA... KISA...

► Microsoft güvenlik içinde

CHIP'in Mart 2005 sayısında, Microsoft'un yazılım güvenliği konusunda güçlenmeye başladığını belirtmiştik. Yazılım devi Microsoft, Sybari firmasını satın alarak antivirüs konusunda know-how kazanmaya devam ediyor. Çok yönlü bir virüs tarayıcısının piyasaya sürülmesi an meselesi diyebiliriz. CHIP bunun gerçekleşmesi için 2005 sonunu öngörüyor.

EDİTÖRLERDEN NOTLAR

Hakkı Alkan
Editör

MSN Messenger

Bazı MSN Messenger kullanıcıları, varsayılan ayarları yetersiz bulup çılgınlar gibi 3. parti yazılımlar kurarak mesajlaşma yazılımını daha da keyifli hale getirmeye çalışıyor. Bu arayışın sonu ise maalesef hüsrarla bitiyor. Ek özellikleri bulduran popüler sitelerden birinde faydalı olduğu belirtilen öyle tehlikeli bir dosya var ki, eğer yanlışlıkla yüklerseniz, sizinle mesajlaşan kişinin yazdığı bir komut sayesinde listenizdeki kişilere yolladığınız bütün mesajların bir kopyası da komut sahibine gidiyor. Üstelik anti virüs programları da yakalayamıyor. Bu tür zararlı yazılımlardan korunmak için ise **Ad-Aware** adlı yazılıma www.lavasoft.de adresinden ek bir araç kurabilir ve bu tür tehlikelerden kurtulabilirsiniz.

CD yazmak, yedeklemek ve DVD oluşturmak

Roxio' dan 3 yazılım

CD yazma programı olan "RecordNow Deluxe 7" (40 dolar) CD ve DVD yazmak için ihtiyaç duyabileceğiniz her türlü özelliğe sahip. Roxio her şeyden önce çalışma düzenini, yazma performansını ve değişik birçok çeşit codec ile beraber çalışması için yazılımını geliştirmiş. Bunu dışında yeni programla artık çift katmanlı DVD yazmak da mümkün. Roxio, Orlogix ile ortaklaşa çalışarak, verilerini zahmetsizce güvenceye almak isteyen başlangıç kullanıcılarına

yönelik "Backup MyPC Deluxe 6" (50 dolar) ürününü de geliştirmiş. Yeni eklenen "Automatic Data Protection" özelliği ile geniş çaplı yedeklemeleri otomatik yapabiliyorsunuz. Video ve fotoğraf meraklıları için tasarlanan "MyDVD & Fotoshow" (40 dolar) ile resimlerinizi animasyonlu düğmeler ve menülerle birlikte, slayt gösterisi halinde CD ya da DVD'ye yazabiliyorsunuz.

Bilgi: www.roxio.com

Mac OSX'e de dadandılar

En güvenli sistemde açık

Bugüne değin ağırlıklı olarak Microsoft sistemlerini hedef alan solucanların son dönemde Mac OS X'e de saldırıya başladığı belirtiliyor. Symantec'e göre, Macintosh OS X işletim sistemine yönelik saldırılar son dönemde, alarm vermeyi gerektirecek düzeyde arttı. Symantec'in açıklamalarında güvenlik sorununun Mac'lerin satışlarıyla paralellik gösterdiğinin

altı çiziliyor. Apple konu hakkında henüz bir açıklama yapmazken, nette dolaşan yorumlarda, Symantec'in bu tür açıklamaları, güvenlik ürünlerini Apple kullanıcıları arasında yaygınlaştırmak için yaptığı göze çarpıyor. Symantec ise Mac OS'ta bir yılda 37 adet tehlikeli güvenlik açığı bulunmasını iddialarının kanıtı olarak öne sürüyor.

Bilgi için: www.symantec.com

O&O DiskRecovery 3.0

Profesyonel veri kurtarma

Çökmüş olan sabit diskinizi veri kurtarma laboratuvarına göndermeden önce, daha hesaplı çözümleri değerlendirmelisiniz. O & O Software, DiskRecovery isimli yazılımının kişisel sürümünü 80 Euro fiyatla hizmetinize sunuyor. Yazılım firmasının söylediğine göre, bu program zarar görmüş verilerinizi tekrar hayata döndürmek için son derece profesyonel algoritmaları kullanıyor, bunu yaparken de sabit diskinizi sektör sektör tarayarak

kaybolan verileri belirliyor ve AVI'den tutun Photoshop dosyalarına kadar birçok dosya türünü destekliyor.

Bilgi: www.oo-software.com

Herkes Nero Digital Bedava film araçları

Yazılım üretici Nero'nun kendi alanında uzmanlaşmış olan "Free Nero Digital" yazılım paketinin mart ayında bedava internetten indirilebilecek şekilde tamamlanması bekleniyor. Bu gerçekleştiği zaman, paketin içinden Nero ShowTime CE, Nero SmediaHome CD ve Nero Record 2 CE çıkacak, ama sonuncu program deneme sürümü olacak. Deneme sürümünü satın alıp bütün özelliklerini kullanıma açmanın bedeli henüz belirlenmemiş. Filmleri yazılımsal oynatıcı olan ShowTime ile izleyebileceğiniz, MediaHome ile de elinizdeki videoları ağ üzerinden dağıtabileceksiniz.

Bilgi: www.nero.com

Yazılım yarışması Java Masters

Sun Microsystems'in Siemens Communications ile birlikte düzenlediği uluslararası Java Masters Yarışması bu yıl 3'ncü kez gerçekleştiriliyor. Yeni mobil uygulamaların ve oyunların geliştirilmesini amaçlayan ve yazılım geliştiricilere açık yarışmaya 15 Mayıs 2005 tarihine kadar başvuru yapılabilecek. Katılımcılar, yenilikçi uygulamalarını Siemens S65, M65 ve CX70 mobil telefonları için geliştirecekler. Sun ve Siemens Communications, yarışmayı bu yıl 'Öğrenci Java Master' ve 'Profesyonel Java Master' olmak üzere iki kategoride organize ediyor ve bu nedenle öğrencilerin yanı sıra mobil telefonlar için Java uygulamaları geliştiren daha fazla şirketi katılıma davet ediyor.

Bilgi için: www.javamasters.org

TOP DOWNLOADS EN POPÜLER 10 ARAÇ

- 1. AntiVir PersonalEdition Classic 6.30.00.17**
Virüslerden korunmanın ve kurtulmanın yolu
- 2. Kazaa Lite 2,6,1 [K++ edition]**
Dosya paylaşımında standart olan Kazaa'nın yeni sürümü
- 3. SpyBot search & Destroy 1.3**
İşletim sisteminize sızan ajan yazılımlardan kurtulun
- 4. RegCleaner 4.3.0.780**
Kayıt defterinizi temiz tutmanın kolay yolu
- 5. XPAntiSpy 3.93**
Casus yazılımları engelleme
- 6. WinRAR 3.42**
Dosyaları sıkıştırmak ve RAR arşivlerini açmak için program
- 7. RealPlayer 10.5 Gold**
RealAudio dosyaları dahil birçok biçimi destekleyen medya oynatıcı
- 8. Nero Burning ROM 6.6.0.8a**
Popüler CD/DVD oluşturma yazılımının son sürümü
- 9. SiSoft Sandra Lite 2005 SR1**
Sistem performansını değerlendirebileceğiniz araç
- 10. ICQ 5.0**
Offline mesajlaşmaya imkan veren ICQ'nun yeni sürümü

eCHIP'TE YER ALANLAR
© eCHIP Code **SHAREWARE**

Sandra Lite 2005.SR1 ©

Windows'u hizaya getirin

Birtakım performans sorunları yaşıyorsanız ve sebeplerini arıyorsanız işte çözüm için doğru araçlardan bir tanesi: Sandra donanımınızı test ediyor.

Kimi kullanıcılar yeni bir bilgisayar almasına karşın Windows işletim sisteminin yavaş çalıştığından şikayet ederler. Bu ve buna benzer sorunlara neyin yol açtığını öğrenmek isteyenlerin ilacı olabilecek Sandra Lite 2005, daha çok SiSoft Sandra adıyla bilinir. Program; 32 ve 64 bit Windows sistemlerini analiz edebilen benchmark, test ve çeşitli listeleme modüllerinden oluşuyor.

Sandra diğer araçlardan farklı olarak gerçekte bilgisayarınızın tam gücünü saptayıp üst ve alt seviyedeki PC'leri tek bir araçla karşılaştırmanıza imkan tanıyor. İşlemci, yonga seti, ekran kartı, portlar, yazıcılar, ses kartı, bellek, ağ, Windows bileşenleri, AGP, ODBC bağlantıları, USB2.0 ve Firewire ile ilgili detaylı bilgi sağlayan program, elde edilen bu bilgileri kaydetmenize, yazdırmanıza ve e-posta yoluyla

göndermenizi sağlıyor. Ayrıca dilerleriniz ADO/ODBC veritabanlarına metin, HTML, XML ve SMS/DMI veya RPT biçimlerinde girmeniz mümkün.

Programın bu sürümü bilgisayar, PDA, Smartphone, ADO/ODBC veritabanları veya kaydedilmiş sistem raporları gibi çoklu kaynaklardan bilgi toplamayı destekliyor. Programdaki tüm benchmark'lar platforma bağlı olarak 32/64 işlemcili SMP ve SMT (Hyper-Threading) sistemler için optimize edilmiş.

Eğer sizler de bilgisayarınız hakkında daha detaylı bilgiye erişmek istiyorsanız ve donanım terfisine gidecekseniz önce Sandra'nın fikrini almanızda fayda var. Yazılımın kurulumu da kullanımı kadar basit.

Programın sisteminizde hiçbir şey değiştirmedigini, sadece raporlama yöntemiyle size de-

taaylı bilgi sunduğunu tekrar hatırlatalım. Bazı modüller yalnızca tam sürümde yer alıyor.

Bilgi için:

www.sissoftware.co.uk

Detaylı: Analiz etmek istediğiniz bileşeni seçip simgesine çift tıklamanız yeterli.

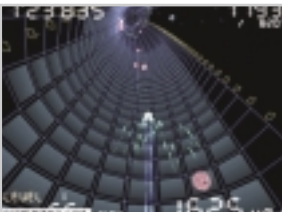

BİRAZ DA EĞLENMEYE NE DERSİNİZ?

(www.gamehippo.com)

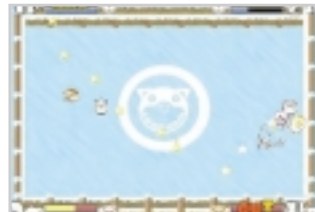
► Torus Trooper ©

Torus Trooper'da sonu olmayan bir rotada son sürat giden bir savaş gemisini kontrol ediyorsunuz. Oyunu benzersiz kılan, düşman gemilere ateş şekli. Güçlü silah sizi yavaşlatıyor zayıf olanı da aksine hızlandırıyor. Herhangi bir hak sınırlaması olmayan oyunda süre kısıtlaması var. Görüntü, ses ve oynanış açısından yüklemeye değer.

► Korokuru Hamster ©

Bir arenaya toplanmış olan 3 ya da 4 hamster'in kapışmasını konu alan oyunda amaç, ayakta kalabilen son hamster olmak. Oynanış özellikle tuşlara alıştıktan sonra bir hayli kolay. Çim, kum ve buz arenalarındaki hamster kapışmasını sakın kaçırmayın(!). Sevimli grafikleriyle bilhassa küçüklerin ilgisini çekebilecek bu oyunla eğlenceli saatler geçirebilirsiniz.

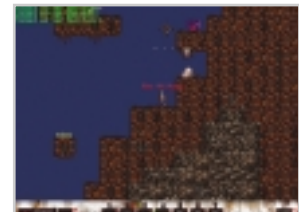
► Gormless Bubbling ©

Tek savunmanızın ve silahınızın balonlar olduğu bir oyunla karşınızdayız. Oyunun her bölümünde balonlar sayesinde ejderhalar ve canavarlar ile savaşıyorsunuz. Kolay başlayan oyun, seviye ilerledikçe "kolay" dediğinize sizi pişman edecek kadar zorlaşabiliyor. Her ne kadar zorlarsa da yine de bitirebileceğiniz 50 bölümlük Gormless Bubbling, eChip'te yer alıyor.

► Atomic Butcher ©

Oyunun adından da anlaşılacağı üzere atomik bir kasabı yönettiğiniz oyunda doğal olarak amaç potansiyel et deposu olan hayvanları yakalamak ve avlamak. 10 bölüm boyunca olabildiğince et toplayıp düşmanlarınızı da silahlarınızla öldürmeniz gereken oyun iyi sayılabilecek bir platform örneği. Oyunun görüntüleri iyi sesleri ise vasat.

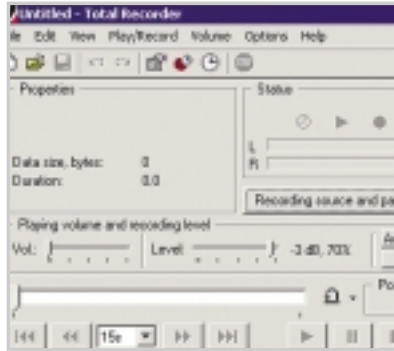
Total Recorder Standard Edition 5.1

Duyduğunuzu kaydedin

Eğer sizde web-tabanlı ses akışları dahil olmak üzere bilgisayarınızda duyabildiğiniz herhangi bir sesi kaydetmek istiyorsanız Total Recorder Standard Edition 5.1 denemeye değer bir araç. Program varsayılan ayarlarında WAV dosyası olarak kayıt yapıyor, ancak çeşitli codec'ler ile gerek MP3 gerekse OGG biçimlerinde ses dosyalarını kaydetmeniz mümkün. Program, aynı zamanda dosyayı adlandırmanıza, şarkıcı, zaman ve diğer bilgileri girmenize imkan veriyor. Gelişmiş özellikleri arasında belirttiğiniz vakitlerde kayıt yapmak için zamanlama da bulunuyor; ancak otomatik olarak in-

ternet radyolarına bağlanamaması bir eksik. Yine de çalma, durdurma ve kayıt yapma kolay tuşları ile basit ve kullanımı kolay bir arayüz sunuyor. Özellikle eski kasetlerini dijital ortama aktarmak isteyen ev kullanıcıları için ideal.

Bilgi için:
www.highcriteria.com

EasyOffice+PDF Filter 8.0

Office'e yeni rakip geldi

Adından da anlaşılacağı üzere EasyOffice kullanım kolaylığı sağlayan ve üstüne bir de Adobe'nin standart haline gelen PDF desteğini sunan, başarılı bir ofis verimlilik programı. Microsoft Word, Excel ve Adobe PDF dosyalarıyla uyumlu olan program, aynı zamanda EasyAntiVirus adındaki virüs koruma uygulamasına da sahip. Üstelik antivirüs güncellemeleri için ayrı bir

ücret talep edilmiyor. EasyWord kelime işlemcisi ve Easyspreadsheet adlı iki modül klasik Microsoft Word ve Excel'in yerini alırken; EasySchedule (Ajanda), EasyCRM, high-speed Anti-Spam, EasyPresentation (sunum), EasyDictionary (sözlük), Easybookkeeper (maliye uygulaması), EasyPad (Notepad alternatifi), Easy Contact Manager (adres defteri), EasySpeaker (Doküman ve e-postaları sesli okuma), EasyZip (dosya sıkıştırma), Easyhelper, EasyImage, EasyDatabase, Easycalculator (hesap makinesi), EasyCalendar (takvim) and EasyBackup (yedekleme) gibi zengin modüllerle donatılmış EasyOffice şimdilik Türkçe dezavantajı dışında iyi bir alternatif oluşturuyor.

Bilgi için:
www.e-press.com

Opera 7.54u2

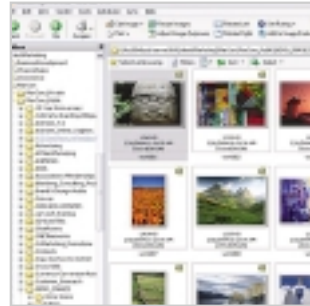
Firefox ve IE sizi kesmiyorsa

Opera'nın yıllardır süren politikası hiç değişmedi: En hızlı, en ufak ve en kapsamlı özelliklere sahip tarayıcıyı sunmak. Gelecek bozulmadı ve Opera zengin özelliklere sahip tarayıcısının yeni sürümü 7.54u2 ile web sayfalarını düşük bellek tüketimiyle, hızlı bir şekilde görüntüleyebiliyor. Aynı zamanda spam postaları engelleyen desteğiyle e-posta istemcisi özelliğine sahip olan Opera, güvenlik seviyesinde de başarılı.

Bilgi için:
www.opera.com

ACDSee 7.0.62

Fotoğraflarınızı organize edin

Dijital fotoğraf makinelerinin yaygınlaşması ile beraber ciddi fotoğraf albümü görevini üstlenebilecek yazılımlar arayanlar mutlaka ACDSee'yi denemişlerdir. Ülkemizde de sıklıkla kullanılan programlardan olan ACDSee, yeni sürümüyle yan yana fotoğraf karşılaştırması, birden fazla fotoğraf gösterimi ve fotoğrafları anında paylaşmanıza imkan veren cep telefonu desteği sunuyor. Deneme sürümü şifresi için vereceğiniz adrese aylık bülten ve çeşitli fırsatlar hakkında e-postalar geleceğini hatırla bulundurun. Program ile resimlerinizin tamamı katalog mantığında toplanıyor ve resimler üzerinde renk, parlaklık ve diğer ayarları değiştirmeniz mümkün.

Bilgi için: www.acdsystems.com

KISA... KISA...

IncrediMail Xe

E-posta istemcinizden sıkıldysanız IncrediMail Xe son günlerin popüler ve beğenilen alternatifleri arasında yer alıyor. Sunduğu arayüzü ile kullanıcılara farklı bir e-posta istemcisi havasını getiren programda birbirinden farklı temalar, arka plan resimleri, sesler ve 3B efektler bulunuyor.

Bilgi için:
www.incredimail.com

Trillian 3.1

Sohbet programlarının kralı unvanıyla iki yıl sonra tekrar ortaya çıkan Trillian, popüler sohbet standartlarını tek bir çatı altında topluyor. Yahoo Messenger, MSN Messenger, ICQ, mIRC, ve AIM istemcilerini kamera ve ses desteğiyle kullanmanız mümkün.

Bilgi için:
www.ceruleanstudios.com

LimeWire 4.8

Post-Napster olarak sanal hayatına başlayan LimeWire, rolünü özlü bir Gnutella istemcisi olarak yeniledi. P2P uygulamaları arasında en çok kullanılanlardan biri olan program son sürümü 4.8'de yeni bir arayüz, daha başarılı ağ performansı ve birtakım yeni özelliklerin bileşimi ile karşımıza çıkıyor.

Bilgi için:
www.limewire.com

Morpheus 4.7.1

P2P ağları arasında en çok tercih edilenlerden bir diğeri de BitTorrent. Morpheus 4.7.1 kendini BitTorrent'e entegre ederek kullanıcıların daha fazla dijital medyaya ulaşmalarını sağlıyor. Neonet teknolojisinin yeni neslini kullanan Morpheus, bu sayede MP3, ses, video vb. dosyaları daha hızlı bir şekilde bulabiliyor. İçerdiği casus yazılımları ve reklamları bir kenara koyarsanız, Morpheus en başarılı dosya paylaşım programlarından birisi.

Bilgi için:
www.streamcastnetworks.com

Windows'la hata tespiti ve çözümleri

XP acil serviste

Bazen siz daha farkına bile varamadan iş işten geçmiş olur. Windows'unuz mavi ekran verdikten sonra bir daha açılmak istemeyebilir. Bu yazıda CHIP'in sizlere sunduğu acil durum planı sayesinde bir daha veri kaybından korkmanız gerekmeyecek ve çalışmayan Windows'unuzu ayağa kaldıracaksınız.

Windows açılmayı reddettiğinde veya düzenli olarak kilitlendiği zaman verilerinizi nasıl kurtarabilirsiniz? CHIP, hatanın kaynağını tespit etmeniz ve ortadan kaldırabilmeniz için bir strateji geliştirdi. Hazırladığımız acil durum planındaki dört senaryoda, Windows'u yeniden başlatabileceğiniz veya kilitlenmeden çalışmasını sağlayabileceğiniz her türlü yardımcı ipuçlarını ve araçları bulabilirsiniz.

Hasar gören Windows bölümlerini birçok durumda tamamen kurtarabilirsiniz. Ancak bunun için tabii ki yüzde yüz bir garanti vermek mümkün değil. Kurtarma işlemleri her zaman belirli bir riske sahip, ancak her ne olursa olsun kesinlikle denemekte fayda var. Ne de olsa bin sayfalık bir doktora çalışmasının yüzde doksanını kurtarmak tamamını yeni-

den yazmak zorunda kalmaktan çok daha iyidir.

Windows bir daha açılmıyor

Windows artık açılmıyorsa her şeyden önce bilgisayarın kendisinin sorunsuz bir şekilde çalışıp çalışmadığını kontrol etmelisiniz. Ancak bundan sonra işletim sisteminizi hayata geri döndürebilir ve böylelikle, saklamış olduğunuz tüm verilere ulaşabilirsiniz.

✓ BIOS altında donanım kontrolü

Hatanın, donanım arızalarından kaynaklanıp kaynaklanmadığını tespit etmek üzere BIOS'a ulaşmak için bilgisayar açıldıktan hemen sonra [Del] tuşuna basın.

Isı kontrolü: BIOS'taki *PC Health Status*

(Award) veya *H/W Monitor* (AMI) kategorisini etkinleştirin. Burada, sıcaklığı tespit edilebilen tüm bileşenlerin çalışma ısıları listelenir. Eğer bileşenlerden birinin sıcaklığı çok yüksek ise bunun fanının çalışıp çalışmadığını kontrol edin. Şayet fan çalışmıyorsa mutlaka yeni ve sorunsuz çalışan bir fanla değiştirmelisiniz. Modern işlemcilerin çalışma ısıları 65 dereceye kadar çıkabilmektedir. Buna karşılık sabit disklerin çalışma sırasında 55 derecenin üzerine çıkmaları sakıncalı olabiliyor.

Hafıza modüllerinin testi: Bilgisayarın hafızası da BIOS üzerinden test edilebilir. Bunun için *Quick Power on Self Test* (Award) veya *Quick Boot* (AMI) seçeneğini *Disabled* olarak ayarlayın ve [F10] tuşunu kullanarak BIOS'tan çıkın. Bunun sonucunda bilgisayar açılırken bir hafıza tes-

CHIP, her sorun için bir çözüm sunuyor. Verilerinizi kurtarmak için kullanabileceğiniz en iyi araçlar eCHIP'te ! eCHIP Code: BLUESCREEN BLUESCREEN.

Windows bir daha açılmıyorsa

BIOS altında donanım kontrolü	156
Windows'un hayata geri döndürülmesi	157
 Bart's PE Builder	eCHIP-Code BLUESCREEN

Windows devamlı çöküyorsa

Windows partiyonunun tamiri	158
Sürücü sorunlarının kalıcı olarak çözümü	158
Windows çekirdeğindeki hatanın tespiti	160
Windows'un takılmasının önlenmesi	162
 Error Messages for Windows	eCHIP-Code BLUESCREEN
 Everest Home Edition	eCHIP-Code BLUESCREEN

Uygulamalar stabil çalışmıyorsa

Ağ ortamında hata tespiti	164
Uygulamaların devamlı gözlenmesi	164
Programların çakışmasının engellenmesi	166

Son çıkış: Kaybolan verilen kurtarılması

Bozuk sabit diskin okunması	166
 PC Inspector File Recovery	eCHIP-Code BLUESCREEN
 Get Data Back for NTFS	eCHIP-Code BLUESCREEN

ti gerçekleştirecektir. Eğer bir hata mesajı ile karşılaşırsanız ilk olarak hafıza yongalarının bulunduğu kartların yuvalarına tam olarak oturup oturmadıklarını kontrol edin. Eğer hata devam ederse hafıza modüllerinin değiştirmelisiniz. Bu konuda bilgisi olmayan kullanıcılar bunun için güvenilir bir teknik servisten yardım alabilirler.

►Eğer hafıza hala çalışmıyorsa BIOS, sürümüne bağlı olarak açılış sırasında bir veya birkaç uyarı sesi çıkartacaktır. Bu uyarı seslerinin ne anlama geldiklerini anakartı-

nızın kullanım kitapçığından veya üretici web sayfasından öğrenebilirsiniz.

Veri taşıyıcıların incelenmesi: Sabit diskiniz durumunun ne olduğunu öğrenmek için kasanın üzerindeki ilgili ışığı kontrol edebilirsiniz. Eğer bu devamlı yanıyorsa veri kablosunda bir hata var demektir. Sabit diskin doğru bağlanıp bağlanmadığını kontrol edin ve gerekirse E-IDE kablosunu başka bir tane ile değiştirin.

►Eğer bilgisayarınız açılırken *Bad Sector Number* gibi hata mesajları ile karşılaşıyorsanız Award/Phoenix BIOS altındaki *Hard Disk S.M.A.R.T.* seçeneğinin değerini *Enabled* olarak değiştirin. Bu işlev mükemmel değil, ancak bunun yardımıyla büyük fiziksel hatalardan kurtulabilirsiniz.

Alternatif olarak, sabit disk üreticilerinin geliştirdikleri analiz araçlarını da kullanabilirsiniz. Örneğin, Maxtor ve Quantum sabit diskleri için www.maxtor.com adresindeki web sayfasında "Powermax" isimli bir araç var. Bu tarz araçların boyutları çok kü-

çük olduğu için acil durumlarda bir tanıdığınızın bilgisayarını kullanarak da indirebilirsiniz. Aracı çalıştırın ve sabit disk incelenene kadar bekleyin. Bu tür programların büyük bir kısmı arızalı kısımlardaki verileri çalışan alanlara kopyalıyor ve dosyalarınızı böylece kurtarıyorlar.

✓ Windows'a yoğun bakım

Eğer bir donanım hatası bulamadıysanız artık sabit diskin Windows bölümü ile ilgilenmeye başlayabilirsiniz. Sistem Geri Yükleme aracını kullanarak Windows'u yeniden başlamaya zorlayabilirsiniz.

Boot sector tamiri: Sabit disk üzerindeki ilk sektör, bir disk bölümlenme tablosu (Master Boot Record) ve Windows'un açılış kodunu barındıran açılış sektörünün (boot sector) kendisi olmak üzere toplam iki bölümden oluşur. Açılış sektörüyle ilgili sorunlar normalde hemen anlaşılabilir. Bu tür bir durumda PC, *Verifying DMI Pool Data* mesajından ileriye gidemez. Şimdi Windows CD'sini kullanarak bilgisayarınızı yeniden başlatın ve kurulum programını kullanarak kurtarma konsolunu çalıştırın. Şimdi aşağıdaki komutu girin:

```
fixmbr
```

Yukarıdaki komutu kullanarak Master Boot Record'u tamir edebilirsiniz. Ardından açılış sektörünü canlandırmak için, eğer Windows'unuz "C:" isimli sürücüde kuruluysa, kurtarma konsoluna aşağıdaki komutu girin:

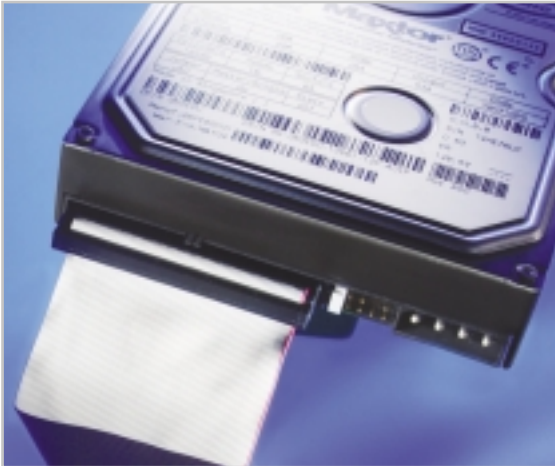
```
fixboot /c:
```

Şayet sistem başka bir sürücü üzerinde kuruluysa yukarıdaki sürücü ismini uygun bir şekilde değiştirmelisiniz.

İpucu: Bunun gibi acil bir durumda bütün ayrıntılı aramalarına rağmen Windows CD'sini bulamayan kullanıcılar mutlaka olacaktır. OEM sürümlerde ise kurtarma konsolunun çalışması sınırlandırılmış olabilir veya bu konsol hiç bulunmayabilir.

Bu tür bir durumda www.boot-disk.info adresindeki web sayfasından eski Windows sürümleri için bir açılış disketi temin edebilirsiniz. BIOS'tan *First Boot Device* olarak disket sürücünüzü seçin ve bilgisayarınızı açılış disketi ile çalıştırın. Ardından ekrana gelen DOS komut satırına aşağıdaki komutu girin:

```
fdisk /mbr
```


Hata kaynağı: Sabit diskin ışığı devamlı yanıyorsa muhtemelen E-IDE kablosunda sorun vardır.

Bu sayede en azından Master Boot Record'un yeniden çalışmasını sağlayabilirsiniz.

► Eğer bilgisayarınızda bir disket sürücüsü mevcut değilse www.nu2.nu/pebuilders adresinden temin edebileceğiniz "BartPE" aracı yardımcı olabilir. Bu aracın sahip olduğu sihirbaz yardımıyla bir Windows açılış CD'si oluşturabilirsiniz. Bu aracı eCHIP'ten de (© eCHIP-Code BLUESCREEN) yükleyebilirsiniz.

Yeni Boot.ini dosyası: Eğer açılış sektörünü tamir etmiş olmanız rağmen Windows yine açılmazsa muhtemelen önemli bir açılış dosyası eksiktir.

Windows, açılmak için temelde ntlldr.exe, ntddetect.com ve boot.ini olmak üzere toplam üç dosyaya ihtiyaç duyar. Loader (ntldr), yani yükleyici, Boot.ini dosyasına içerisinde hangi ve kaç tane Windows disk bölümünün bulunduğunu sorar. Eğer Boot.ini dosyası hasar görmüş veya yanlışlıkla silinmişse bu, yükleyicinin çalışması için gerekli olan bilgilere de ulaşamayacağı anlamına gelmektedir. Bu durumda da kurtarma konsolu yardımınıza koşar. Bunun için aşağıdaki komutu girin:

```
bootcfg /rebuild
```

Yukarıdaki komut sayesinde Boot.ini dosyası yeniden oluşturulur. Ancak bu işlem sırasında bulunan tüm Windows disk bölümlerinin dosyaya eklenip eklenmeyecekleri sorusuna cevap vermelisiniz.

Açılış dosyalarının değiştirilmesi: Kurtarma konsolu yeni bir Boot.ini dosyası oluşturabilir ancak diğer iki açılış dosyası olan Ntldr.exe ve Ntddetect.com dosyaları

ne tamir edilebilir ne de yeniden oluşturulabilir. Eğer bu dosyalardan biri eksik olursa, NTLDR'nin yüklenemediğine dair bir hata mesajı ile karşılaşabilirsiniz.

Bu durumda söz konusu eksik dosyaları Windows CD'sinden yüklemelisiniz. Bunun için tekrar kurtarma konsolunu açın ve "d:" harfinin CD sürücüsünü ve "c:" harfinin de sabit disk üzerindeki Windows disk bölümünü temsil ettiği aşağıdaki ifadeyi girin:

```
copy d:\i386\ntldr c:\
```

Aynı işlemi ntddetect.com dosyası için de uygulayabilirsiniz. Artık Windows'u yeniden başlatabilirsiniz.

Windows devamlı çöküyor

Eğer Windows'unuz sağlam değilse işletim sisteminizi muhtemel sorunlara karşı kontrol etmelisiniz. Bunun için her türlü araca sahipsiniz.

✓ Windows partisyonunun tamiri

Windows tamamen sağlıklı olmadığı sürece kesinlikle sorunsuz bir şekilde çalışmaz. Böyle durumlarda da Windows CD'si yardımcı olabilir.

Önemli dosyaların değiştirilmesi: Bir sistem dosyası eksikse, bu dosyaya ihtiyaç duyulacağı için Windows çökecektir. Sistem dosyaları genellikle yanlışlıkla silinir veya virüs saldırılarına maruz kalır.

Kurulum sırasında ilk olarak yeni kurulum seçeneğini çalıştırın. Bunun sonucunda işletim sistemi, sabit diskinizde daha önceden bir Windows disk bölümü bulunup bulunmadığını kontrol edecek ve bulduklarını tamir etmek isteyip iste-

mediğinizi soracaktır. Bu işlemi yerine getirmek için [R] tuşuna basmanız yeterli. Bu yöntem kullanılarak eksik olan sistem dosyaları yenilenebilir ve bunun sonucunda kişisel ayarlarınız da korunur.

✓ Sürücü sorunlarına çözüm

En sık karşılaşılan hata kaynaklarından biri de özel bir tampon bellek üzerinde saklanan hasar görmüş veya eskimiş sürücülerdir. Windows içerisinde gizlenmiş olan bir araç yardımıyla söz konusu hata kaynaklarını ortaya çıkarabilirsiniz.

Hatalı sürücülerin temizlenmesi: Windows, devamlı ihtiyaç duyacağı sürücülerini açılış sırasında, "çağrı yığını" olarak da adlandırılan bir yığın bellek alanına yükler. Sürücü, işlemciden veya diğer donanım bileşenleri tarafından doğrudan buradan çağrılabilir. Eğer söz konusu çağrı yığından hatalı bir sürücü alınacak olursa işletim sistemi çöker.

Windows 2000 ve XP, çağrı yığınına buldukları sürece sürücülerini kontrol altında tutan bir sürücü kontrol yöneticisine sahip. Bunun için *Başlat / Çalıştır* komutunu çalıştırın ve aşağıdaki komutu girin:

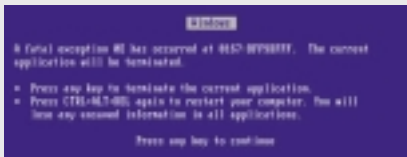
```
verifier
```

Windows XP ile çalışıyorsanız *Özel ayarlar oluştur (kod geliştiriciler için)* seçeneğini işaretleyin. *İleri* düğmesi ile ulaşabileceğiniz pencereden ise *Önceden tanımlanmış ayarları etkinleştir* ve bunun altında bulunan *Standart ayarlar* ile *Düşük kaynak benzetimi* seçeneklerini işaretleyin. Bir sonraki adımda, kontrol edilecek sürücülerini seçmelisiniz. Eğer kesin bir şüpheliniz varsa *Sürücü adlarını bir listeden seç* seçeneğini işaretleyin. Ardından söz konusu sürücülerini seçin ve sihirbaz penceresini kapatın. Aksi takdirde *İmzasız sürücülerini otomatik seç* seçeneğinin işaretlemeniz daha iyi olur. İmzalanmış sürücüler zaten Microsoft tarafından bu araç kullanılarak onaylandıkları için hatanın bunlardan kaynaklanması ihtimalini göz ardı edebilirsiniz.

Windows 2000 altında ise *Ayarlar* sekmesini etkinleştirin. Ardından, işaretlediğiniz sürücülerin kontrol edilmesini sağlayacak olan seçeneği etkinleştirin ve buradaki listeden üreticisi Microsoft olmayan tüm sürücülerini seçin. En önemli kontrol işlemlerinin gerçekleştirilmesi için ilgili seçeneği de etkinleştirin ve yaptığınız değişiklikleri *Uygula* düğmesine tıklayarak onaylayın. Bilgisayarınızı yeni-

KONTROLLÜ ÇÖKME

» İstek üzerine mavi ekran

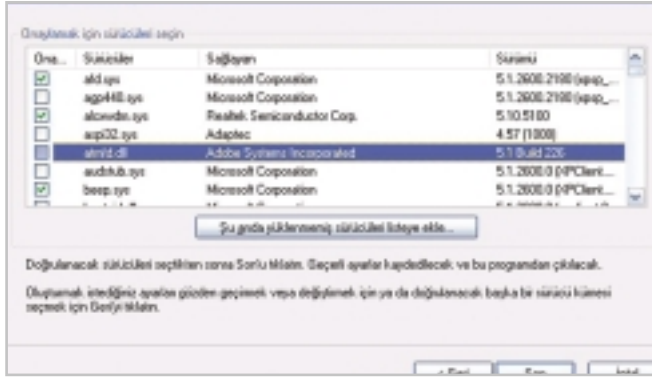

Küçük bir hile yardımıyla bir tuş kombinasyonu sonucunda mavi ekrana neden olacak bir çekirdek mesajı oluşturabilirsiniz. Ancak bunu gerçekleştirmeden önce Windows Kayıt Defteri'nde bir değişiklik yapmalısınız. İlk olarak *Başlat/Çalıştır* komutu ile ekrana gelen penceredeki *Aç* kutusuna aşağıdaki komutu yazdıktan sonra

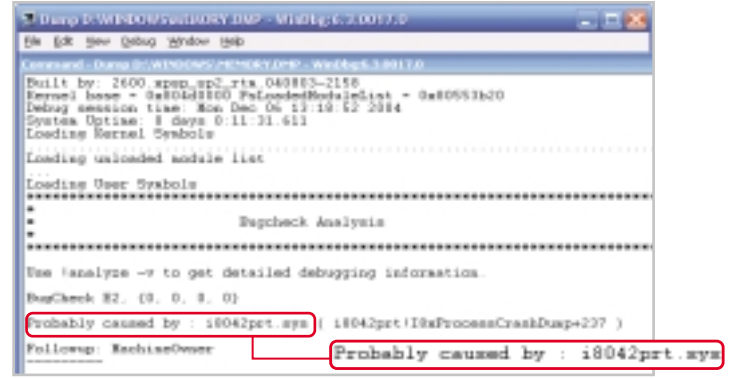
Tamam düğmesine tıklayarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni çalıştırın:

```
regedit
```

Şimdi "HKEY_LOCAL_MACHINE\System\CurrentControlSet\Services\i8042prt\Parameters" anahtarını etkinleştirin ve burada "CrashOnCtrlScroll" adında bir *DWORD Değeri* oluşturun. Ardından bunun değerini "1" olarak değiştirin. Şimdi bilgisayarınızı yeniden başlatın. Bundan sonra sağdaki [Ctrl] tuşu basılı durumdayken iki kere [Scroll] tuşuna basarsanız bir mavi ekran ile karşılaşacaksınız.

Sürücü testi: Windows'un çalışmalarını kontrol etmesini istediğiniz tüm sürücüler buradaki listeden seçmelisiniz.

Hata bulundu: WinDbg, test bilgisayarımızdaki çökmenin "i8042prt.sys" dosyasından kaynaklandığını başarılı bir şekilde bulabildi.

den başlattıktan sonra sürücüler otomatik olarak kontrol edilecek.

► Eğer hatalı bir sürücü tespit edilirse, üzerinde söz konusu hata kaynağının isminin bulunduğu bir mavi ekran görünecektir. Bundan sonra Aygıt Yöneticisi yardımıyla hatalı sürücüyü devre dışı bırakabilir veya kaldırabilirsiniz.

! DİKKAT: "Verifier" isimli program çift taraflı bir kılıç gibi. Güvenilir bir şekilde çalışıyor ve sorunların kaynaklarını tespit edebiliyor; ne var ki arka planda o kadar çok sürücüyü kontrol ediyor ki işletim sisteminiz takılmaya başlayacak kadar yavaşlayabilir. Diğer bir olumsuz tarafı ise, bir sürücünün Windows açılışında sorun çıkartması durumunda masaüstüne ulaşamaması. Bu nedenle hata kontrolü sonrasında eski ayarları geri yüklemelisiniz.

✓ Windows Kernel hataları

Sürücüler ve birkaç Windows hizmeti çekirdek ile beraber "Ring 0" (Bkz. "Tüm Mavi Ekran Hata Mesajlarının Kaynağı") olarak adlandırılan belirli bir adres alanını paylaşırlar. Bu adres alanında, örneğin, bir sürücü ile çekirdeğin çakışması sonucunda istenmeyen bir değişiklik gerçekleşirse bir mavi ekran ile karşılaşabilirsiniz. Yani mavi ekranlar işletim sisteminin çekirdeğine ait mesajlardan başka bir şey değildir. Mavi ekranları anlayabilmek için Windows çekirdeği ile uğraşmanız gerekiyor.

Hata arama hazırlığı: Çekirdek hatalarını analiz edebilmek için ilk olarak Windows'u bu taramaya hazırlamalısınız. Farenin sağ tuşunu kullanarak *Bilgisayarım* simgesi üzerine tıklayın ve kısayol menüsündeki *Özellikler* komutunu çalıştırın. Takip eden penceredeki *Gelişmiş* sekme-

sinde *Başlangıç ve Kurtarma* başlığı altındaki *Ayarlar* düğmesine tıklayın. Buradaki *Otomatik olarak yeniden başlat* seçeneğindeki işareti kaldırın ve *Hata Ayıklama Bilgisi Yaz altından Çekirdek Bellek Dökümü* öğesini seçin. Eğer *Varolan dosyanın üzerine yaz* seçeneği işaretli ise bir sonraki çökme sırasında henüz değerlendirme şansını elde edemeden bir önceki dosyanın üzerine yazılacaktır. Bu nedenle sürekli ortaya çıkan mavi ekranlardan sonra, sistem her yeniden başlatıldığında "Memory.dmp" dosyasını daha sonra üzerinde çalışmak üzere farklı bir isimle kaydedin. Çoğu zaman, kullanılabilen hafızanın üçte birini meşgul eden bu dosyayı Windows dizini içerisinde bulabilir veya saklanacağı yeri kendiniz de belirleyebilirsiniz.

Mavi ekran mesajlarının analizi: Windows çekirdeği sadece kodlanmış, genellikle de onaltılık ifadeler kullanarak haberleşir. Bu nedenle çekirdek bellek dökümünün saklandığı Memory.dmp dosyasından çok fazla bir şey anlamak da mümkün değil. Bunun için bir Kernel Debugger aracına ihtiyacınız var.

Microsoft'un www.microsoft.com/whdc/devtools/debugging/default.mspx adresinde ücretsiz olarak yayınladığı "WinDbg" (© eCHIP-Code BLUESCREEN) aracını kullanabilirsiniz. Bu adresteki "Install Debugging Tools for Windows 32-bit-Version - Current Release" bağlantısına tıklamanız yeterli.

! DİKKAT: Kesinlikle Beta sürümü indirmeyin. Aksi takdirde bilgisayarınıza başka bir potansiyel hata kaynağı daha yüklemiş olursunuz.

İPUCU: Tecrübeli bilgisayar kullanıcıları "kd.exe" komut satırı aracını büyük bir ihtimalle yakından tanıyorlardır zaten.

WinDbg de aynı yeteneklere sahip, bununla birlikte en önemli farkı bir grafik kullanıcı arayüzüne sahip olması. Bu yönüyle şu ana kadar sadece eski, DOS tabanlı Kernel Debugger ile çalışmış olan kullanıcıların da bu aracı denemelerinde fayda var.

Ancak WinDbg ile etkin bir şekilde çalışabilmek için tümünün indirilmesi durumunda sabit diskinizde 170 MB yer kaplayabilen Microsoft simge dosyalarına ihtiyacınız var. Bu nedenle aracı, sadece gerekli olan simgeleri internette yükleyecek şekilde ayarlamak çok daha mantıklı. Bunun için "Simge" adında bir klasör oluşturun. Ardından WinDbg'yi açın ve *File / Symbol File Path* komutunu çalıştırdıktan sonra aşağıdaki ifadeyi girin:

```
SRV*C:\Simge http://msdl.microsoft.com/download/symbols
```

Yukarıdaki "C:\Simge" ifadesi yerine biraz önce oluşturduğunuz "Simge" klasörünün yerini belirtmelisiniz.

Şimdi *File / Open Crash Dump* komutunu kullanarak "Memory.dmp" dosyasını yükleyin. Bunun sonucunda "Command" isminde yeni bir pencere açılacak. Eğer şanslıysanız burada "Probably caused by" ifadesini takip eden bir program ismi ile karşılaşabilirsiniz. Programın hata kaynağını bulmaktaki başarı oranı yüzde 90 civarında. Özellikle ".SYS" uzantısına sahip bir dosya bulunursa çökmenin nedenini büyük bir ihtimalle tespit ettiniz demektir.

► Eğer bu satır yoksa bir "Bug Check" araması yapmalısınız. Bunun arkasından gelen onaltılık ifadeler ise mavi ekrandaki "Stop" kelimesinin arkasında ekrana gelenleri göstermektedir. Hatayı analiz edebilmek için pencerenin alt kenarında bu →

lunan komut satırına şu ifadeyi girmelisiniz:

```
!analyze -v
```

Bunun üzerine WinDbg hatayı biraz daha iyi bir şekilde açıklar. Örneğin, bir sürücü sorunu söz konusuysa "Driver_Fault" mesajı ekrana gelir. Eğer bu da yeteri kadar açıklayıcı gelmezse bu mesajı komut satırına kopyalayın ve bu sefer önüne "hh" komutunu ekleyin:

```
.hh Driver_Fault
```

Bunun sonucunda WinDbg'nin yardım dosyası çalışır. Bu, hata hakkında daha ayrıntılı bir bilgi ve hatta bu sorunu nasıl çözebileceğinize dair ipuçları da verir. Özellikle sürücülerden kaynaklanan sorunlar için tek çözüm yolu Aygıt Yöneticisi'ni kullanarak sürücünün güncellenmesi. Bunun için en güncel veya sorunsuz çalışan sürücüyü donanım üreticisinin

web sayfasından veya internetteki sürücü veritabanlarından temin edebilirsiniz.

İPUCU: Hata mesajları hakkında farklı açıklamalar için alternatif olarak Google arama motorundan faydalanabilir veya "Error Messages for Windows" aracını kullanabilirsiniz. Bu aracı ister www.gregorybraun.com adresinden temin edebilir ister eCHIP'ten (© eCHIP-Code **BLUESCREEN**) yükleyebilirsiniz.

✓ Takılmaların önlenmesi

Donanım bileşenlerindeki küçük düzensizlikler işletim sisteminin takılmasına veya ara sıra çökmesine neden olabilir. Bu tür belirti karşısında yapılacak tek şey ise sistemi baştan aşağı gözetim altında tutmak.

Windows altındaki aşırı yüklü bileşenlerin tespiti: Windows Aygıt Yöneticisi yardımıyla donanımlarınızın çalışma durum-

larını kontrol edebilirsiniz. Ancak fanların denetlenmesi veya işlemci çekirdeğindeki gerilimin bu şekilde tespit edilmesi maalesef mümkün değil.

Windows donatıları ile gerçekleştiremediğiniz denetimler için Hardware Sensors Monitor aracından faydalanabilirsiniz. Bu aracı ister www.hmonitor.com adresinden temin edebilir ister eCHIP'ten (© eCHIP-Code **BLUESCREEN**) yükleyebilirsiniz. Bu program, çekirdek geriliminin haricinde özellikle Overclock edilmiş sistemler için önemli bir değer olan işlemci çekirdek gerilimini de (Core) devamlı olarak gösterebilir.

Oldukça işlevsel ve bu nedenle denemesinde kesinlikle fayda olan başka bir araç ise ücretsiz olarak dağıtılan Everest Home Edition. Bu programı da ister www.lavalys.com adresinden temin edebilir ister eCHIP'ten (© eCHIP-Code **BLUESCREEN**) yükleyebilirsiniz. Bu program →

TEMEL BİLGİ: TÜM MAVİ EKРАН HATA MESAJLARININ KAYNAĞI

Mavi ekranlar sadece çekirdek (yeşil alan) tarafından oluşturulur. Yani asla kullanıcı modundan (turuncu alan) kaynaklanamazlar. Eğer *Mismatched_HAL* (genellikle ACPI işlevlerinin bağlantısında

ortaya çıkar) gibi bir mavi ekran ile karşılaşırsanız hata mesajının hangi çekirdek alanından mı veya arızalı bir sürücü mü yoksa hizmetten mi kaynaklandığını bu bilgi grafiğinden çıkartabilirsiniz.

Kullanıcı modu (Ring 3)

Kullanıcılar bu alana erişebilirler

Uygulamalar

Kullanıcı programları
Word vs.

Windows'un kendi işlemleri

svchost ve rundll32 gibi özel hizmetler

Enterprise Services (.NET)

NET Framework bu alana erişiyor

Active Directory güvenlik alanı

Kontrol edilen dizin hizmeti

Environment Subsystem

XP hizmetleri ve programlar için alan

Çekirdek modu (Ring 0)

Korumalı adres alanı. Mavi ekranlar buradan kaynaklanıyor

Çalışan servisler

Çekirdeğin bu alanında donanım ve yazılımlar için en önemli giriş ve çıkış operasyonları meydana geliyorlar.

I/O servisi

Veri taşıyıcılar

IPC hizmeti

Ağ/webdeki veri trafiğinden sorumlu

Hafıza yöneticisi

Uygulamaların hafıza alanlarını ayırır

İşlem yöneticisi

Çekirdekteki işlemlerin yönetimi ve denetimi

Tak ve Çalıştır

Tak&Çalıştır uyumlu donanımları tanır

SRM

Kullanıcı tanımlaması ve şifreleme

Güç yöneticisi

Enerji tasarruf fonksiyonu yönetir

Pencere oluşturma

Grafik sürücüsü yönetimi

Nesne yöneticisi

Windows'un isteğine bağlı olarak oluşturulan ve daha sonra silinen nesnelere yönetir

Cihaz sürücülere

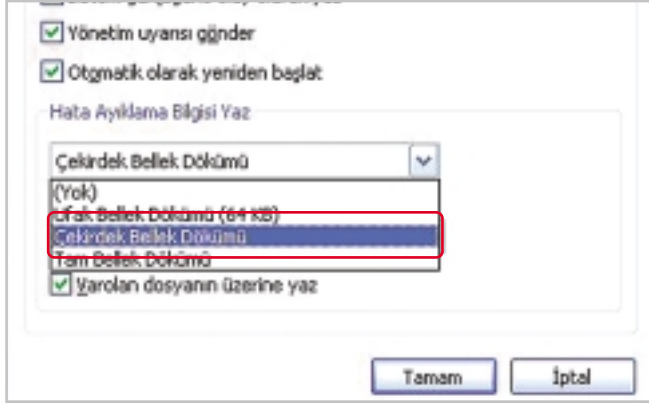
Grafik kartı sürücüsü hariç tüm sürücüler için adres alanları

Mikro çekirdek

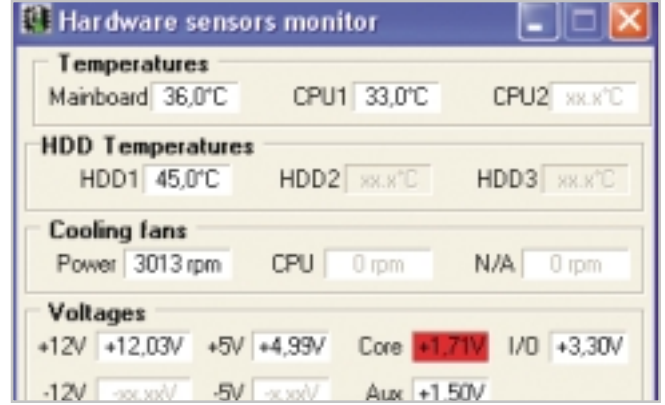
Windows'un kalbi. Mavi ekranlar burada oluşturuluyor.

Hardware Abstraction Layer (HAL)

Windows'u donanımlardan bağımsız hale getirir. Windows, Hal sayesinde her tür mikroişlemci üzerinde çalışabiliyor.

Çökme kayıtları: Çekirdek Bellek Dökümü sayesinde çökmenin nedeni hakkında ayrıntılı bilgilere ulaşabilirsiniz.

Tehlikeli işlemci: Yüksek çekirdek gerilimi (Core) Hardware Sensors Monitor tarafından kırmızı ile görüntülenecektir.

ayrıca Aygıt Yöneticisi için de uygun bir alternatif olabilir.

► Eğer donanım bileşenlerinde hatalar ile karşılaşırsanız daha iyi bir soğutma sistemi kullanmayı denemelisiniz. Bunun için özellikle overclock hakkındaki forumlardan faydalanabilirsiniz. Genellikle sadece basit bir sürücü güncelleştirmesi de sizi sonuca götürebilir; en kötü ihtimalle de donanımınızı değiştirmek zorunda kalabilirsiniz.

Uygulama sorunları

Çekirdek (Ring 0) ve uygulamalar (Ring 3, User Mode) için ayrılan adres alanlarının Windows NT'den itibaren kesin bir şekilde ayrılmasından beri çöken bir uygulamanın Windows'u da beraberinde çökertmesi mümkün olmuyor. Ancak devamlı çöken uygulamalar ile çalışmak pek eğlenceli olmayacağı için söz konusu hata kaynaklarının da çözülmesi gerek. Bu bölümde anlatılan uygulamalar hem tek bir bilgisayar da hem de ağ ortamında kullanılabilir.

✓ Ağ ortamında hata tespiti

Dikkatli ağ yöneticileri, tüm bilgisayarlar da aynı Windows sürümünün çalışması için uğraşır. Ancak gerçekte durum biraz daha farklı: Farklı Windows bilgisayarlarındaki çeşitli programlar, ağdaki hata arama işlemini samanlıkta iğne aramaya döndürür.

Tüm uygulamaların incelenmesi: Microsoft, www.microsoft.com/windows/app-compatibility/analyser.msp adresinde Application Compatibility Analyzer (© eCHIP-Code **BLUESCREEN**) adında ücretsiz bir araç sunuyor. Buradaki Setup.exe

dosyasını indirdikten ve aracı yükledikten sonra Windows gezginini çalıştırın. Ardından C:\Program Files\Microsoft Windows Compatibility Toolkit\Applications\Microsoft Application Compatibility Analyzer\Collector” klasörünü açın ve buradaki “Collector.exe” dosyasını, üzerine çift tıklayarak çalıştırın. Bu, Windows masaüstünde, içerisinde kontrol programı hakkında tüm ayrıntılı bilgilerin bulunduğu bir CAB dosyası oluşturacak.

Collector çalışmasını tamamladıktan sonra Compatibility Analyzer aracını *Başlat* menüsünden ya da Windows gezgini penceresi hala açıksa Analyzer.exe dosyasına çift tıklayarak çalıştırın. İlk olarak *Create New Database* üzerine tıklayın. Şimdi araç, verileri Access veya SQL veritabanına kaydetmek isteyip istemediğinizi soracak. ► Eğer bu programlardan hiçbirine sahip değilseniz Access'i seçin. Bu veritabanındaki verileri ileride istediğiniz zaman *Open Existing Database* komutunu kullanarak *Analyzer* penceresinde görebilirsiniz. Ekranı gelen iletişim penceresindeki *Add* düğmesine tıklayın ve ardından, eğer daha önce oluşturulan CAB dosyası halen masaüstünde duruyorsa masaüstünü seçin. Takip eden soruya olumsuz cevap verin, ardından sırasıyla *Continue* ve *Start* düğmelerine tıklayın. Ardından analiz sonucunda elde edilen bilgiler ekrana getirilir. Windows sürümünüz ile uyumlu olmayan uygulamalar kırmızı bir çarpı ile işaretlenirler. Bu uygulamaları sisteminizden kaldırın. Söz konusu bilgisayardaki programların test edilmesi ise gerekli değil.

✓ Uygulamaların gözlenmesi

Sadece tek bir uygulama çalıştığı sürece hata kaynağını rahatlıkla tespit edebilirsiniz.

niz. Ancak Windows'un çok görevlilik gibi bir yeteneği varken kim tek bir programla çalışmayı tercih eder?

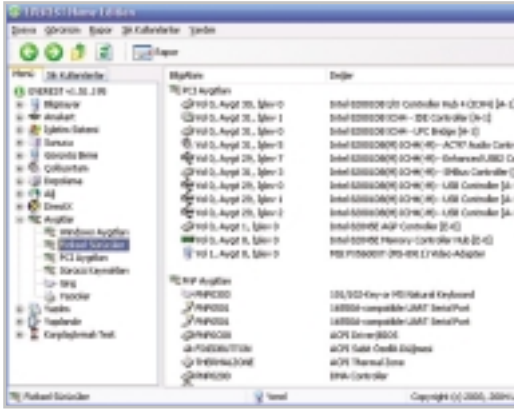
Windows detektifi için eklenti: Birçok hafta, programların aynı anda çalışması sonucunda ortaya çıkar ve tespit edilmesi zordur. Windows, hata tespiti konusunda kullanıcılara yardımcı olmak için iki adet araca sahip: Dr. Watson ve Olay Görüntüleyicisi. Bunun için *Başlat / Çalıştır* komutu ile ekrana gelen penceredeki *Aç* kutusuna aşağıdaki komutu girin ve *Tamam* düğmesine tıklayın:

drwtsn32

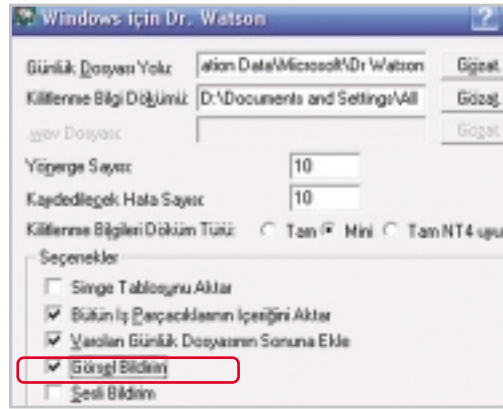
Bunun sonucunda Dr. Watson çalışmaya başlayacak. Bu araç normalde arka planda çalışır ve bir programda hata çıktığı zaman bir kayıt dosyası oluşturur. Söz konusu LOG dosyasındaki mesajlar kodlanmış ve aslında geliştiriciler için hazırlanmış. Ancak bunlar arasından sorun kaynağının adına ulaşmak da mümkün. ► Eğer uygulamalarınızla devamlı sorun yaşıyorsanız *Görsel Bildirim* seçeneğini etkinleştirin. Bu sayede Dr. Watson'ın yeni bir kayıt oluşturup oluşturmadığını ve oluşturduysa, bu işlemin ne zaman gerçekleştiğini anında görebilirsiniz.

Bu suç araştırmasındaki Sherlock Holmes rolünü ise Olay Görüntüleyicisi aracı üstleniyor ve bu araç Windows Bilgisayar Yönetimi'nin derinliklerine gizlenmiş. Bu araç Windows altında gerçekleşen her şeyi, çalışan programlar da dahil olmak üzere gözetim altında tutuyor. Olay Görüntüleyicisi'ni çalıştırmak için kullanılacak en hızlı yol ise komut satırından geçmekte. Bunun için aşağıdaki komutu kullanabilirsiniz:

Eventvwr.msc

Bedava ve kaliteli: Everest Home Edition, Aygıt Yöneticisi'ne benziyor ancak Windows aracından çok daha fazla bilgi sunuyor.

Hafiy: Dr. Watson, kayıt dosyası oluşturduğunu hemen öğrenmek için "Görsel Bildirim" seçeneğini etkinleştirmelisiniz.

Olay Görüntüleyicisi penceresindeki *Uygulama* kategorisini etkinleştirin. Şimdi ekrana gelen listeden kırmızı bir uyarı simgesine sahip *Hata* türündeki kayıtları arayın. Bu kaydın üzerine sağ tuşla tıklayın ve kısayol menüsündeki *Özellikler* komutunu çalıştırın. Çökmenin hangi programdan kaynaklandığını ise buradaki *Açıklama kutusundan* öğrenebilirsiniz.

✓ Çakışmaların engellenmesi

Eğer "0x7c0071ef" adresindeki komutun "0x01246000" adres alanına ulaşamadığını ve işlemin yürütülemeyeceğini bildiren bir hata mesajı ile karşılaşırsanız, iki farklı program aynı anda aynı adres alanına erişmeye çalışıyor demektir. Bu durum genellikle virüs tarayıcı veya güvenlik duvarı gibi devamlı çalışan programların belirli bir adres alanını rezerve etmeleri ve daha sonra yüklenen başka bir programın aynı alana ulaşmaya çalışması sonucunda ortaya çıkar.

Bu uygulamalardan bir tanesini kaldırın ve daha sonra yeniden kurun. Bunun sonucunda Windows söz konusu programa, artık başka programlar ile çakışmaya çağı başka bir hafıza alanı ayırır.

Verilerin kurtarılması

Kullanıcıların büyük bir çoğunlu sistemleri sorunsuz bir şekilde çalışmaya devam ettiği için sevinebilirler. Ancak şanssız bir kesim mümkün olan en büyük hasarla karşılaşmış ve bilgisayarlarını hayata geri döndürme umudunu tümünden yitirmiş olabilir. Bu, teknik olarak sabit diskin Master File Table, yani kısaca MFT'sinin bozulduğu anlamına gelebilir. Burada, sabit disk üzerine kaydedilmiş verilerin ne-

rede bulunacakları bilgisi mevcuttur. Windows ve DOS, MFT olmadan hangi verilerin sabit diskin neresinde bulunduğunu tespit edemezler. Açılış CD'si veya disketi de Windows/DOS tabanlı oldukları için veri kurtarmak için kullanılamaz. Burada anlatılan ipuçları ancak biraz zaman ayırarak ve yüksek maliyetler göz önünde bulundurularak gerçekleştirilebilir. Fakat kaybolan verilerinizi kurtarmaya değil deyimeyeceğine ise sadece siz karar verebilirsiniz.

✓ Bozuk sabit diskin okunması

Birazcık temel bilgi sayesinde, bozuk bir sabit diskteki bilgileri çalışan bir tanesine kopyalayabilirsiniz. Ancak bu işlem başarılı olamazsa yapabileceğiniz tek şey nispeten pahalı olan profesyonel veri kurtarma hizmetlerinden faydalanmak.

Farklı bir işletim sistemi: Eğer Windows'unuz artık sabit diski okuyamıyorsa Linux gibi farklı bir işletim sistemi ile de deneyebilirsiniz. Veri kurtarma için herhangi bir kurulum gerektirmeyen ve doğrudan CD'den çalışan Knoppix dağıtımını kullanabilirsiniz. Knoppix'i www.knopper.net/knoppix adresinden ücretsiz olarak temin edebilirsiniz. Eğer internet bağlantınız yoksa bir tanıdığınızdan yardım alabilirsiniz.

Bilgisayarınızı Knoppix CD'sini kullanarak başlatın. Yaklaşık olarak üç dört dakika sonra Linux'un grafik kullanıcı arayüzü olan Linux ekrana gelecektir. Knoppix, açılış sırasında tüm donanımları tanımlar ve eğer biraz şansınız varsa arızalı sürücünüzü de otomatik olarak tanır. Bu, Linux altında farklı tanımlanır. İlk sabit disk "hda" ve ikincisi de "hdb" olarak ad-

landırılır. Eğer disk birden fazla partisyona bölünmüşse bunlara ek olarak bir de numaralandırma söz konusu olacaktır. Örneğin, "C:" ilk sabit disk üzerindeki ilk partiyondur. Bu nedenle "C:" sürücüsü Linux altında "hda" olarak adlandırılır. Eğer birden fazla partiyon söz konusu ise bu durumda "C:" sürücüsünün Linux'taki karşılığı "hda1" şeklinde olacaktır. Geri kalan işlem ise çok basittir.

İlk olarak arızalı sabit disk üzerine, (örneğin "hda") tıklayın. Şimdi sürücünün içeriği görüntülenecek. Knoppix, kullanımı Nero ve benzerleri kadar kolay olan "K3b" adında bir CD yazma programına sahip. Alternatif olarak buradaki dosyalarınızı Windows gezgininde olduğu gibi sadece Sürükle&Bırak yöntemini kullanarak başka bir partisyona da taşıyabilirsiniz.

İki bilgisayarlı çözüm: Evinde birden fazla bilgisayar bulunan kullanıcıların Knoppix CD'si kullanmak gibi bir zorunlulukları yok. İlk olarak arızalı sabit diski sökün ve bunu arka tarafındaki Jumper ayarlarını kullanarak "Slave" olarak ayarlayın. Ardından diski sorunsuz bir şekilde çalışan başka bir bilgisayara takın. Şimdi PC Inspector File Recovery (www.fsguard.com) veya GetDataBack (www.runtime.org) gibi eCHIP'ten yükleyebileceğiniz (© eCHIP-Code **BLUESCREEN**) bir programa ihtiyacınız olacak. Programı ikinci bilgisayarın Master sabit diskine kurun ve ardından arızalı sabit diskteki verileri okuyun.

► Eğer bu çözüm de başarılı bir sonuç vermezse profesyonel veri kurtarma hizmeti veren bir firmaya başvurmalısınız. Bu tür servisler yangınla veya yıldırım düşmesi ile hasar görmüş olan sabit diskleri okuyabilmektedirler. Ancak tabii ki bu servisin de bir bedeli var. ■

Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

PROFESYONEL YARDIM

- www.64k.com.tr/index.asp
- www.bnn.com.tr
- www.desibel.com.tr

İÇİNDEKİLER

169

PDF oluşturma yazılımı
Acrobat 7.0 Professional

OCR yazılımı
Abby Fine Reader 7.0

İnternet güvenlik yazılımı
Made Safe Child

170

Ses restorasyon yazılımı
Magix Audio Cleaning Lab

DVD yazma aracı
Power2Go 4

Resim düzenleyici
Pics2Phones

171

Fotoğraf düzenleme yazılımı
FotoReplica 5.0

Şifreleme yazılımı
Ciphire Mail

Kişisel güvenlik yazılımı
Steganos Security Suite 7

Yeni Yazılım TESTLERİ

Yazılım dünyasındaki firmalar, her geçen gün daha fazla özellik içeren yazılımlarla kullanıcıların karşısına çıkıyorlar. Bunlar arasından en çok dikkat çekenleri, yazılım testi sayfalarımızdan inceleyebilirsiniz.

■ Bilgisayar kullanım oranının ve buna paralel olarak internet kullanım oranının da yükselmeye çalışıldığı ülkemizde, gerekli önlemleri almadığımız takdirde, bu yolda kazanılan küçük yaştaki bilgisayar kullanıcılarını ve ebeveynleri kötü sürprizler bekleyebilir. Bu kötü sürprizleri engellemek için çeşitli yöntemler de bulunuyor: Bu önlemlerden sonuncusu ise bilgisayarda ebeveyn kontrolü sağlayan Made Safe adlı güvenlik yazılımı. Made Safe ile sadece internet üzerinden gelebilecek tehditlerin değil, bilgisayar kullanım saatlerinin sınırlandırılması da mümkün. Özellikle çocuklarının okul döneminde bilgisayar kullanımından şikayetçi aileler için makul maliyetle faydalı bir çözüm.

Bu ayın ürünü ise değerli bilgilerinizi ileten e-postaları şifreleyen Ciphire Mail. Prog-

ram gönderdiğiniz e-postaları çözülmesi yıllar alabilecek şekilde şifreleyebiliyor. Ancak "hırsıza kilit mi dayanır" diyerek dikkatli olmanızı tavsiye ediyoruz. Bu ay, güvenlik deyinince akla gelen ilk firmalardan biri olan Steganos'un Security Suite 7 paketini de sizler için inceledik.

Bu ay müzik meraklılarını da es geçmedik ve eski kaset ve plaklarını dijital ortama temiz şekilde aktarmak isteyenler için bir inceleme yaptık. Başarılı bir ses restorasyon yazılımı olan Magix Audio Cleaning Lab 2005, basit ve kullanışlı bir uygulama. Power2Go 4 ile de CD/DVD medyalarına aktarmak istediğiniz dosyaları yazdırabilirsiniz. Cep telefonunuzu kişiselleştirmekte kullanabileceğiniz resimleri de Pics2Phones adlı başarılı program ile hazırlayabilirsiniz.

yazilim@chip.com.tr

DEĞERLENDİRME

CHIP, yazılımların kalitesini 0 ile 10 arasında bir puanlama sistemiyle değerlendiriyor ve buradaki üç kriter olan işlevsellik, ergonomi ve kaynaklar 4:3:3'lük bir ortalamayla toplam değerlendirmeye giriyor.

Kriterlerden işlevsellik, yazılımın görevini ne derece yerine getirebildiği sorusuna cevap veriyor. Burada ne kadar az hata yaptığı ve ne kadar fazla özelliğe sahip olduğu değerlendirilmeye giriyor.

Ergonomide ise CHIP, yazılımın dokü-

mantasyonunun ve kullanılabilirliğinin kalitesini değerlendiriyor. Kullanım kitapçığı ne kadar anlaşılır ve kapsamlı? Online yardım alınabiliyor mu? Asistanlar mevcut mu?.. gibi sorulara cevap aranıyor. Kaynaklarda ise donanımla uyumluluğa puan veriliyor. Bu toplam puanlamadan sonra CHIP ayrıca fiyat ve performans değerlerini tavan puan 100 üzerinden değerlendiriyor. Bu değerlendirme, yazılımın verilen paraya değip değmediğini gösteriyor.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

CHIP ONLINE

Geçmiş sayılarda tanıtılan ürünlerden bazılarını www.chip.com.tr/yazilim adresinde bulabilirsiniz.

PDF oluşturma yazılımı**ADOBE ACROBAT 7.0 PROFESSIONAL**CHIP PUANI FİYAT/PERFOR. SİSTEM Windows XP/2000
BİLGİ www.adobe.com
FİYAT 449 \$**OCR yazılımı****ABBY FINE READER 7.0**CHIP PUANI FİYAT/PERFOR. SİSTEM Windows XP/2000/NT 4.0
BİLGİ www.abbyy.com
FİYAT 129 EURO**İnternet güvenlik yazılımı****MADE SAFE CHILD**CHIP PUANI FİYAT/PERFOR. SİSTEM Windows ME/XP/2000/98SE
BİLGİ www.eurosoft.com.tr
FİYAT 35 \$**PDF BİÇİMİNİN YARATICILARINDAN SON MODEL ACROBAT:**

Adobe Acrobat'ın son sürümünün üç ayrı çeşidi var: Elements, Standart ve Professional. Dokümanları değiştirmenize izin vermeyen Standart sürümde Designer Forms uygulaması da bulunmuyor. Acrobat Elements ise temel işlemlere sahip ve daha çok hacimli lisanslamalar için uygun. Professional hakkındaki ilk olumlu gelişme programın hızıyla ilgili. Seleflerine göre bir hayli hız kazanan Acrobat, daha derli toplu bir arayüze kavuşmuş. Acrobat 7 Professional üç uygulamayı barındırıyor. Bunlar Acrobat'ın kendisi, PostScript(PS) dosyalarını PDF'e dönüştüren Distiller 7 ve değiştirilebilir XML formları oluşturmaya imkan veren LiveCycle Designer 7 olarak sıralanıyor. Acrobat 7'nin anahtar kelimesi "entegrasyon" desek yeridir. Kurulum otomatik olarak sistemdeki tüm uyumlu uygulamalara kendi araç çubuğunu ekliyor. Buna bağlı olarak Office, IE ve AutoCAD uygulamalarında *Convert to PDF* düğmesini görebilirsiniz. Outlook'a entegre olabilen programın Outlook Express desteği bulunmuyor. E-postalarınızı PDF'e çevirebildiğiniz gibi, artık 128 bit şifreleme şansınız da var.

SONUÇ: LiveCycle Designer 7'nin ürüne eklenmesiyle daha da güçlenen program, özellikle sistemdeki çeşitli uygulamalara entegre olarak PDF oluşturmayı basitleştiriyor.

- + LiveCycle Designer 7
- + Başarılı sistem entegrasyonu
- HTML PDF'lerini sıkıştırma tekniği zayıf

METİNLERİ TEKRAR YAZMAKTAN FINE READER İLE KURTULUN :

OCR, yani optik karakter tanıma konusunda dünya çapında geniş bir yelpazede dil desteği sunan Abbyy, günümüzde neredeyse rakipsiz kalmak üzere. Uzun süredir liderliğini sürdüren Abbyy, yeni sürümü Fine Reader 7.0 ile yine beklentilerin üzerinde bir performans sergiliyor. Kolay bir kurulumun ardından yine kolay bir kullanım sunan program, korsan kullanımı engellemek amacıyla ürün etkinleştirme istiyor. Kullanım kolaylığını sağlayan bir diğer faktör ise başarılı yardım ve örnek dosyaları. Adım adım OCR tekniklerini açıklayan ve gösteren yardım dosyaları sayesinde daha başarılı OCR sonuçları elde etmek mümkün. Üç ayrı panoya ayrılabilen arayüz oldukça basit hazırlanmış. OCR işlemini dört adımda tamamlıyorsunuz: Tarama, okuma, sözcük doğrulama ve kaydetme olarak sıralanan bu sıralamada, tarama yerine dijital fotoğraf makinenizin makro çekim modunu kullanarak da aynı sonuca ulaşabilirsiniz. Abbyy ile çeşitli dokümanlarda elde ettiğimiz başarı oranı yüzde 93. Bu oranı neredeyse tüm dillerde başarıyla yakalayan program, düşük çözünürlüklü görsellerde ise kimi zaman heceleme hatasıyla karşı karşıya kaldı.

SONUÇ: Abby Finereader Türkçe metinlerin sayısallaştırılmasında, optik karakter tanıma alanındaki liderliğini kimselere bırakmıyor.

- + Başarılı tanıma performansı
- + Çok sayıda dil desteği
- Ürün etkinleştirme istiyor

ÇOCUKLARINIZI İNTERNETİN ZARARLARINDAN KORUMANIN PRATİK YOLU:

Bilgisayar kullanıcılarının yaş oranı gittikçe düşüyor ve gençleri internetin tehditleri karşısında koruyabilmek için ya bilgisayar kullanımı sırasında başlarından ayrılmayacaksınız ya da iyi bir koruma programı kullanacaksınız. madeSafe internet içeriği filtreleme yazılımı, ailenizi internetin tehlikelerinden korumak için tasarlanmıştır. Bu yazılım aynı zamanda PC'nizi özelleştirerek, çocuğunuza iyi web sitelerine girmeyi, güvende olmayı ve Gizlilik Kodu'nu izlemeyi öğretiyor. Özellikle internete yoğun bir şekilde yayılmış olan pornografik içeriği engellemek madeSafe ile mümkün. Çocuğunuz için internetten en iyisini elde etmeye yönelik çeşitli bilgileri de içeren program, renk kodlu, kullanımı kolay ve her işleve tek tıklamayla erişilebiliyor. Ebeveyne ait sekiz basamaklı şifreyi girek evdeki bilgisayar için daha yüksek bir güvenlik seviyesi oluşturabilirsiniz. Pornografik siteler tarafından ilgi çekmek için sıklıkla kullanılan Pop-up reklamları bloke edebilen program ile sohbet odaları da engellenebiliyor. Web sitelerini ve haber gruplarını, anahtar sözcüklere göre önleyebilirsiniz.

SONUÇ: Dilerseniz gizli kipte çalıştırarak kullanıcının engeli kaldırmasını engelleyebilirsiniz. İnternet kullanmaya meraklı çocuklarınız varsa bu programı sistemde bulundurmanızda fayda var.

- + Saat sınırlaması
- + Pornografik site engeli
- + Pop-up engelleyici

Ses restorasyon yazılımı**MAGIX AUDIO CLEANING LAB 2005**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Win ME/XP/2000/98SE/2003
BİLGİ www.magix.com
FİYAT 30 \$

DVD yazma aracı**POWER2GO 4**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows 98SE/ME/XP/2000
BİLGİ www.gocyberlink.com
FİYAT 40 \$

Resim düzenleyici**PICS2PHONES**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows98/ME/XP/2000/2003
BİLGİ www.datex.co.uk/pics2phones
FİYAT 20 \$

ESKİ ŞARKILARA HAYAT VERİN: Ülke olarak teknolojiyi geriden takip ettiğimiz için birçok müzikseverin elinde halen çok sayıda kaset ve biraz daha geriye gidersek plaklar bulunuyor. Bunları dijital ortama aktarmak aslında tahmin ettiğiniz kadar zor değil. Uygun bir program arıyorsanız Magix Audio Cleaning Lab 2005 size ilaç gibi gelebilir. Program basit olarak başta saydığımız kaynaklardan veya MP3 gibi güncel kaynaklardan elde edilen parçaları kaydetmenize, restore etmenize ve üstüne bir de CD'ye kaydetmenize izin veriyor. Programın biri ekonomik olmak üzere iki sürümü bulunuyor. "E-version" adı verilen sürümde birkaç sihirbazın eksikliği hissediliyor. CPU ve CD ölçerler küçük ama faydalı bilgiler sunarken alarmlar da güvenli seviyede kalmanıza yardımcı oluyor. Plak ve kasetlerden ses transferi, ilgili sihirbazlar yardımıyla son derece kolay. Seslerin restorasyon ve optimizasyonu için çeşitli araçların arasında gürültü önleyici, düzey ayarı, ses düzenlemesi veya ses karakteristiklerini kopyalama bulunuyor. Gelişmiş ayarlar karmaşık görünse de, birkaç kullanım ardından daha başarılı sonuçlara imza atmak kolaylaşıyor.

SONUÇ: Magix Audio Cleaning Lab 2005 parça aralarındaki kesintileri otomatik olarak seziyor ve bilgisayarınızdan CD'ye aktarma esnasında buna göre parçaları numaralandırabiliyor. Basit ve kullanışlı bir ses kayıt ve düzeltme programı.

- ⊕ Kayıt, temizleme ve yazma için çözüm
- ⊕ Kaset ve plaklar için özel filtreler
- ⊖ Arayüz esneklikten uzak

(S)VCD, MP3 CD'LERİ VE DVD YAZMAK İSTEYENLERE YENİ ALTERNATİF: Yazmak, rip'lemek, silmek ve dosyaları CD veya DVD medyaya kopyalamak Power2Go 4'un becerileri arasında yer alıyor. Sorunsuz kısa süreli bir kurulum ve başarılı yardım dosyaları ile Power2Go 4 kullanıcılarını arayüze ısındırıyor. Yazma kontrollerinin büyük simgelerle ve başarıyla konumlandırılması sayesinde temiz bir arayüze sahip olan programda, diğer modüllerin simgeleri de etkili ve anlaşılır şekilde hazırlanmış. Power2Go 4 çok çeşitli formatları destekliyor. Bunlar veri, ses ve video CD'leri ve karma mod olarak sıralanıyor. Program aynı zamanda açılış diski, MP3 CD'si, (S)VCD ve DVD oluşturabiliyor. Tıpkı Nero'da olduğu gibi Power2Go 4 de Express ve Expert adlı iki farklı modda çalışmanızı mümkün kılıyor. Expert modundaki görünüm Ahead ve Roxio'nun tasarımını andırıyor. Ancak Power2Go 4 tasarımda benzerliği yakalasa da işlevsellik anlamındaki eksiklikler kullanımda göze çarpıyor. Programın yenilikçi yanı ise Express modda gizli. Power2Go4'ün öne çıkan özelliklerinden diğeri de InstantLayer. Bu modda 8,5 GB veriyi çift katmanlı DVD'lere yazabiliyorsunuz.

SONUÇ: Power DVD ile başarısını kanıtlayan Cyberlink, Power2Go 4'te bekleneni veremiyor. İşlevsellik bakımından yetersiz olan programın spesifik yanları bazı kullanıcılar için faydalı olabilir.

- ⊕ Kullanım kolaylığı
- ⊕ Yenilikçi Express modu
- ⊖ Gelişmiş işlevsellikten yoksun

CEP TELEFONUNUZ İÇİN EN ÇARPICI DUVAR KAĞIDINI HAZIRLAYIN: Cep telefonu kullanımının ülkemizde ne kadar yaygın olduğunu hepimiz görüyoruz. Bilgisayarlaşma oranında geride kaldığımız halde, gelişmiş son model cep telefonları ile kullanıcılar neredeyse temel bilgisayar kullanımını öğrenmeye başladı. Cep telefonlarında da en sık yapılan işlem, bilgisayarlarda olduğu gibi duvar kağıdını değiştirmek. Eğer siz de bilgisayarınızda cep telefonunuz veya avuçucu bilgisayarınız için kolay ve kısa yoldan arka plan resmi hazırlamak isterseniz, işte size az sayıda alternatiften birisi: Pics2Phones bilgisayarınızdaki veya internetten indirdiğiniz herhangi bir resmi kısa bir çalışma sonrası daha da güzelleştirerek telefonunuza göndermenizi sağlıyor. Program halihazırda 500'ün üzerinde mobil cihaz modeline uygun boyutları da içeriyor. Yapmanız gereken listeden marka/model seçerek kaydetmek. Yaptığınız hamleleri seçerek geri almaya yarayan geçmiş (history) paleti de yer alıyor. Resimleri telefonunuza aktarmak için program alışılmış yöntem olan veri kablosunu veya mobil cihazınızla WAP tarayıcınız ile yükleyebileceğiniz ücretsiz hizmeti kullanabilirsiniz.

SONUÇ: Deneme sürümünde bazı özellikler kısıtlanmış olsa da programın tamamı hakkında genel bir fikir verebilir. Cep telefonunu kişiselleştirmekle uğraşanlar için oldukça kullanışlı.

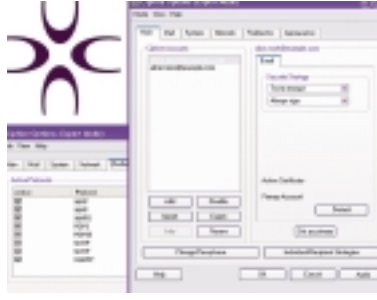
- ⊕ Etkili pop-up engelleme
- ⊖ Karışık yapılandırma seçenekleri
- ⊖ Yüksek maliyet

Fotoğraf düzenleme yazılımı**FOTOREPLICA 5.0**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows XP/2000/98/95/ME
BİLGİ www.deltrasoftware.com
FİYAT **21 \$**

Şifreleme yazılımı**CIPHIRE MAIL**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows XP/2000, Linux, Mac OS X
BİLGİ www.ciphirebeta.com
FİYAT **ÜCRETSİZ**

Kişisel güvenlik yazılımı**STEGANOS SECURITY SUITE 7**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows 98/ME/NT/2000/XP
BİLGİ www.steganos.com
FİYAT **60 \$**

DÜZENLE, KAYDET, YAZDIR: Fotoğraf kopyası anlamına gelen FotoReplica, dijital fotoğraflarınızın kolayca ve en iyi şekilde yazdırabilmesini sağlayan bir program. 5. sürümüyle karşımızda olan programın kurulumu bir hayli basit; fakat kullanıcı arayüzünü rahat kullanmak için dolambaçlı yollara alışmak gerekiyor. FotoReplica 5.0'in yardımcı sihribazları da son derece başarılı. Programda kimi küçük fotoğrafları belirli hazır oranlar olan A4 veya A3 gibi ya da pasaportlara özel boyutlarda basabiliyorsunuz. Dijital fotoğraf makinelerinin yanlış kullanımından ya da ışık ayarlarının yetersiz kalmasından dolayı renk düzeltimi sunan program ile siyah-beyaz, duotone ve sepya gibi özel efektler uygulamak mümkün. FotoReplica ile özel efekt filtrelerinizi de oluşturup kaydedebilmeniz de imkanlar dahilinde. Büyük boyuttaki fotoğrafları kolay bir şekilde basabilmenizi sağlayan özelliklerinin yanında, küçük fotoğrafları yüklerken bile karşılaştığımız yavaşlık, programın eksileri arasında ilk sırayı alıyor. Ayrıca Windows 2000'de baskı esnasında çıkan arayüzden yazıcı ayarlarını değiştiremiyorunuz. Bunun yerine kontrol panelinden yazıcınızı seçip gerekli değişiklik yapmanız gerekiyor.

SONUÇ: Özellikle resim yüklemedeki yavaşlığını ve kullanıcıları üzen yazıcı ayarlarını bir kenara bırakırsak, dijital baskı alacaklara detaylı seçenekler sunuyor.

- Kullanım kolaylığı
- Hata düzeltimi zayıf
- Fotoğraf yüklemesi yavaş

E-POSTALARINIZI GÜVENCE ALTINA ALMAK İÇİN ŞİFRELEYİN: Ciphire Mail halihazırda kullandığınız posta programınızla çalışıp mesajlarınızı şifreleyebiliyor veya çözebiliyor. Ek olarak dijital imzaya da sahip olan program, Windows 2000/XP, Linux ve Mac OS X işletim sistemlerini destekliyor. Standart SMTP, POP3 ve IMAP4'ü kullanan tüm e-posta istemcileriyle de çalışabiliyor. E-posta istemcinizi bir sonraki açışınızda şifrenizi kayıt ettirmeniz gerekiyor. Uygulama kolaylık sinyallerini bu noktadan itibaren kaybetmeye başlıyor ve karmaşa sizi yetersiz dokümantasyon sebebiyle zorlayabiliyor. Örneğin bir hesabın ayarlarını yaparken gizli şifreyi girip OK tuşuna basıyorsunuz ama hiçbir şey olmadığı hissiyle baş başa kalıyorsunuz. Bunun sebebi ise yazılımın sunucu ile bağlantı kurmaya çalışması ve kayıt işlemini tamamlamaya çalışması. Bu yüzden eğer yazılımı kuracak olursanız bazı noktalarda sabır gösterin ve tekrar kayıt etmeyi denemeyin. Bu durumda bir saat içinde tek hesaptan birden fazla kayıt isteği alındığı için güvenlik nedeniyle hesabınız kapatılıyor. Kullanıcı şifreleri kayıt edildikten sonra gönderdiğiniz her e-posta iki katmanlı ve üç değişik 2.048 bit açık anahtar (RSA, DSA ve ElGamal) ile şifrelenerek güvenli hale getiriliyor.

SONUÇ: Eğer e-postalarda ticari bilgilerinizi yoğun bir şekilde kullanıyorsanız bu ücretsiz yazılım faydalı olacaktır.

- Ücretsiz e-posta güvenliği
- 2.048-bit şifreleme
- Yetersiz dokümantasyon

KOMPLE GÜVENLİK SANATI: Microsoft, Windows işletim sistemini her türlü güvenlik riskinden korumak için uğraş verse de, çoğu zaman tüm bu sorunlarla ilgilenecek üçüncü parti bir programın sisteminizde kurulu olması yararınıza olabilir. İşte bu komple güvenlik çözümlerinden bir tanesi de Steganos Security Suite'in son versiyonu 7. Paket; Data Safe (veri kasesi), Password Administration (şifre yönetimi), e-posta şifreleme ve dosya yöneticisini içeren faydalı araçları içeriyor. Steganos aynı zamanda Internet Trace Annihilator 7 ve Data Shredder adlı araçları da yeni pakete dahil etmiş. Bu araçları tek başına almak isterseniz 25 Euro ödemeniz gerektiği düşünüldüğünde ürünün fiyat/performans oranı yükseliyor. Data Safe ile 256 GB'a kadar şifre korumalı sürücüler oluşturabiliyorsunuz. Eğer taşınabilir bir veriniz var ve güvenlik altına almak istiyorsanız bunun için "Portable Safe" seçeneğini kullanabilirsiniz. Bu seçenek CD ve DVD'leri de şifreleyebiliyor. Steganos dilerse e-postalarınızı da şifreleyerek CAB dosyası ya da EXE dosyası olarak gönderebiliyor. Programda aynı zamanda veri yok etme seçeneği de bulunuyor.

SONUÇ: Eklenen yeni araçlar ile daha ekonomik olan SafeCrypt gibi seçeneklerden ayrılan programın veri yok etme ve taşınabilir veri güvenliği seçenekleri oldukça kullanışlı.

- Kullanışlı arayüz
- E-posta şifreleme
- Güncellemeler ayar gerektiriyor

WebMon

Web sitelerine yakın takip

Basit bir yardımcı araç sayesinde, dilediğiniz web sitesinde gerçekleşen değişiklikleri kolayca takip edebilir, böylelikle en son gelişmelerden ve içerik değişikliklerinden herkesten önce siz haberdar olabilirsiniz.

Ücretsiz WebMon aracı, sayfaları sizin yerinize gözaltında tutuyor.

İnternet üzerinde yer alan çoğu sitenin sürekli değişen dinamik içeriği, günlük hayatta ihtiyaç duyduğumuz bilgi ve fırsat akışını sağlamakta bize yardımcı oluyor. Çoğumuz hemen her gün birçok kaynağı takip ederek, ilgilendiğimiz konulara dair güncel haberleri ve gelişmeleri yakından izliyor, belli bir konuya yönelik anlık fırsatları yakalamaya çalışıyor, zamanımızın belli bir bölümünü güncellemeler peşinde harcıyoruz.

Diğer yandan, tüm bunları yaparken sık sık boşuna kürek çektiğinizi veya yeterince hızlı davranmadığınızı düşündüğünüz durumlarla karşılaştığınız da oluyordur. Örneğin güncelleme sıklığını tam olarak bilemediğiniz (ya da belirli aralıklarla güncellenmeyen) haber sitelerine tekrar tekrar girdiğinizde ana sayfada hiçbir şeyin değişmediğini gördüğünüz olmuyor mu? Veya üyeliklerin belirsiz bir zaman diliminde, sadece belli bir süre için

açık olacağı, kısıtlanmış bir çevrimiçi kullanıcı grubuna girmeye çalışırken, üye alımlarının tam olarak ne zaman yapıldığından nasıl haberdar olacaksınız?

Bu ve buna benzer durumlarla sıkça karşılaşıyorsanız çözüm son derece basit: Web sitelerinin içeriğini düzenli olarak kontrol eden ve güncelleme olması durumunda sizi uyarın bir yazılım kullanmak.

İçerik güncellemelerini sizin için takip eden bir yazılım: WebMon

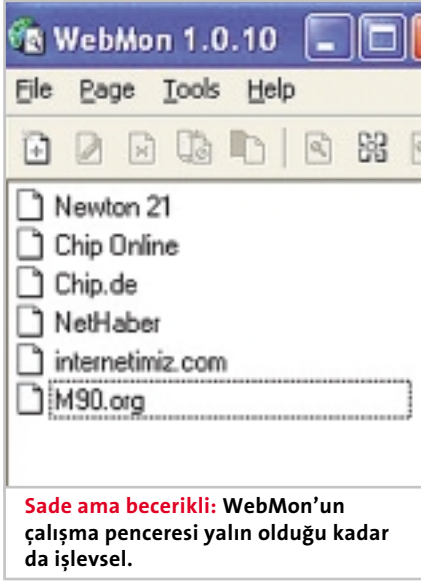
Bu amaca yönelik olarak bulabileceğiniz ücretsiz yazılımlar arasında en becerikli si şüphesiz WebMon (<http://www.markwell.btinternet.co.uk/webmon>). WebMon, sistem çubuğuna bir simge olarak yerleşen ve tanımladığınız web sitesi güncellendiğinde size haber veren, küçük fakat becerikli bir yazılım.

WebMon, web sitelerinin HTML kodlarını baştan sona gözden geçirerek site-

nin ilk haliyle arasında herhangi bir değişiklik olup olmadığını karşılaştırma ilkesiyle çalışıyor. Ayrıca, genel olarak site yapısını etkileyen değişimleri algılayabilmeyin yanında, site içinde yer alan küçük bölümlere dair güncellemeleri takip edebilme imkanı da sunuyor. Örneğin bir sitenin ana sayfası üzerindeki değişikliklerin tümü yerine, sadece sitede yer alan bir karşılaştırma tablosunun güncellenip güncellenmediğini merak ediyorsanız, WebMon'u bir tek bu bölümü dikkate alacak biçimde ayarlayabiliyorsunuz.

WebMon'un kurulumu ve kullanımı

WebMon'un kurulumu oldukça basit. Kurulumun ardından sizi programa ait küçük bir arayüz karşılıyor. Bu arayüzde ilk yapmanız gereken, güncelleme kontrolü yapmak istediğiniz sitelerin adreslerini girmek. Bunu *Page / Add New* menüsü

yardımıyla yapabilirsiniz. Bu menüyü kullandığınızda, güncelleme takibi yapmak istediğiniz web sitesinin adresini yazabileceğiniz bir pencereyle karşılaşıyorsunuz. Sayfanın tam adresini girdikten sonra program sayfanın o anki halini İnternet üzerinden alarak karşılaştırmada referans olarak kullanmak üzere kaydediyor. Bu kısa işlemin ardından gelişmiş ayarları yapı-

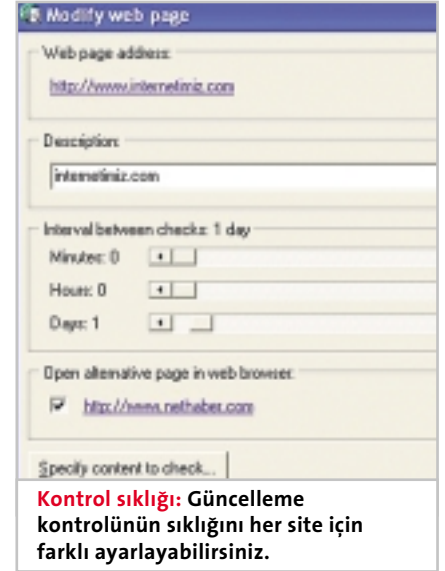
bileceğiniz bir pencereyle karşılaşıyorsunuz. Bu penceredeki ayarların yardımıyla kontrol sıklığını değiştirmek, sitenin aralarında görüntülenecek olan ismini belirlemek veya sitenin sadece belli bir bölümünün güncelleme takibi sırasında dikkate alınmasını sağlamak elinizde.

Sayfaların denetlenme sıklığını istediğiniz gibi ayarlayabilirsiniz

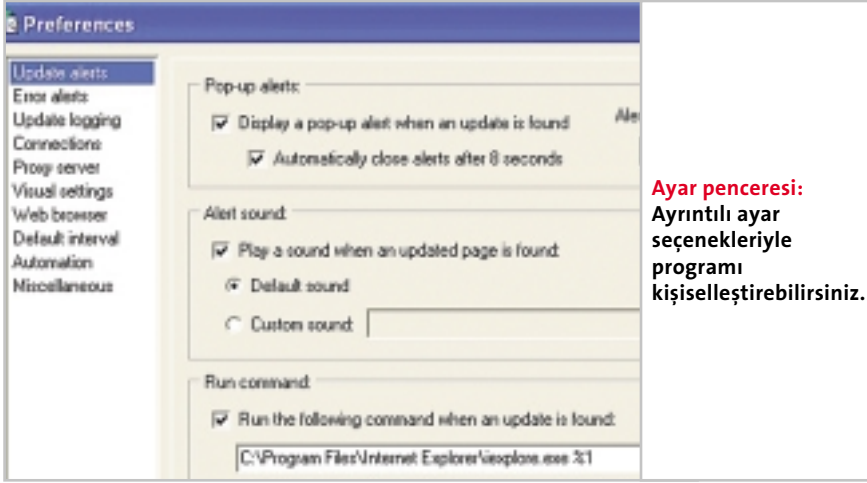
Güncelleme sıklığının kontrolü, site adının görüntülediği ayar penceresinin altında yer alan çubuklarla sağlanıyor. Bu çubuklar yukarıdan aşağıya sırayla dakika, saat ve günü ifade ediyorlar. Bunları bir arada kullanarak "2 gün 12 saat 5 dakika" gibi ayrıntılı bir denetleme sıklığı tanımlayabilmek de mümkün.

Zaman seçenekleri arasında saniye yok, seçebileceğiniz en kısa aralık ise bir dakika. Oysa bazen öyle durumlar oluyor ki, web sitesinde güncelleme olup olmadığını birkaç saniyede bir kontrol etmek gerekebiliyor. Örneğin kullanıcı sayısı kısıtlanmış bazı forumlarda, birkaç kullanıcının üyeliğinin silinip açılan boşluğu yenilerinin doldurması bazen bir dakikadan az bir zamanda olup bitiyor.

Güncelleme kontrolünde saniyeleri için içine katmanın tek yolu, siteyi programa kaydettikten sonra güncelleme kontrolü sıklığını bir dakikaya ayarlamak ve ana penceredeki site kaydından beş-on kopya oluşturmak. Böylece ilk sıradaki sitenin tekrar kontrolü için aradan bir dakika geçmesini beklerken, bu arada aynı sitenin oluşturduğunuz kopya sayısı ka- →

Kontrol sıklığı: Güncelleme kontrolünün sıklığını her site için farklı ayarlayabilirsiniz.

Ayar penceresi:
Ayrıntılı ayar seçenekleriyle programı kişiselleştirebilirsiniz.

dar yeniden denetlenmesini sağlayabilirsiniz. Bu süreç daha sonra zincirleme olarak kendini tekrar edecektir. Böylece, bir dakikadan az bir zamanda siteyi defalarca denetlemiş olacaksınız.

Diğer yandan, bu yöntem sadece gerektiğinde başvurmanızı öneriyoruz. Aksi halde site yöneticisi aynı kaynaktan sık ve sürekli tekrarlanan istekler nedeniyle saldırı altında olduğunu düşünerek bağlantınızı geçici veya kalıcı olarak engelleyebilir.

Belli bölümleri kontrol etmek istediğinizde de yardımınıza koşuyor

Bazen bir web sitesinin tamamının değil, sadece belli bir bölümün güncellenip güncellenmediğiyle ilgileniyor olabilirsiniz (tablolar, veri satırları, başlıklar vb). WebMon sayesinde bunu da gerçekleştirmek mümkün.

Bunun için, yeni bir web sitesi eklediğinizde açılan seçenekler bölümüne gelmeniz gerekiyor. Hazır eklenmiş siteler için listeden site adına sağ tıklayıp *Modify* seçeneğini seçerek bu pencereye ulaşabilirsiniz. Bu pencerede, aşağıda *Specify content to check* diye bir düğme yer alıyor. Bu düğmenin üzerine tıklayın.

Açılan yeni pencerede kısa bir yüklemenin ardından siteye ait HTML kodu görüntülenecektir. Şimdi *Start checking* ve *Stop checking* seçeneklerini sırayla *From the following text* ve *At the following text* konumuna getirin. Daha sonra aşağıda yer alan *Find* butonuyla HTML kodunda güncellemesini takip etmek istediğiniz bilginin olduğu yeri arayın. Örneğin site içinde "Maç Sonuçları" başlıklı bir tablonun güncellenip güncellenmediğiyle ilgileniyorsanız, arama kutusuna "Maç Sonuçları" yazın.

Aradığınız konumu bulduğunuzda, bunun olduğu satırın üstündeki satırı

From the following text, altındaki satırı *At the following text* yazılı boşluklara kopyalayın. Bunu yaparken bulunduğunuz konuma yönelik ortak ve ayrııcı ifadeleri seçmiş olmaya özen gösterin. Yani sayfa içindeki her tablonun başında bulunabilecek türden tablo belirteçlerini seçmekten kaçının, ayrıca seçtiğiniz belirteç satırının güncelleme sonrasında değişmeyeceğinden emin olun. Aksi halde kontrol sırasında yanlış bir bölgenin dikkate alınmasına veya aranan bilginin bulunamamasına bağlı olarak hata oluşmasına neden olabilirsiniz. Anlatmak istediğimizi sadece okuyarak gözünüzün önünde canlandırmak zor olabilir; bunun için birkaç deneme yapmanız gerekecek.

Güncellenen sayfanın tarayıcınızda otomatik olarak görüntülenmesi

Tüm bu ayarları yaptıktan sonra işin amacına gelelim. Takip ettiğiniz sayfalar güncellendiğinde nasıl haberdar edileceksiniz? Program bunun için normalde kü-

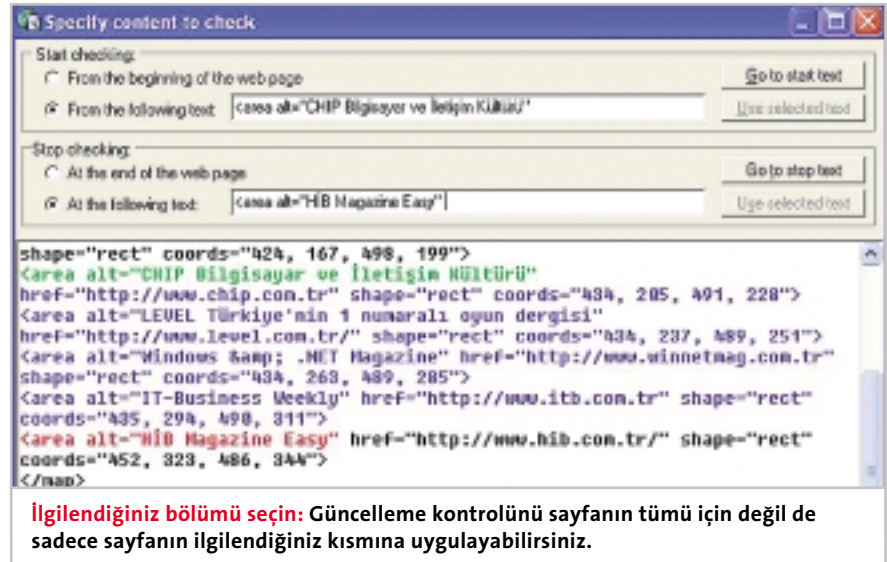
çük bir uyarı kutusu kullanıyor. *Tools / Preferences / Update Alerts* altından bu uyarı penceresinin 8 saniye sonra otomatik kapanmasını sağlamak veya siz ilgilenene kadar sürekli ekranda tutmak elinizde. Normalde siteyi açmak için uyarı penceresine tıklamanız gerekiyor, ancak programın ayarlarında web sitesini uyarı penceresine tıklamadan otomatik açma seçeneği yok. Eğer sitenin güncellendiğinde hemen açılarak karşınıza gelmesini istiyorsanız, küçük bir ipucunun yardımıyla bu işi de halletmek mümkün. Bunu sağlamak için öncelikle *Tools / Preferences / Web Browser* ayar penceresinden *Use the system default web browser* seçeneğini seçin ve altındaki *Open new window* yazılı kutuyu işaretleyin. Ardından *Tools / Preferences / Update Alerts* bölümüne gelin. Aşağıda *Run the following command when an update found* kutusunu işaretleyerek etkinleştirin. Açılan satır boşluğuna kullandığımız tarayıcının çalıştırma yolunu yazın ve sonuna "%1" ekleyin. Yani şuna benzer şey bir şeyler yazmanız gerekiyor:

```
C:\Program Files\Internet Explorer\iexplore.exe %1
```

Böylece sitenin güncellendiği anlaşıldığında hemen yeni bir tarayıcı penceresi açılacak ve site karşınızda belirecektir.

Çeşitli amaçlara yönelik olarak çok sayıda sitenin takibi çoğumuza zor bir uğraş gibi gelse de, WebMon bu işin yükünü sırtınızdan almak için hazırlanmış harika bir yardımcı. İşin belki de en güzel tarafı, bunun için sizi bir bedel ödemeye zorlamıyor oluşu. ■

Levent Daşkıran, levent@chip.com.tr

İlgilediğiniz bölümü seçin: Güncelleme kontrolünü sayfanın tümü için değil de sadece sayfanın ilgilendiğiniz kısmına uygulayabilirsiniz.

Dünü, bugünü ve yarınıyla...

Cepte sinema keyfi

Giderek artan işlemci hızına ve zengin bellek genişleme imkanlarına kavuşan cep telefonlarınızı ve cep bilgisayarlarınızı, yolda film izlemek için ideal bir platform haline dönüştürebilirsiniz. Bu yazımızda filmleri taşınabilir aygıtlara uygun hale dönüştürmek ve görüntülemek için kullanabileceğiniz yazılımları tanıtıyoruz.

2003 yılının haziran ayında yazdığımız bir yazıda, Pocket PC cihazları için tam uzunlukta filmlerin VirtualDub ile nasıl dönüştürülebileceğinden ve cihaz üzerinde oynatılabileceğinden bahsetmiştik. Lakin o zamanlar bu iş henüz emekleme çağındaydı. Filmlerin yeniden kodlanması sırasında yapılması gerekenleri doğru biçimde uygulayıp taşınabilir cihazınızda oynatılabilecek bir film oluşturmak, ancak bu işe birkaç gününü vermeye hazır, sıkı meraklılar için mümkün olabiliyordu.

Tabii geçen iki yıla yakın zaman içinde

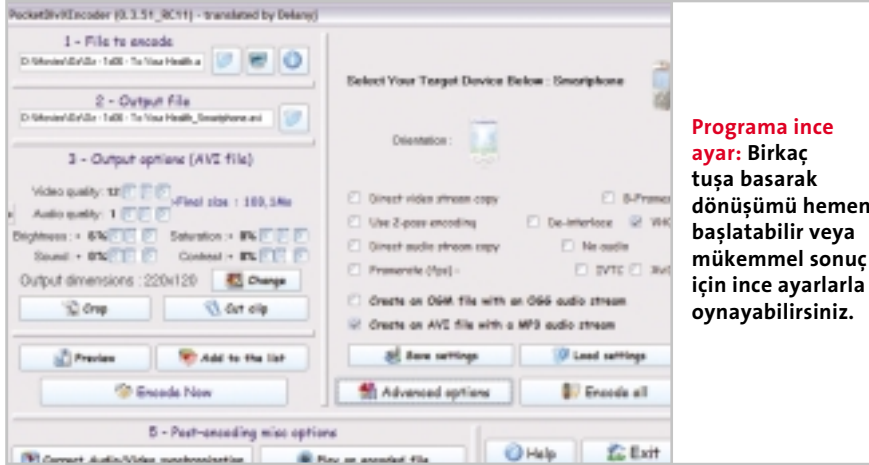
köprünün altından çok sular aktı. Bir yandan güçlü donanım altyapısına sahip, Windows Mobile işletim sistemli Motorola MPX200 ile Symbian işletim sistemli Nokia 6600, Siemens SX1 gibi cep telefonları kullanıcılar arasında yaygınlık kazandı, diğer yandan bu platformlara yönelik video düzenleme ve görüntüleme yazılımları da belli bir olgunluğa ulaştı. Bu çerçevede işin en zor kısmını oluşturan, gerçek boyuttaki filmlerin bu aletlerde yer alan ufacık ekranlara adapte etmek için dönüştürülmesi işlemi, birkaç tıklamayla tüm süreci otomatik olarak ye-

rine getiren yazılımlar sayesinde çözüme kavuştu. Bu işi yapan yazılımlardan en beğendiklerimizin başında, becerikli ve ücretsiz bir yazılım olan PocketDivXEncoder geliyor. Yazının devamında, PocketDivXEncoder kullanarak bir filmin nasıl tekrar boyutlandırılabilir olduğundan ve hazırladığımız bu filmlerin taşınabilir cihazınızda hangi yazılımlar yardımıyla oynatılabileceğinden bahsedeceğiz.

PocketDivXEncoder: Taşınabilir cihazlar için kolay dönüşüm

PocketDivXEncoder, <http://divx.ppcocol.com> adresinden edinebileceğiniz ücretsiz bir yazılım. En çok hoşumuza giden tarafı, çalışmak için kurulum gerektirmemesi ve sıkıştırma işlemleri için gerekli tüm codec'leri beraberinde taşıyor olması. Yani programı kullanabilmek için tek yapmanız gereken simgesinin üzerine çift tıklamak; program MP3 veya XviD gibi sıkıştırma codec'lerinin sisteminize yüklü olmasını gerektirmiyor. Yalnız filmi uy-

gun boyuta getirmeden önce üzerinde kesme, siyah bantı kaldırma gibi bazı işlemler yapmak ve bunların önizlemesini görmek istiyorsanız, bu durumda görüntüleme için gerekli codec'leri sisteminize yüklemiş olmanız şart. Karşılaşabileceğiniz hemen her türden video dosyalarının sisteminizde görüntülenmesini sağlayacak codec'lerin bir koleksiyonunu <http://www.doom9.org> (veya sitenin Türkçe hali olan <http://turkish.doom9.org>) adresinde bulabilirsiniz.

Programı çalıştırdığınızda, karşınıza ilk olarak dönüştüreceğiniz filmi seyredeceğiniz cihazların bir listesi geliyor. Bu listede Smartphone cihazlarından tutun da 640x480 çözünürlük destekleyen VGA ekranlı PPC cihazlarına kadar geniş seçenekler mevcut. Bu seçim, dönüştürme sırasında uygulanacak olan çözünürlüğü ayarlamanıza yardımcı olma amacı taşıyor. Burada ihtiyacınıza uygun seçimi yaparak, hazırlanacak olan film çözünürlüğünün cihazınızın ekranından daha büyük olmasını önlemek elinizde.

İyi görüntüyü elde etmek için en ideal dönüştürme ayarları

Uygun aygıtı seçtikten sonra programın arabirimde sol üst köşede yer alan boş satırlar yardımıyla bir *File to Encode* ve *Output File* dosyalarını tanımlamanız gerekiyor. *File to Encode* dönüştürmek istediğiniz video dosyasına karşılık geliyor. *Output File* ise dönüştürülecek video dosyasını simgeliyor ve giriş dosyasını seçtiğiniz zaman aynı klasörde yeni bir isimle otomatik olarak tanımlanıyor. Boşlukların yanındaki simgelerle bu dosyaların konumunu yeniden belirlemeniz veya isimlerini değiştirmeniz mümkün. Elinizde dönüştüreceğiniz video dosyasına ait bir alt yazı dosyası da varsa, bu dosyayı da *File to*

Encode satırının yanında yer alan simgeyle işleme koyarak altyazıyı dönüştürme işlemine dahil edebilirsiniz.

Dönüştürme çözünürlüğünü ve dosyayı seçtikten sonra sıra ince ayar yapmaya geliyor. Bu ayarların temel olanları arasında ses ve görüntü kalitesi, parlaklık ve kontrast ayarları, yeniden boyutlandırma, kesme gibi araçlar bulunuyor.

İhtiyacınıza göre ses/görüntü kalitesini dengeleyebilirsiniz

İlk olarak *Output Options* altında yer alan ayar çubuklarını kaydırarak hazırlayacağınız videonun kalitesiyle oynayabilirsiniz. Bu ayarları ne kadar yüksek tutarsanız, dönüştürme sırasında mobil cihazınızda görüntülenecek olan film ses ve görüntü kalitesi bakımından o kadar başarılı, lakin dosya boyutu da bir o kadar büyük olur. Diğer yandan, her cihaz farklı bir işlem gücüne sahip olduğundan kalite ayarlarını belli bir seviyenin üzerine çekmek cihazınızda filmi oynatırken performans sorunlarına yol açabilir. Bu da kendini takılma, kare atlama ve hatta kilitlenme olarak gösterebilir. Burada size önerimiz, kapasite sorununuz olmadığı sürece cihazınızın oynatma gücünü aşmayan en yüksek görüntü ve ses kalitesini seçmeniz yönünde. Bu noktada bazı dengelerle oynama yoluna da gidebilirsiniz: Örneğin ses kalitesini düşük tutarak görüntü kalitesini artırabilir veya tercihinizi tersi yönde kullanabilirsiniz. Kişisel cihazlar büyük bir çeşitlilik gösterdiğinden, ihtiyacınıza en uygun ayarları yakalamak biraz deneme yanılmayı gerektiriyor.

Ses ve video kalitesini belirleyen parametrelerin altında kalan ayarlar, sonuçta görüntülenecek olan videonun parlaklık, kontrast ve ses ayarlarıyla ilgili. Dönüştürme sonucunda boyutu küçülen videoların

seyredilmesine engel olacak ölçüde karıyor veya sesi azalıyor, bu ayarları kullanarak görüntüyü küçük LCD ekranlarda daha seyredilebilir bir hale getirebilirsiniz. *Crop* ve *Cut Clip* ayarları, sırayla filmin yeniden boyutlandırılması ve tüm film yerine filmin sadece belli bir bölümünün dönüştürülmesi için kullanılıyor. Bu düğmelere bastığınızda açılan pencerelerden gerekli ayarları yaparak uygulamayı gerçekleştirebiliyorsunuz. Bu özelliği sayesinde programı videoları dilediğiniz yerden kesmek için de kullanmak elinizde.

İleri seviye kullanıcılara hitap eden gelişmiş ayarlar

Programın sıkıştırma kalitesi ve görüntü ayarlarını yaptıktan sonra, *Advanced Options* düğmesine tıklayarak gelişmiş ayarlara ulaşabilirsiniz. Burada cihazınızın ekranının biçimine göre görüntünün dik veya yatık olarak çevrilmesini sağlayan en üstteki ayar, ilk dikkati çekenlerden. *Direct Video Streaming* ve *Direct Audio Streaming* ayarları, görüntü veya sesin yeniden sıkıştırmaya tabi tutulmadan aktarılmasını sağlıyor, ancak amacımız videoyu cepte taşınır cihazlar için uygun hale getirmek olduğundan bunlar pek kullanacağımız türden ayarlar değil. Bu bölümde işinize yarayacak ayarları kısaca şöyle sıralamak mümkün:

- **VHQ:** Sıkıştırmanın mümkün olduğunca kaliteli yapılmasını sağlar. Buna karşılık sıkıştırma süresini uzatır.
- **Use 2-pass Encoding:** İki geçişli sıkıştırma sistemini uygular. Sıkıştırma zamanını hatırı sayılabilecek ölçüde uzatırken, en kaliteli görüntü bu ayarla sağlanır.

PLATFORMA GÖRE YAZILIM

» Filmleri nasıl izleyeceksiniz?

Taşınabilir cihazlar günümüzde genel olarak dört gruba ayrılıyorlar: Symbian işletim sistemiyle çalışan cep telefonları, Windows Mobile ile çalışan cep telefonları, Pocket PC tabanlı cep bilgisayarları ve Palm tabanlı cep bilgisayarları. Bu platformlar için şimdilik bulabileceğiniz en iyi çalıcılar şu adreslerde yer alıyor:

Symbian platformu için:

SmartMovie (<http://www.lonelycatgames.com/mobile/smartmovie/smartmovie.html>)

Pocket PC platformu için:

BetaPlayer
(<http://betaplayer.corecodec.org>) veya PocketMVP
(<http://home.adelphia.net/~mdukette/downloads.html>)

Windows Mobile tabanlı cep telefonları için:

BetaPlayer (<http://betaplayer.corecodec.org>)

PalmOS 5 tabanlı cihazlar için:

MMPlayer (<http://www.mmplayer.com>)

Cihazınıza uygun yazılım:
Hazırladığımız filmleri seyretmek için elinizdeki cihazın platformuna uygun yazılım seçmelisiniz.

► **Framerate (FPS):** Videonun saniyede yürütülen kare sayısını ayarlar. Görüntü tazeleme hızı konusunda sorun yaşıyorsanız veya tam kare oynatırken ciddi performans düşüşü oluyorsa saniyede gösterilen kare hızını orijinalin yarısına indirerek görüntülenebilir bir sonuç elde edebilirsiniz.

► **XviD:** Sıkıştırma kodu olarak DivX yerine XviD kullanır.

► **Create an OGM File:** Dönüştürülen videoda ses sıkıştırma formatı olarak MP3 yerine OGG formatını kullanır. Böylece çok daha kaliteli sesler elde etmenize yardımcı olur. Ancak buna karşılık sıkıştırma için gereken sürenin uzamasına yol açar ve sonuçta ortaya çıkan video her çalıcıyla uyum gösteremeyebilir. Tüm bu ayarları uygun biçimde yaptıktan sonra *Encode Now* düğmesini tıklayarak işlemi başlatabilirsiniz. Bundan sonra tek yapmanız gereken, oluşturulan videoyu cihazınızın bellek kartına aktararak yine cihazınıza yükleyeceğimiz yazılımlar yardımıyla seyretmekten ibaret.

Tabii tekrar hatırlatmakta fayda var: Her cihazın işlem gücü ve ekran çözünürlüğü birbirinden farklı olabileceğinden, kalite ve performans açısından sizin cihazınıza en uygun çözüme ulaşabilmek için bu ayarlar üzerinde bir miktar deneme yapılması yapmanız gerekecektir. Ayrıca PocketDivXEncoder yazılımının taşınabilir cihazlar için sıkıştırdığı video dosyalarının bilgisayarıınızda oynatılmak için uygun olmadığını unutmayın. ■

Levent Daşkiran, levent@chip.com.tr

Resim işleme yazılımları

En iyi resim araç gereçleri bedava!

Dijital fotoğraflar üzerinde çalışmak için pahalı yazılımlara ihtiyacınız yok. Fotoğrafları ister sıralamak, ister değiştirmek, isterseniz de web sayfanızda kullanmak için bedava programlar mevcut. CHIP, denedikten sonra kullanmaktan vazgeçemeyeceğiniz en iyi fotoğraf programlarını bir araya topladı.

» En iyi programlar CD'de

CHIP sizin için en iyi ücretsiz fotoğraf programlarını bir araya getirdi. Buradaki işaretli programları eCHIP'ten temin edebilirsiniz. (© eCHIP-Code Foto Tools)

Dijital kameradan PC'ye

 Cam2PC	www.nabocorp.com	Fotoğraf makinesindeki resimleri PC'ye aktarır
 PC Inspector Smart Recovery	www.pc-inspector.com	Hafıza kartınızdaki silinmiş verileri kurtarır
 Card Wiper	www.datarescue.com	Hafıza kartı bilgi silicisi

Resimlerin arşivlenmesi ve organizasyonu

 Dup Detector	www.prismaticsoftware.com	Sabit diskteki çifte resimleri bulur
 EXIFER	www.exifer.friedemann.info	EXIF dosyalarının değiştirir ve resimleri yeniden adlandırır
 Picasa	www.picasa.com	Sanal fotoğraf albümlü resim yöneticisi

Resimlerin işlenmesi

 XnView	www.xnview.com	Birçok ek işleve sahip resim gösterici
 RedEye	www.jdmcox.com	Kırmızı göz etkisini düzeltir
 PhotoFiltre	www.photofiltre.com	Yeni başlayanlar ve uzmanlar için resim işleme
 Gimp	www.gimp.org	Birçok fonksiyona sahip profesyonel resim işleme
 K-Lab Watermark	www.bildschutz.de/eng	Resimlerinize telif simgesi ekler

Effektler ve eklentiler

 QaPa Azulejos	www.qapa.de	Birçok küçük resimden büyük bir tane oluşturur
 AnmanieSMP	www.anmanie.de	Karikatürler için değişiklik
 Panorama Factory	www.panoramafactory.com	Tek resimlerden panorama oluştur
 ASCii Art	www.reactor.reality-protocol.de	Fotoğraf ve grafikleri metin resimlerine dönüştürür
 Unplugged	www.v-d-l.de	Photoshop uyumlu eklenti koleksiyonu

Yazıcı çıktısı ve sunum

 Irfanview ve eklentileri	www.irfanview.com	Etkili bir sunum fonksiyonuna sahip resim görüntüleyici
 Photo to VCD Creator	www.nu2.nu/photovcd	DVD oynatıcılar için VCD veya SVCD sunumlar
 Gallery Constructor	www.through-the-lens.net	Resimlerinizden bir HTML dosyası oluşturur

Dijital fotoğraf flüphesiz ki son derece pratik bir icat. Bu sayede hem zamandan hem de işten tasarruf edebilirsiniz, çünkü sabit diskinizdeki resimler daha düzenli olacaktır. Biz de CHIP olarak kullanışlı, her amaca hizmet eden programları sizler için derledik. Resimlerin bilgisayara aktarımından yönetimine, işlenmesinden sunumuna kadar her şeyi bu programlarla yapmak mümkün. Size sunduğumuz piksel ustalarından bazıları otomatik olarak resimlerinizi arşiv haline getirip fotoğraf albümleri oluşturuyor. Ayrıca CHIP koleksiyonunda, profesyoneller tarafından bile itibar gören ücretsiz bir fotoğraf işleme programını da bulabilirsiniz. Fotoğraflarını profesyonelce sunmak isteyenler, bu iş için en uygun bedava programları da gene CHIP koleksiyonunda bulabilirler.

! Dikkat: Fotoğraflarınız üzerinde çalışmaya başlamadan önce, onları fotoğraf makinesinden aldığınız şekliyle CD'ye yedekleyin, çünkü çıktı almak istediğinizde orijinal resimlere ihtiyacınız olabilir.

→ Dijital fotoğraf makinesinden PC'ye

Genelde resimlerin bilgisayara aktarımı görevini fotoğraf makinesinin kendi yazılımı yerine getirir. Eğer bu yazılım size yetersiz geliyorsa veya hafıza kartındaki resimleri kazayla sildiyse aşağıdaki programlar size yardımcı olabilir:

RESİMLERİN BİLGİSAYARA AKTARIMI

Program adı: Cam2PC 4.4.0
Sistem: Win 9x/Me/2000/NT/XP
Kaynak: www.nabocorp.com
Dili: İngilizce

Cam2PC: Fotoğraf makinesinin fotoğraflara verdiği isimler herkesin hoşuna gitmeyebilir. Daha sı, yeni bir makine alır ya da yeni bir program kullanmaya başlarsanız resimlerin düzeni içinden çıkılmayacak bir hal alır. Bunun için en iyi çözümü Cam2PC sunuyor. Programın içerdiği birçok seçenek, resimleri dilediğimiz gibi adlandırmamıza

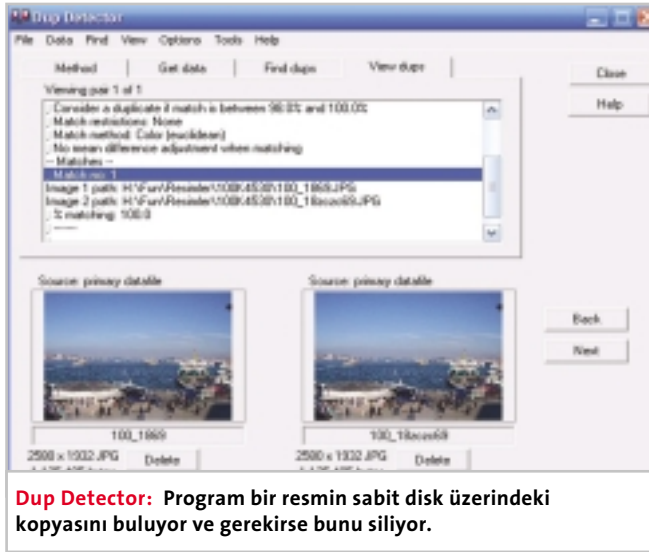
izin veriyor. Program, resimlerin isimleri için sadece tarih, zaman, resim büyüklüğü gibi EXIF verilerini kullanmıyor, aynı zamanda da istediğiniz takdirde klasör veya resim girişlerinde size nasıl bir isim vermek istediğinizi soruyor ve bu isimle düzenliyor. Örneğin, "Tatil2004-08 (1).jpg" adlı bir dosyaya ulaşmak için *Tools / Options / File Renaming* yerine bu komutun kısaltılmışı olan "Tatil%Y-%{ext}" komutunu kullanarak tek bir tıklamayla resme ulaşabilirsiniz. Kullanabileceğiniz tüm kısaltmaların açıklamaları da buradaki seçim listesinde mevcut.

VERİ KURTARMA

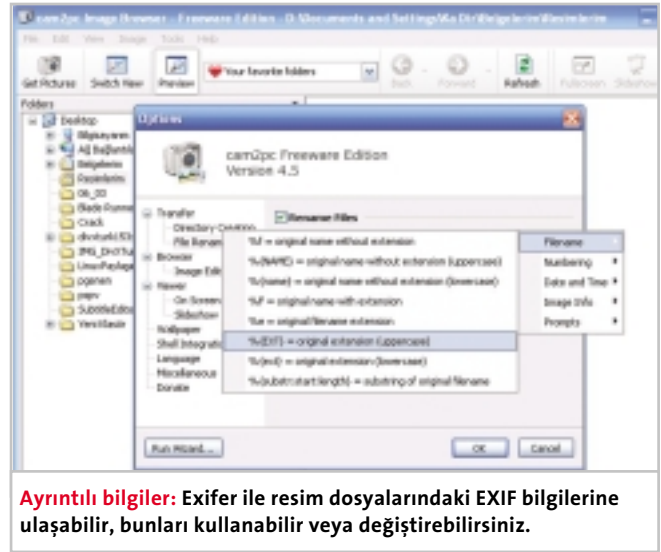
Name: PC Inspector smart recovery 4.5
System: Win 9x/Me/2000/NT/XP
Kaynak: www.pc-inspector.de
Dil: İngilizce

PC Inspector smart recovery: Yanlış bir tuşa mı bastınız? Yoksa bellek kartını yükleme işlemleri devam ederken mi çıkardınız? Tüm re →

Dup Detector: Program bir resmin sabit disk üzerindeki kopyasını buluyor ve gerekirse bunu siliyor.

Ayrıntılı bilgiler: Exifer ile resim dosyalarındaki EXIF bilgilerine ulaşabilir, bunları kullanabilir veya değiştirebilirsiniz.

simleriniz gitti! İşte, böyle bahtsız bir durumda smart recovery imdadınıza koşabilir. CHIP testlerinde, program silinen bütün resimleri geri getirmeyi başardı. Bunun için tek şart dosyaların üzerine yazılmamış olması. Program bütün multimedia dosyası biçimlerini tanıyor, ancak her aramada sadece tek bir biçim üzerinde çalışabiliyor. Yani bellek kartında hem resim hem video kayıtları varsa, önce birisini sonra diğerini aratmalısınız. Eğer verilerin bir kısmının üzerine yazılmışsa ayrıntılı arama seçeneğini kullanmak zorunda kalabilirsiniz. Smart Recovery bu dosyaları da kurtarabiliyor. Zaten çoğu fotoğraf programı geri kalan resimleri bulabiliyor.

VERİ SİLİCİ

Program adı: Card Wiper 1.03
Sistem: Win 9x/Me/2000/NT/XP
Kaynak: www.datarescue.com
Dili: İngilizce

Card Wiper: Gereksiz resimlerin bilgisayarınızda fazladan yer kaplamasını istemiyorsanız Card Wiper'a ihtiyacınız var demektir. Bu programla tüm verileri geri alınamayacak şekilde silebilirsiniz. Bu şekilde yok edilen verileri Smart Recovery gibi programlar bile geri getiremiyor.

Bilgisayar başlatıldığında, Card Wiper mevcut çalışan programları ve her birinin hafızada ne kadar yer kapladığını size listeliyor. Size düşen ise bilgisayara bağlanmış olan dijital fotoğraf makinesini seçtikten sonra *WipeCard*'a tıklayıp çıkan uyarıyı onaylamak. Artık gereksiz verilere

“güle güle” diyebilirsiniz. *Test Media* düğmesine tıklayarak da kartın üstüne yazılmasını sağlayabilirsiniz. Ancak dikkatli olun! Silmek istediğiniz verilere gerçekten ihtiyaç duymadığınızdan emin olmalısınız, çünkü *WipeCard*'da geri dönüşe yer yok.

Resimlerin arşivlenmesi ve organizasyonu

Belli bir büyüklükten sonra resimleri organize etmek güçleşiyor. Sıradaki programlar resimleriniz üzerindeki kontrolü kaybetmenizi önüyorlar. Bunları kullanarak çift resimleri bulabilir, fotoğraflarınızı sıralayabilir, yeniden adlandırabilir ve dijital bir fotoğraf albümü oluşturabilirsiniz.

ÇİFT RESİMLERİN BULUNMASI

Program adı: Dup Detector 3.121
Sistem: Win 9x/Me/2000/NT/XP
Download: www.prismaticsoftware.com
Dili: İngilizce

Dup Detector: Zaman içinde sabit diskinizde resimlerin kopyaları oluşur. Bunların hepsini bir defada ve tek tek açmanız gerekmeden silmek istiyorsanız, işte karşınızda Dup Detector. Yazılım, bir resmin kopyalarını ve benzerlerini dosya adı ve tipi gözetmeksizini araştırıyor.

Arama sonunda bulunan resimleri ve bunların dosya ismi, resim büyüklüğü ve dosya boyutu gibi ayrıntılı bilgiler ile görüntülüyor. Bu resim çiftlerinin silinmesi için onayı siz veriyorsunuz.

Find dups seçeneğinden resimlerin benzerlik derecesini belirten sınırlar koyabilirsiniz. Eğer buradan derece olarak *100%* belirlerseniz, Dup Detector tıpa tıp aynı resimleri buluyor. Tek kistas olarak resim büyüklüğünü belirlemek isterseniz, alt sınırı *1% -2%* oranında azaltmalısınız.

Eğer fazlaca değiştirilmiş resimleri bulmak istiyorsunuz işlemi elle yürütmelisiniz, çünkü Dup Detector bunları kopya olarak görmüyor. Program fotoğraflar üzerine özelleşmiş olduğu için .GIF biçimindeki grafikleri de bulamıyor. Programın okuduğu biçimler: JPG, BMP, TIFF, PNG, PCX, TGA, WMF, EMF ve PSD.

YENİDEN ADLANDIRMA VE EXIF DEĞİŞTİRME

Name: Exifer 2.1.5
Sistem: Win 98/Me/2000/NT/XP
Kaynak: www.exifer.friedemann.info
Dili: İngilizce

Exifer: Tarih, saat gibi JPEG Meta bilgileri, otomatik dosya adı oluşturulması veya diya sunularındaki ve resim galerilerindeki resim alt yazıları için oldukça kullanışlı. Diyelim ki tatilde fotoğraf makinenizin tarih ayarlarını bulduğunuz yerin tarih ve saat ayarlarına uyarlamayı unuttunuz. Exifer için hiç sorun değil.

Bu program size sadece resimlerinizin EXIF verilerini göstermekle kalmıyor aynı zamanda onları alıp daha sonra tekrar resim dosyasına ekleyebiliyor. Program, aynı zamanda bunlardan bazılarını da değiştirebiliyor. *EXIF / IPTC / Edit / EXIF-DATA / Date* sekmesini kullanarak tarih ile ilgili sorunları çözebilirsiniz. Slayt gös- →

terisi araçlarının da değişmiş EXIF dosyalarını okuyup kullanabilmeleri için *Apply to d-Date modified and Date Digitized* seçeneğini etkinleştirmeniz gerekiyor. Buna rağmen değişmiş bilgileri tanıyamayan programlar da var.

Bu nedenle söz konusu bilgileri değiştirmeden önce yedeklemelisiniz. Exifer, otomatik olarak bir güvenlik sorusu ekrana getirir. Eğer fotoğraf makineniz sadece şifreli dosya isimleri oluşturuyorsa Exifer yine yardımcı olacaktır. Araç, bir klasörün tüm içeriğini bir seferde değiştirebiliyor. Bunun için içerisine metin ekleyebileceğiniz veya birbirinden ayırabileceğiniz tüm EXIF bilgileri rastgele ekrana gelecektir.

DİJİTAL FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Program adı: Picasa 1.6

Sistem: Win 98/Me/2000/NT/XP

Kaynak: www.picasa.com

Dili: İngilizce

Picasa: Birkaç yüz resimden sonra dosyaların tarihe göre sıralanması resimlere genel bakış için çok kullanışlı olmaktan çıkar. Picasa, işte bu noktada yardımınıza koşuyor. Şirket, Google tarafından satın alındığından beri bu resim yönetim aracını ücretsiz olarak indirebiliyorsunuz. Program başlatıldığında Picasa isteğinize göre bütün veya bazı klasörlerde resim arıyor ve resimleri klasör adıyla albüm haline getirip sıralıyor. Dosyaların karışmaması için albümlerin ismini veya yerlerini değiştirebilirsiniz. Fotoğrafları anahtar kelimelerle aratabildiğiniz programda döndürme, yansıtma, kırmızı göz düzeltmesi gibi genel fotoğraf işleme işlevlerini yerine getirebiliyorsunuz. Tüm bu değişiklikler program dahilinde geçerli olmakla beraber orijinal resmi etkilemiyor. Açık ve güzel düzenlenmiş kullanıcı yüzeyi, albüm geçişleri sırasındaki animasyonları sayesinde Picasa tasarımıyla da ön plana çıkıyor.

Fotoğrafların işlenmesi

Önceden yanlış ışık verilmiş fotoğraflarla yetinirken, artık dijital fotoğraf teknolojisiyle resimlerinizdeki hataları bilgisayarınızda düzeltebilir ve çeşitli efektler verebilirsiniz. Yanlış ışıklandırılmış ve şeytani bakışlı kırmızı gözlü fotoğraflar artık geçmişte kaldı.

Picasa: Resim veri bankası ile dijital fotoğraf albümleri oluşturabiliyor ve böylece devamlı kontrol altında tutabiliyorsunuz. Picasa ile yapılan bir değişiklik orijinal dosyayı etkilemiyor.

GÖRÜNTÜLEME VE İŞLEME

Program adı: XnView 1.70 + NConvert

Sistem: Win 9x/Me/2000/NT/XP

Kaynak: www.xnview.com

Dili: İngilizce

XnView: Windows XP donatıları arasındaki "Fotoğraf ve Faks Gösterimi" aracı, fotoğrafların görüntülenmesi ve işlenmesi konusunda yeterli değil. XnView gibi resim görüntüleyiciler çok daha fazla hizmet sunuyorlar. Program, yaygın olarak kullanılan IrfanView'den daha yavaş olsa da, dosya biçimi desteği konusunda çok daha fazlasını sunuyor. Bu ücretsiz programla resimlerinizi 40 farklı biçimde saklayabilir ve 400'ün üzerinde dosya biçimini okuyabilirsiniz. Program pratik olarak resim gezgini ile birlikte açılıyor. Bu gezginin solunda klasör, sağında ise fotoğrafın ufak bir görünümü var. Üzerine çift tıklandığında fotoğraflar, resim işleme modunda açılıyor.

Bunun dışında XnView'in kullanıcıya sunduğu imkanlar arasında resim döndürme-yansıtma (JPEG formatında), çeşitli filtreleme ve efektler var. Program ayrıca Photoshop uyumlu eklentiler ile de çalışabiliyor ve ücretsiz eklenti koleksiyonu "Harry's Filters" de tam kurulum dosyası içerisinde bulunuyor. Resim işleme menüsündeki *Filter /Adobe Compatible Plugin* komutunu kullanarak eklenti liste-

sine ulaşabilirsiniz. Program, aynı anda birden fazla resim üzerinde çalışabilmeniz için de uzun bir eklenti listesine sahip. Eğer bazı resim işleme eklentilerini çok sık kullanıyorsanız her seferinde menüler arasında dolaşmanız gerekmiyor. Bunun için istediğiniz ayarları bir script olarak kaydedebilir ve bunu istediğiniz zaman çalıştırabilirsiniz. XnView'de slayt gösterisi işlevi mevcut da olsa, bunları EXE biçiminde saklanmasına izin vermiyor. Bu noktada IrfanView daha çok imkan sunuyor (bakınız [186](#)).

KIRMIZI GÖZLERİN DÜZELTİLMESİ

Program adı: RedEye 1.5.1

Sistem: Win 9x/Me/2000/NT/XP

Kaynak: www.jdmcox.com

Dili: İngilizce

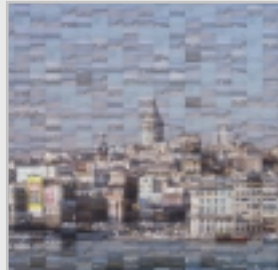
RedEye: Küçük bir araç olan RedEye, flaş sonucu oluşan kırmızı göz etkisini düzeltmek üzerine uzmanlaşmış. XnView ve IrfanView'daki kırmızı göz efektinin aksine, RedEye ile daha ince ayrıntılar üzerinde çalışılabilir. Böylece daha doğal bir düzeltme mümkün hale geliyor. RedEye, JPG dosyalarını destekliyor.

Program, açılışta üzerinde çalışmak istediğiniz dosyayı soruyor. Eğer resim ekranın dışına taşıyorsa oklarla resim üzerinde hareket edebilirsiniz. Maalesef resmin büyütülmesi mümkün değil. Üzerin-

ÜCRETSİZ ÖZEL ARAÇLAR VE EKLENTİLER

» Fotoğraflarınız için harika efektler

Fotoğraflarınızı daha güzel hale getirmek istiyorsunuz ama IrfanView ve benzeri programların efektleri size yetmiyor mu? Sorun değil: En özel fotoğraf çalışması istekleriniz için gerekli olan ücretsiz araçları bir araya getirdik.

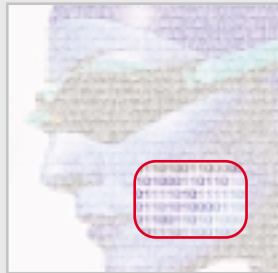
Mozaik: QaPa Azulejos ile güzel mozaik efektleri elde edebilirsiniz. Bu araç yardımıyla ufak resimleri bir araya getirip büyük bir resim de elde edebilirsiniz. Mozaği oluşturan parçaların saydamlığı ise istenildiği gibi ayarlanabiliyor.
Bilgi için: www.qapa.de

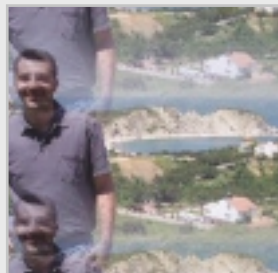
Resimdeki çarpıklık: AnmanieSMP ile komik karikatürler hazırlayabilirsiniz. Değişiklikler ince geçişler ile gerçekleştirildiği için araç ile ciddi düzeltmeler yapabilmek de mümkün.
Bilgi için: www.anmanie.de

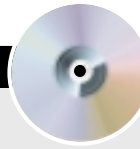
Panorama: Güzel bir manzara fotoğrafa sığmıyor mu? Panorama Factory için sorun değil. Panorama Factory ile, etrafınızı saran görüntüleri içeren resimleri uç uca yerleştirerek bir panorama görüntüsü elde edebilirsiniz. Dikkat: Sadece eski, 1.6 sürümü ücretsiz
Bilgi için: www.panoramafactory.com

Yazılardan oluşan resim: PASCII.Art fotoğraflarınızı ikili kodlarla, basamaklarla, harflerle veya bir yazı ile renkli ASCII fotoğraflarına dönüştürüyor. Dosya, RTF veya HTML biçiminde oluşturuluyor.
Bilgi için: www.reactor-reality-protocol.de

Eklentiler: Photoshop uyumlu eklentileri XnView ile veya IrfanView ile kullanabilirsiniz. Unplugged, fotoğraflarınız için büyük bir efekt koleksiyonu sunuyor.
Bilgi için: www.v-d-l.com

de çalışacağınız gözü seçin, farenin tuşunu bıraktığınızda otomatik olarak bir pencere açılacak. Yapacağınız değişikliklerin derecesini buradan ayarlayabilirsiniz.

RESİMLERİN İŞLENMESİ

Program adı: PhotoFiltre 6.0.1

Sistem: Win 98/Me/2000/NT/XP

Kaynak: www.photofiltre.com

Dili: İngilizce

PhotoFiltre: Güçlü bir fotoğraf çalışma programı için illa ki parayermeye gerek yok. PhotoFiltre adlı ücretsiz yazılım, işlevselliğin ve kullanıcı dostu tasarımın ideal bileşimi.

Birçok araç, boya fırçaları, renk ve parlaklık düzeltmeleri, renk araçları ve daha fazlası kullanıcının hizmetine sunulmuş. Ancak PhotoFiltre maalesef katmanlar ile çalışmıyor; yani fotoğrafa sonradan eklenmiş bir yazı üzerinde bir daha çalışmıyorsunuz. Program geniş bir filtre ve efekt yelpazesi sunuyor ve web sitesinden çalışmanızı kolaylaştıracak başka eklentiler de indirebilirsiniz.

PROFESYONEL FOTOĞRAF İŞLEME

Program adı: The Gimp 2.0.4

Sistem: Win 2000/XP

Kaynak: www.gimp.org

Dili: İngilizce

The Gimp: Ücretsiz ve profesyonel bir fotoğraf işleme programı arayanlar için The Gimp gayet uygun. Tamamıyla yenilenmiş 2.0 sürümü eskilerinden hem daha kararlı hem de daha basit. Ama gene de yeni başlayanlar sorun yaşayabilirler.

LİSANS İŞARETİ

Program adı: K-LAB Watermark

Sistem: Win 98/Me/2000/NT/XP

Kaynak: www.bildschutz.de/eng

Dili: İngilizce

Watermark: Resimlerinizi internette yayınlamak istiyorsunuz ama başkalarının sahiplenmesinden mi korkuyorsunuz? K-Lab Watermark ile fotoğraflarınıza telif hakkı metinlerini veya grafiklerini istediğiniz saydamlık derecesinde ekleyebilirsiniz. Tabii ki görünmeyen metinler de kullanabilirsiniz. Üstelik bu ayarları hem tek bir res-

me hem de tüm klasöre uygulayabilirsiniz. Yığın çalışması ücretsiz sürümde sadece 5 dosya ile sınırlandırılmış. Buna karşılık programın hiçbir sınıra sahip olmayan profesyonel sürümünü 19.95 Euro'ya satın alabilirsiniz.

Lisans işaretinin nerede bulunacağını ve resim kenarlarına olan mesafeyi istediğiniz gibi belirleyebilir veya bütün fotoğrafı lisans işaretleri ile doldurabilirsiniz.

Yazıcı çıktısı ve sunum

Sabit diskte durduğu takdirde en güzel fotoğraf koleksiyonu bile işe yaramaz. En iyi resimleriniz bulup, onları arkadaşlarınıza slayt gösterisi şeklinde izletebilir ya da web sayfanızda yayınlayabilirsiniz. Resimlerin çıktısını alırken baskı kalitesini belirleyebildiğiniz gibi, fotoğrafı takvimler de hazırlayabilirsiniz.

BİLGİSAYARDA SLAYT GÖSTERİSİ

Program adı: IrfanView 3.92

Sistem: Win 9x/Me/2000/NT/XP

Kaynak: www.irfanview.com

Dili: Türkçe

IrfanView: Fotoğraflarınızı, TV yerine bilgisayarda dia gösterisiyle ile sunmanın avantajı, DVD oynatıcıya ihtiyacınızın kalmaması. Dizüstü bilgisayarınız da varsa fotoğraflarınızı her yerde gösterebilir ve eğer bir de Beamer varsa eski projeksiyon cihazlarının perdeye yansıtma havasını da yaşayabilirsiniz.

Resim görüntüleyici Irfanview çok yönlü bir slayt gösterisi işlevi sunuyor. Program çok sayıda dosya biçimini desteklediği gibi, resimlerin sırasını da istediğiniz gibi belirlemenize imkan tanıyor. EXE formatında kaydetmenin mümkün olması gösterinin her bilgisayarda izlenebilmesini sağlıyor. Eğer IrfanView eklentilerini ve CD kayıt programı Nero'yu yüklediyseniz fotoğraf şovunuzu CD'ye de kopyalayabilirsiniz.

Slayt gösterisi oluşturmak için ilk olarak *Dosya / Slaytshow* komutunu çalıştırın. Sonra resimleri ekleyip ekrana gelme sıralarını belirledikten sonra *oyunatma* seçeneklerini ayarlayabilir ve isterseniz resimlere yazı da ek-

PhotoFiltre: Ücretsiz bir program için fotoğraf işleme konusunda oldukça çok şey sunan Photo Filtre'nin kullanımı da oldukça kolay ve anlaşılır.

leyerek gösterinizi hazır hale getirebilirsiniz. Ayrıca IrfanView eklentileri yardımıyla her bir resmin EXIF bilgilerini de kullanabilirsiniz.

DVD OYNATICIDA SLAYT GÖSTERİSİ

Program adı: Photo to VCD Creator Lite 2.0.2

Sistem: Win 9x/Me/2000/NT/XP

Kaynak: www.nu2.nu/photovcd

Dili: İngilizce

Photo to VCD Creator: Fotoğraflarınızı bilgisayar yerine DVD oynatıcı üzerinden TV'de izlemek istiyorsanız Photo to VCD Creator doğru seçim. Photo to VCD Creator ile resimlerinizi Video CD veya SVCD haline getirebilir, CD imajı olarak sabit diske kaydedebilir veya hemen CD'ye yazabilirsiniz.

Programı çalıştırdıktan sonra *Show Settings* düğmesine tıklayın. Buradan kay-

nak ve hedef klasörleri seçin, tanımlama seçeneklerini belirleyin ve oluşturmak istediğiniz biçimi (VCD veya SVCD, PAL veya NTSC) seçin. Tanımlama için dosya ismi ve EXIF bilgilerini kullanabilirsiniz. Dosya adı için EXIF bilgilerini kullanabiliyorsunuz. Yazının yerini ise *Position* düğmesine tıklayarak belirleyebilirsiniz. Program, ücretsiz sürümünde arka plan ve menü için bir şablon seçilmesine izin vermiyor.

Photo to VCD Creator, menüleri klasörlerden oluşturuyor. Ancak bu nedenle resimleri önceden düzenlemiş olmanız ve burada birden fazla alt klasör katmanı olmamasına dikkat etmelisiniz. Çünkü alt menü desteği de programın sadece profesyonel sürümünde (Yaklaşık 25 dolar) bulunuyor. Eğer hazırladığınız sunumu doğrudan programdan CD'e kopyalamak isterseniz ASPI sürücüsünün yüklü olması gerekli. Örneğin, Adaptec'in sürücüsüne www.adaptec.com'dan ulaşabilirsiniz.

WEB SİTESİNDEKİ RESİMLER

Program adı: Gallery Constructor 1.1.4

Sistem: Win 98/Me/2000/XP

Kaynak: www.through-the-lens.net

Dili: İngilizce

Gallery Constructor: Gallery Constructor: Bu program sayesinde HTML bilginiz olmasa bile resimlerinizle bir web galerisi kurabilirsiniz. Programda arka planın dizaynını seçme şansınız yok, zaten mevcut arka plan koyu tonlara güzel bir şekilde tasarlanmış. Gallery Constructor, hazırladığınız sayfaları reklamlar ile de doldurmuyor. Sadece

Lisans koruması: Özel albümünüzdeki resimleri, lisans işareti ile donatarak çalınma ve izinsiz kullanımlara karşı koruyabilirsiniz.

ONLINE RESİM HİZMETİ

»Dijital fotoğraf çıktısı

Dijital fotoğraflarının basılmasını isteyenler için hızlı ve basit bir şekilde online fotoğraf hizmeti veren yerler var. Aralarında kalite, servis ve fiyat farkları olan bu firmalar, kötü baskı kalitesi, beyaz kenarlar, yanlış kesilmiş kenarlar, kötü ulaştırma hizmeti gibi olumsuzluklarla sizi hayal kırıklığına uğratabilirler. Bunun için isterseniz artık hemen hemen tüm fotoğrafçıların sunmaya başladıkları dijital fotoğraf çıktısı hizmetinden faydalanabilir veya Türkiye'nin önde gelen online fotoğraf atölyelerini inceleyebilirsiniz.

Bilgi için: www.fotograf.com, www.fotobas.com

Online fotoğraf: Online mağazalar, fotoğraf basıcısının haricinde online galeri alanları ile buzdolabı miktatıslardan yap bozlara kadar bir çok imkan sunuyorlar.

sayfanın aşağısındaki ufak bir kısayol yazısı programın web sitesine yönlendiriyor.

Program başladıktan sonra ilk olarak istediğiniz resimleri **Add** düğmesine tıklayarak veya Windows gezgininden Sürükle - Bırak yöntemini kullanarak programa ekleyin. Proje görünümünde, sol taraftan resimleri istediğiniz gibi sıralayabilirsiniz. Bunun için dosya isminin yanındaki küçük simgeyi istediğiniz konuma taşımanız yeterli.

Pencerenin ana bölümünün altındaki kısımlardan resimler ve önizlemelerin tanımlamaları, görünümleri ve sayfa üzerindeki yerleşimleri ile ilgili seçeneklere ulaşabilirsiniz. Son olarak **Build** düğmesine tıkladığınız web galerisi oluşturuluyor ve bunu programı kullanarak FTP üzerinden web sayfasına da yükleyebiliyorsunuz.

FOTOĞRAF TAKVİMLERİNİN HAZIRLANMASI

Program adı: Photo Print Calendar 3.00E beta

Sistem: Win 9x/Me/2000/XP

Kaynak: www.bento.ad.jp/

Dili: İngilizce

Photo Print Calendar: Kendi fotoğraflarınızla yaptığınız, her şeyini kendinizin tasarladığı orijinal ve yararlı bir hediye... Aynı zamanda da satın aldığınız her hangi bir takvimden daha değerli, çünkü her şeyi ile size ait. Her sayfa için istenilen resmi, tasarımı, arka plan renklerini ve yazıları kendiniz seçiyorsunuz, sonra da takvimi basıyorsunuz.

KG/Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

ÖZİ GELECEK SAYILARDA

Symbian işletim sistemine sahip bir cep telefonunuz varsa yapabileceğinizin sınır tanımıyor. Yeni yazı dizimiz Symbian'ın kullanım alanlarını ayrıntılı olarak tanıtmayı hedefliyor.

BÖLÜM 1: E-POSTA VE HABER GRUPLARI CEBİNİZDE

BÖLÜM 2: CEP TELEFONU MU WEB KAMERASI MI?

BÖLÜM 3: CEPTE SİNEMA KEYFİ

BÖLÜM 4: OFİS UYGULAMALARI DA CEBİNİZDE

BÖLÜM 5: DİJİTAL SEKRETERİNİZ GÖREV BAŞINDA

BÖLÜM 6: PC'Yİ CEPTE YÖNETMEK

Symbian'ın tüm marifetleri I:

E-postalar ve haber grupları cebinizde

Symbian işletim sistemiyle donatılmış telefonlar daha şimdiden milyonlarca kullanıcının tercihi olmayı başardı. Yüz milyonlarca kullanıcı ise hedefte. CHIP, bu ay start alacak yeni yazı dizisiyle bu akıllı telefonların sahiplerine Symbian'ın tüm yeteneklerinden faydalanmanın yollarını açıklıyor.

SymbianOS, Smartphone yani akıllı telefon pazarında en yaygın olarak kullanılan işletim sistemi. Farklı cihazlara uyarlanabilir nitelikte oluşu ve dolayısıyla telefon üreticilerinin istekleri doğrultusunda yeniden yapılandırılması dışında, kullanıcılara kullanım kolaylığı sağlaması da Symbian'ı akıllı telefon pazarının lideri konumuna getiren önemli etkenler. Geride bıraktığımız yıl Symbian işletim sistemine sahip telefonların satışı 14 milyonu aştı. Ardı ardına üç yıl

boyunca satış rakamında görülen yüzde yüzün üzerindeki artış, sayıları 4.000'i bulan uygulamayla birleşince daha da parlak bir geleceğin işareti olarak algılanıyor.

Ne var ki tüm telefon sahiplerinin Symbian destekli bu cihazların özelliklerinden gerektiğince yararlanabildiğini söylemek güç. CHIP, bu yazı dizisinde bu telefonların farklı kullanım alanlarını uygulama bazlı olarak inceleyerek onu iyi bir dijital asistan ve cebinizdeki dev haline getirmenin yollarını açıklıyor.

► Dosya formatları ve uyum sorunu

Symbian'la yeni tanışacaklar için dosya formatları hakkında kısa bir bilgi verelim. Bu işletim sistemine ait tüm uygulama ve oyunlar .sis uzantılı dosyalarda yer alıyor. Uygulamaların farklı telefon modelleriyle uyumluluğu büyük ölçüde işletim sistemi sürümüne ve arayüze bağlı. Series 60, Series80, Series 90 ve UIQ gibi farklı platformlar söz konusu. Uygulamalarımızda en fazla kullanılanı, yani Series60 platformunu, baz aldık. Ancak diğer platformlara ait en iyi yazılımların da adlarına yer vereceğiz. Ayrıca hangi telefonun hangi arabirime sahip olduğunu bu sayfada bulabilirsiniz. Dosya aktarımı ve uygulama kurulumu ile ilgili temel bilgilerse 190'daki "Bluetooth ile dosya transferi" kutusunda yer alıyor.

► E-posta istemcisi, haber okuyucu ve diğerleri

E-posta alım ve gönderimi ve güncel haberlerin takibi, iyi bir dijital asistanın öncelikli görevleri arasında. Bu nedenle Outlook Express'inkilere benzer görevleri cep telefonu üzerinden yerine getiren yazılımlara öncelik verdik. Masaüstündeki benzerlerini aratmayan üç küçük yazılımla, kapsama alanı içerisinde olduğunuz her an, dilediğiniz bir noktadan e-posta alışverişi gerçekleştirebilir ve güncel haberlere erişebilirsiniz.

► E-postalar cebinizde: ProfiMail 2.17

Pek çoğumuz, bilgisayar ve internet bağlantısından yoksunken e-postalarımıza erişme ihtiyacı hissetmiştir. E-posta sunucunuzun POP3 desteklemesi durumunda (örneğin Gmail) iletileri cep telefonu üzerinden rahatlıkla yükleyebilirsiniz. Bu iş için kullanabileceğiniz en iyi yazılım ProfiMail.

eCHIP'ten (© eCHIP-Code Symbian)

Profimail 2.17 adlı yazılımı önce masaüstüne kopyalayın, ardından da telefonunuza aktarın ve kurun. Yazılımı başlatın. Yapılandırmayı günümüzün en popüler servis sağlayıcılarından Gmail örneği üzerinden gerçekleştireceğiz. POP3 destekli diğer sunucular için de benzer ayarlar gerekecektir. *Menu / Account*

menülerinden *New*'a tıklayın. *Account name* kısmına hesap adını girin. Örneğin *Gmail Hesabım*. Bir alt satıra Gmail adresinizi yazın; örneğin *ozandonmez@gmail.com*. *Display name* satırından mesajlarınızın hangi adla gönderileceğini belirleyebilirsiniz. *Mail Server Type*'ı POP3 olarak bırakın. *Incoming mail server* alanına "pop.gmail.com" adresini girin. Bir alttaki satırda *Outgoing mail server* için "smtp.gmail.com" adresini verin. *Username* ve *Password* alanlarına kullanıcı adı ve parolanızı girin. *Get Entire Message* seçeneğini işaretlediğinizde e-postalar beraberindeki eklerle birlikte yüklenecektir. Bu seçeneği devre dışı bırakarak yalnızca başlıkların gelmesini sağlayın. Bu yolla yalnızca gerekli e-postaları açarak hem zamandan hem de paradan tasarruf edebilirsiniz. *Advanced Settings*'e tıklayın. *SMTP authentication*'ın onay işaretini kaldırın. *POP3 port*'a "995", *SMTP port*'a "465" değerlerini girin. *USE SSL for POP3* ve *Use SSL for SMTP* seçeneklerine onay işareti ekleyin ve *Done*'a tıklayarak kurulumu tamamlayın. Yapılandırma tamamlandı. ProfiMail ana penceresinde *Gmail Hesabım*'a tıklayın. *Update Mailboxes*'ı seçtiğinizde telefonunuz hesabınıza bağlanacak ve e-posta başlıkları alınacak. Yazılımın UIQ ve hatta Windows Mobile Smartphone Edition için hazırlanmış farklı sürümleri de mevcut.

! DİKKAT: Bazı Gmail hesaplarında POP3 desteğinin önceden etkinleştirilmesi gerekecektir. PC'nizden Gmail hesabınıza erişin ve *Settings*'e tıklayın. *Mail Settings* penceresinden *Forwarding and POP*'a ulaşın ve *Enable POP for all mail*'i işaretleyin. → Bu desteği artık kullanılabilir hale getirdiniz.

► Haber gruplarını cepten takip etmek: Mobile Newsgrabber

En son gelişmelerden haberdar olmak, zaman zaman onlarca internet sitesinde gezinmeyi ve saatler harcamayı gerektirecektir. Siteye gitmek, haberleri aramak, okumak, gerektiğinde kaydetmek ve sonraki sayfaya geçmek, özellikle cep telefonu üzerinden oldukça vakit alıcı bir işlem. Bu durumda eldeki en iyi seçenek haber

SYMBIAN DESTEKLİ TELEFONLAR HANGİLERİ ?

Series60 arabirimli telefonlar

Siemens SX1, Nokia 7650, Nokia 3650/3660, Nokia 6260, Nokia 6630, Nokia 6670, Nokia 7610, Nokia N-Gage/N-Gage QD, Nokia 6600, Nokia 6680

Series80 arabirimli telefonlar

Nokia 9300, Nokia 9500

UIQ arabirimli telefonlar

Sony Ericsson P800, Sony Ericsson P900/P910

Onlarca model: Yukarıda, ülkemizde resmen satışı gerçekleştirilen bazı modellerin arabirimleri hakkında bilgi yer alıyor. Nokia, Motorola, Sony Ericsson, Panasonic gibi pek çok büyük üretici Symbian işletim sistemli cep telefonu modelleri geliştiriyor. Model sayısının yakın gelecekte katlanması bekleniyor.

BLUETOOTH AYARLARI

» Bluetooth ile dosya transferi

Symbian işletim sistemli telefonlara program kurmanın ilk aşaması elbette PC'deki program dosyalarının telefona aktarımı. Bu işlem için kablolu, USB kablo, ya da kart okuyucu gibi farklı alternatifler söz konusu olsa da, en pratik yolun Bluetooth olduğunu söyleyebiliriz. Öncelikle Bluetooth üzerinden Nokia ve Siemens gibi firmaların kendine özgü PC Suite yazılımlarını kullanmadan dosya aktarımı yapmanın yollarını açıklayalım. Bu sayede aktarabileceğiniz dosya türleri de bu programlar tarafından sınırlanmayacaktır. Cep telefonunuzun kendine özgü menülerinden Bluetooth bağlantısını etkinleştirin ve cihazın görünür durumda olduğundan emin olun. Bluetooth dongle'in kurulumunu gerçekleştirdikten sonra masaüstünde "My Bluetooth Places" adlı bir öğe belirir. Bu öğeye iki kez tıklayın ve açılan klasörden "Bluetooth Setup Wizard"ı çalıştırın. Yararlanmak istediğiniz servisler listesinden *OBEX File Transfer*'i işaretleyin ve *Son'a* tıklayın. Artık OBEX File Transfer klasörüne taşıyacağınız her dosya, PIN kodu sorgusunun ardından cep telefonunuza aktarılacaktır. Burada PIN konu seçimi tümüyle size bırakılıyor. Gönderilen dosya SMS mesajları arasındaki yerini alır. İlgili mesajı açtığınızda yönergeleri izleyerek yüklemeyi tamamlayabilirsiniz.

Pratik: Dosya gönderimi için daha pratik bir yol söz konusu. Göndermek istediğiniz dosyaya sağ tuşla tıklayın ve *Gönder / Bluetooth*'tan kendi telefonunuzu seçin.

Gereksiz yazılımları kaldırın: *Araçlar* menüsünden *Yönetici*'yi seçerek *Uygulama Yöneticisi*'ne girin. Burada telefonunuzda kurulu yazılımların listesini göreceksiniz. Gerek olmayan uygulamalardan birinin üzerine gelerek [C]yi tuşlayın ve onay vererek uygulamayı telefonunuzdan kaldırın. Herhangi bir yazılım kurduktan sonra istenmeyen bir sonuçla karşılaştığınızda *#7370#i tuşlayarak telefonunuzu formatlayabilirsiniz. Ancak bu durumda mesajlarınız ve telefon rehberiniz de sıfırlanacaktır.

gruplarına üye olmak. Mobile NewsGrabber Series 60 platformu için hazırlanmış ilk haber grubu yazılımı. Yazılım nerede olursanız olun favori haber gruplarınıza erişmenizi sağlıyor. Yazılım ayrıca güvenli sunuculara da bağlanabilen RSS okuyucusuna sahip. Mobile Newsgrabber'ı başlatın. Yapılandırılmayı Anet haber grupları örneğinde gerçekleştirdik.

Bu haber gruplarına önceden üye olmadıysanız www.anet.net.tr adresinden kayıt yaptırarak kullanıcı adı ve parola oluşturabilirsiniz. Bu işlemin ardından telefon üzerindeki yapılandırmaya geçelim. *Menü* tuşuna basın ve *New Server*'i seçin. *Server* adını, örneğin "Anet" olarak belirleyin. *Server Address* satırına "news.anet.net.tr" adresini girin. *Authentication required?* sorusuna *Evet* yanıtını verin. *Username*

alanına kullanıcı adınızı, alt satırıysa parolanızı girin. *Seçenek*'e tıklayın ve *New Group*'tan *Search*'ü seçin. Bu noktada mevcut haber grupları taranacak ve liste şeklinde ekrana yansıtacaktır. Herhangi bir gruba abone olmak için adının üzerine gelip *Tamam*'i seçmeniz yeterli. Grup listeye eklenecektir. İlk denemenizde *Open*'i

seçtiğinizdeyse *No Headers, retrieve from Server* mesajıyla karşılaşacaksınız. *Evet*'e tıkladığınızda haber başlıkları yüklenecek. Herhangi bir mesaja tıklayarak içeriğini görüntüleyebilirsiniz.

» RSS feed ile her zaman güncel kalın

Haber gruplarında e-posta adresi vermek gerektiğinden zaman zaman spam ve virüs gönderilmesi tehlikesiyle karşı karşıya kalırsınız. Oysa "Really Simple Syndication" (Gerçekten Basit Dağıtım) veya "Rich Site Summary" (Zengin İçerikli Site Özeti) açılımlı RSS sayesinde, e-posta karmaşasından ve siteleri dolaşma stresinden kurtulup haberlere güvenli bir biçimde ulaşabilirsiniz.

Headline v1.11, RSS destekli sitelerden haber okumanızı sağlayan en iyi Symbian yazılımlarından biri. Mobil, Haberler, Eğlence, Spor ve Teknoloji başlıkları altında bazı RSS kaynakları önceden tanımlandığından çok fazla ayar yapmak da gerekmiyor. Yazılım Türkçe dil desteğine sahip. Ana menüdeyken *Seçenek*'e tıklayın ve *Yeni*'den *Yeni Bookmark*'i seçin. Buradan RSS destekli herhangi bir sitenin adresini, örneğin Radikal Gazetesi için <http://www.radikal.com.tr/radikal.xml> adresini ya da Zaman Gazetesi için http://www.zaman.com.tr/xml/zaman_buttun.xml adresini girin. UIQ platformu üzerinden haber takibi için benzer özelliklere sahip doHeadlines UIQ adlı yazılımdan yararlanabilirsiniz. ■

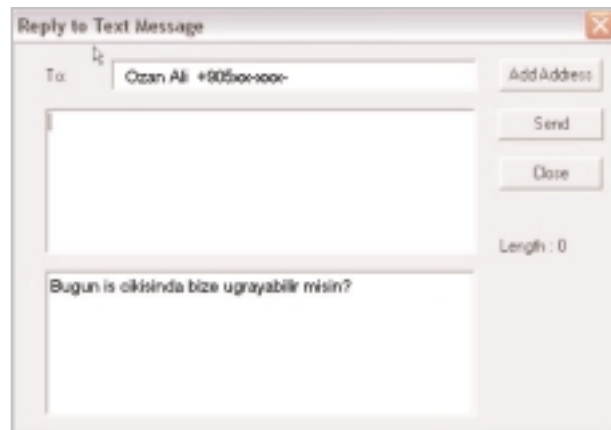
Ozan Ali Dönmez, ozand@chip.com.tr

AYIN PRATİK ARACI:

» SMS'leriniz masaüstünde

SMS Tray 1.0: WildPalm tarafından hazırlanan bu araç sayesinde PC masaüstü ile cep telefonu entegrasyonunu sağlayabilirsiniz. Yazılım, gelen SMS mesajları hakkında sizi bilgilendiriyor ve cep telefonu tuşlarına dokunmadan o mesajı yanıtlamanızı sağlıyor. Adres defteri entegrasyonu da unutulmamış. SMS Tray, Bluetooth için hoş bir kullanım alanı daha yaratıyor.

Kolay erişim: SMS Tray'e kurulumu sonrasında görev çubuğu üzerindeki kendi simgesi üzerinden ulaşabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

194

Yüksek teknoloji
Teknolojik yeni ürünler

196

Süper Bilgisayarlar
Dünyanın en hızlı bilgisayarları

Sıvı hidrojen ile saatte 301 km hız

Suyla çalışan BMW

BMW'nin temiz enerji arayışı, dikkatleri benzin yerine geçebilecek sıvı bir enerji kaynağına çevirdi: Su... Su bir gün benzinin yerini alabilir mi?

■ BMW'nin H2R modeli saatte 301 km. hız yapan bir yarış otomobili ve egzozundan çevreye zararlı ufak bir parça partikül bile çıkmıyor. H2R saatte 301 kilometre hıza ulaşabilmesinin karşılığında dışarıya atık olarak temiz su bırakıyor. Bu çalışma prensibi birkaç sene önce hayal gibi görünüyordu ancak fosil yakıtlarının sonunun geldiğini fark eden otomobil endüstrisi, artık hayalleri gerçeğe dönüştürmek için çalışıyor.

BMW mühendislerinin 10 ay içinde tasarlayıp çalışır hale getirdikleri H2R modeli, rakip firmaların ürettiği, hidrojenle çalışan otomobillerin aksine, hidrojen yakıt pili değil, sıvı hidrojen kullanıyor. Çalışma prensibi, bugünkü içten yanmalı otomobillere benzeyen, motoru da içten yanmalı otomobillerin motoruyla örtüşen otomobil, hidrojen pillerinden daha etkili bir yakıt olan sıvı hidrojeni yakıyor. Yakmak ifadesi ilk başta çevre bilinciyle ters

Çevreci yarış arabası: BMW'nin H2R modeli rakiplerini temiz enerji ile geçecek kadar kuvvetli. James Bond filmlerindeki otomobillere benzeyen araç benzinli lüks bir spor otomobili gibi.

düşen bir eylem olarak görünebilir, ne var ki H2R motorunun içindeki silindirleri iten tepkimeden sonra karbonmonoksit gazı değil, su ortaya çıkıyor. Yanma eylemi de aslında kimyasal bir tepkimeyi ifade ediyor.

Ortaokulda kimya derslerinde öğretilen sıradan bir formül, belki de dünyanın kurtuluşunu simgeliyor: $2H_2O + \text{elektrik} \rightarrow 2H_2 + O_2$. Yani 2 su molekülü ve enerji tepkimeye girdiğinde veya yandığında 2 H₂ molekülü ve oksijen ortaya çıkıyor. Bu tepkimeyi tersine çevirdiğinizde ise, $2H_2 + O_2 \rightarrow 2H_2O + \text{enerji}$, yani 2 H₂ molekülüyle oksijeni tepkimeye soktuğunuzda elinize bir miktar saf su ve enerji geçiyor. Söz konusu enerji otomobilin pistonlarını çevirmek için kullanılırken, su da yeniden hidrojen elde etmek için kullanılabilir. Dolayısıyla sistem mucizevi bir biçimde ürettiği atığı bile yeniden enerji üretimine dahil edebiliyor. Araç aslında doğrudan su yakmıyor; ancak su, aracın kullandığı yakıtın, yani sıvı hidrojenin elde edilebileceği önemli bir kaynak. Dolayısıyla geleceğin araçlarının suyla çalışacağını söylemek abartı değil.

Sıvı hidrojenin faydaları saymakla bitmiyor

Sıvı hidrojeni yakıt olarak kullanmanın faydalarını sıralamak gerekirse, öncelikle temiz bir enerji kaynağı olması söylenebilir ama tek faydası temiz olması da değil. Hidrojen evrende en fazla bulunan molekül ve dünyada da 10. en bol bulunan molekül olma özelliğini taşıdığı için neredeyse sonsuz bir enerji kaynağı, bu yüzden de çok ucuz. Hidrojenin yeniden kullanılabilir olması ve atık olarak çıkarıldığı sudan yeniden hidrojen üretilebilmesi, onu mükemmel bir yakıt yapıyor.

Temiz motor: Aracın motoru klasik içten yanmalı, enjeksiyonlu motorları andırıyor. Ama hidrojen yakıyor.

Ayrıca hem hafif olması hem de hidrokarbonlardan daha çok enerji üretmesi bilim adamlarının dikkatini çekiyor.

Buz gibi bir gerçek: -253 derecede yanan hidrojen

Hidrojeni sıvılaştırmak için -253 dereceye kadar soğutmak gerekiyor. Dolayısıyla H2R'nin deposunda basınç altında tutulan sıvı hidrojenin bir kaza sonucunda dışarı çıkması halinde çevredeki canlılara zarar vermesi ihtimali, aynı zamanda endüstrinin diğer aktörlerinin sıvı hidrojen yerine hidrojen pilleri kullanmasının da sebeplerinden biri. Ancak BMW yeterli güvenlik önlemleri alındığında sıvı hidrojenin zararsız olduğunu ispatlamak için, yarış otomobili gibi yüksek hızda kaza tehlikesi büyük bir model geliştirmeyi tercih etmiş. Aracın hidrojen deposu da iki aşamalı bir güvenlik sistemi içine hapsedilmiş. Ayrıca motor içine salınan sıvı hidrojenin genişletme basıncı artı-

arak tehlike yaratmaması için de motorun çevresi havayla soğutma sistemleriyle donatılmış.

Hidrojen yakıtı kullanan ulaşım araçları konusundaki en önemli endişelerden biri de araçlardan yeterli performans alınamaması. Yükü ağır bir aracın dik bir yokuşu çıkacağından emin olmayan insanların, hidrojenle çalışan otomobiller yerine benzinli motorlar talep edeceğinin farkında olan otomobil endüstrisinin, hidrojenin yeterliliğini ispatlamak için H2R gibi güçlü otomobillerle gövde gösterisi ve hidrojen propagandası yapması aslında doğru bir pazarlama stratejisi. Bir buçuk tonluk ağırlığı ile bir yarış pistinde 301 km/h hız yapabilen hidrojen motorlu bir otomobilin şehir içinde yük taşıyan çeşitlerinin ya da kalabalık aileler için sedan veya genel kullanıma yönelik kompakt modellerinin de 100-150-200 km/s gibi hızları rahatlıkla yakalayacağı görülecektir. ■

Bilgi için: www.bmw.com

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

H2R'İN ANATOMİSİ

» Sıvı hidrojenin gücü

- ▶ 6.0 litre, V-12 sıvı hidrojenle çalışan motor
- ▶ 232 beygir gücünde
- ▶ Maksimum hızı 301 km/h
- ▶ Alüminyum kasa kaplama
- ▶ Karbon-fiberle güçlendirilmiş Formula-1 tipi yapı
- ▶ 0-100 km/s hıza çıkış süresi 6 saniye
- ▶ Ağırlığı yaklaşık 1,560 kg (yakıt doluyken ve sürücü içindeyken)
- ▶ 5,4 metre uzunluğunda 2 metre genişliğinde

Tasarım: H2R'nin tasarımı aracı rüzgarla dost yapacak şekilde düşünülmüş. BMW laboratuvarlarındaki mühendislerin 10 aylık çalışması sonucunda hız rekoru kıran hidrojenli bir otomobil ortaya çıkmış.

YÜKSEK TEKNOLOJİ

Simülasyon ustaları için yeni bir seçenek

Saitek X-52

Saitek, ilginç tasarımı oyun kontrol sistemleriyle çok uzun süredir oyuncuların ilgisini topluyor. En son modellerinden biri olan X-52 ise doğrudan ciddi simülasyon oyuncularının ilgisini çekmek üzere hazırlanmış. İki parçadan oluşan kontrol ünitesi kendine has pek çok özelliğe sahip. Mesela gaz kolu üzerine yerleştirilmiş olan bir mini kontrol çubuğu fare kontrolü işini üstleniyor. Burada bulunan geniş LCD ekranda ise oyunla ilgili bazı bilgileri görebilmek mümkün. Tüm takım üzerinde 15 adet tuş var, ancak bunların her birini altı farklı işlev için programlayabiliyorsunuz. Bu takımı benzerlerinden ayıran bir diğer özellik ise toplam 2 hat-switch ve 3 adet ince ayar düğmesine sahip olması.

Bilgi için: www.elementbilgisayar.com

Ofis savaşları devam ediyor

Tank komutanının dönüşü

Daha çok ofislerde canı sıkılan, vakti bol, büyük çocuklar için üretilen optik ateşleme sistemli oyuncak tanklara yeni bir model eklendi. Shocking Tanks isimli bu yeni model, adından da anlaşılacağı üzere, isabet alan tankın sahibine, uzaktan kumanda üzerinden küçük bir elektrik şoku veriyor. Şokun miktarı sadece bir karıncalanma hissi uyandırıyor ama oynamaya niyetliyseniz yine de doktorunuza sormayı ihmal etmeyin.

Fiyat: 70 dolar

Bilgi için: www.boysstuff.co.uk

Parti vereyim derken bütçeniz sarsılmasın

Cimrilere özel açacak

İnternet üzerinden satılan ilginç bir şişe açacağı ilginizi çekebilir. Açılan şişelerin sayısını tutan dijital açacak ile akşam verdiğiniz partide kaç şişe içki açıldığını kontrol edebilir ya da nerede duracağını bilmeyen biriyse içki içerken yeni bir şişe açmaya kalktığınızda gözünüze takılan sayıdan rahatsız olup durabilirsiniz.

Fiyatı: 30 dolar

Bilgi için: www.boysstuff.co.uk

► Gelişen teknolojinin en son örnekleri

Görme engellilere daha kolay bir yaşam

UltraCane

Görme engelliler veya az görebilenler için kalabalık sokaklarda yürümek önemli bir sıkıntıdır. Soundforesight isimli sitede satışa sunulan bu cihaz, gözleri görmeyen yarasaların dünyayı hissetme prensibine dayanarak geliştirilmiştir. Cihazın önündeki mikrodalga yayıcısı, geri dönen dalgaları ses sinyallerine dönüştürüyor. Böylece, kullanıcı bir cisme ne kadar yakın olduğunu ve cismin büyüklüğünü tahmin edebiliyor, önündeki engelleri önceden hissedebiliyor. Pek çok organizasyondan ödüller alan tasarım, internet üzerinden 400 pound'a satılıyor.

Bilgi için: www.soundforesight.co.uk

Siemens Com Badge

Işınla bizi Scotty

Siemens'in yeni cihazı, ev içindeki dijital cihazlarla ses üzerinden iletişim kurmak için tasarlanmıştır. Bluetooth konuşma sistemleriyle sokaklarda telefonla konuşanlara hala alışamadıysanız bu cihaz sizin için tam bir çok olabilir. Star Trek kahramanlarının göğüslerine taktığı küçük iletişim cihazından esinlenmiş bu ürünle telefonlara cevap verebilir, sesle arama yapabilir, ses komutlarına programlanmış her türlü ev cihazını kullanabilir, ışıkları kapatabilir, perdeleri çekebilir, televizyonu açabilir, kanal değiştirebilirsiniz. Tek ihtiyacınız olan bir kaç parça X10 aparatı ve bunları birbirine bağlayabileceğiniz doğru bir dijital ev yönetim sistemi..

Bilgi için: www.siemens.com

Logitech mm22

iPod hoparlörü

Logitech'in yeni hoparlör seti iPod kullanıcılarını hedef alıyor. Ortasında iPod'un yerleştirilebileceği bir yuva bulunan hoparlör setiyle minik iPod'lar hayli gürültülü bir müzik setine dönüşebiliyor. Elektrige bağlı çalışan cihazla bir yandan müzik dinlerken diğer yandan iPod'u şarj etmek de mümkün.

Bilgi için: www.logitech.com

NEC'in Earth Simulator'ı "En hızlı 500 süper bilgisayar" listesinde iki yıldır rakipsiz liderdi. Bu sene tahtı IBM'e kaptıran Japonlar şimdi daha da hızlı bir vektör bilgisayarı inşa etmek için kolları sıvadılar.

Süper bilgisayar

IBM'in BlueGene'i sahaya çıktı çikalı, dünyanın en hızlı bilgisayarı yarışına bir hareketlilik geldi. NEC, Japonya'da tüm zamanların en hızlı vektör bilgisayarı inşa ederken Almanya da hesaplamının doruk noktasına tırmanma yarışında.

Süper bilgisayarlar, endüstrilemiş ülkeler için sadece prestij unsuru olmaktan daha fazlasını ifade ediyor. En yüksek performansı sunan bilgisayarlar, uluslar arası rekabette gelişmişlik düzeyini belirleyen noktalar haline geldi. Endüstri ve bilim alanındaki birçok konuda aritmetik performansın yerini başka hiçbir şey tutamıyor.

Eyaletlere danışmanlık yapan bilim kurulu, matematiksel modellerin sürekli hassaslaşması ve benzetimlerin (simülasyon) gitgide karmaşıklaşması karşısında ihtiyaç duyulan hesaplama kapasitesinin "sınırsız" olduğunu belirtiyor. Yüksek hesaplama performansı açığı çeken başlıca alanlar ise şöyle: iklim ve yeryüzü sistemi araştırmaları, nanofizik, katı hal fiziği, akışkanlar mekaniği, astrofizik, kuantum kromodinamiği, →

SÜPER BİLGİSAYARLARIN DORUK PERFORMANSI

Performans patlaması: Süper bilgisayarların hızı teraflop cinsinden, yani bir saniyede gerçekleşen trilyon işlem sayısı ile ölçülüyor. Bir PC en fazla yaklaşık 20 Gigaflop'a ulaşabiliyor.

EN İYİ 5 SÜPER BİLGİSAYAR

1

Adı:
IBM BlueGene/L (Beta-Sistemi)
İşlem performansı:
70,72 Teraflop
Yeri:
Enerji dairesi/IBM Rochester (ABD)
Görevi:
Molekül katlanması benzetimi
İşlemci tipi:
32.768 adet IBM PowerPC 440

2

Adı:
Columbia SGI Altix
İşlem performansı:
51,87 Teraflop
Yeri:
NASA Ames Araştırma Merkezi Mountain View (ABD)
Görevi:
Uzay programları için görselleştirme ve veri depolama
İşlemci tipi:
10.240 adet Intel Itanium2

3

Adı:
Earth Simulator
İşlem performansı:
35,86 Teraflop
Yeri:
Earth Simulator Center Yokohama (Japonya)
Görevi:
Yeryüzünün kapsamlı benzetimi
İşlemci tipi:
5.120 adet NEC SX-6

4

Adı:
Mare Nostrum eServer BladeCenter JS20
İşlem performansı:
20,53 Teraflop
Yeri:
Barcelona Süperbilgisayar Merkezi- Barcelona (İspanya)
Görevi:
Değişik bilimsel Uygulamalar
İşlemci tipi:
3.564 adet IBM PowerPC 970

5

Adı:
Thunder California Digital Corporation
İşlem performansı:
19,94 Teraflop
Yeri:
Lawrence Livermore Ulusal Laboratuvarı Livermore (ABD)
Görevi:
Molekül katlanması benzetimi
İşlemci tipi:
4.096 adet Intel Itanium2

materyal araştırmaları, kimya, moleküler dinamik, polimer araştırmaları ve biyofizik.

Bilim adamlarının hazırladığı en hızlı 500 bilgisayar listesine girebilmek ve uluslararası gelişmelerin gerisinde kalmamak için Almanya da kolları sıvamış. Stuttgart'taki Yüksek Performanslı Hesaplama Merkezi'nde doruk performansı 11 teraflop olan bir bilgisayar kuruluyor. (Teraflop, bir saniyede kaç trilyon adet kayan noktalı hesaplama işlemi yapıldığını gösteriyor). Almanya'nın şimdiye kadarki en hızlı bilgisayarı 8,9 teraflop ile Jülich'teki araştırma merkezindeydi. Üçüncü sırada Münih civarındaki Garching'de Leibnitz Hesaplama Merkezi var.

Burada şu anki en yüksek performansı 33 teraflop olan ve 2007'ye kadar 69 teraflop'a genişletilebilecek bir süper bilgisayar inşa ediliyor. Bu özelliğiyle, en hızlı süper bilgisayarlar listesinin ikinci sırasına oturmaya aday; ancak bilgisayar sıralamaları senede iki kez güncelleniyor ve Garching'deki bilgisayar en son şeklini aldığı anda liste baştan aşağı değişmiş olabilir.

Büyük planlar kuranların başında, geçen yıl en hızlı bilgisayarlar listesine oturan BlueGene ile IBM geliyor. IBM, 70,72 teraflop'luk rekorunu 360 teraflop'a yükseltmek istiyor; hem de bu sene içinde. Ölçeklendirilebilir BlueGene mimarisi, bu tip performans sıçramalarını kolaylaştıracak nitelikte.

BlueGene'in her bir düğümü iki işlemci, dört yardımcı işlemci, 4 MB RAM ve beş adet bağımsız ağ bağlantısına sahip. İki düğüm bir modül oluşturuyor; 16 modül bir kart çerçevesine, 32 çerçeve de bir rack'e sığıyor. Toplamda 65.536 adet olabilen düğümlerin (şu anki sayı 16.384) 1.024 adedi her seferinde 64 ayrı aritmetik ve mantık ünitesinin giriş ve çıkışlarını kontrol ediyor.

» 2008 - 2010 arasında ilk Petaflop bilgisayarları bekliyoruz.

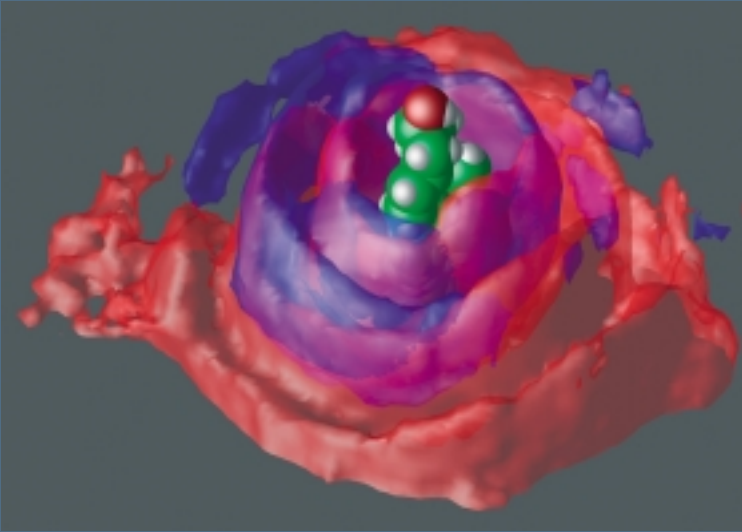
"En hızlı 500" listesinin kurucularından
Prof. Dr. Hans W. Meuer

Ancak bu etkileyici saf hesaplama performansına rağmen IBM'in şampiyonluğu tartışmalı. "Bu bilgisayar dengesiz," diyor Garching'deki LRZ'nin yüksek performanslı bilgisayarlar departmanı yöneticisi olan Dr. Horst-Dieter Steinhöfer. "BlueGene işlemci performansı ile öne çıkıyor, ancak bunun için kendisine uygun programlar aranıyor."

Steinhöfer'in eleştirisi tahminlere değil, deneyime dayalı; zira LRZ kendi süper bilgisayarını seçmeden önce söz konusu bilgisayarları uygulamaya yönelik kendi benchmark yazılımlarıyla test etmiş. Bu testlerde ise BlueGene'in çok gerilerde yer aldığı görülmüş. "Makine gerçek fizikle uğraşmak zorunda kaldıkça zorlandı," diyor Steinhöfer.

Ona göre bunun sebepleri ortada: Önbelleğe ve anabelleğe erişimde gecikme süreleri arttıkça programlar ya çok yavaş çalışıyor ya da hiç çalışmıyor. BlueGene, yalnızca ana bellekte görece küçük veri setleriyle uğraşan programlarda gücünü gösteriyor.

BlueGene İşlemcileri gen araştırmalarındaki hesaplamalar için iyileştirilmiş. Molekül katlamaları ve benzer görevlerin benzetiminde, sistemin gücü devreye giriyor. BlueGene tamamlandıktan sonra Amerikan Enerji Bakanlığı'nda kullanı-

Kritik biyolojik süreç: BlueGene üzerindeki simülasyonlar, kolesterolün moleküllerinin neden ince hücre zarlarını sertleştirdiğine açıklık getirecek.

Dünyacılık oynamak: Yerküre üzerindeki iklimi kopyalamak isteyenlerin işe damlacıklardan başlaması şart. Bu tam Earth Simulator'a göre bir iş.

lacak ve süper bilgisayarların klasik görevlerinden birini yürütecek: Nükleer testlerin benzetimini.

BlueGene'in tek yanlı performansına getirilen eleştiri, süper bilgisayarların "en iyi 500" listesini de yakından ilgilendiriyor. Bu liste, büyük bilgisayarları sıralarken doğrusal denklem sistemlerini çözen Linpack adlı benchmark programından yararlanıyor. Program önkoşul olarak çok geniş bir ana bellek gerektirse de, sadece işlemci performansını ölçüyor.

En hızlı süper bilgisayar tüm hesaplamalarda en iyi olacak diye bir kural yok

LRZ kendi testlerini gerçekleştirdikten sonra Almanya'nın yeni süper bilgisayarı HLRB-II (Bayern'deki süper bilgisayar) için siparişi Silicon Graphics firmasına (SGI) vermiş. Bu bilgisayar şu sıralar en hızlı 500 listesinin ikinci sırasında oturan ve yine SGI tarafından tasarlanmış NASA Columbia bilgisayarına benzeyecek. SGI çözümünün özel yanı, düzenli olarak adreslenebilen ana bellek. Her biri iki işlemciyle donatılmış düğümler NUMA-link adlı bir bağlantı teknolojisiyle iletişim kuruyor. NUMALink, düğümleri çok sayıda switch'ten oluşmuş bir ağ şeklinde birbirine bağlayarak uzak düğümlere bile yüksek bant genişliğinde veri ulaşmasını mümkün kılıyor.

Ayrıca SGI mimarisi donanımsal önbellek tutarlılığını kendiliğinden sağlayabiliyor. Bu, paralel işletim sırasında aynı veriler üzerinde çalışan tüm işlemcilerin önbelleklerinin daima kendi içinde uyumlu olması anlamına geliyor.

Tüm sisteme dağıtılmış olan bellek, programlara ve işletim sistemine tek bir anabellek (paylaşımlı bellek) olarak gözüküyor. Böylece büyük veri kayıtları bölünmek zorunda kalmadan belleğe alınabiliyor ve işlem sonucunu parçalardan toplayıp bir araya getirmek gerekmiyor.

Satın alınma ve bakım masrafının 2007'ye kadar 50 milyon Euro'yu bulacağı tahmin edilen Garching'deki süper bilgisayarın performansını 6.656 adet Intel Itanium işlemcisi sağlayacak ve bilgisayarın ana kullanım amacı bilimsel benzetimler olacak.

Yüksek performanslı bilgisayar donanımlarında Intel artık

neredeyse %60 pay sahibi. En hızlı 500 bilgisayar listesinin kurucularından, Mannheim Üniversitesi öğretim üyesi profesör Hans W. Meuer, Intel'in gelecek yıllarda payını daha da artıracaklarını söylüyor. Eğilim vektör bilgisayarlarından seri halde üretilen mikroişlemcilerle doğru yöneliyor.

Vektör tipi bilgisayarlardan, Intel ailesi mikro işlemcilere doğru bir geçiş yaşanıyor

Intel tipi mikroişlemciler vektör bilgisayarları için özel olarak imal edilmiş ve gücü tek bir komutla birden fazla yazmaç (register) ve hesaplama birimine hitap etmekte yatan işlemcilerden daha ekonomik ve daha esnek. "En hızlı 500 listesini 1993'te başlattığımızda bilgisayarların çoğu vektör bilgisayarıydı." diyor Meuer.

Bilim adamı bu tip bilgisayarların saltanatının artık sona erdiği görüşünde, ama pazarda onlara ihtiyaç duyulan alanlar hala var. Vektör bilgisayarları avantajlarını öncelikle çarpışma testi benzetimlerinde otomotiv endüstrisinin kullandığı gibi, kısmi diferansiyel denklemlerin çözümünde ortaya koyuyorlar. NEC de Earth Simulator'ın tahtından aşağıya edilmesinin hemen ardından yeni bir vektör bilgisayarı tanıttı: SX-8 en yüksek genişletme basamağında yaklaşık 65 teraflop'a ulaşacak.

Gerçi teraflop değeri bir bilgisayarın performans düzeyiyle alakalı her şeyi ortaya çıkarmıyor, yine de Meuer "en hızlı 500" listesinin teknolojinin barometresi olduğunu savunuyor: "Sekiz yıl önce, 2005'te listede ancak teraflop performansındaki bilgisayarların kalacağını duyurduğumuz gibi, hesaplama performansını önceden kestirmekte de başarılı olduk." İlk petaflop bilgisayarları 2008 ve 2010 arasında bekleniyor. Bir petaflop, saniyede bin trilyon işlem gibi akıl almaz bir hesaplama performansı demek. ■

MF/ Garo Antikacıoğlu, agaro@chip.com.tr

BAĞLANTILAR

www.top500.org

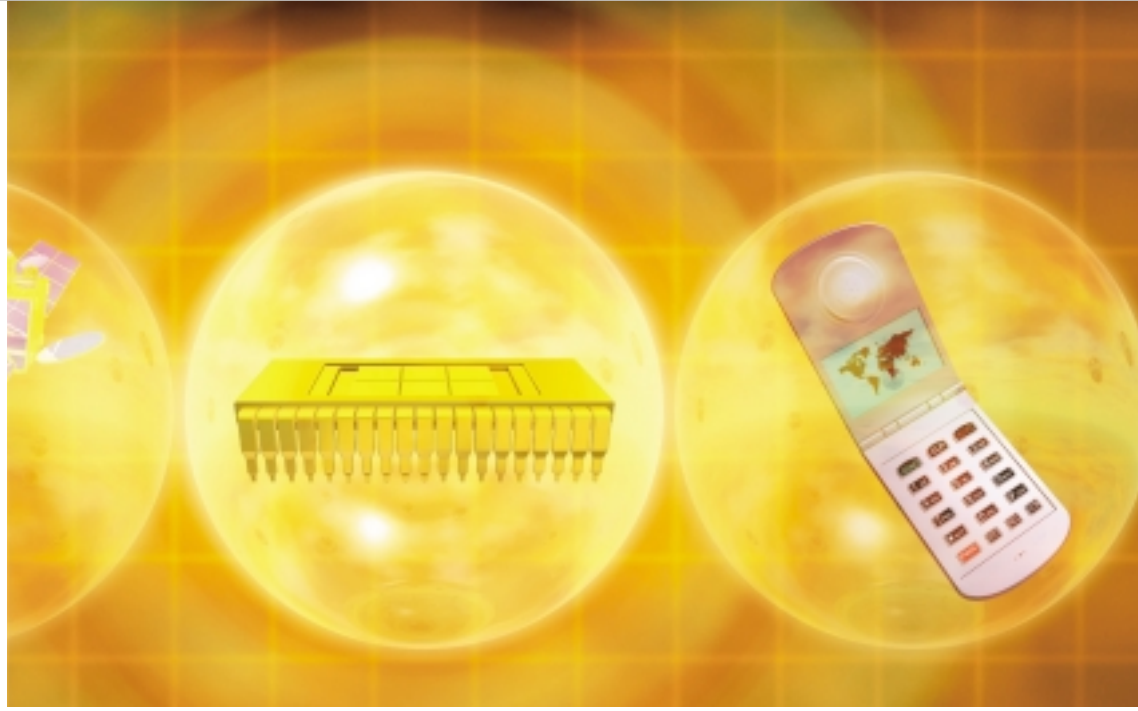
www.research.ibm.com/bluegene/

İÇİNDEKİLER

204

BitTorrent hileleri:
Daha hızlı downloadlar

206

Web Hosting:
En iyi hosting seçenekleri**Kod adı: "İstanbul"**

Microsoft Office Communicator

Microsoft'un Redmond'daki merkezinde çalışan Türklerin ön ayak olmasıyla İstanbul kod adını verdiği Office Communicator ürünü gün sayıyor.

■ Windows XP işletim sistemini geliştirirken kullanıcıların anında mesajlaşma yazılımlarına ilgisini fark eden ve tekelcilik suçlamasıyla ABD yasalarıyla başı dertte olduğu halde devlet otoritesinin müdahalesi ile bölünme tehlikesini bile göze alıp işletim sistemine Windows Messenger isimli bir anında mesajlaşma yazılımı entegre eden Microsoft, bu cesur adımla yazılımın daha gelişmiş sürümü olan MSN Messenger'ı zirveye taşıyacağını biliyor olmalıydı. Microsoft şimdi de "İstanbul" adını verdiği biraz daha ağır bir toplu, kurumsal kullanıcıları etkilemek ve iletişim alışkanlıklarında küçük bir devrim yapmak üzere gün sayıyor.

Microsoft Office Communicator, nam-ı diğer İstanbul, aslında komple bir iletişim merkezi olma özelliğini taşıyor. Anında mesaj, internet telefonu, ses ve video konferansı hizmetlerini bir arayüz altında toplayan yazılım, istenmeyen mesajlar için de bir spam filtresi sunuyor. "İstanbul" yazılımı kullanıcılarına, iletişim listesindeki diğer kullanıcıların durumlarını anında bildiriyor. Hangisinin "online" olduğunu veya hangi kanalla iletişim kurulabileceğini belirtiyor. İletişim kurmak istediğiniz kullanıcının anında mesaj hattının veya e-posta-

sının açık olup olmadığını görebiliyor. Dilerseniz anında mesaj gönderiyor, dilerseniz e-posta atıyor ve okunup okunmadığı bilgisini hızla alabiliyor. Dilerseniz hızlı şekilde sesli veya görüntülü iletişim de kurabiliyor. Tüm bu yetenekler aslında MSN Messenger'da var olan özellikleri anımsatıyor; ancak MSN Messenger'ın aksine, Microsoft Office Communicator bireysel kullanıcıları değil kurumsal kullanıcıları hedef alıyor ve internet üzerinden iletişim yeteneğinin iş süreci içinde etkin bir şekilde kullanılabilmesini sağlıyor.

Yeni bir iletişim refleksi

Kullanıcılar iş arkadaşlarının telefonlarının açık olup olmadığını, elektronik postalarına cevap verip veremeyeceğini görebiliyor ve bir e-postayı ister anında mesajla, ister telefonla, isterlerse de VoIP ile yanıtlayabiliyorlar. Bu güne kadar İstanbul kod adı ile tanınan yazılım Mayıs ayı içinde piyasaya çıktığında "Office Communicator" olarak anılacak ve Microsoft'un bu atağının sadece kurumsal alandaki kullanıcıları değil, her seviyedeki kullanıcının iletişim alışkanlıklarında köklü değişikliklere neden olacağını tahmin etmek güç değil.

Kablosuzun yarısı McDonald's'ta McDonald's'a 80 hotspot

McDonald's restoranları kablosuz internet hizmeti vermeye başladı. Türkiye'deki 160 kablosuz iletişim noktasının 80'ini barındıran restoranlar Türk Telekom tarafından sağlanan kablosuz erişim altyapısı sayesinde Intel Centrino Mobil Teknolojili PC'ler, Wi-Fi kartlı dizüstü bilgisayarlar, Wi-Fi özellikli avuç içi (PDA) bilgisayarlar ve Wi-Fi özellikli cep telefonları ile

McDonald's restoranlarına gelen tüm müşterilerine 1 Mart 2005 tarihinden itibaren yüksek hızlarda internete bağlanabilme imkanı sunuyor. Ancak kullanıcıların Türk Telekom'dan kullanıcı şifresine sahip olması gerekiyor. Türk Telekom Pazarlama Dairesi Başkanı Ercan Çelik, "Türk Telekom, kullanıcılarına her zaman, her yerde hızlı internet erişimi sağlamayı hedeflemiştir. Bu hedef doğrultusunda havaalanları, oteller, restoranlar gibi 160 noktada kablosuz internet hizmeti sunulmaya başlanmıştır," dedi.

Bilgi için: <http://winet.turktelekom.com.tr>

60 milyondan fazla internet adresi İnternete yüksek ivme

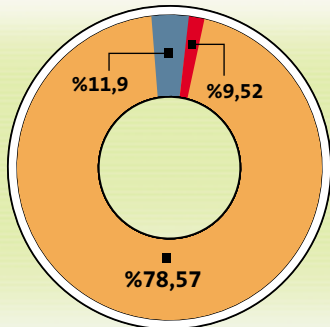
Şu anda 60 milyondan fazla internet adresi mevcut. Netcraft firmasının hazırladığı en son istatistikler, 60.442.655 tane internet adresi bulunduğunu ve bunların içinde 28 milyon web sayfasının etkin olduğunu ortaya koydu. Netcraft uzmanları ayrıca alan isimlerinin de hızlı bir şekilde artış gösterdiğine dikkat çekiyorlar. Bu sayının 40 milyondan 50 milyona çıkması

için 13 ay geçmesi gerekmişken, son 10 milyon adres sadece dokuz ay içerisinde eklenmiş durumda. Bunun haricinde son 25 ay içerisinde çok sayıda internet adresi de ağdan çekildikleri için serbest kalmış durumda. Web adreslerinin azalması en önemli etken ise "Dotcoms" olarak adlandırılan firmaların iflas etmeleri.

Bilgi için: www.netcraft.com

TAKİP EDİLEN WEB SİTESİ

Sürekli takip ettiğiniz bir site var mı?

Her gün takip ettiğim bir site var. %78,57
Haftada 1 sıklıkla takip ediyorum. %11,9
Ayda 1 sıklıkla takip ediyorum. %9,52

Kaynak: CHIP Online

Net alışkanlık yaptı: Kullanıcıların dörtte üçünden fazlasının bir web sitesini her gün takip ettiği anlaşılıyor.

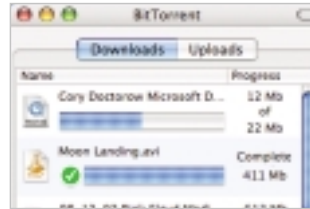

İnternete girerken E-kolay.Net güvenlik paketi

İnternette bir araştırma yaparken, bir yandan da farkında olmadan Mozambik ya da Papua Yeni Gine'deki bir numarayı arıyor olabilirsiniz. E-kolay.net'in sunduğu güvenlik paketi, bu riski ortadan kaldırıyor. Paket kapsamındaki çevirmeli ağ kontrolü (anti-dialer) hizmeti, sisteminizin güvenlik duvarına entegre olarak çalışıyor. Modeminiz bir numara çevirdiğinde yazılım kullanıcıyı uyarak tehlikeli bağlantılara karşı korunma sağlayabiliyor.

Bilgi için: www.e-kolay.net

Yeni paylaşım aracı BitTorrent 4.0

BitTorrent paylaşım aracı geliştiricileri, yazılımın yeni sürümü olan 4.0'ı yayınladılar. Program, artık çeşitli ayarların yapılmasına da izin veren geliştirilmiş bir kullanıcı arayüzü sunuyor. Bunun haricinde BitTorrent 4.0, program istenmeyen bir şekilde sonlanırsa veya internet bağlantısı koparsa, örneğin Linux dağıtımlarının indirilmesini otomatik olarak yeniden başlatabiliyor. Yeni olan yazılım modülü ile de başka kullanıcılara indirilmek üzere sunabileceğiniz kendi Torrent dosyalarınızı da oluşturabiliyorsunuz.

Bilgi: www.bittorrent.com

İNTERNET ÜCRETLERİ

superonline	superonline.com (212) 310 0000
Aylık	18.9 milyon TL
tt net	ttnet.net.tr (212) 444 0145
Aylık	9.5 milyon TL
turknet	turk.net (212) 444 0077
Aylık	15 milyon TL
e-kolay	e-kolay.com (212) 478 0478
Aylık	15 milyon TL
trnet	tr.net (312) 295 9000
Aylık	13 milyon TL
işnet	iş.net (312) 306 21 00
Aylık	14 milyon TL
anet	anet.com.tr (212) 336 1919
Aylık	11 milyon TL
Webbee	webbee.com.tr
Aylık	14 milyon TL
Mynet	mynet.com.tr
Aylık	8.9 milyon TL
Kablonet	www.kablonet.com
64/16 Kbps	61 milyon TL
128/32 Kbps	116 milyon TL
256/64 Kbps	198 milyon TL
512/128 Kbps	377 milyon TL

EDİTÖRDEN NOTLAR

Kadir Tuztaş,
Editör

512 ADSL

Mart ayı boyunca en çok konuşulan, hakkında bilgi edinmeye çalıştığımız konu Türk Telekom'un ADSL hizmetlerinde minimum hat kapasitesini 512 kbit/s'ye çıkartmasıydı. Türk Telekom'un 256 kbit/s hizmetini kapatıp minimum hızı 512'ye çıkartacağı ancak fiyatı eski 256 hattında olduğu gibi 49 milyonla sınırlayacağı haberi dikkat çekiciydi. Dergi kapanırken henüz resmi bir basın açıklaması elimize ulaşmadığı için haber portallarında yayılan bu söylentinin ne kadar gerçek olduğunu anlayamadık ancak düşüncesi bile yüzümüzü gülümsetmeye yetti. Daha bir yıl önce insanlarımızın 52 kbit/s ile internette bağlanmaya çalışırken ıstırap çektiğini hatırlarsanız bu gün 512 kbit/s'nin standart haline gelmesinin anlamı ortaya çıkacaktır. Yakın gelecekte de daha yüksek hızların daha uygun fiyatlara düşmesini bekliyoruz.

WEB GÖZCÜSÜ

Virüs raporu En belalılar

Panda ActiveScan tarafından toplanan verilere göre, Downloader.GK dokuz aydır kullanıcıların bilgisayarlarına en çok atak yapan kötü niyetli kod. Ayrıca dikkat çeken başka bir durumda Top Ten listesinde Downloader ailesinin dört üyenin bulunması ve listede genel olarak Trojanların dominant olması.

Trj/Downloader.GK %4.55
Exploit/Mhtredir.gen %4.03
Trj/Shinwow.E %3.48
W32/Netsky.P.worm %3.27
W32/Sdbot.ftp %3.04
Trj/Zapchast.D %2.17
Trj/WmvDownloader.LP %1.99
Trj/WmvDownloader.ALQ %1.84
Trj/Qhost.gen %1.71
Trj/WmvDownloader.A %1.52

Bilgi için:

www.pandasoftware.com

Phishing'e dikkat Paranız uçmasın

Symantec, altı ayda bir yayınladığı Internet Güvenlik Tehditleri Raporu'nun yedincisinde kişisel gizli bilgileri ele geçirmeye yönelik tehditlerdeki artışa dikkat çekerken, phishing saldırılarındaki yükselişin de önemli olduğunu bildirdi. 1 Temmuz- 31 Aralık 2004 tarihleri arasındaki 6 aylık dönemi kapsayan raporda, tespit edilen en tehlikeli 50 zararlı kodun % 54'ünü gizli bilgilere yönelik tehditler oluşturduğu belirtildi. Bundan önceki raporda bu oran yüzde 44, bir önceki raporda ise yüzde 36 idi. Rapora konu olan geçen yılın ikinci döneminde sözkonusu 50 zararlı kodun % 33'ünü Truva atları oluşturdu. Phishing, kredi kartı numaraları ve diğer finansal bilgiler gibi gizli bilgilerin çalınmasında kullanılan bir metod.

Bilgi için: www.symantec.com

Paylaşımında yasal müzik

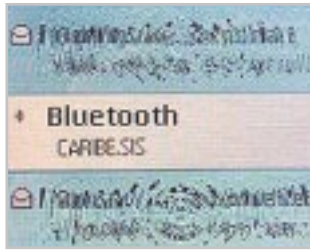
Sony ve Napster işbirliği

Napster'ın geliştiricisi Shawn Fanning, dünyadaki en büyük ikinci plak şirketi olan Sony BMG ile dosya paylaşım ağlarının internet üzerinden yayın aracı olarak kullanılması konusunda anlaşta. Fanning, Snocap isimli firması ve lisans korumalı müzik dosyalarının güvenli bir şekilde değiştirilmesini sağ-

layan teknoloji ile geçtiğimiz aralık ayında Universal ile ortaklık konusunda anlaşmıştı. Snocap, müzik dosyalarının yayılması için mevcut paylaşım ağlarını kullanıyor. Ancak kullanılan filtreler ile lisans korumalı çalışmaların kontrolsüz bir şekilde yayılması engellenecek. Bu sayede çocuk pornosu gibi istenmeyen içeriklerin de ağdan uzak tutulması sağlanabilecek. Sony BMG, Snocap teknolojisi ile beraber internet paylaşım araçlarının kanuni platformlara dönüştürülebileceğini düşünüyor.

Bilgi için: www.snocap.com

Cabbar virüs Cabir Telefonlara dikkat

Şu ana kadar "Zoo Virus" olarak tanımlanan cep telefonu zararlısı "Cabir" şimdi yepyeni bir av sahasına girdi. Xonio.com editörlerinden birine ait olan Nokia 6630 cep telefonu Cannes'daki 3Gsm cep telefonu furarında bir virüs saldırısına uğradı. "Cabir" ismindeki virüs cep telefonuna yerleşmeye ve kurulum dosyasını diğer cep telefonlarına göndermeye çalışıyor. Xonio.com'da yapılan açıklamaya göre bu virüsün tehlikeli çeşitleri de mevcut. Burada "Cabir" ve "Skulls" zararlısından oluşan bir durum söz konusu. Zararlı kod, kurulum sonrasında cep telefonu menüsündeki tüm simgeleri kuru kafa resmi ile değiştiren ve sistem programlarını bozan bir tema yöneticisi kimliği arkasında geliyor.

Cebe hava durumu

Acil uyarı

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'ne tahsis edilen 302 no'lu YayınCell kanalı ile "hava durumu acil uyarı mesajları" abonelere, buldukları kente özel ve ücretsiz olarak gönderilmeye başlandı. Turkcell "Meteorolojik ihbar yayın kanalı" ile şehir hayatı, tarım, deniz taşımacılığı, balıkçılık, turizm ve ulaşım sektörlerinde faaliyet gösteren kişi veya kurumların acil meteorolojik ihbarlar bilgilerine ücretsiz olarak önceden ulaşmaları amaçlanıyor.

Bilgi için: www.turkcell.com.tr

Sanal kumara vergi hazırlığı

Kumar sitelerine perde

İnternet üzerindeki yasadışı kumar ve bahis sitelerine ulaşımın engellenmesi için oyun sitelerine yönelik çeşitli engellemelerin hayata geçirilmesine karar verildi. Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye, Ulaştırma, Kültür ve Turizm bakanlıkları ile BDDK, Bankalar Birliği ve Kredi Kartları Merkezi'nin ortaklaşa yaptığı çalışmayla kumar sitelerinin Türkiye'den ulaşılamayacak şekilde perdelemesine karar verilirken, kredi kartı harcamalarında da bu siteler üzerinde kumar oynadı-

ğı tespit edilenlere yönelik bir müeyyide uygulanıp uygulanamayacağı tartışıldı. Kredi kartı sahiplerine yönelik bu tür bir uygulamanın yasaya aykırı olduğu tespit edilirken, kredi kartlarındaki kumar harcamaları için bankaların %20 vergi tahakkuk ettirmesi kararlaştırıldı.

Telefondaki (E) harfine dikkat

"EDGE" ile son sürat mobil

Turkcell, hızlı veri aktarımı, dolayısıyla mobil cihazlarla İnternet'e daha hızlı erişim sağlayan "EDGE" teknolojisini abonelerine sunmaya başladı. EDGE ile cep telefonları online iletişimde daha etkin ve verimli kullanılacak. Bireysel kullanıcılar EDGE (Enhanced Data rate for GSM Evolution) ile eğlence özelliği güçlendirilmiş mobil cihazların rahatlığından faydala-

nırken Kurumsal aboneler için mobil olarak intranet ve kurum içi özel uygulamalara ulaşmak kolaylaşacak.

Bilgi için: www.turkcell.com.tr

Pratik: BitTorrent'e ince ayar

Profesyonel dosya paylaşımı

BitTorrent adlı paylaşım ağı, ilgi odağı olmayı sürdürüyor. Sistemin sunuculara bağlı olmadan çalışması, hızın da artmasını sağlıyor. CHIP, BitTorrent'den en yüksek performansı garantileyen ipuçlarını açıklıyor.

Hayal etmesi güç de olsa dünya üzerinde internet üzerinden bir saniyede aktarılan dosya boyutunu 6 terabayt bulmuş durumda. Böylesine yo-

ğun bir trafiğe rağmen büyük tıkanıklıkların oluşmamasında, P2P ağlarının ardındaki yaratıcı fikrin de payı var. Her dosya kendine ait bir ağ üzerinden paylaşıldığından, yalnızca bu paylaşımın tarafları olan ortaklar birbirine doğrudan bağlanıyor. Merkezi sunucular, "tracker" adı altında, P2P kullanıcılarının arabuluculuğunu üstleniyor. Torrent sayfalarının sağlayıcılarına yöneltilen suçlamaların aksine, P2P ağlar üzerinde yalnızca kanun dışı dosya paylaşımı yapılmıyor. Sözgelimi, Linux dağıtımcılarından Mandrake de yeni yazılımlarını kullanıcılara ulaştırmak için BitTorrent'i alternatiflerden biri olarak sunuyor. Yüzüklerin Efendisi'nin yönetmeni Peter Jackson, "King Kong" filminin setine ait "Yapım Günlüğü"nü filmin hayranlarıyla BitTorrent üzerinden paylaşıyor (<http://kongisking.net/torrents>). BitTorrent'i paylaşımlı ve bedava yazılımların indirilmesi için kullanan online portallar da

giderek çoğalıyor. CHIP, Bittorrent'ten maksimum şekilde faydalanmanızı sağlayacak araç ve ipuçlarını açıklıyor.

En konforlu istemciyi seçerken

Bittorrent Client yalnızca dosya aktarımını durdurma olanağı sunan ve kapsamlı ayarlar barındırmayan, minimalist bir çözüm. Daha kapsamlı bir yazılımdan yararlanmak isteyenler için en iyi alternatiflerden biri ise "Azureus" (<http://azureus.sourceforge.net>). Yazılım, tümüyle olmasa da büyük ölçüde Türkçeleştirilmiş halde. Java arabirimi, Kazaa'dakine veya eDonkey'dekine benzer kullanım rahatlığına kavuşmanızı sağlıyor: Dosya indirme işlemlerini, yani download'ları daha sonra yeniden başlatmak üzere durdurabilir, mevcut durum çubuğu üzerinden kaç kullanıcıya bağlı olduğunuzu görebilir ve indirilecek dosyalar için öncelik derecesi atayabilirsiniz. Üstelik bunlar yalnızca temel özellikler. *Tools / Yapılandırma* üzerinden dosya indirme ve karşıya yükleme için sınır koyabilir, diğer ayarlarda da değişiklikler yapabilirsiniz.

İpuç: Dosya paylaşımının yanı sıra web'de de geziniyorsanız download değerini örneğin 256 K'lık ADSL hattına sahipseniz 14KB/s ile sınırlamanızı öneriyoruz. Aksi halde web sayfalarında gezinmek işkence haline alacaktır. Dosya gönderimi için cömertçe belirlenen 40 kbps değerini de değiştirebilirsiniz. Bu noktada 8 KB/s altı değerler yeterli.

Film endüstrisi gözetlemesin

Azureus, kendi bünyesinde son derece yararlı olabilecek bir araç barındırıyor. Entegre IP filtresi sayesinde, Torrent kullanıcılarından bozuk dosya almanın ve kişisel bilgilerinizle paylaşım alışkanlıklarınızın gözetlenmesinin önüne geçiliyor. IP filtresini kullanmak için öncelikle http://azureus.sourceforge.net/plugin_details.php?plugin=safepeer sayfasından Safepeer aracını indirin. Zip dosyası içeriğindeki şu üç dosyayı Azureus'un "Plugins" klasörüne taşıyın: Blocklist.properties, Safepeer.properties ve Safepeer.jar. İstemcinin yeniden başlatılmasıyla birlikte koruma devreye girecek ve artık engellenen IP adreslerini Azureus yapılandırma seçeneklerinde, ilgili başlık altında görebileceksiniz.

İpuç: Bunu ve gelecekteki eklentilerin her birini kendi Plugin klasöründe, ayrı ayrı klasörler altında saklayın. Bu yolla,

SÜPER PAYLAŞIM

» Daha yüksek DSL hızı

ADSL kullandığınız halde indirme hızınız normalden düşükse, daha yüksek hızlara ulaşmak için CHIP'in Ocak 2005 sayısındaki "Profesyoneller için ADSL ipuçları" makalesine başvurabilirsiniz. Bu yazıda:

- ▶ Veri paketi büyüklüğünü değiştirmenin
- ▶ Traffic Shaping kullanarak daha yüksek hızlara çıkmanın
- ▶ MTU değerlerini yönlendiriciden almanın
- ▶ Engellenen portların aşmanın
- ▶ Gerekli registry değişiklikleriyle hız artırmanın yollarını bulacaksınız. Testlerimizde bu ipuçlarıyla büyük ölçüde hız artışları söz konusu oldu.

söz konusu dosyaları gerektiğinde daha hızlı ve eksiksiz olarak kaldıracabilirsiniz.

Dosyaları daha kolay bulun

BitTorrent'e ün kazandıran en önemli etken, dosya indirme sırasında sunduğu yüksek hız. Programın kötü ünü ise arama işlevinden kaynaklanıyor. Kazaa gibi araçların dahili arama işlevleri sayesinde tek bir anahtar sözcük saniyeler içerisinde sonu gelmeyen sonuç listeleri üretirken, BitTorrent'te öncelikle ilgili web sayfalarını ve forumları tarayarak istediğiniz Torrent dosyasına ulaşmalısınız. Bu web sayfalarının adresleri sık sık değiştiğinden, Torrent aramaları kısa sürede bir maceraya dönüşebiliyor. Olası zorluklardan uzak durmak için Torrent Search (http://www.openwares.org/index.php?option=com_remository&Itemid=&func=fileinfo&parent=folder&filecatid=19) adlı aracı öneriyoruz. Bu araç bir Torrent dizinine erişiyor ve arama sözcüğünün girilmesinin ardından, bulunan dosyaları içeren bir URL listesini ekrana getiriyor. Adresleri Bittorrent istemcinize kopyaladığınızda indirme işlemi hemen başlayacak.

! Dikkat: Aracın kurulumu sırasında teklif edilen arama yardımını reddedin. Aksi takdirde bilgisayarınıza casus yazılımlar kuruluyor. Başka kaynaklarda da Torrent aramak istiyorsanız www.torrentsearch.org ya da www.legaltorrents.com adreslerindeki online arama motorlarından yararlanın.

Hızlı dosya indirme kaynakları

Hızlı dosya indirme kaynaklarını tanıyın Bir Torrent dosyası başlı başına hızlı bir download garantisi taşımaz. Yüksek hız için öncelikle çok sayıda kullanıcı gerekir. Torrentspy, seçili torrent'in ardında kaç kullanıcı olduğunu gösteren bir araç (<http://torrentspy.sourceforge.net/>). Yararlanmak için, aracı kurduktan sonra indirmek istediğiniz dosyayı bulun ve sağ

tuşla üzerine tıklayın. Açılan kısayol menüsünden *Open with Torrentspy*'yı seçin. *Generals* sekmesindeki *Downloaders*'ta dosya sunanların sayısı gösterilir. Genel geçer kural şu: Değerler ne kadar düşükse, indirme işlemi de o kadar uzun sürer. Tüm Torrent dosyalarını açmadan önce incelemek istiyorsanız, aracı o Torrent dosyasına çift tıklanması halinde otomatik olarak devreye girecek şekilde yapılandırabilirsiniz. Bu amaçla *Torrentspy*'da *System* sekmesini açın ve *Make Torrent Spy the default application for .torrent files*'in sağındaki düğmeye tıklayın. Torrent'le ilişkilendirilmiş dosyayı yüklemek istiyorsanız *General*'dan *Launch*'a tıklayın. Görevi artık BitTorrent istemciniz devralacak. **! Dikkat:** Bu eklenti yalnızca Internet Explorer'la çalışıyor.

Otomatik dosya indirme

Bittorrent istemcinizin popüler dosyalar için pusuya yatmasını sağlayabilirsiniz. İlgili Torrent klasörlerinin RSS feed'leri sayesinde, bir eklenti üzerinden bu kolaylıktan yararlanmak mümkün oluyor. Söz konusu eklentinin nasıl kullanıldığını, Azureus örneğinde açıklayalım. ABC ya da Bittornado gibi istemciler için de benzer eklentiler bulabilirsiniz. Azureus için gereken aracın adı RSSImport (http://azureus.sourceforge.net/plugin_details.php?plugin=RSSImport). Zip dosyasının içerisindeki beş dosyayı Zip arşivinden Azureus'un "Plugins" klasörüne taşıyın. Daha sonra uygulamayı yeniden başlatın ve *Tools / Yapılandırma*'ya tıklayın. Sol sütundan *Plugins*'in altından *RSS Importer*'ı açın. Daha sonra *Activate RSS Import Plugin*'e onay işareti ekleyin ve *RSS Channels to import* altından takip etmek istediğiniz RSS feed URL'lerini girin. *Filter for channel entries*'den aranan yazılımın adını girin. Boşluk yerine nokta kullanın (Örneğin "Star.Wars.Trailer").

AH / Ozan Ali Dönmez ozand@chip.com.tr

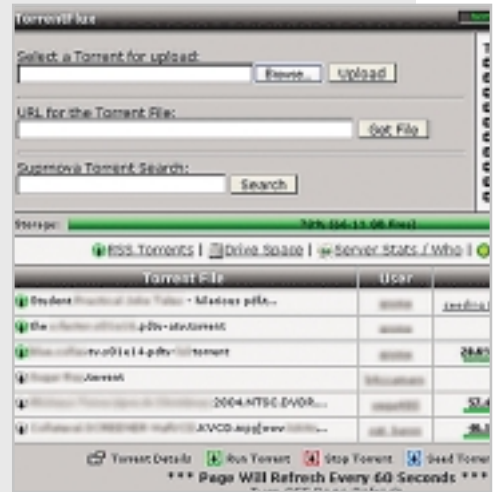

PROFESYONEL İPUCU

» BitTorrent'i her yerden kontrol edin

Bilgisayarınızdan uzaktayken de BitTorrent'in gözünüzün önünde olmasını istiyorsanız TorrentFlux'a (www.torrentflux.com) başvurabilirsiniz. Yazılım web sunucusu üzerinden çalışan ve download'ları her an denetlemenizi sağlayan bir PHP Torrent istemcisi. Bu araç sayesinde dünyanın herhangi bir ülkesindeki herhangi bir internet kafeden dosya indirmeye başlayabilir, mevcut hattınızı değerlendirebilirsiniz. Ancak kurulum ve sistem gereksinimleri çok sıradan değil.

► **Sistem gereksinimleri:** Linux ya da

Windows ve bir internet sunucusu (PHP Modüllü Apache, www.apache.org, www.php.net ile MySQL veritabanı (www.mysql.com) gerekiyor. Linux sistemi için BitTorrent Client ya da Bittornado'yu da kurmalısınız

► **Kurulum:** www.torrentflux.com adresinden Windows için Zip uzantılı, Linux için GZ uzantılı dosyayı indirin. Bu dosya içerisinde kurulumu açıklayan "Install" adlı metin dosyasını bulacaksınız.

► **Özellikler:** Download başlatma ve durdurma gibi özelliklerin yanı sıra, entegre Torrent arama özelliğinden yararlanabilir; dosya indirme durumu ve web sunucusu üzerinde kalan disk alanını kontrol edebilirsiniz. TorrentFlux, ayrıca RSS Feed'leri ve özel mesajlaşmayı da destekliyor. Torrent dosyası upload etmek istediğinizde TorrentFlux'la bu işlemi de kendiniz tamamlayabilirsiniz. Bu araçla ilgili sorunlara www.torrentflux.com adresinden yanıt arayabilirsiniz.

Firmalara web sitesi zorunluluğu yolda...

Web siteniz hazır mı?

Yakın bir zamanda tüm ticari kuruluşlara web sitesi zorunluluğu getirecek bir yasa çıkacak. Peki siz kuruluşunuzun web sitesini oluşturmak için ilk adımı ne zaman atacaksınız? CHIP bu ay web sitesi kurulumunun önemli aşamalarından hosting konusunda bir başvuru kaynağı hazırladı...

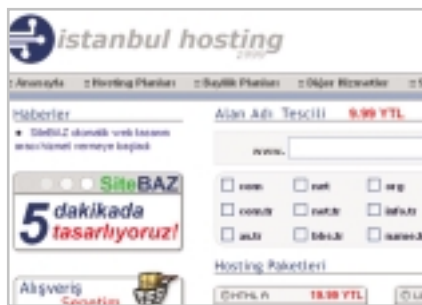
Ticari kuruluşlar için yakın bir zamanda web sitesi zorunluluğu getirilecek ve şirketler web sayfalarını hayata geçirerek bu teknolojiye adım atmış olacaklar. İnternet gibi dev bir iletişim ağına kendi firmanızın bir web sitesinin olması hiç kuşkusuz sizlere büyük avantajlar sağlayabiliyor. Kuruluşunuz hakkında her türlü bilgiyi, geçmişinizi ve gelecek planlarınızı, sunduğunuz hizmetleri, sattığınız ürünlerin fotoğrafları ve ayrıntıları gibi aklınıza gelebilecek her türlü malzemeyi bu internet sayfasından duyurup, isteyen herkesin sadece bir web adresi yazarak tüm bu bilgilere çok hızlı bir şekilde ulaşabilmesini sağlamak, artık giderek "internet"lenen toplumumuz için etkili bir tanıtım yolu olabilir.

Şirketiniz için bir web sitesi oluşturmak ve bu web sayfasının internet üzerinden yayınlanmasını sağlayabilmek için belirli ihtiyaçlarınız olacak. Bunlar, firmanız için önceden belirleyip satın alacağınız bir domain name, yani alan adı ve tasarladığınız web sayfalarını internet üzerine gön-

derebileceğiniz bir web hosting, yani web alanı. Bahsi geçen bu web alanını satın alırken, hazırlamak istediğiniz web sayfasının içeriği ve kullanılan programlama dilinin gereksinimlerine göre tercih yapmanız gerekiyor. CHIP bu yazı konusunda, web hosting hizmeti veren firmaların sunduğu avantajları, hosting paketlerinin içeriğini, teknik detayları ve satış sonrası verdikleri destek hizmetlerinin detaylı incelemesini sizler için araştırdı.

İstanbul Hosting

<http://www.ihs.com.tr>

1999 yılında kurulan İstanbul Hosting, Windows ve Linux tabanlı hosting hizmeti sunuyor. Kuruluş 2001 yılında markalaşarak IHS adını almış. Ürün yelpazesinin genişliği sebebi ile Özellikle E-ticarete atılmak isteyen KOBİ'lere anahtar teslim çözümler sunabilen firma, söz gelimi, alan adı tescili + hosting + web sitesi tasarımı hizmetlerini 60 YTL gibi bir maliyete sağlayabiliyor.

► **Sunduğu hizmetler:** İstanbul Hosting müşterileri için 70 farklı hosting paketi, 21 adet alan adı tescil ürünü, E-ticaret için gerekli sayısal sertifikalar, otomatik web sitesi tasarlayıcısı (SiteBAZ) ve kiralık sunucu hizmetleri verebiliyor.

► **Teknik altyapısı:** İstanbul Hosting, Dell ve IBM markaları başta olmak üzere, genel sunucu yapılandırması olarak Dual Xeon, 2GB+ RAM ve SCSI sabit disk üniteleri kullanıyor. Windows tabanlı ürünlerinde Windows 2003 Server, Standart ve Enterprise sürümlerini, Linux tabanlı

ürünlerinde RedHat Enterprise Server 3.0 sürümlerini tercih ediyor. Kontrol panel yazılımı olarak Sw-Soft PLESK ve veri yedekleme için de Sw-Soft Acronis kullanıldığı belirtiliyor.

► **Güvenlik:** Firmanın bütün müşteri e-posta hesapları gelen ve giden E-posta için virüslere karşı eş zamanlı olarak taranıyor. SMTP antivirüs yazılımı olarak McAfee ve Dr Web, güvenlik duvarı yazılımı olarak bütün sistemlerde APF, güvenlik duvarı donanımı olarak da Snapgear çözümleri kullanılıyor. Kernel ve servislerde kullanılan yazılımlar eş zamanlı olarak güncellendiği belirtiliyor. IDS olarak Snort kullanan şirket, Nessus ile düzenli olarak penetrasyon muayenesi yapıyor.

► **Avantajlı hosting paketleri:** Müşterilerine 70 farklı hosting paketi sunan İstanbul Hosting'in her biri ayrı teknik ihtiyaçlar için hazırlanmış avantajlı hosting paketleri ise şöyle:

HTML A

- **Platform:** RedHat ES
- **E-posta:** 1 Adet POP3
- **Alan:** 30 MB
- **Trafik:** 500MB/Ay
- **Kontrol panel:** Var (PLESK)
- **Fiyat:** 19.99 YTL/Yıl

Linux A

- **Platform:** RedHat ES
- **E-posta:** 10 Adet POP3
- **Alan:** 50 MB
- **Trafik:** 5 GB /Ay
- **Kontrol panel:** Var (PLESK)
- **Fiyat:** 54.99 YTL/Yıl

WIN A

- **Platform:** Windows 2003
- **E-posta:** 10 Adet POP3
- **Alan:** 50 MB
- **Trafik:** 5 GB/Ay
- **Kontrol panel:** Var (PLESK)
- **Fiyat:** 59.99 YTL/Yıl

► **Destek hizmeti:** Müşterilerine 7 gün 24 saat canlı destek ve eğitim sağlayan firma, servisler için sesli eğitim videoları da sunuyor. Bu sesli eğitim videoları kullanıcıları mümkün olan en kısa sürede bilgilendirip ürünü rahatlıkla kullanabilmelerini sağlıyor.

► **CHIP yorum:** 21 adet alan adı tescil ürünü ile bu alanda müşterilerine çeşitli-

lik sağlayan İstanbul Hosting, hem Linux hem de Windows sunucularıyla hizmet vererek her türlü teknik altyapı ihtiyacı duyan web sayfalarını rahatlıkla barındırabilir. Bu özellikleri ve ekonomik hosting paketlerini göz önüne aldığımızda firma, web sayfanızı barındırmak için tercih edebileceğiniz alternatifleriniz arasında rahatlıkla yerini alabilir.

"SadeceHosting" 2001 yılında internet sunum ve barındırma teknolojileri geliştirmek ve sunmak amacı ile kurulmuş bir firma. Portföyünde %80 gibi bir çoğunluğu kurumsal hizmet sunan 1.500'den fazla müşteriye hizmet vermesinin yanında, barındırdığı web ve e-posta sistemleri kapasitesi ile Türkiye'nin en büyük ölçekli ilk 20 şirketinden biri konumunda.

► **Sunduğu hizmetler:** SadeceHosting müşterilerine, web hosting, alan adı, E-mail hosting, PHP hosting, ASP ve .NET hosting, elektronik ticaret ve SSL hosting, MYSQL veritabanı hosting, MSSQL Veritabanı hosting, yedekleme hizmetleri, veritabanı yedekleme hizmeti ve kiralık sunucu hizmetlerinin yanı sıra, kurumsal şirketler için bilgi işlem danışmanlık hizmetleri de veriyor.

► **Teknik altyapısı:** Firma, ASP, ASPX, .NET, PHP4, PHP5, CGI gibi web tabanlı yazılım teknolojilerinin güvenli bir biçimde sunulabilmesi için, şu anda 9 adet Linux, 9 adet Windows 2003, 1 adet Windows 2000 platformu üzerinde hizmet veriyor. Servislerin %90 oranlı bir kısmı için minimum SCSI tabanlı, düşük seviye servislerde P4-3.0; yoğun servislerde ise Xeon tabanlı işlemciler kullanılarak sunucu parkı oluşturulduğu belirtiliyor. Firma şu anda hem Windows hem de Linux sunucularını kendi hazırladığı yazılımlar ile kontrol altında tutup tek bir merkezden yönetiyor.

► **Güvenlik:** Şirketin sunucuları yazılım tabanlı güvenlik duvarı uygulamalarının arkasından hizmet veriyor. Güvenlik duvarı üzerinden gerek trafik, gerekse erişimler kaydedilebiliyor ve oluşabilecek güvenlik sorunları engellenebiliyor. Sunucular ise teknik ekipler tarafından sürekli güncel tutuluyor ve yeni uygulamaların güvenlik açıklarına karşı kontrol edildikten sonra eklendiği belirtiliyor.

► **Avantajlı hosting paketleri:** Sadece-Hosting ayrı özelliklere sahip birçok web hosting paketini müşterilerine sunuyor. Eko, Standard ve Pro hosting paketlerinin fiyat ve genel özellikleri şu şekilde:

EKO PAKET

- 50 MB alan
- 15 Pop3 e-posta
- PHP/CGI/ASP
- 1 MySQL/Access
- Kontrol paneli
- **Fiyat:** 60 \$/Yıl

Standard Paket

- 100 MB alan
- 25 Pop3 e-posta
- PHP/CGI/ASP
- 1 MySQL/Access
- Kontrol paneli
- **Fiyat:** 90 \$/Yıl

PRO PAKET

- 200 MB alan
- 50 Pop3 e-posta
- PHP/CGI/ASP
- 2 MySQL/Access
- Kontrol paneli
- **Fiyat:** 150 \$/Yıl

► **Destek hizmeti:** Günde 18 saat telefon desteği sayesinde müşterilerinden gelecek soru ve istekleri karşılayabilen firma, tamamı yurt içinde bulunan sunucu sistemleriyle hızlı erişim olanakları sunuyor.

► **CHIP yorum:** SadeceHosting'in, web alanı ve alan adı tescili hizmetlerinin yanında, elektronik ticaret konusunda da ihtiyaç duyan firmalara yol göstermesi, bu teknolojiye adım atmak isteyen kuruluşlara çözüm sağlayabilir. Bunun yanında şirketin teknik alt yapısını oluşturan sunucuları, her türlü internet programlama diliyle hazırlanmış web sayfalarının ihtiyaç duyacağı özelliklere sahip olması bir başka artı yönü. →

Natro Hosting
<http://www.natro.com>

The screenshot shows the Natro Hosting website interface. It features a navigation menu with 'ANA SAYFA', 'ÇÖZÜMLER', and 'WEB HOSTING'. The main content area is divided into three columns: 'Türkiye'nin en geniş Alan Adı Kayıt ve Yönetim Platformu', 'Özellikler', and 'ADIMSOY'. The 'Özellikler' column lists services like 'Hosting Paketleri', 'KAMU Sunucuları', 'Alan Adı', 'Domain Manager', 'E-posta Postası', 'E-til', 'Sertifika', 'Bulut Postası', and 'Rakip API 1.8'. The 'ADIMSOY' column mentions '07.01.2005 tarihinden itibaren' and 'Güvenli Belgeler ile'. The 'Türkiye'nin en geniş Alan Adı Kayıt ve Yönetim Platformu' column lists features like '55 farklı alan adı kaydı', 'Online Yönetim', 'Ücretsiz Yedekleme', 'URL Yönelendirme', 'Web Site Yönelendirme', 'Site Özel Mail Servisi', and 'Etil Yönelim'.

Natro Hosting şu an, elektronik ticaret uygulamalarının geliştirilmesi, web sitelerinin ve uygulamalarının barındırılması hizmeti, turizm ve finans kurumlarına yönelik çözümler, uygulama barındırma hizmet sektörü çözümleri ve elektronik sertifikasyon (SSL) çözümleri konusunda faaliyet gösteriyor.

► **Sunduğu hizmetler:** Web ve uygulama barındırma hizmeti, güvenlik ve ağ çözümlerinin tasarlanması ve sunulması, 55 farklı alan adının kayıt ve yönetim imkanı yanı sıra SSL satışı ve desteği, yani elektronik ticaret ve diğer tüm internet uygulamalarında tescil ve güvenlik amacı ile ihtiyaç duyulan SSL sertifikalarının, yurtdışında iki ayrı firmadan alınan temsilcilik ile satışı ve satış sonrası desteğinin verilmesi.

► **Teknik altyapısı:** Firma, web hosting hizmetini, tümü çift işlemcili web sunucuları üzerinden veriyor ve işlemci başına maksimum 600 adet standart web sitesi barındırıyor. Bağımsız e-posta sunucuları ile yüksek performanslı ve sorunsuz hizmet sunmasının yanında; kullanıcı dostu, gelişmiş web hosting kontrol paneli ile müşteriler ihtiyaç duyabilecekleri birçok işlemi online olarak yapabiliyor.

► **Güvenlik:** Firma, tüm sunucuların güvenlik duvarı desteği ile korunduğunu belirtiyor ve ayrıca arzu eden müşterilere, ücretsiz olarak belli portlar için özel koruma hizmeti verebiliyor. Web hosting hizmetlerinde, gelişmiş güvenlik politikaları uygulayan Natro Hosting, çok bilinen FSO "File System Object" güvenlik probleminin sunucularında yaşanmadığını belirtiyor. Uygulama veritabanları için web sitelerine özel klasörler tahsis edebilen firmanın yetkilileri, sunucular arası disk erişimini güvenlik duvarıyla engellemişler.

► **Avantajlı hosting paketleri:** Natro Hosting'de web hosting hizmeti, kredi kartıyla ödemelerde "Anında Kurulum – Anında Aktivasyon" şeklinde veriliyor. Böylelikle, müşteriler günün herhangi bir saatinde hizmetlerini başlatabilme seçeneğine sahip oluyorlar. Firmanın dikkat çeken hosting paketleri ve özellikleri:

1. PAKET

- 10 MB Web hosting alanı
- 3 POP3 e-posta hesabı
- 1 GB. aylık trafik
- ASP, ASP.net, PHP, CGI, PERL
- **Fiyat: 22 \$/Yıl**

2. PAKET

- 20 MB Web hosting alanı
- 10 POP3 e-posta hesabı
- 2 GB aylık trafik
- ASP, ASP.net, PHP, CGI, PERL
- **Fiyat: 4 \$/Ay**

3. PAKET

- 50 MB web hosting alanı
- 20 POP3 e-posta hesabı
- 3 GB aylık trafik
- ASP, ASP.net, PHP, CGI, PERL
- **Fiyat: 7 \$/Ay**

► **Destek hizmeti:** Telefon desteğini, 4 hat ve kendi geliştirdikleri IVR sistemi üzerinden veriyorlar. E-posta ile destek hizmetini ise dünya çapında birçok büyük servis sağlayıcının kullandığı, gelişmiş bir destek sistemi ile sağlıyorlar. Bu sistem ile müşteri taleplerinin son durumları ile izlendiği ve hiçbir iletinin cepsiz kalmadığı belirtilmiş.

► **CHIP yorum:** Natro Hosting'in dikkat çeken avantajlı noktalarından biri, 55 farklı alan adının kayıt ve yönetim imkanı müşterilerine sunması. Firmanın, web hosting ve sunduğu diğer tüm hizmetlerinin "Anında Kurulum – Anında Aktivasyon" şeklinde verilmesi, ekstra hizmetlerin ücretsiz sunulması, sunucularının müşterilerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek yeterli teknik altyapıya sahip olmaları ve detaylı müşteri paneli dikkat çeken diğer özellikleri arasında.

Hostim Hosting

<http://www.hostim.com.tr>

Hostim Web Hosting, henüz 2 yıllık bir firma olmasına rağmen kısa sürede hosting pazarında iyi bir yer edinmiş, 2005

Mart ayı itibarı ile 4.000'e yakın müşterisi ve 6.300 alan adı barındırmasıyla başarısını ispatlamış. Hostim, 2005 yılında daha da iyi hizmet verebilmek için büyük yatırımlara başlayarak, hosting paketlerini "statik" ve "dinamik" olarak iki farklı bölümde sunmuş ve kullanıcının kendi isteğine göre paket üretebilmesi için bir aracı sitesine eklemiş bulunmakta.

► **Sunduğu hizmetler:** Şirket, web hosting, alan adı tescili, mail hosting, alan adı yönlendirme hizmetleri alanlarında müşterilerine hizmet veriyor. Kullanıcının kendi isteğine göre paket üretebilmesi başarılı bir servis olarak göze çarpıyor. Bu sayede kurmak istediğiniz web sayfanızın teknik ihtiyaçlarını kapsayan, kendinize özel bir paket hazırlayabiliyorsunuz.

► **Teknik altyapısı:** Sayfalarınızı, Amerika'da Equinix Carrier Class veri merkezlerinde dünyanın en büyük internet firmaları (Google, MSN, Yahoo, EA) ile aynı hat üzerinde bulunan sunuculardan yayınlayan ve kullanıcılarınıza her zaman ulaşma imkanı sunan firma, müşterilerinin en iyi hizmeti alması için lisanslı Redhat Enterprise sunucularda hizmet veriyor ve veri güvenliği için günlük yedek alındığı belirtiliyor. Hostim, Nisan 2005 ortalarında Windows sunucularında da hizmet vermeye başlayacak ve MsSQL Database desteği, .NET bileşenleri ve ASP desteği olacak.

► **Güvenlik:** Müşterilerine iyi hizmet verebilmek için lisanslı Redhat Enterprise sunucularda hizmet veren Hostim, veri güvenliği için günlük yedek alıyor, yani bir müşteri sayfasını istemeden bozsa dahi ona eski halini verebiliyor. Teknik ekiplerin tüm güncellemeleri takip edip gerekli güvenlik yamalarını müşterilere hissettirmeden yaptığı da vurgulanıyor.

► **Avantajlı hosting paketleri:** Özel Hosting Paketleri bölümünde, belirleyeceğiniz özelliklere uygun paketler oluşturarak, ihtiyacınız olan bant genişliği, web alanı ve e-posta hesabı sayısını kendiniz belirliyor ve bu sayede verimli, ekonomik

TEMEL PAKET

- 5 MB Web hosting alanı
- 1 GB aylık trafik
- 1 POP3 e-posta
- HTML, SHTML
- Web kontrol paneli (Plesk 7.5.2-Türkçe)
- **Fiyat: 1 \$/Ay**

PROFESYONEL PAKET

- ▶ 50 MB Web hosting alanı
- ▶ 3 GB aylık trafik
- ▶ 10 POP3 e-posta
- ▶ PHP, PERL, C
- ▶ Web kontrol paneli (Plesk 7.5.2-Türkçe)
- ▶ Fiyat: 4 \$/Ay

MEGA PAKET

- ▶ 5 GB'a kadar Web hosting alanı
- ▶ 1000 GB aylık trafik
- ▶ Dilediğiniz kadar POP3
- ▶ PHP, PERL, C
- ▶ Web kontrol paneli (Plesk 7.5.2-Türkçe)
- ▶ Fiyat: 19 \$/Ay

hosting alanlarına sahip olabiliyorsunuz. Müşterilere sunulan hazır hosting paketlerinden birkaçı ve özellikleri şu şekilde:

▶ **Destek hizmeti:** Sayfanızla ilgili bir şey aklınıza takılırsa, iş günlerinde 09:00-18:00 call center telefon desteği ve 09:00-04:30 online destek ile haftanın her günü, Hostim destek ekibinin müşterilerinin hizmetinde olduğu belirtiliyor. Bu teknik ekip, sayfaların ulaşılabilirliğini kontrol için 24 saat nöbet bekliyor.

▶ **CHIP yorum:** Oluşturacağınız web sayfasının ihtiyaçları doğrultusunda kendinize özel hosting paketleri hazırlayıp satın alabilmeniz güzel bir uygulama. Unix paketlerinin gayet geniş özelliklerle donatıldığını gördüğümüz firmanın şu anda beta aşamasında olan ve Nisan 2005 ortalarında hizmete gireceği belirtilen Windows sunucularıyla bu yöndeki eksikliğin giderilmesi, şüphesiz müşterileri memnun edecek.

Radore Hosting

<http://www.rh.com.tr>

Uzman bir ekibin bir araya gelmesi ile ku-

ruşan Radore Hosting'in temel amacı, kaliteli hosting servisleri sunmak olarak belirtiliyor. Sunulan servislerin kalitesi kadar, hizmet çerçevesinde verilen destek, müşteri portföyündeki artış ile paralel olarak geliştirilen sunucu altyapısı ile müşterilerin her türlü ihtiyaçlarına yanıt verebilmeye çalışıyorlar. Firma, müşteri memnuniyetini artırmak amacıyla ISO 9001 belgesi alma çalışmalarına başlamış.

▶ **Sunduğu hizmetler:** Web hosting ihtiyaçları için Microsoft Windows 2003, Linux Debian 3 işletim sistemleri kullanılıyor. Bu platformlarda müşterilere Windows 2003 ile birlikte Asp, Asp.Net hizmetleri, Linux Debian 3 ile birlikte PHP 4 hizmeti veriliyor. Şirket, Web Hosting hizmetlerinin yanında, co-location hosting (sunucu barındırma) ve dedicated server (sunucu kiralama) çözümleri de sunuyor.

▶ **Teknik altyapısı:** Tüm servisler için ayrı birer fiziksel sunucu tahsis edilmiş olması müşteriler için büyük avantaj. Dolayısı ile sunulan servislerde oluşabilecek arızalarda komple sistem kesintileri en aza indirgenmiş oluyor. Veritabanı ihtiyaçları için Microsoft SQL 2000, Microsoft Access 2002 ve MYSQL 4 destekleri de sunuluyor. Piyasaya çıkacak olan Microsoft SQL 2005 veritabanı için gerekli entegrasyon çalışmalarına devam edildiği vurgulanıyor.

▶ **Güvenlik:** Radore Hosting, sunucularının gerekli firewall desteğiyle korunma altında olduğunu belirtiyor ve ayrıca sunulan tüm servislerin çalışabilirlik durumunun, sunucuların, otomatik sistemler sayesinde sürekli gözlemlendiğinin ve oluşan arızalarda anında müdahale edilmeye çalışıldığını altını çiziyor.

▶ **Avantajlı hosting paketleri:** Sunduğu

PHP L3

- ▶ 50 MB Web alanı
- ▶ 25 adet POP3 e-posta
- ▶ Php, Wml, Mysql
- ▶ Günlük yedekleme sistemi
- ▶ Fiyat: 90 \$/Yıl

ASP W3

- ▶ 50 MB Web alanı
- ▶ 25 adet POP3 e-posta
- ▶ ASP.net, WML
- ▶ Günlük yedekleme sistemi
- ▶ Fiyat: 90 \$/Yıl

ASPSQL WS1

- ▶ 50 MB Web alanı
- ▶ 25 adet POP3 e-posta
- ▶ ASP, ASP.net, MSSQL
- ▶ Günlük yedekleme sistemi
- ▶ Fiyat: 200 \$/Yıl

hizmetlerde yüksek kaliteyi ve müşteri memnuniyetini ön planda tutmayı amaçlayan Radore Hosting, müşterilerinin ihtiyaçlarına uygun, doğru ve ekonomik çözümleri hizmetinize sunmayı hedefliyor. Firmanın hazırladığı hosting paketlerinden birkaçı ve genel özellikleri şu şekilde:

▶ **Destek hizmeti:** Radore Hosting, tüm soru ve önerilerinizi, hafta içi 09:30 - 18:30 arasında cevaplıyor ve size yardımcı olmaya çalışıyor.

▶ **CHIP yorum:** Deneyimli bir firma olan Radore Hosting, gelişen teknolojiyi yakından takip ederek donanım ve yazılımsal terfi işlemlerini, sistemlerine hızlı bir şekilde entegre etmeye özen gösteriyor. Sunmuş olduğu tüm servisler için ayrı birer fiziksel sunucu tahsis edilmiş olmasını vurgulayan firma, olası bir problemde müşterilerin çok fazla etkilenmelerini amaçlamış. ■

Uğur Seven - Onur Seven, uguronur@chip.com.tr

HOSTING FİRMALARININ KARŞILAŞTIRMASI

Firma	Istanbul Hosting	Hostim Hosting	SadeceHosting	Radore Hosting	Natro Hosting
					
Desteklediği Web Programlama Dilleri	ASP, ASPX, ASP.NET, PHP 4.3.x, CGI	ASP, ASPX, ASP.NET, PHP 4, PHP 5, CGI	ASP, ASP.NET, PHP, CGI	PHP, Perl, C	ASP, ASP.NET, PHP 4, WML
Kontrol Paneli	Var (Plesk)	Var	Var	Var (Plesk)	-
Müşteri Destek	Telefon ve E-Posta	Telefon ve E-Posta	Telefon ve E-Posta	Telefon, E-Posta ve Online	Telefon ve E-Posta
SSL Desteği	Var	Var	Var	-	-
Alan Adı Tescili	21 adet alan adı tescil ürünü	10 adet alan adı tescil ürünü	55 adet alan adı tescil ürünü	6 adet alan adı tescil ürünü	7 adet alan adı tescil ürünü
Otomatik Site Hazırlama	SiteBAZ	-	SiteStudio	-	-
Deneme Süresi	30 gün	-	15 gün	30 gün	-

İÇİNDEKİLER

- 211 **Ayın Hatası**
Fazla uzun USB kablosu
- 212 **USB bellekler**
Doğru bellek kullanımı
- 216 **Tam sürümler**
Tam sürüm programlar
- 220 **Tips&Tricks:**
Windows, uygulamalar...

Ayın ipucu

Yeni diskte eski Windows

Daha büyük bir sabit diske geçmek ve varolan Windows kurulumunuzu da korumak istiyorsunuz, ancak Norton Ghost veya benzeri bir ürün ile kopyaladığınız sabit disk içeriği çalışmayı reddediyor.

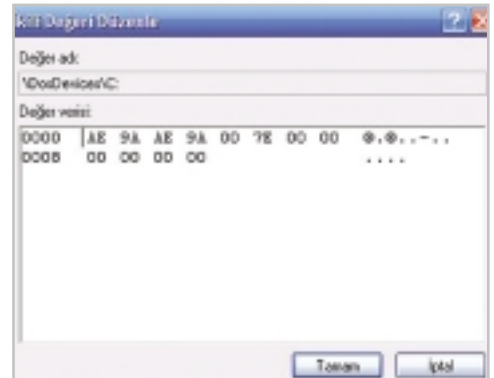
■ Windows 2000'e kadar sorunsuz bir şekilde gerçekleştirilebilen bu işlem için XP'de sistem partiyonunun kopyalanması şart. XP, kendi içerisinde DOS sürücü isimleri yerine, tanımlama numaraları (ID) ile çalışır ve bunları sürücü harflerine atar. Bu, yeni takılan sabit disk için de geçerlidir. Örneğin, sistem partiyonunu yeni diske kopyalarsak, yeni bir açılış sürücüsü olarak bağlanır ve eskisini kaldıracacağı için de Windows'un açılmaz. Çünkü kopyalanan Kayıt Defteri'ndeki kayıtlar hala "C:" sürücüsünü göstermektedir. Kopyalanan işletim sistemi sadece eski sabit disk takılıysa açılabilir. Bu sorunu çözmek için Kayıt Defteri'ndeki sabit disk ID'leri ile sürücü harfi atamalarını değiştirmelisiniz.

Bunun için her iki sabit diskin de takılı ve yeni diskin sistem sürücüsü olarak, yani ilk IDE portunda Master şeklinde bağlı olması şart. Şimdi kopyalamış olduğunuz Windows'u kullanarak sistemi başlatın, Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni açın ve buradaki "HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\MountedDevices" anahtarına geçin. Burada, ID'ler ile sürücü harfleri arasındaki atamalar bulunur. Sabit diskler için bu tanımlamaların her biri 12 byte uzunluğundadır. Diğer sürücülerde ise genellikle tanımlama olarak ID kullanılır. Örneğin, "IDE#Cd Rom".

Şimdi "\DosDevices\C:" ve Windows tarafından en son atanan, işletim sisteminin kopyalanacağı sabit diski takip eden ID'leri not edin.

Şimdi sabit disklerin ID'lerini değiştirin. Bunun için "\DosDevices\C:" kaydına çift tıklayın ve kaydı silin. Ardından yeni sabit diskin onaltılık biçimdeki tanımlamasını girin. *Tamam* düğmesine tıklayarak onaylayın. Yeni sürücüye ait kayda çift tıklayın ve buradaki karakter katarını biraz önce sildiğiniz "\DosDevices\C:" kaydının değeri ile değiştirin, *Tamam* düğmesine tıklayın. Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni kapatın ve eski diski bilgisayarınızdan sökün. XP artık doğru sürücü harfleri ile çalışacak ve eski sistem sabit diski olmadan da açılacaktır.

! DİKKAT: Kayıt Defteri içerisinde "Mounted-Devices1" formunda başka bir anahtar daha olup olmadığını kontrol edin. Eğer bulunursa yukarıdaki gibi değiştirin. Windows, değişiklikleri eski sistem sabit diskinde yazmayacaktır.

Küçük hile: Sabit disk tanımlamaları toplam 12 karakter çiftinden meydana gelir.

Ayın Hatası

Bilgisayarı kilitleyen USB 2.0 cihazlar

Bir donanım hatası sinirinizi mi bozdu? Bize iletin. **CHIP Yazı İşleri, Donanım Hatası başlığı ile Mevlüt Pehlivan Cad. Vefa Bayırı Sok. Gayrettepe İş Merkezi No:6 Blok B 34349 Gayrettepe/İstanbul veya ktuztas@chip.com.tr adresine sorularınızı gönderin.**

PROBLEM: Bize başvuran CHIP okuru kendi topladığı Athlon 64 bilgisayarının hızlı ve sessiz çalışmasından memnun olmasına rağmen, USB ile yaşadığı sorunlar artık çıkılmaz bir hal almış. İki taneden fazla USB cihazı bağlı olduğu zaman bunların ikisi de sağlam bir şekilde çalışmıyormuş. Alışveriş yaptığı firmanın ana kartı değiştirmesine rağmen söz konusu sorunda herhangi bir değişiklik olmamış.

HATA TESPİTİ: Test merkezimizde incelediğimiz bilgisayar, belirtileri hemen gösterdi. Kullanıcının taktığı USB kart okuyucu, en kötü durumda USB klavye ve farenin aygıt yöneticisinden silinmesine ve böylece bilgisayarla hiçbir şekilde çalışamamasına neden oluyor. Takılı olan tüm donanımların en yeni sürücülerini ve firmware'lerini yüklememiz de kar etmedi. Bilgisayara bağlamayı denediğimiz tüm USB 2.0 cihazları er ya da geç bir soruna neden oldu. Biz de kasayı açıp sistem kurulumunu kontrol etmeye başladık. Özellikle USB kabloları üzerinde durduk. Bağlantı kablosunun, ekran kartının üst tarafındaki metal levhayı kullanabilmek için anakartın etrafından geçirilmesi gerekiyordu ve bunun için okurumuzun kabloyu uzatmak zorunda kaldığını gördük.

Çok uzun: Bir USB 2.0 kablosunu uzatmak zorunda kalırsanız 60 santimetreyi geçirmeyin.

Çözüm: Bağlantı kablosunu incelediğimizde ilk olarak uzunluğu dikkatimizi çekti. Kablo, neredeyse 80 santimetre uzunluğundaydı. USB 2.0 talimatnamesine göre USB denetleyici ile bağlantı noktası arasındaki mesafenin 60 santimetreyi hiçbir şekilde aşmaması gerekiyor ki, kart üzerindeki bağlantı noktaları da buna dahil. Uzun kablolu metal levhayı çıkarttık ve yerine 30 santimetrelik USB 2.0 kablosu taktık. Bunun sonucunda her ne kadar güzel görünmese de çıkışı ekran kartının altına yerleştirmek zorunda kaldık, ancak okuyucumuzun bilgisayarı da sorunsuz bir şekilde çalışmaya başladı.

OKUYUCU İPUCU

Dijital fotoğraf makinesindeki flaş yayıcı

Çektığınız fotoğraflardaki rahatsız edici gölgeler ve aşırı parlak nesnelere yüzünden dijital fotoğraf makinenizle yaptığınız flaşlı çekimlerden hiç memnun değilsiniz. Bir flaş yayıcı (Difüzör) satın almak istiyorsunuz ama bunlar ya çok pahalı ya da kameralarınız için uygun değil. Profesyonel fotoğrafçılar, flaşlı çekimlerin sorunsuz olmaları için 45 derece açıyla yukarıdan bakan harici bir flaş ve bunun önüne yerleştirilmiş bir yayıcıdan faydalanırlar. Ancak o kadar az dijital fotoğraf makinesi harici flaş için uygun bir ayağa sahiptir ki, bükülebilen yansıtıcılar söz konusu bile

Ev yapımı: Kağıt ve bant ile kendi flaş yayıcınızı elde edebilirsiniz.

olamaz. Ancak biraz el emeği ile sıcağı ve nispeten daha az gölgeli yapay ışık saçan kendi yayıcınızı bedava mal edebilirsiniz. Bunun için ihtiyacınız olan tek şey bant yardımıyla flaş yansıtıcısının önüne yapıştıracağınız bir parça yağlı kağıt. Yağlı kağıttan yaptığınız yayıcı, flaşın parlaklığı nesnenin etrafını saracağından makro çekimler için uygun değil. Ancak bunun için de küçük bir hileden faydalanabilirsiniz: Flaş, nesnenin hemen yanında bulunan beyaz bir yoğun kabının açıklığında patlatabilirsiniz. Söz konusu dolaylı ışık kaynağı sayesinde, örneğin böceklerin sorunsuz bir şekilde yakından çekilmesi mümkün olacaktır.

SÜRPRİZ YUMURTA

► **Quicktime sürprizi:** Apple Quicktime oynatıcısının sahip olduğu gizli bir işlev, filmlerin tersten oynatılabilmesini sağlıyor. Bunun için Quicktime'ı çalıştırın ve izlemek istediğiniz filmi yükleyin. Sonra [Shift] tuşu basılı durumda film ekranına çift tıklayın. Bu sürpriz yumurta için Dilek Özgür'e teşekkürler...

SİZ DE KATILIN

► Siz de komik bir hata, sürpriz yumurta (easter egg) ya da kullanışlı bir ipucu bulduysanız, ekran görüntüsü (screenshot) ile birlikte ktuztas@chip.com.tr adresine gönderin. Yayınlanan her sürpriz yumurta ya da ipucu için **10 milyon TL** kazanabilirsiniz.

AYIN KİTABI

Adım Adım Microsoft Office System 2003

Microsoft'un Office ürünü, günümüzde tüm dünyada ofis verimlilik yazılımlarının uyuması gereken standartları belirleyen ve hangi meslekte çalışıyor olursanız olun, kullanmayı bilmeniz beklediği yazılımları içeren bir paket. Neredeyse 1000 sayfadan oluşan ve bir de CD içeren bu kitap ise, Microsoft Office System 2003 ürünleriyle yapabileceklerinizi, yani Word'le kelime işlemeyi, Excel'le hesap tabloları hazırlamayı, Access'le veritabanı yaratıp yönetmeyi, göz alıcı PowerPoint sunumlarını, Frontpage ile web sayfaları tasarlamayı ve Publisher'la evinizde ya da ofisinizde masaüstü yayımcılığı en verimli yoldan öğretirken, OneNote ve InfoPath gibi Office ailesine yeni katılan bileşenler hakkında bilgi vermeyi de ihmal etmeyi.

Bilgi için: Arkadaş Yayınevi
Tel: 0312 354 83 09

Pratikte USB Stick'ler

Doğru USB bellek kullanımı

Aslında minik bellek deponuzun elinden, sadece veri saklamaktan çok daha fazlası geliyor. CHIP, USB belleğinizi daha verimli kullanmanın ve tüm yeteneklerinden yararlanmanın yollarını açıklıyor.

USB bellekler gözlüklerde, kullaklıklarda, kol saatlerinde ve hatta çakılarda bile yer almaya başladı. Bu pratik veri depolama araçları her cebe sığıyor. Aralarından bazıları, tıka basa doldurulmuş altı CD'nin içeriğini taşıyabiliyor. USB belleklerin marifetleri elbette bununla da sınırlı değil; ipuçlarımızla bu cihazları yedekleme medyası ya da bilgisayara erişim anahtarı olarak kullanmanın yollarını bulacaksınız. En iyi araçları sayfanın sağındaki kutuda listeledik ve eCHIP'e dahil ettik. Son olarak 214'te USB bellek satın alacak kullanıcıların kapasite ve hız konusunda dikkat etmeleri gereken hususları açıkladık.

Firefox'u USB bellekten yükleyin

Firefox kısa süre içerisinde en popüler web tarayıcıları listesinde ikinci sıraya yükselmeyi başardı. Reklam pazarlama firmalarından Adtech'in bir araştırması, bu tarayıcıyı tercih edenlerin reklam banner'larına daha az tıkladığını ortaya koyuyor. Firefox'u cazip hale getiren etkenlerden bir diğeri de yapılandırma konusunda sunduğu esneklik. Kullanıcılar bin bir zahmetle kendilerine göre özelleştirdikleri ayarlarla tekrar tekrar uğraşmak istemeyecektir. Firefox, ayar ve yer imleriyle birlikte USB belleğe taşınabildiğinden kullanıcılara bu kolaylığı sağlamış oluyor. Bir başka deyişle, web tarayıcınızı gereksinimlerinize uygun hale getirdikten sonra her an yanınızda taşıyabilirsiniz. Yapmanız gerekenler şunlar: Firefox'un özel taşınabilir sürümünü (eCHIP-Code Pratik3) sisteme yükleyin ve ardından ZIP dosyasını USB belleğin kök klasörüne açın. Bundan sonraki aşamada tarayıcıyı yüklemek istediğinizde tek yapmanız ge-

reken "PortableFirefox.exe"yi çalıştırmak.

Firefox'a Flash desteği kazandırmak için gereken eklentiye elle yüklemelisiniz. Macromedia'nın web sayfasına gidip <http://www.macromedia.com/go/getflashplayer> adresinden ücretsiz Flash sürümünü indirin ve kurun. Daha sonra "NPSWF32.dll" dosyasını sabit diskteki Firefox kurulumunun "Plugins" klasöründen USB belleğin "Plugins" klasörüne kopyalayın.

PortableFirefox'a daha kolay erişmek için "autorun.inf" dosyasını (eCHIP-Code Pratik3) USB belleğin kök dizinine aktarın. USB belleği yuvasına yerleştirdiğinizde Firefox simgesi Windows Gezgininde otomatik olarak görünecek.

Çalışma ortamını taşıyın.

Birden fazla kullanıcının erişebileceği farklı bilgisayarlarda (örneğin internet kafelerde) çalışan kullanıcılar genellikle farklı şekilde yapılandırılmış masaüstleriyle karşılaşılıyorlar. Hem bu bilgisayarlarda çalışırken verilerinizin güvende olduğu da çok şüpheli.

Bu sorunu MobileAssistant adlı shareware'le çözmek mümkün. Yazılımın ücretsiz sürümüne eCHIP'ten (eCHIP-Code Pratik3) erişebilirsiniz. MobileAssistant sayesinde, sık kullanılanlar, kalıcı kullanıcı verileri, masaüstü ayarları, iletişim bilgileri ve belgelerinizi de içerecek şekilde alışageldiğiniz çalışma ortamını USB bellek üzerinden diğer bilgisayarlara taşıyabilirsiniz. "MOBASS_SETUP.EXE" dosyasını eCHIP'ten ana bilgisayarınızın sabit diskine kopyalayın ve dosyaya iki kez tıklayarak MobileAssistant'ı USB belleğe kurun. Yapılandırma sihirbazı kurulumun ardından otomatik olarak başlatıla-

eCHIP'TEKİ ARAÇLAR

» USB alet çantası

Firefox Portable: Bu web tarayıcısı küçük boyutu sayesinde USB bellekte taşınmak için son derece uygun.

MobileAssistant: Kullanım konforu sunan bu yazılımla USB belleği bilgisayarınız için erişim anahtarı haline getirebilirsiniz.

EasyCrypto: Bu uygulamadan yardım alarak USB bellekteki gizlilik taşıyan dosyalarınızı şifreleyebilirsiniz.

TableCalc: Bu tablo hesaplama aracı amatör kullanıcılar için tasarlanmıştır. Kurulum gerektirmemesi en büyük avantajı.

USB-Toolbox: Bu araç FTP ve e-posta istemcisi, takvim ile diğer birçok aracı bir araya getiriyor.

Koma-Mail: Farklı kullanıcı ve e-posta hesaplarını denetleyebilecek bir e-posta istemcisi. Hafıza çubuğundan başlatılabilir.

F-Prot: Dos komut isteminden çalıştırılabilen; virüs, solucan ve diğer zararlı web kaynaklı yazılımları uzaklaştıran bir virüs tarayıcı.

Bu araçlarla USB belleğin kullanım alanlarını çoğaltmak mümkün. Tüm programlara eCHIP-Code Pratik3 koduyla erişebilirsiniz.

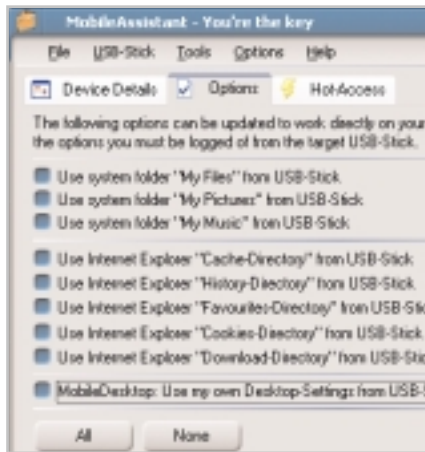
çak. Bu adımda sık kullanılanlar, indirilen dosyalar Outlook iletişim bilgileri ve Belgelerim gibi klasör ve verilerden hangilerini doğrudan bellek çubuğu üzerinden kullanmak istediğinize karar vermelisiniz. *MobileDesktop*'ı etkinleştirdiğinizde program tüm çalışma ortamınızı bellek çubuğuna aktarır ve sonrasında PC ile bellek çubuğu senkronizasyonunu üstlenir. Bellek çubuğunu farklı bir bilgisayara taktığınızda Windows Gezgin'i'nde yeni bir sürücü simgesi belirecek.

Bu sürücüden "MOBASS.EXE" uygulamasını başlatın ve MobileAssistant program penceresinden *Login*'e tıklayın. Ekranı gelen soruyu yanıtladığınızda alışageldiğiniz masüstünde çalışabileceksiniz. MobileAssistant, siz oturumu sonlandırdığınızda PC'nizin ayarlarını eski haline getiriyor. 20 dolarlık tam sürümde adres defteri ve parola kayıtları da şifreleniyor ve oturum her 15 dakikada bir sonlandırılmıyor.

! Dikkat: MobileAssistant, Windows'un 98 sonrası tüm sürümleriyle uyumlu. Ancak USB bellek sürücülerini ilk olarak XP ile birlikte geldiğinden, daha önceki sürümlerde ayrı bir sürücü kurulumu gerekiyor.

USB belleği anahtar yapın

Sistem güvenliğini artırmak ve PC'nizi yabancı erişimlerden korumak amacındaysanız USB belleğinizi bir "PC anahtarına" dönüştürebilirsiniz. Bu yolla sistemin hack edilmesi neredeyse imkansız hale gelebilir. MobileAssistant bu konuda gereken aracı beraberinde getiriyor. *Options / USB Tools / Install the USB Tools*'u seçin. Yönetici haklarıyla PC'de oturum

Pratik: MobileAssistant ile USB belleklerin PC erişimini sınırlandırabilir, yedekleme yapabilir ve güvenliğinizi artırabilirsiniz.

açın ve *Options / USB PC Security*'ye tıklayın. Açılan iletişim penceresinden USB belleğin çıkarılması durumunda bilgisayarın hangi davranışı sergileyeceğini seçebilirsiniz. Pencerenin üst kısmından *Shutdown Computer*'i etkinleştirdiğinizde boot işlemi sırasında USB bellek gerekecektir. Cihaz mevcut değilse sistem oturum açma penceresi ekrana gelmeden kendini kapatacaktır. Pencerenin alt kısmından aynı adlı seçeneği işaretlediğinizde PC, USB belleğin çıkarılmasının ardından beş saniye içerisinde kapanacaktır. Bu süre zarfında belleği yuvasına yerleştirerek PC'nin açık kalmasını sağlayabilirsiniz.

! Dikkat: Söz konusu ayarları mutlaka yönetici haklarıyla gerçekleştirmelisiniz. Hatalı bir yapılandırma bilgisayarda artık oturum açamamanıza neden olabilir.

USB bellekteki verileri şifreleyin

USB bellek boyutlarının her geçen gün biraz daha küçülmesi bazı dezavantajları da beraberinde getiriyor. Kullanıcılar için önemli ve hassas verilerini kaybetme tehlikesi de söz konusu. Bu nedenle minik depolama birimlerindeki içeriği şifrelemek isteyebilirsiniz. EasyCrypt Deluxe adlı yazılım bu görevi basit, hızlı ve ücretsiz olarak yerine getirebiliyor. Yazılımın sağladığı 128 bit BlowFish şifreleme yöntemini kırmak neredeyse imkansız. Söz konusu yazılımı eCHIP'te (© eCHIP-Code Pratik3) bulabilirsiniz.

Yapmanız gerekenlere gelince: Yazılımı kurun ve ana menüden *Add Files*'a tıklayın. Daha sonra şifreleyerek USB belleğe aktarmak istediğiniz dosyaları işaretleyin. *Encrypt Files* penceresinde *Enter Password*'den dosyalara erişim için bir parola belirleyin. Parolanın onaylanması için aynı adlı düğmeye tıklayın ve daha sonra *Encrypt Now*'ı seçin. Dosyalara yeniden erişebilmek için şifrelenen dosyaya iki kez tıklamalı ve doğru parolayı girmelisiniz.

! Dikkat: EasyCrypt dosyalara erişeceğiniz sistemde de kurulu olmalı. Bu nedenle uygulamanın kurulum dosyasını da USB belleğe aktarın. Bu sayede yazılıma her zaman ve her koşulda erişebileceksiniz.

USB belleklere hız katın

USB bellek, MP3 çalar ya da kart okuyucunuzu PC'ye bağladığınızda dosya akışı çoğu kez yazma sırasında yavaşlar. Aslında ufak bir müdahale ile maksimum aktarım hızına erişmek mümkün.

FARKLI AMAÇLAR İÇİN

» Veri uzmanları

Bazı ihtiyaçlar özel çözümler gerektirir. CHIP, veri depolama birimi olarak kullanabileceğiniz pratik yardımcıları tanıtıyor.

Philips Key 008: Entegre CMOS algılayıcısı sayesinde bu mini kamera interpolasyonla 1,3 Megapiksel çözünürlükte çekilmiş 800 resmi 128 MB bellekte tutabiliyor. Fiyatı: Yaklaşık 125 dolar Bilgi için: www.philips.com.tr

Flexy Memory Pen 128 MB: Bu tükenmez kalem elde hoş durmakla kalmıyor, 128 MB depolama alanıyla da dikkat çekiyor. Fiyatı: Yaklaşık 50 dolar Bilgi için: www.hs.com.tr

Flexy Memory Watch 256 MB: Bu saatle yalnızca zamanı ölçmekle yetinmeyecek, aynı zamanda Highspeed USB 2.0 desteği sayesinde dosyalarınızı 256 MB'lık depolama alanına aktarabileceksiniz. Fiyatı: Yaklaşık 70 dolar Bilgi için: www.hs.com.tr

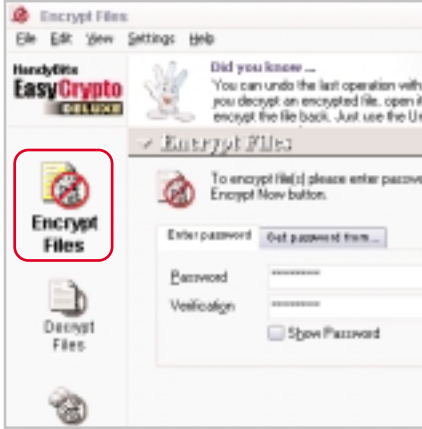

Oakley Gözlük "Thump": MP3 çalarla donatılmış bu ilk gözlük oldukça hafif ve şık. Ağırlığı yaklaşık olarak 52 gram. 256 MB kapasiteli USB 2.0 depolama alanı ve Oakley'in tasarımı, cihazın fiyatını yükseltiyor. Fiyatı: Yaklaşık 495 dolar Bilgi için: www.oakley.com

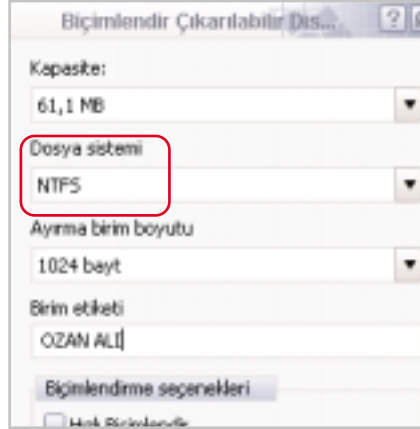

Victorinox SwissMemory: Bu çok yönlü cihaz hızlı bir bellek çubuğunu (512 MB) ve orijinal bir İsveç çakısını bir araya getiriyor. Fiyatı: Yaklaşık 150 dolar Bilgi için: www.victorinox.com

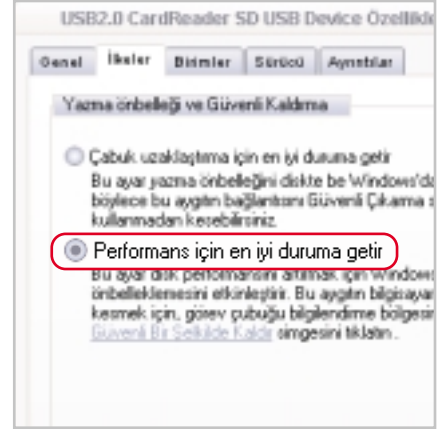

Güvenli: EasyCrypto Deluxe ile USB bellek üzerindeki veriler, izinsiz erişimleri engelleyecek şekilde şifrelenebilir

Hızlı: Özellikle çok sayıda küçük dosya söz konusuysa USB belleğinizi NTFS dosya sistemiyle formatlamalısınız.

Daha hızlı: XP'nin okuma ve yazma belleğini etkinleştirmek için *Performans için en iyi duruma getir* seçeneğine başvurulmalıdır.

Windows 2000 ya da XP; USB bellek gibi bir çıkarılabilir depolama birimi tespit ettiğinde, standart olarak yazma ön belleğini devre dışı bırakır. Ancak Aygıt Yöneticisi üzerinden manuel yollarla ön bellek desteğini etkinleştirerek erişim hızını üç katına çıkarabilirsiniz. Yazma ön belleğini etkinleştirmek için *Denetim Masası*'ndan *Sistem / Donanım / Aygıt Yöneticisi / Disk sürücülerini*'ne tıklayın. Daha sonra söz konusu sürücüyü seçin ve *Özellikler / İlkeler / Performans için en iyi duruma getir*'den ön belleği etkinleştirin.

! Dikkat: Taşınabilir depolama birimini sistemden çıkarmadan önce görev çubuğu üzerinden *Donanımı güvenle kaldır*'a

tıklayarak cihazı devre dışı bırakmalısınız. Aksi takdirde ön bellekteki dosyalar tümüyle depolama birimine aktarılamaz.

◀ Dosyalara daha hızlı erişim

“USB bellekleri hızlandırmak” başlıklı bir önceki ipucu özellikle büyük boyutlu dosyalarda hız artışı sağlıyor. Resim ya da belge niteliğinde çok sayıda küçük dosya sık sık söz konusu oluyorsa Windows 2000 ve XP altında aşağıdaki değişikliği yapmanız gerekebilir:

Bir önceki ipucundaki yolla *Performans için en iyi duruma getir* seçeneğini etkinleştirin. Windows ancak bu yolla

USB belleği NTFS dosya sistemiyle formatlamanıza, dolayısıyla hız artışı elde etmenize izin verir. NTFS küçük dosyaları klasör kaydıyla birlikte, USB bellek üzerindeki flash bellekte aynı blok üzerine taşır.

Bu durumda yazma amaçlı erişimde zamandan tasarruf edilir. Bir diğer avantaj, XP'nin NTFS'le birlikte veri şifreleme ve dosya sıkıştırma özelliklerinden yararlanabilmesi ve performansı yükseltmesi.

Bellek çubuğunu NTFS'le formatlamak için Windows Gezgini'nde sağ tuşla bellek simgesine tıklayın ve açılan kısayol menüsünden *Biçimlendir*'i seçin. *Dosya Sistemi*'nden NTFS'i seçin. *Ayrıştırma Birim Boyutu*'nda 1024 bayt'ı işaretleyin. Daha sonra *Birim Etiket*'nden bir isim atayın.

Biçimlendirme Seçenekleri'nde *Hızlı Biçimlendir* onay kutusunun devre dışı bırakıldığından emin olun. Ardından *Başlat*'a tıklayın. NTFS'le ilgili son bir sorunu da bertaraf ederek maksimum hızın keyfini sürebilirsiniz. NTFS dosya sistemi zaman zaman ek depolama alanı işgal edecek şekilde dosya erişim bilgilerini USB bellekte tutar.

Bir Kayıt Defteri öğesi üzerinden ilgili seçeneği devre dışı bırakabilirsiniz. Bu amaçla “HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\FileSystem” anahtarına erişin ve oradan “NtfsDisableLastAccessUpdate” adını taşıyan yeni bir DWORD değeri oluşturun. Değer olarak “1”i seçtiğinizde USB belleği maksimum hızda kullanabileceksiniz. ■

FK / Ozan Ali Dönmez, ozand@chip.com.tr

MÜKEMMEL USB BELLEK

» Satın alma önerileri: Dikkat edilmesi gerekenler

Pek çok kullanıcı USB bellek satın alma aşamasında öncelikle kapasite ve boyutu dikkate alıyor. Oysa veri aktarım hızı da kaliteyi belirleyen etkenlerden. CHIP, USB bellek seçme aşamasındaki kullanıcıların dikkat etmesi gerekenleri listeliyor.

✓ **Boyutlar:** Bilgisayarınızın USB yuvaları birbirine yakınsa USB belleğin boyutlarını da dikkate almalısınız. 1 GB üzeri kapasiteye sahip cihazların çoğu iki kat büyük

✓ **Hız:** Satın alma aşamasında cihazın üzerinde High Speed USB 2.0 ibaresini arayın. Bu ibareyi taşımayan bellekler yalnızca USB 1.1'i desteklediğinden diğerlerinden yavaş. Bazı üreticiler de performans konusunda CD-ROM hız kriterlerini baz

alarak 90x benzeri ifadeler kullanır. Bunun anlamı bellek çubuğunun 13,5 MB/s kaydettiği (150 KB x 90). En azından 50x yazma hızına ulaşabilen ürünleri tercih etmenizi öneriyoruz. 133x gibi yüksek hızlara da rastlamak mümkün. Verbatim'in Store 'n' Go Professional 512 MB kapasiteli ürünü 80 Euro fiyata sahip.

Bilgi için: www.verbatim.com

✓ **Kapasite:** Bugün için en uygun fiyat/performans değerlerine 512 MB kapasiteli USB belleklerde rastlanıyor. Daha yüksek kapasiteli ürünler hala yüksek fiyatlara sahip. Eğer maliyet sizin için çok önemli bir kriter değilse 390 Euro ödeyerek 4GB'lık USB Flexidrive'ı satın alabilirsiniz.

Bilgi için: www.sharkoon.com

ADIM ADIM TAM SÜRÜM PROGRAMLAR

Bitdefender LinuxDefender Security CD İlk yardım CD'si!

Üzerinde CD'den çalışabilen bir Linux dağıtımı bulunan LinuxDefender, bilgisayarınız arızalandığında sisteminizi ve verilerinizi kurtarmanızı sağlayacak.

■ LinuxDefender aslında GNU/Linux Knoppix Live CD'sinde Linux için en son Bitdefender güvenlik çözümlerini içeren, anında SMTP antivirüs/anti spam koruması sunan; sabit diskleri (Windows NTFS de dahil), uzak Samba/Windows paylaşımlarını ve NFS bağlantı noktalarını tarayıp virüsleri temizleyebilen bir masaüstü antivirüs yazılımına sahip, yeniden derlenmiş bir Knoppix dağıtımı. Knoppix ise açılabilir bir CD üzerinde çalışan bir GNU/Linux yazılım koleksiyonu. Bu dağıtımın en büyük özelliği kurulumu gerek kalmadan CD'den çalışabilmesi.

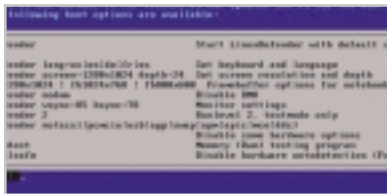
LinuxDefender Security CD'sinde ağ güvenliği ve inceleme araçları (nessus, nmap, hping ve tct), antivirüs programları, veri güvenliği ve kurtarma araçları (securedd, wipe, parted) ve KDE, Konqueror web tarayıcısı gibi temel araçlar yer alıyor. Bütün kullanıcıların daima ellerinin altında bulundurmaları gereken bu ilkyardım CD'si ile işletim sisteminiz ne olursa olsun virüs temizliği yaparak bilgisayarınızı veya ağınıza hayata geri döndürebilir ve çökmüş sistemlerdeki verilerinizi yedekleyebilirsiniz.

LinuxDefender'ı eCHIP'te bulabilirsiniz.

1 LinuxDefender'ın çalıştırılması ve kapatılması

LinuxDefender'ı kullanmak için Linux işletimi sistemini bilmeniz gerekmiyor. İlk olarak anakartın BIOS ayarlarından açılış sürücüsü olarak CD-ROM'u seçmeli, sonra da LinuxDefender CD'sini sürücüye yerleştirip bilgisayarınızı çalıştırmalısınız. Bilgisayarınız CD-ROM üzerinden açıldıktan sonra gelen ekranda [F2] tuşuna basarak ayrıntılı seçeneklere ulaşabilirsiniz. Ancak burada sadece [Enter] tuşuna basar veya bir süre beklerseniz işletim sistemi yüklenmeye başlayacak ve birkaç dakika sonra grafik kullanıcı arayüzü, programlar ve BitDefender güvenlik araçları ile beraber tamamen çalışır durumda ekrana gelecektir. LinuxDefender'ı uygun bir şekilde kapatmak için ilk olarak bağlanmış olan tüm disk bölümlerini "umount" yardımıyla ya da masaüstündeki partisyona sağ tıklayıp *Unmount* komutunu kullanarak sökmeli ve LinuxDefender menüsündeki *Exit* komutunu çalıştırmalısınız.

LinuxDefender tüm programları kapattıktan sonra CD'yi sürücüden çıkartabilir ve bilgisayarınızı yeniden başlatarak asıl işletim sisteminiz ile çalışmaya devam edebilirsiniz.

2 İnternet bağlantısı ve BitDefender güncelleme

Eğer bir DHCP ağda çalışıyorsanız internet bağlantınızın otomatik olarak tespit edilmesi ve yapılandırılması gerekir. Aksi takdirde ilk olarak LinuxDefender menüsünü açın ve konsolu açmak için *Terminal* komutunu çalıştırın.

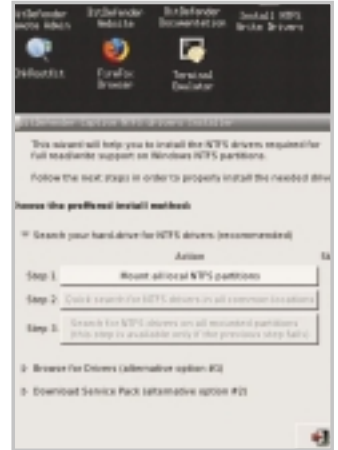

Ardından "netcardconfig" komutunu kullanarak ağ konfigürasyon aracını çalıştırın. Eğer DHCP ağda çalışıyorsanız *Yes* düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda ağ bağlantısının otomatik olarak ayarlanması gerekir ve "ipconfig" komutunu kullanarak IP adresinizi ve ağ kartı ayarlarınızı görebilirsiniz. Eğer statik bir IP adresine sahipseniz DHCP sorusuna *No* cevabını vermi ve ekrana gelen talimatları yerine getirmelisiniz. Eğer çevirmeli ağ kullanıyorsanız *LinuxDefender / Admin / pppconfig* komutunu çalıştırın ve bir PPP bağlantısı kurabilmek için ekrana gelen yönergeyi takip edin. LinuxDefender'ın BitDefender paketleri, güncellenebilir dosyalar için sistemin Ramdisk'ini kullanıyor. Bu sayede sistemi LinuxDefender CD'si gibi sadece okunabilir bir ortamdaki çalıştırmanız bile virüs imzalarını, tarama motorlarını veya antispam veritabanlarını rahatlıkla güncelleyebilirsiniz.

3 Virüs taraması ve sistem hafıza testi

LinuxDefender'ın NTFS yazma desteği ancak Captive NTFS kullanılarak etkinleştirilebilir. Şu anda sadece Windows XP sürücüleri desteklenmesine rağmen bunları Windows 2000/NT/2003 bölümlerine erişmek için de kullanabilirsiniz. NTFS Windows bölümlerine erişmek ve buraya bilgi yazabilmek için ilk olarak sürücüleri yüklemelisiniz. Ancak NTFS değil de FAT kullanıyorsanız verilerinize sadece okumak için erişebilirsiniz, sürücülerinizi doğrudan bağlayabilir ve bunlara Linux sürücülerim gibi erişebilirsiniz. Virüs taraması gerçekleştirmek istediğiniz klasör veya dosyaya sağ tuşla tıklayın ve *Send To* komutunu çalıştırdıktan sonra *BitDefender Scanner* programını seçin. Ardından taramayı başlatmak için *Start* düğmesine tıklayın.

Bilgisayar hafızasını test etmek için bilgisayarınızı CD'den açtıktan sonra [F2] tuşuna basarak ulaştığınız menü üzerinden "memtest" aracını çalıştırın.

Broderbund 3D Home Designer

Pembe panjurlu ev

CHIP'in tam sürümünü hediye ettiği 3D Home Designer Deluxe 5 ile hayallerinizin evini sadece birkaç tıklamayla, hem de bedavaya tasarlayabilirsiniz.

■ Hayallerinizi süsleyen pembe panjurlu evi, en azından sanal ortamda görmek istiyorsanız 3D Home Designer isteklerinizi gerçekleştirirkenizde yardımcı olabilir. Kaliteli ve çok fonksiyonlu bu program ile sadece birkaç tıklama ile kat planı hazırlayabilir ve ardından bu plana ana katalog içerisinde kapılar ve pencereler gibi birçok yapı elemanı ekleyebilirsiniz. Adından da anlaşılacağı gibi 3B desteğine de sahip olan bu program ile tasarladığınız evleri ister 3 boyutlu ister 2 boyutlu olarak görebilir ve böylece tasarımlarınızın sonuçlarını daha rahat kontrol edebilirsiniz. Ayrıca yaptığınız tasarımları JPEG, BMP veya TARGA biçiminde saklayarak tanıdıklarınızla da paylaşabilirsiniz. Program hakkında daha ayrıntılı bilgi için eCHIP'teki Türkçe yardım dosyasından yardım alabilirsiniz.

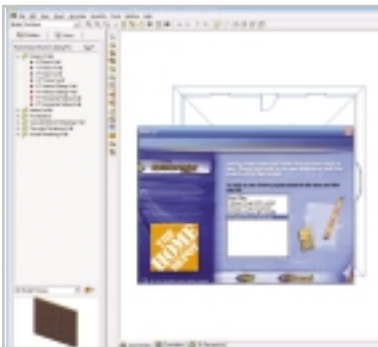
Programınızı kaydetmek için internete bağlıken programı çalıştırın ve karşılama penceresindeki *Register* düğmesine tıklayın. Eğer daha önceden bir hesabınız varsa onu kullanarak ya da yeni bir hesap oluşturarak programı kayıt ettirebilirsiniz.

Broderbund The Home Depot 3D Home Designer programını kurulum CD'sini kullanarak yükleyebilirsiniz.

1 Eve giden ilk adımlar

Programı çalıştırdığınız zaman ileride *File / New* komutunu kullanarak da ulaşabileceğiniz bir açılış penceresi ekrana gelir. Yeni bir projeye başlamak için *Start a New Project* düğmesine tıklayıp listeden bir şablon seçebilirsiniz. Daha önceden oluşturduğunuz ve kaydettiğiniz bir proje ile çalışmaya devam etmek için de *Open a Saved Project* düğmesine tıklamalı ve çalışmak istediğiniz projeyi seçmelisiniz. Son olarak, bir örnek projeyi incelemek istiyorsanız *View a Simple Plan* düğmesine tıklamanız ve yine takip eden listeden istediğiniz bir örneği seçmeniz gerekiyor.

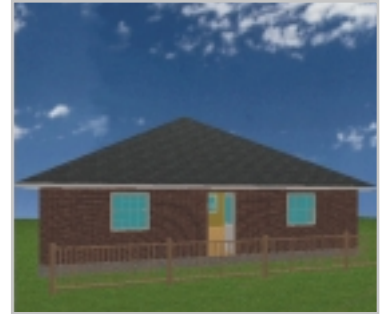

Evinizi tasarlamaya başlamadan önce genel program ayarlarına göz atmanızda fayda var. Bunun için *Tools / Options* komutunu çalıştırmalısınız. *General, Workspace, Drawing Aids, Units of Measure, Global Settings* ve *Rendering* sekmele-

2 Hayalinizdeki evin tasarımı

3D Home Designer Deluxe 5 ile bir model oluşturmak için ihtiyacınız olan her şey *Insert* menüsü içerisinde mevcuttur. Bir modele genellikle dış duvarları oluşturularak başlanır. Bu, temel yapıdır ve modelin planını belirler. Dış duvarları oluşturduktan sonra iç duvarlar, kapılar, pencereler, tavan ve çatılar gibi diğer yapı bileşenlerini oluşturabilir ve projenize ekleyebilirsiniz. Projene bir bileşen eklemek için genellikle yerini belirlemeniz ve tıklamanız yeterli olacaktır. Eklemek istediğiniz bileşene bağlı olarak dinamik boyutları ekranda otomatik olarak görüntülenir. Bu bilgiler, bileşenler arasındaki mesafeyi görmeyi ve böylece doğru yerleştirilmeye yardımcı olur.

Burada kullanılan bileşenler akıllıdır. Bu, ne olduklarını ve model içerisinde nereye uyacaklarını bildikleri anlamına geliyor. Örneğin, kapılar bir duvarın parçası olduklarını biliyorlar ve program, bunların gerçekçi olmayan bir noktaya yerleştirilmesine izin vermiyor. Bununla beraber eğer bir pencere veya kapıyı duvara doğru bir şekilde yerleştirirseniz otomatik olarak bir açıklık oluşur.

3 Sıra geldi eşyaların yerleştirilmesine

Programın ana katalogu, beyaz eşyadan mobilyalara elektrik prizlerinden bahçedeki köpek kulübesine kadar çok geniş bir ev mobilyası ve aksesuarı koleksiyonuna sahip. Bu bileşenleri de projenizdeki uygun yerlere tek bir tıklama ile yerleştirebilir ve evinizi sadece dört duvar olmaktan çıkartarak içindeki eşyalar ile beraber artık yaşanacak yer haline getirebilirsiniz. Mobilyalar, yakınlarında getirildiği duvar ve diğer bileşenlere otomatik olarak yapışarak sabitleniyor. Mobilyaların *Furnishing on Floor* ve *Furnishing on Terrain* olarak iki farklı komutu bulunur. Eğer *Furnishing on Floor*'u seçerseniz, mobilya o andaki yapının yeri ile ilişkilendirilir ve doğrudan veya nispi olarak bu konum için belirlenen kat seviyesine eklenir. Buna karşılık *Furnishing on Terrain*'i seçerseniz söz konusu bileşen doğrudan araziye eklenir ve arazide yükseltmeler mevcutsa eklemek istediğiniz bileşen de söz konusu arazi şekillerine uygun olarak konumlandırılır.

ADIM ADIM TAM SÜRÜM PROGRAMLAR

Serif PagePlus SE

Masaüstü yayıncılık

Bilgisayarınız, yazıcınız ve CHIP'in tam sürümünü sunduğu PagePlus ile kendi ilan, davetiye veya broşürlerinizi hazırlayabilir ve çoğaltabilirsiniz.

■ Masaüstü yayıncılık yazılımları tüm temel metin işleme işlevlerini yerine getirirler de, özellikle tasarım konusunda çok geniş imkanlar sunabiliyorlar. Etkili bir masaüstü yayıncılık yazılımı olan PagePlus SE, sahip olduğu işlevler ve kullanım kolaylığı ile yeni başlayanlardan profesyonel kullanıcılara kadar geniş bir yelpazeye hitap ediyor.

Kullanımı oldukça kolay olan ve sayısız tasarım aracı ile donatılmış olan PagePlus SE ile ister kendi yaratıcılığınızı kullanarak kendi yayınlarınızı tasarlayabilir, ister programın sunduğu veya internetteki yüzlerce şablondan birini kullanabilirsiniz. Ancak programın tüm işlevlerinden eksiksiz bir şekilde faydalanabilmek için ilk olarak kayıt olmalısınız. Bunun için *Help / Registration Wizard* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen penceredeki formu doldurduktan sonra *Online Registration* düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda e-posta adresinize gönderilen ürün anahtarını girmeniz yeterli. Programı etkili bir şekilde kullanabilmek içinse biraz zaman harcamalısınız.

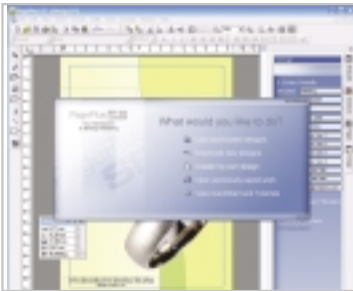

Serif PagePlus SE'yi eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

1 Tasarımların oluşturulması ve kaydedilmesi

Şablonlar üzerinde çalışmak için *File / New* düğmesine tıklayın ve ekrana gelen penceredeki *Use downloaded designs*, kendi tasarımınızı oluşturmak için *Create my own design* ve üzerinde daha önceden çalıştığınız bir tasarımı açmak için de *Open previously saved work* düğmesine tıklayın. İnternette yeni bir tasarım indirmek için *Download new designs*'a basabilirsiniz. İndirdiğiniz tasarım paketini yüklemek için, Page Plus SE programını kapattıktan sonra EXE dosyasına çift tıklamanız yeterli.

Bir tasarımı yüklediğiniz zaman üzerinde hem içerik hem de görünüm açısından istediğiniz değişiklikleri yapabilirsiniz. Ancak söz konusu yayının kullanılan renklerden, resimlere ve metinlerin yerine kadar görünümünden memnunsanız ve sadece içeriğini değiştirmek istiyorsanız yapmanız gereken tek şey, pencerenin sağında görünen *Design* başlığı altındaki soruları kendinize uygun olarak doldurmak.

2 Yayınlardaki metinlerin biçimlendirilmesi

Eğer hazır tasarımlar üzerinde çalışıyorsanız, sihirbazın ekrana getirdiği sorulara verdiğiniz cevaplar doğrudan tasarımdaki uygun noktalara yerleştirilir. Ancak kendi tasarımlarınızı hazırlarsanız metinlerin yerlerini, uzunluklarını ve içeriklerini kendiniz belirlemek zorunda kalırsınız. Masaüstü yayıncılık nesnelere metin eklemek için kullanılan başka bir yol ise metin dosyaları. Eğer tasarımınızda kullanacağınız metinler için bir metin işleme programı kullanıyorsanız PagePlus SE aldığı metinlerin tasarımlarını koruyacaktır. Ancak sadece PagePlus SE'de kullanmak üzere metin oluşturuyorsanız metin işlem programında vakit kaybetmek yerine metnin tasarım işlemini, bunun için özel işlevlere sahip olan PagePlus SE'ye bırakmalısınız.

Programın metin tasarımı konusundaki en önemli işlevi *Artistic Text*. Bunu özellikle başlıklar gibi dikkat çekmesini istediğiniz metinler için kullanabilirsiniz. İlk olarak araç çubuğundaki *Artistic Text* aracını seçin, ardından sayfa üzerinde istediğiniz bir yere tıklayın ve istediğiniz biçim değişikliklerini uyguladıktan sonra metni girin.

3 Yayınlar üzerindeki resimler ve nesnelere

PagePlus SE ile hazırladığınız yayınlarınıza Bitmap, vektör resimleri ve meta dosyaları da dahil olmak üzere çeşitli biçimlerdeki resimleri ekleyebilirsiniz. Ayrıca PhotoCD veya TWAIN cihazlarını kullanarak da resim yükleyebilirsiniz. Diğer yayıncılık araçlarında olduğu gibi PagePlus SE de resimlerin dosyaya gömülmesine veya sadece eklenmesine imkan tanır. Eğer bir resmi gömecek olursanız üzerinde değişiklik yaptıktan sonra yayına tekrar eklemek zorunda kalırsınız. Buna karşılık resmin eklenmesi durumunda sadece bir kopyası eklenir ve asıl dosya ile bağlantı koparılmaz.

Yayınıza bir resim eklemek için araç çubuğundaki *Import Picture* düğmesine tıklayın ve ekrana gelen pencereden resminizi seçin. Eğer varolan bir resmi ayarlarında hiçbir değişiklik yapmadan başka bir tane ile değiştirmek isterseniz ilk olarak üzerine sağ tuşla tıklamalı ve takip eden kısayol menüsündeki *Replace Picture* komutunu çalıştırmalısınız.

Serif DrawPlus 4

Yaratıcılık üssü

İster amatör ister profesyonel bir grafik tasarımcı olun, programlara para ödemekten sıkıldığınız Serif DrawPlus 4'ü mutlaka denemelisiniz.

■ Grafik tasarım ve vektör çizim programı olan Serif DrawPlus kullanım kolaylığı ile yeni başlayanlara, işlev zenginliği ile de profesyonel kullanıcılara hitap ediyor. Özellikle sahip olduğu sihirbazlar çoğu işlemi tek tıklama ile gerçekleştirmenize imkan tanıyor. DrawPlus ile dekoratif çizimlere kadar birçok tasarım düşüncenizi hayata geçirebilirsiniz.

DrawPlus 4 ile hareketli web grafikleri ve profesyonel kalitede geçiş, doldurma ve saydamlık efektleri de uygulayabilirsiniz. Sü-rükle - bırak biçimlendirmesi için entegre stüdyo, akıllı renkler, doğal eğri işleme, animasyon modu ve profesyonel olarak hazırlanmış düzinelerce çizim ve animasyona sahip olan örnek galerisi de programın dikkat çeken diğer özellikleri arasında yer alıyor. Programı kaydetmek için *Help / Registration Wizard* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen penceredeki formu doldurduktan sonra *Online Registration* düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda e-posta adresinize gönderilen ürün anahtarını girmeniz yeterli olacaktır.

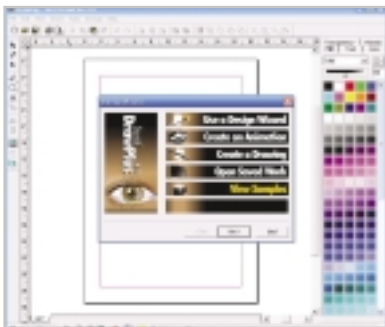

Serif DrawPlus 4'ün tam sürümünü eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

1 Belgeler üzerinde çalışma ve sayfa ayarları

DrawPlus'ı çalıştırdığınız ekrana gelen başlangıç sihirbazı yardımıyla yeni bir doküman oluşturmak için tasarım sihirbazını kullanabilir, yeni bir animasyon veya çizim belgesi oluşturabilir, daha önceden üzerinde çalıştığınız bir belgeyi açabilir veya programın sunduğu örnekleri görebilirsiniz.

Örneğin, tasarım sihirbazını kullanarak yeni bir belge oluşturmak için ilk olarak açılış penceresindeki *Use a Design Wizard* seçeneğini etkinleştirip *İleri* düğmesine tıklayın. Ekrana gelen listeden bir kategori seçin ve içerisinden istediğiniz bir tasarımı

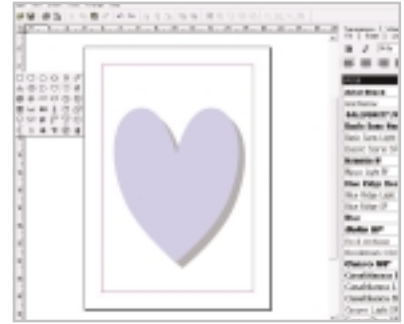

etkinleştirin. Temel metinleri de girdikten sonra *Finish* düğmesine tıklayın.

Hazırlayacağınız belgeye bağlı olarak sayfa genişliğini, yüksekliğini, yönünü ve yan boşluklarını istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz. Bu seçeneklere *File / Page Setup* komutunu kullanarak ulaşabilirsiniz.

2 Tasarıma nesne ve metin eklenmesi

DrawPlus, bir tasarım programı olması itibarıyla çok geniş çizim ve metin işlevlerine sahip. Eğer çizimle uğraşmak istemiyorsanız programın sunduğu hazır şekil ve nesnelere de kullanabilirsiniz. Bunlardan en önemlilerine ise araç çubuğundaki *QuickShapes* düğmesini kullanarak ulaşabileceğiniz hazır nesnelere. Burada geometrik şekillerden gülün yüzlere kadar bir çok hazır şekil bulabilir ve bunları sayfa üzerinde istediğiniz yere yerleştirebilirsiniz. Söz konusu hazır nesnelere tamamını istediğiniz gibi boyutlandırabilir, yönlendirebilir veya içerisini doldurabilirsiniz. Ayrıca *Node* aracını kullanarak tasarımında da temel değişiklikler yapabilirsiniz.

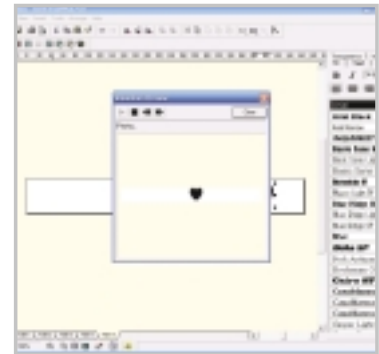

Üzerinde çalıştığınız belgeye bir metin eklemek için de ilk olarak araç çubuğundaki *Text* aracını etkinleştirmeli ve ardından belge üzerinde istediğiniz bir noktaya tıklamalısınız. Yeni metin otomatik olarak yazı tipi, büyüklük, stil, doldurma rengi, çizgi kalınlığı, karakter boşluğu gibi seçenekler için standart değerleri alır.

3 DrawPlus ile GIF animasyonları

DrawPlus ile web sayfalarınızda kullanabileceğiniz GIF animasyonları da hazırlayabilirsiniz. Tasarım sihirbazını kullanarak bir animasyon hazırlamak için açılış sihirbazındaki *Use a Design Wizard* öğesini seçtikten sonra *İleri*'ye tıklayın. Ardından kategori olarak *Animations*'i seçmeniz ve tasarım seçeneklerini belirlemeniz yeterli. Buna karşılık, kendi tasarımınızı oluşturmak için açılış sihirbazındaki *Create an Animation* öğesini seçin ve *İleri* düğmesine tıklayın. Şimdi isterseniz hazır sayfa ölçülerinden birini seçebilir veya *Add Page Size* düğmesine tıklayarak istediğiniz boyutlarda bir çalışma sayfası hazırlayabilirsiniz.

İsterseniz daha önceden yaptığınız bir çizimi de animasyona dönüştürebilirsiniz. Bunun için *File / Convert to Animation* komutunu çalıştırın ve çiziminizi animasyona dönüştürmek için ekrana gelen penceredeki soruya *No* cevabını verin.

CHIPUCU KATALOG
NİSAN 2005

WINDOWS

220

- 1 **Windows 98 Me, 2000, XP:** Batch dosyası ile klasör oluşturulması ve adlandırılması
- 2 **Windows XP:** Kendi profil şablonları ile yeni kullanıcılar
- 3 **Windows 98:** Me, 2000, XP: Gezgin ve Kayıt Defteri Düzenleyicisi'nin etkin kullanımı
- 4 **Windows 98, Me, 2000, XP:** Sistem bilgilerinin masaüstünde görüntülenmesi
- 5 **WSH:** Klasör seçimi için ağaç yapısı

UYGULAMALAR

224

- 6 **Excel 97, 2000, XP, 2003:** Girilen formüllerin doğru değerlendirilmeleri
- 7 **Word 97, 2000, XP, 2003:** Başlıklardaki numaralandırmaların engellenmesi
- 8 **Office 2003:** Eski dokümanların sorunsuz açılması

İLETİŞİM&INTERNET

225

- 9 **Firefox:** Sık kullanılanların simgelerinin değiştirilmesi
- 10 **Internet Explorer:** Bugünün geçmiş bilgilerinin de silinmesi
- 11 **Firefox:** Aynı andaki download sayısının artırılması

DONANIM

226

- 12 **Pentium 4:** Pentium 4 performans düşüşünün kontrolü
- 13 **Ekran kartı:** DVD'lerden ekran görüntüsü alınması
- 14 **Sabit disk, optik sürücüler:** Sabit disk veya sürücülerin DMA modunun etkinleştirilmesi

TIPS &
TRICKS

Donanım ve yazılım sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP size sorunları güvenli bir şekilde çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor ve rehberlik ediyor.

1 Windows 98, Me, 2000, XP

Batch dosyası ile klasör oluşturulması ve adlandırılması

Verilerinizi yedeklemek için düzenli olarak yeni bir klasör oluşturuyor ve çalışma klasörünüzdeki dosyaları buraya kopyalyorsunuz. Bunun için güncel tarih ile adlandırılan klasörler oluşturacak olan bir Batch dosyasından faydalanmak istiyorsunuz.

İPUCU: İlk olarak güncel tarihi ve saati okumalı ve ardından her ikisini de biçimlendirmelisiniz. Bunun için Batch dosyalarında yüzde işaretleri ile çevreleyebileceğiniz "date" ve "time" değişkenlerini kullanabilirsiniz. Buna göre tarih bilgilerinin DOS penceresinde görüntülenmeleri için komut satırında "echo %date%" ifadesini çalıştırmalısınız. Örneğin, "15.03.2005". Ve "echo %time%" ifadesini kullanarak da birbirleri ile üst üste iki nokta işareti ile ayrılmış olan saat, dakika ve saniye bilgilerini ekrana getirebilirsiniz. Ayrıca saniyenin yüzdelik değeri de virgül ile ayrılmış olarak görüntülenir. Örneğin, "9:07:02,68". Ancak bu görüntüleme biçiminin, Windows klasör isimle-

rinde özel karakterlerin kullanılmasına izin vermediği için ileride otomatik olarak oluşturulmasını istediğiniz klasörün isminde kullanılması uygun değildir.

Bunun için çıktığı uygun şekilde biçimlendirmelisiniz. Bunun için komutun arkasına iki nokta üst üste işaretini eklemeli ve ardından ihtiyaçlarınıza uygun parametreyi girmelisiniz. Örneğin, ".:=" parametresi ile çıktı içerisindeki tüm noktaların virgüller ile değiştirilmelerini sağlayabilirsiniz. Buna göre "echo %date:=%" ifadesi de tarih içerisindeki tüm noktaları kaldırmak için kullanılır. Bu, noktaları "%" ile değiştirir ki zaten yüzde işareti çıktı sırasında göz ardı edilir. Ve "echo %date:~3,10%" ifadesi ise çıktındaki karakter katarının üçüncü karakterinden itibaren alır ve uzunluğunu 10 karakter ile sınırlandırır. Eğer tarih çıktınızın başında gün kısaltmaları mevcutsa bu ifadeyi kullanarak sadece tarihin görüntülenmesini sağlayabilirsiniz. Ancak her iki operasyon da birbirleriyle kullanılamayacakları için ilk operasyon sonrasındaki değeri "set" komutunu kullanarak, bir sonra düzenleme adımı yeni bir parametre ile biçimlendireceğiniz başka bir değişken içerisinde atamalısınız. Ardından oluşturdu-

```

C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
D:\>set Tarih=%date:~%
D:\>set Tarih=%Tarih:~0,8%
D:\>set Zaman=%time:~0,8%
D:\>set Zaman=%Zaman:~%
D:\>set Klasor=%Tarih-%Zaman%
D:\>echo %Klasor%
19032005- 92115
D:\>

```

- 1 **Zincirleme tepkime:** DOS komutlarını kullanarak tarih ve zaman bilgileri ile isimlendirilen bir klasör oluşturulmasını sağlayabilirsiniz.

ğunuz birçok değişkeni doğrudan yan yana sıralayabilirsiniz. Tarih ve zaman bilgilerini kullanarak bir klasör oluşturmak için aşağıdaki komutları kullanabilirsiniz.

```
Set Tarih1=%date:.,=%
Set Tarih=Tarih1:-3,8%
Set Zaman1=%time:-0,8%
Set Zaman=%Zaman1:=%
Set Klasor=%Tarih%-%Zaman%
```

Bunun sonucunda “Klasor” değişkeni “27102004-184100” gibi bir değere sahip olacaktır. Aşağıdaki komutu kullanarak yeni bir klasör oluşturabilirsiniz.

```
md C:\Yedek\%Klasor%
```

Bunun sonucunda yedek klasörü içerisinde, isim olarak yukarıda elde edilen değeri kullanan bir klasör oluşturulur. Buradaki “md” komutunun açılımı ise “Make Directory” şeklindedir ve klasörün oluşturulacağı yeri istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz. Örneğin, önemli bilgilerinizi “C:\Data\” klasörü içerisinde saklıyorsanız

```
copy C:\Data\*.* C:\Yedek\%Klasor%
```

komutunu kullanarak buradaki tüm dosyaların yeni oluşturulan klasöre kopyalanmalarını sağlayabilirsiniz. Ardından isterseniz

```
%systemRoot%\explorer.exe C:\Yedek\%Klasor%
```

komutunu kullanarak da oluşturduğunuz bu klasörün yeni bir Windows gezgini penceresinde görüntülenmesini sağlayabilirsiniz. Tüm bu komutları yeni bir metin belgesine yazın ve bunu “Yedek.bat” gibi bir dosya ismini kullanarak kaydedin. Artık verilerinizin yedeklenmesi için yapmanız gereken tek şey bu yılın dosyasını çalıştırmaktır.

2 Windows XP

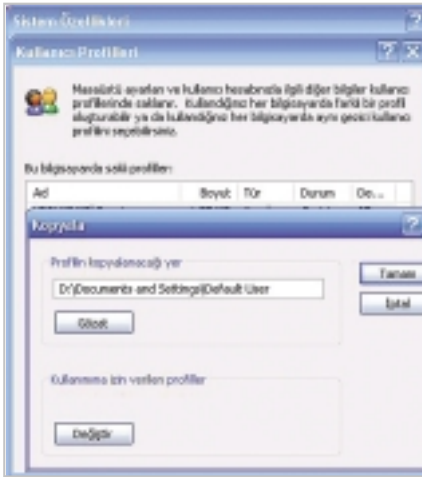
Kendi profil şablonları ile yeni kullanıcılar

Sisteminizde yeni bir klasör oluşturmak

istediğiniz aynı temel ayarları her seferinde yeniden yapmak zorunda kalırsınız. Yeni kullanıcılar için bir şablon oluşturarak bu sıkıcı işlemi hızlandırmak istiyorsunuz.

İpucu: Aşağıdaki değişiklikleri geri almayacağınız için ilk olarak etkin standart profili yedekleyin. Bunun için sisteme yönetici olarak girmeli ve ardından *Araçlar / Klasör Seçenekleri* komutunu çalıştırmalı, ekrana gelen penceredeki *Görünüm* sekmesini etkinleştirmeli ve buradaki *Gizli dosya ve klasörleri göster* seçeneğinin işaretli olmasına dikkat etmelisiniz. Ardından Windows gezginini kullanarak Documents and Settings sistem dizinindeki “Default User” klasörünü yedekleyin.

Şimdi, diğer kullanıcı hesapları için şablon görevi görececek bir hesap oluşturun. Bunun için Denetim Masası’ndaki *Kullanıcı Hesapları* simgesine çift tıklayın ve takip eden penceredeki *Yeni hesap oluştur* bağlantısını etkinleştirin. Ardından “HesapŞablonu” gibi uygun ve açıklayıcı bir isim girin ve *İleri* düğmesine tıklayın. Şimdi *Hesap Türü* olarak *Sınırlı* seçeneği-

2 Kopyalama mührü: Bu şablon yeni kullanıcılar oluşturulurken standart profil olarak kullanılacak.

ni etkinleştirin ve *Hesap Oluştur* düğmesine tıklayın. Ardından oturumunuzu kapatın ve yeni oluşturduğunuz kullanıcı hesabı ile sisteme yeniden dahil olun. Artık bu kullanıcı hesabını planladığınız standart profil için şablon olarak ayarlayabilirsiniz. Ancak bunun için söz konusu hesabın “Belgelerim” klasöründe bulunan hiçbir dosya için, örneğin masaüstü resimleri ile bağlantı kurmamalısınız. Aksi takdirde bu profil kullanılarak oluşturulan bir hesap söz konusu dosyalara erişemeyecek ve bu da çeşitli sorunlara yol açacaktır.

Son adımda ise artık hazır hale getirdiğiniz hesabı şablon olarak kullanmalısınız. Bunun için oturumunuzu yeniden kapatın ve ardından sisteme yönetici olarak girin. *Sistem Özellikleri* iletişim penceresine ulaşabilmek için Denetim Masası’ndaki *Performans ve Bakım* ve ardından da *Sistem* bağlantısına tıklayın veya klasik görünümü kullanıyorsanız doğrudan *Sistem* simgesine çift tıklayın.

Ekrana gelen penceredeki *Gelişmiş* sekmesini etkinleştirin ve buradaki *Kullanıcı Hesapları* başlığı altında bulunan *Ayarlar* düğmesine tıklayın. Ardından *Kullanıcı Profilleri* penceresinden istediğiniz standart profili seçin ve *Kopyala* düğmesine tıklayın. Şimdi *Gözet* düğmesine tıklayarak “Documents and Settings\Default User” klasörünü seçin ve daha sonra *Değiştir*, *Gelişmiş* ve *Şimdi Bul* düğmelerine arka arkaya tıklayın. Açılan listedeki “Everyone” kaydını seçin ve açık olan tüm iletişim pencerelerini *Tamam* düğmelerine tıklayarak kapatın. *Kopyala* penceresi kapatılırken Windows, “Default User” klasörünün üzerine yazmak isteyip iste-

mediğiniz soracaktır. Bu soruya olumlu cevap verin. Windows artık standart profil olarak yukarıda tanımladığınız şablonu kullanacaktır.

3 Windows 98, Me, 2000, XP

Gezgin ve Kayıt Defteri Düzenleyicisi’nin etkin kullanımı

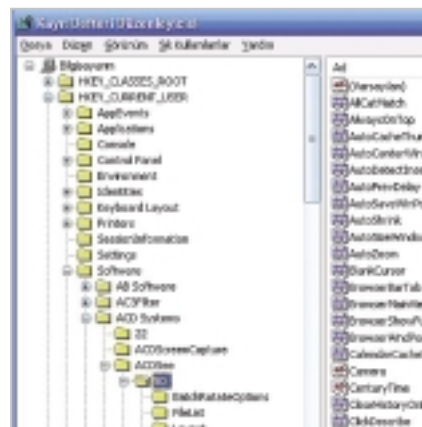
Windows gezgini veya Kayıt Defteri Düzenleyicisi’nde gezinirken bir sonraki katmana ulaşmak için kayıtların önündeki artı işaretlerine tıklamalısınız. Ancak bu, çok sık tekrar edildiğinde hem sıkıcı hem de vakit alan bir durum.

İPUCU: Gezgin penceresinde ve Kayıt Defteri Düzenleyicisi’nde daha hızlı hareket etmek için klavyenizin sayı bloğunu kullanabilirsiniz. Bunun için Windows gezgininde istediğiniz klasörü veya Kayıt Defteri Düzenleyicisi’nde üzerinde çalışmak istediğiniz anahtarı seçin ve [*] tuşuna basın. Ardından [-] tuşuna basıldığında ise seçili dal kapanır. Gezinmek için kullanabileceğiniz tüm klavye tuşlarını aşağıdaki tabloda bulabilirsiniz.

! DİKKAT: Sayı bloğundaki ok tuşlarının

KISAYOL TUŞLARI

Klavye Tuşu	İşlev
[*]	Seçili dalı, tüm alt dizinleri ile beraber açar
[-]	Seçili dalı kapatır
[+]	Bir sonraki katmanı açar
Oklar	Ağaç yapısında gezinmek için kullanılır
[Tab]	Bir sonraki pencere alanına odaklanır
[Shift]+[Tab]	Bir önceki pencere alanına odaklanır

3 Elveda fare: Daha önceden seçtiğiniz klasörün tüm alt dizinlerini açmak için [*] tuşuna basmanız

kullanılabilmeleri için [Num] fonksiyonunun kapatılması gerekli. Ayrıca bir kök dizin veya Kayıt Defteri’ndeki bir ana anahtar da [*] tuşunu mümkün olduğunca az kullanmalısınız. Aksi takdirde bunların altında bulunan sayısız değerlerin açılması için geçen süre bu kısayolu dezavantaja dönüştürebilir.

4 Windows 98, Me, 2000, XP

Sistem bilgilerinin masaüstünde görüntülenmesi

Bir KVM anahtarı üzerinden tek bir monitöre bağlı olan birçok bilgisayarda farklı kullanıcı hesapları ile çalışıyorsunuz. Bu nedenle üzerinde çalıştığınız sistemin ve ayrıca kaynaklarının masaüstünde görüntülenmesini istiyorsunuz.

İPUCU: Bu isteğinizi “BgInfo” aracını kullanarak gerçekleştirebilirsiniz. Bu, sistem bilgilerini doğrudan masaüstünde görüntüleyen ücretsiz bir programdır. Sadece 100 KB büyüklüğündeki BgInfo’yu <http://www.sysinternals.com/ntw2k/freeware/bginfo.shtml> adresinden ücretsiz olarak indirebilirsiniz. Bunun için sayfanın en altındaki “Download BgInfo (100 KB)” bağlantısına tıklayın ve ZIP dosyasını istediğiniz bir klasöre kaydedin. Ardından bu arşivi “Program Files” altında istediğiniz bir klasöre, örneğin \Program Files\BgInfo” açın.

Programı çalıştırmak için Windows gezgini penceresinde “BgInfo.exe” dosyasına çift tıklamanız yeterli olacaktır. Program penceresinin sol tarafında varsayılan ayar olarak farklı sistem bilgilerinin masaüstünde nasıl görüntüleneceği ekrana gelir. Ancak bu görünümü istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz. Bunun için ister *Fields* listesinden yeni alanlar seçebilir ister ihtiyaç duymadığınız bilgileri editör penceresinden silebilirsiniz. Ayrıca *Background* düğmesine tıklayarak da bir masaüstü arka planı belirleyebilirsiniz. Bunun için *Use these settings* seçeneğini etkinleştirin,

Wallpaper Bitmap altından istediğiniz BMP dosyasının bulunduğu yeri gösterin ve *Wallpaper Position* altından da resmin otomatik olarak ekran çözünürlüğüne uygun hale getirilmesi için *Stretch* seçeneğini etkinleştirin.

Eğer görüntülenen sistem bilgilerinin bir kutu içerisinde arka plandan ayrılmasını istiyorsanız *Make wallpaper visible behind text* seçeneğini devre dışı bırakma-

4 Bir bakışta: Ücretsiz olarak dağıtılan BgInfo önemli sistem bilgilerini masaüstünde görüntülüyor.

lısınız. Son olarak *Ok* düğmesine tıklayarak yaptığınız değişiklikleri onaylayın. Şimdi güncel konfigürasyonu *File / Save As* komutunu kullanarak “Wallpaper.bgi” adı altında “BgInfo.exe” dosyası ile aynı klasöre kaydedin ve aracı *Ok* düğmesine tıklayarak kapatın.

BgInfo, görüntülenen bilgileri devamlı güncellemez ve sadece en son çalıştırıldığında topladığı bilgileri ekrana getirir. Bu nedenle görüntülenen bilgilerin her sistem açılışında güncellenmeleri için “Başlangıç” klasörüne aşağıdaki bağlantıları ekleyin:

```
C:\Program Files\BGInfo\Bginfo.exe C:\Program Files\BGInfo\wallpaper.bgi /timer:0
```

Yukarıdaki kısayolu dosyaların kendi bilgisayarınızdaki yerlerine uygun olarak değiştirmelisiniz. İlk parametre konfigürasyon dosyasını gösteriyor ve ikincisi ise aracın çalıştırılmasına gerek kalmadan masaüstündeki bilgileri güncelliyor.

5 WSH

Klasör seçimi için ağaç yapısı

VBScript uygulamalarımızda şu ana kadar “*InputBox()*” komutunu kullanıyorsunuz. Ancak bu durumda kullanıcıların bir klasörü seçebilmeleri için tüm adresini eksiksiz bir şekilde girmeleri gerekiyordu. Bu işlemi, klasörlerin üzerinde ağaç yapısında görüntülendikleri bir iletişim penceresi yardımıyla kolaylaştırmak istiyorsunuz.

İpucu: Windows 2000 versiyonundan iti-

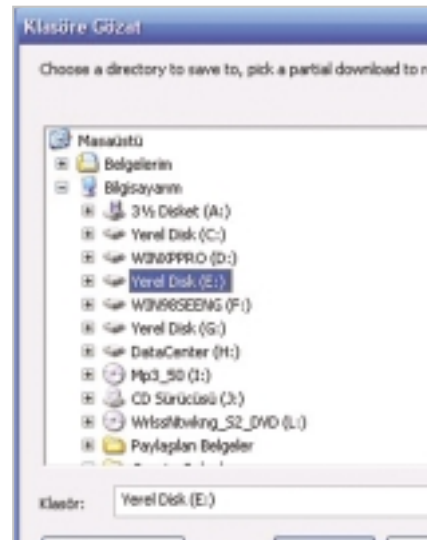
baren “*selectFolder()*” fonksiyonu mevcuttur. Bunu kendi VBScript programlarınızda kullanabilmek için aşağıdaki kaynak kodu kendi program kodunuzun sonuna eklemelisiniz:

```
function selectFolder()
Dim objShell, objFolderDlg
On Error Resume Next
Set objShell =
Wscript.CreateObject("Shell.Application")
Set objFolderDlg = objShell.BrowseForFolder (&H0, "Klasör Seç", &H0)
selectFolder=objFolderDlg.ParentFolder.ParseName(objFolderDlg.Title).Path
end function
```

Ardından bu işlevi aşağıdaki gibi kullanabilirsiniz:

```
szFolder=selectFolder()
if not szFolder = "" then
MsgBox szFolder
Else
MsgBox "Bir klasör seçmediniz!"
end if
```

“*selectFolder()*” çalıştırıldıktan sonra ilk olarak geri dönüş değerinin boş olup olmadığı kontrol edilir. Bu durum kullanıcının herhangi bir klasör seçmemesi veya *İptal* düğmesine tıklaması sonucunda ortaya çıkar. Bu durumda script, “*selectFolder()*” fonksiyonundaki “*On Error Resume Next*” komutunu kullanarak bir son- →

5 Rahat seçim: Bu tür konforlu seçim pencereleri VBScript’ler içerisinde de kullanılabilirler.

	A	B	C	D	E
1	Değerlendirme				
2					
3	Değer 1	645,64			
4	Değer 2	735,63			
5	Değer 3	87,25			
6	Değer 4	203,92			
7	Değer 5	59,62			
8					
9					
10	Ortalama				
11					

6 Tanınmıyor: Excel, metin olarak biçimlendirilmiş olan hücrelere girilen formülleri otomatik olarak işleme sokmaz.

raki satırdan devam eder. Aksi takdirde program klasör seçilmemesine izin verilmeyeceği bir çalışma zamanı hatası ortaya çıkacaktır.

Buradaki "objShell.BrowseForFolder" üç tanesi gerekli ve bir tanesi de seçimlik olan dört parametreye sahiptir. İlk parametre pencerenin tutucusunu içerir. Windows Scripting Host pencereleri tek başına yönetemeyeceği için bu değere her zaman sıfır atamalıdır. Bunun için "&H0" ifadesini kullanabilirsiniz. İkinci parametre ise iletişim penceresindeki başlık çubuğunun altındaki metni tanımlar. Üçüncü parametre ile de, örneğin *Tamam* düğmesi kilitlenebilir. Aslında bu Windows sürümüne bağlı olarak tam çalışır veya hiç çalışmaz. Ancak bulunması gerektiğinden buna da "&H0" yardımıyla sıfır değeri atanır. Kullanımı isteğe bağlı olan dördüncü parametre ile de iletişim penceresinin hangi kök dizin ile açılacağını belirleyebilirsiniz.

6 Excel 97, 2000, XP, 2003

Girilen formüllerin doğru değerlendirilmeleri

Yabancı bir çalışma kitabı üzerinde çalışırken formül girmek istiyorsunuz. Formül girilirken Excel, alışıldığı gibi hücre aralıklarını gösteriyor ve herhangi bir hata mesajı vermeden formülü kabul ediyor. Ancak daha sonra hücre içerisinde sonucu yerine formülün kendisi gösteriliyor.

İPUCU: Bu sorun, üzerinde çalışılan hücre metin olarak biçimlendirildiğinde ortaya çıkar. Bu durumda program, bir formülün girildiğini ifade eden eşitlik işaretini göz ardı eder ve Excel, bunun için aşağıdaki otomatik biçimlendirme işlemini yerine getirmez.

Sorunu aşabilmek için ilk olarak hücreye standart bir biçim atamalıdır ve daha sonra formülü yeniden girmelisiniz.

Karmaşık formülleri en baştan tekrar yazmak yerine ise imleci söz konusu hücreye taşıyın ve [F2] tuşuna basın. Ardından tüm formülü seçin ve *Düzen / Kopyala* komutunu çalıştırın. Şimdi [Esc] tuşuna basarak çalışma modunu kapatın ve daha sonra *Biçim / Hücreler* komutunu çalıştırın. Ekranı gelen penceredeki *Sayı* sekmesi üzerindeki listeden *Genel* kaydını seçin ve *Tamam* düğmesine tıklayın. Ardından *Düzen / Yapıştır* komutunu kullanarak pano üzerindeki formülü tekrar hücreye yapıştırın. Artık Excel formülünüzü sorunsuz bir şekilde tanıyacak ve işleme koyacaktır. Eğer bu sorun birçok hücre veya belirli bir hücre aralığı için de geçerliyse söz konusu hücreleri seçin ve ardından farenin sağ tuşunu kullanarak bunlardan birine tıkladıktan sonra *Hücreleri Biçimlendir* komutunu çalıştırın.

7 Word 97, 2000, XP, 2003

Başlıklardaki numaralandırmaların engellenmesi

7 Şaşırtıcı: Normal şablonu için *Otomatik olarak güncelleştir* seçeneğini mutlaka devre dışı bırakın.

Hazırladığınız dokümanda, altındaki metin içerisinde birçok numaralandırmanın bulunduğu çok sayıda başlık mevcuttur. Liste işaretlerini değiştirdiğiniz zaman ise Word, başlıklar da dahil olmak üzere diğer tüm paragrafları da numaralandırmaya dahil ediyor. Ancak [Ctrl]+[Z] tuş kombinasyonu sonrasında doğru biçimlendirmeye ulaşılabilir.

İPUCU: Söz konusu dikkat çekici program davranışı, doküman şablonlarındaki bir ayardan kaynaklanmaktadır. Bu nedenle, dokümanı başka bir Word sürümünde açmak istediğinizde de söz konusu sorunla karşılaşabilirsiniz.

Üzerinde çalıştığınız belgeyi Word XP ve 2003 ile açtıktan sonra *Biçim / Stiller ve Biçimlendirme* komutunu çalıştırın, ardından görev bölmesindeki listeden *Normal* kaydına tıklayın ve ekrana gelen kısayol menüsündeki *Değiştir* komutunu çalıştırın. Takip eden iletişim penceresindeki *Otomatik olarak güncelleştir* seçeneğinin işaretini kaldırın ve *Tamam* düğmesine tıklayın. Daha önceden otomatik güncellemeyi açık bırakmış olabilirsiniz.

Daha eski Word sürümlerindeyse *Biçim / Biçim* komutunu çalıştırın ve sol taraftan *Normal* şablonunu seçtikten sonra *Düzenle* düğmesine tıklayın. Şimdi ekrana gelen pencereden otomatik güncelleştirme ile ilgili olan seçeneği devre dışı bırakın.

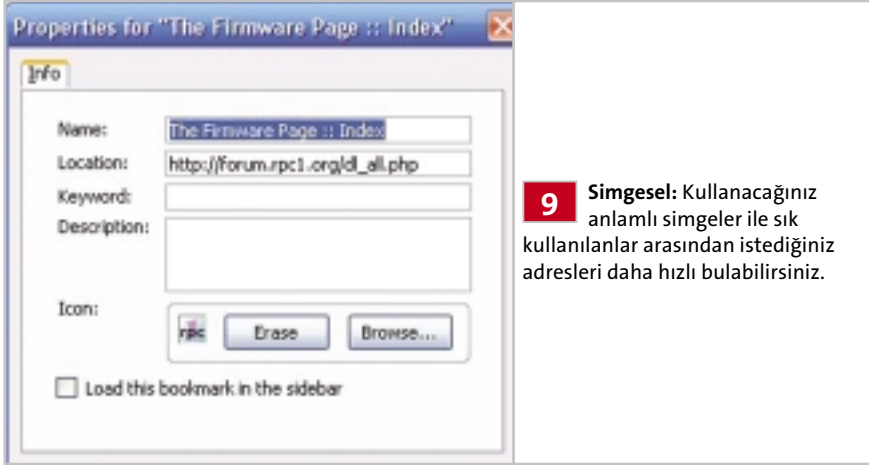
! DİKKAT: "Otomatik olarak güncelleştir" seçeneği çok hassas ve sadece tecrübeli kullanıcıların etkinleştirmesinde fayda var. Normal şablonu ise otomatik güncelleştirme açık olduğu sürece üzerinde yapılan bütün değişiklikler doğrudan genel şablonuna uygulanacağı için ayrı bir yere sahip. Diğer tüm şablonlar da bunu temel aldığı için başlıkların bahsedilen sorundan etkilenmesi mümkün.

8 Office 2003

Eski dokümanların sorunsuz açılması

Yeni Office sürümüne geçtikten sonra bazı eski Word, Excel ve Powerpoint dosyaları artık açılmıyor. Hata mesajları alıyorsunuz ve belgenin içeriği tam olarak görüntülenmiyor.

İPUCU: Gömülü olarak Office Art Form nesnelere sahip olan bir Office 2003 belgesini uygulama paketinin daha eski prog-

9 **Simgesel:** Kullanacağınız anlamlı simgeler ile sık kullanılanlar arasından istediğiniz adresleri daha hızlı bulabilirsiniz.

ram sürümleriyle açmak, değiştirmek veya yeniden kaydetmek isterseniz bu tür bir sorunla karşılaşabilirsiniz.

Microsoft bu sorunu düzeltti ve Office 2003 sürümü için bir güncelleme yayınladı. Sadece 889 KB büyüklüğündeki bu güncelleme KB828041 tanımlaması veya <http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?displaylang=tr&FamilyID=722c7a55-e541-44cc-97cb-572859346dee> adresinden temin edebilirsiniz. İndirdikten sonra ilk olarak tüm Office uygulamalarını kapatın ve ardından güncelleme programını başlatın. Ekranı gelen kurulum mesajlarını iki kere *Evet* düğmesine tıklayarak onaylayın. Ancak kurulum sonrasında bilgisayarınızı yeniden başlatmak zorunda kalabilirsiniz.

Güncellemenin yüklenip yüklenmediğini kontrol etmek için de *Başlat / Ara / Tüm Dosya ve Klasörleri* komutunu çalıştırın ve MSO.DLL dosyasını aratın. Ardından bulunanlar listesindeki MSO.DLL dosyasına sağ tuşla tıklayın ve *Özellikler* komutunu çalıştırın. Ekranı gelen penceredeki *Sürüm* sekmesinde, dosya sürümü olarak "11.0.5703.0" değerinin bulunması gereklidir.

9 Firefox

Sık kullanılanların simgelerinin değiştirilmesi

Sık kullanılanlar içerisinde aradığınız bir adresi Favicons sayesinde hızlı bir şekilde bulabiliyorsunuz. Bu nedenle web sayfasının kendisinin bir simge atamadığı özel adreslere kendiniz Favicons eklemek ve ayrıca bir kaydın simgesini de değiştirmek istiyorsunuz.

İpucu: Bunun için "Favicon Picker 0.2.5"

adındaki küçük bir tarayıcı eklentisi yardımcı olabilir. Bu eklenti yüklemek için <http://www.extensionsmirror.nl/index.php?showtopic=617> adresine gidin ve buradaki *Install* düğmesine tıklayın. Eğer Firefox'un bilgisayarınızı korumak için yüklemeyi engellediğini bildiren bir hata mesajı ile karşılaşırsanız uyarı penceresindeki *Edit Options* düğmesine tıklayın. Takip eden iletişim penceresini kullanarak, söz konusu adresi yüklemek için izin verilenler listesine ekleyin. Ardından iletişim penceresini *Tamam* düğmesine tıklayıp kapatın ve web sayfası üzerindeki *Install* bağlantısına tıklayarak yüklemeyi yeniden başlatın. Artık bu eklentinin kurulması için yapmanız gereken tek şey ekrana gelen penceredeki *Install Now* düğmesine tıklamak.

Kurulum sonrasında, eklentinin çalışabilmesi için Firefox'u yeniden başlatın. Şimdi üzerinde çalışmak istediğiniz sık kullanılan kaydına sağ tuşla tıkla tıklayın ve kısayol menüsündeki *Properties* düğmesine tıklayın. Artık ekrana gelen penceredeki *Info* sekmesi üzerinde ayrıca *Icon* adında yeni bir alan göreceksiniz.

Etkin olarak kullanılan simgeyi burada görebilir ve isterseniz *Erase* düğmesine tıklayarak silebilirsiniz. İsterseniz *Browse* düğmesine tıklayarak başka bir simge de atayabilirsiniz. Bunun için takip eden pencereden resim dosyasını seçmeli ve *Aç* düğmesine tıklamalısınız.

Burada sadece ICO dosyaları ile sınırlı değilsiniz, isterseniz küçük JPG dosyalarını da kullanabilirsiniz. Şayet seçilen resim dosyası çok büyükse Firefox sizi uyaracak ve yerine başka bir dosya seçmenizi isteyecektir.

! Dikkat: Favicon Picker'ın 0.2.5'den daha eski sürümleri Firefox 1.0 ile uyumlu değil.

10 Internet Explorer

Bugünün geçmiş bilgilerinin de silinmesi

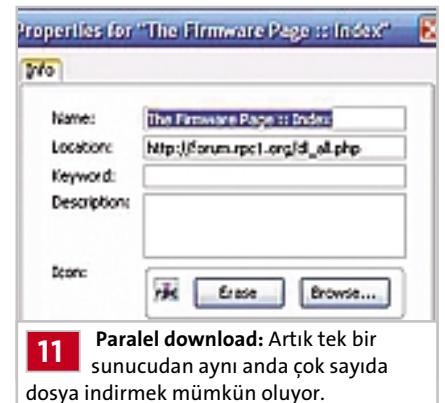
Internet Explorer altında Araçlar / Internet Seçenekleri komutu ile ekrana gelen penceredeki Genel sekmesinde yer alan Geçmiş Sil düğmesine tıkladığınızda o gün ziyaret ettiğiniz sayfaların adresleri silinmiyor. Bu durumu değiştirmek istiyorsunuz.

İpucu: Söz konusu sorun, silmek istediğiniz geçmiş bilgilerinin başka bir program tarafından korunması sonucunda ortaya çıkabilir. Saklanmış olan bilgileri tamamen silmek için ilk olarak Internet Explorer da dahil olmak üzere çalışır durumdaki tüm uygulamalardan çıkın. Ardından Denetim Masası'ndaki *Internet Seçenekleri* simgesine çift tıklayın ve takip eden penceredeki *Genel* sekmesi üzerinde bulunan *Geçmiş Sil* düğmesine tıklayın. Takip eden güvenlik sorusuna olumlu cevap verin ve iletişim penceresini *Tamam* düğmesine tıklayarak kapatın. Internet Explorer'ı yeniden başlatın ve adres çubuğundaki listeyi açarak geçmiş bilgilerinin silinip silinmediğini kontrol edin. Artık bomboş olmalı. Eğer yine silinmediyse bilgisayarınızı güvenli kipi kullanarak yeniden açın ve tekrar silmeyi deneyin.

11 Firefox

Aynı andaki download sayısının artırılması

Farklı web sayfalarından paralel olarak gerçekleştirilen dosya indirme işlemlerinde herhangi bir sorun yok. Ancak tarayıcı, tek bir web sayfasından aynı anda maksimum iki dosya indirmenize yapmasına izin veriyor. İnternet bağlantınızı daha etkili kullanabilmek için söz konusu sınırı aşmak istiyorsunuz.

11 **Paralel download:** Artık tek bir sunucudan aynı anda çok sayıda dosya indirmek mümkün oluyor.

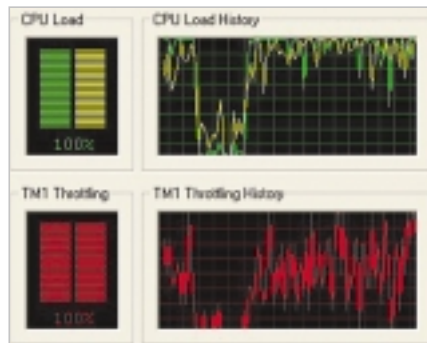
İPUCU: Bu isteğinizi gerçekleştirmek için doğrudan tarayıcı ayarlarında bir iki küçük değişiklik yapmanız yeterli olacaktır. Adres çubuğuna "about:config" yazın ve [Enter] tuşuna basın. Bunun sonucunda Firefox.INI dosyası açılacak. Şimdi buradaki "network.http.max-connections" kaydını arayın ve içeriğini değiştirmek için üzerine çift tıklayın. Şimdi buradaki değeri iki katına çıkartarak "48" olarak değiştirin ve OK düğmesine tıklayın. Ardından "network.http.max-connections-per-server" kaydının değerini "16" olarak ve daha sonra da "network.http.max-persistent-connections-per-server" kaydının "2" olan değerini "4" olarak değiştirin. Tarayıcı yeniden başlatıldıktan sonra yeni bağlantı ayarları etkinleşecektir.

12 Pentium 4

Pentium 4'te performans düşüşünün kontrolü

P4 sisteminiz ara sıra ciddi anlamda yavaşlıyor. Spybot veya Ad Aware gibi güvenlik programları ile yaptığımız incelemelerde arka planda çalışan sistem kaynaklarınızı sömüren zararlı uygulamalara rastlamadınız. Bu nedenle bir donanım arızasından şüpheleniyorsunuz.

İPUCU: Aşırı yüklenme altındaki bu performans düşüşü işlemci veya üzerindeki soğutma sisteminden kaynaklanıyor olabilir. Özellikle güncel Pentium 4 işlemcileri (Prescott çekirdekli) yüksek ısı nedeniyle ara sıra sorun çıkartabiliyor. Bu durumda işlemcinin kendisini düşük frekanslara çekmesini veya normal ve frenlenmiş çalışma hızları arasında geçiş yapmasına imkan sağlayan "Throttling" işlevini etkinleştirmişsinizdir. Performansı

12 Pentium 4 freni: ThrottleWatch, bu P4 sisteminin yüksek ısı dolayısıyla yavaşladığını gösteriyor.

düşüren Throttling, işlemciyi aşırı ısınmaya karşı korur ve genellikle yeterli kadar büyük olmayan veya arızalı soğutma sistemleri ile ortaya çıkar.

Panopsys tarafından geliştirilen yeni ücretsiz program ThrottleWatch (<http://www.panopsys.com/throttle-watch.php>, 154 KB) Pentium 4'ün Throttling işlevini görüntülemek için açık olarak kullanılabilen ilk programdır. Bu, Windows'un Görev Yöneticisi'nde olduğu gibi işlemci yükünü ve buna ek olarak da P4'ün Throttling davranışını gösteriyor. Araç, görev çubuğuna küçük bir simge olarak eklenerek çalışma sırasında işlemcinin durumunu devamlı olarak takip etmenize imkan tanıyor. Eğer Overclock yapılmamış yeni bir sistemdeki işlemci sadece oda sıcaklığında performans düşüşü gösteriyorsa soğutma sistemi ya arızalıdır ya da söz konusu sistem için yeterli değildir.

13 Ekran Kartı

DVD'lerden ekran görüntüsü alınması

Etkilediğiniz bir film sahnesinden ekran görüntüsü almak ve bunu masaüstü arka planı olarak kullanmak istiyorsunuz. Ancak alıştığınız gibi [PrtScn] tuşuna bastığınızda ve daha sonra panonun içeriğini bir resim işleme programına eklediğinizde sadece siyah bir resim ekrana geliyor.

İPUCU: DVD oynatma yazılımınız ekran kartı ile "eski" overlay modunda haberleşiyordur. Bu durumda en sonra resim hesaplamaları doğrudan grafik işlemcisinde gerçekleştirilir frame buffer atlanarak ekrana yansıtılır. Resim içeriklerinin panoya saklanması (bu işlem [PrtScn] tuşuna basılarak gerçekleştirilir) istediğinizde ise işlemci tampon belleğe başvurur ve bunun sonucunda da sadece "boş" bir resim kopyalanır.

Windows Media Player 10 gibi güncel DVD oynatma yazılımları ise video bilgilerinin daha iyi görüntülenmesi için yeni bir DirectShow bileşeni olan Video Mixing Renderer (VMR) teknolojisini kullanır. Bu bileşen resim içeriklerini, işlemcinin de erişebilmesi için söz konusu Frame Buffer içerisinde saklar. İlgili yapılandırma seçeneklerini DVD oynatıcınızın konfigürasyon menüsünde bulabilirsiniz. Media Player için Araçlar / Seçenekler ko-

mutunu çalıştırın ve ekrana gelen penceredeki Başarım sekmesini etkinleştirin. Buradaki Video İvmesi altındaki Gelişmiş düğmesine tıklayın ve takip eden penceredeki Üste bindirme kullan seçeneğindeki işareti kaldırın ve kalite modunu etkinleştirin.

14 Sabit disk, optik sürücüler

Sabit disk veya sürücülerin DMA modunun etkinleştirilmesi

IDE sürücülerini bulunan güncel bir Windows 2000 veya Windows XP bilgisayarına sahipsiniz. Sabit diske veya DVD sürücüye erişmek istediğinizde işlemci yükü, sistemin fareye cevap veremeyeceği kadar artıyor. Aygıt Yöneticisi'ndeki IDE ATA/ATAPI denetleyiciler altındaki söz konusu IDE kanalının (birincil veya ikincil) özellikler penceresindeki Gelişmiş Ayarlar sekmesinden aktarım modu olarak DMA kullanılabilirliği seçilmiş, ancak geçerli aktarım modu olarak "PIO" gösteriliyor.

İPUCU: Windows 2000 ve XP, belirlenmiş şartlar altında IDE cihazlarının aktarım modlarını kapatır. Örneğin, arka arkaya çok fazla CRC hatası ile karşılaşırsa işletim sistemi bu seviyeyi bir basamak düşürür, yani UDMA-5'i UDMA 4'e indirir. Eğer hala çok fazla DMA zamanlama hatası ortaya çıkıyorsa Windows, söz konusu cihaz için DMA erişimini tamamen kapatır. İşletim sistemi geliştiricileri, bu durumda cihazın DMA uyumlu olmadığını farz ederek son kullanıcıların bu değişikliği geri almalarını da engellemişler. Bazı DVD sürücülerde ise çok çizilmiş bir CD bile bu durumun ortaya çıkmasına neden olabilir ve kırılmış veya arızalı bir kablo da hata sayısını ciddi anlamda artırır.

Sorunu çözdükten sonra Windows'u yeniden kurmanıza gerek yok. Aşağıdaki ipucu yardımıyla Windows'un DMA modunu tekrar etkinleştirmesini sağlayabilirsiniz. Başlat / Çalıştır / regedit yolunu izleyerek Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni çalıştırın. Ardından Düzen / Bul komutunu kullanarak sürücünüzü Master veya Slave bağlamınıza bağlı olarak "MasterIdData Checksum" ya da "SlaveIdData Checksum" anahtarını aratın. Bulunan kaydı silin ve işletim sistemini yeniden başlatın. Bunun sonucunda Windows, cihazı yeniden mümkün olan en yüksek DMA modunda çalıştırmayı deneyecek.

K Ü N Y E

ISSN: 1300-9419

Yayın Koordinatörü Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Genel Yayın Yönetmeni Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Gökhan Sungurtekin sgokhun@chip.com.tr
 Vefa Bayırı Sok. Gayrettepe İş Merkezi No:6
 B Blok 34349 Gayrettepe/İstanbul

Yazı İşleri Şefi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Haber Merkezi Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

Yazı İşleri Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr
 Hakkı Alkan, alkan@chip.com.tr
 Murat Karslıoğlu, muratk@chip.com.tr
 İlkay Zaman, ilkay@chip.com.tr

CHIP Test Merkezi Ecevit Biktım, ecevitb@chip.com.tr
 Yavuz Şahin, yavuz@chip.com.tr
 Aytun Çelebi, aytun@chip.com.tr

CHIP CD Korcan Meydan, korcan@chip.com.tr
CD Asistanı Sinan Yorulmaz, sinan@chip.com.tr

CHIP Online Sorumlusu Selçuk İslamoğlu, sislamoglu@chip.com.tr
CHIP Online Uğur Seven, Onur Seven, uguronur@chip.com.tr

Redaksiyon Barış Alkim, balkim@chip.com.tr

Katkıda Bulunanlar Garo Antikacıoğlu, M. Gökhan Ahi, Uğur Seven, Onur Seven, Mete Pınar, Zeynep Bilmez, Ozan Ali Dönmez, (DW) Daniel Wolff, (DB) Daniel Bader, (MF) Manfred Flohr, (RF) Ronald Freist, (AH) Andreas Henstchel, (MS) Markus Schmidt, (VP) Valentin Pletzer, (SG) Stephan Goldmann

Görsel Yönetmen Fatoş Teymur, fatos@chip.com.tr
Genel Müdür Hermann W. Paul
Genel Müdür Yardımcısı Beste Özerdem
Finans Müdürü Aylin Aldemir
Pazarlama Müdürü Güler Okumuş
Halkla İlişkiler Müdürü Özlem Cenker
Pazarlama Sorumlusu Ayten Çar
Abone Satış Müdürü Asu Bozyayla
Abone Servisi Nihan Özkasap, Ebru Cinek
Dağıtım Müdürü Cem Cenker
Dağıtım Asistanı Mehmet Çil
Üretim Koordinatörü Turgay Tekatan

VOGEL BURDA MEDYA YAYIMCILIK ve TİCARET A.Ş. adına sahibi
 Hermann W. Paul
 Vefa Bayırı Sok. Gayrettepe İş Merkezi No:6
 B Blok 34349 Gayrettepe/İstanbul

VOGEL MEDYA YAYIMCILIK REKLAM GRUBU
Satış Müdürü Gülcan Bayraktar, gulcanb@vogel.com.tr
CHIP Reklam Müdürü Yeliz Koyun, kyeliz@vogel.com.tr
Müşteri Temsilcisi Zuhâl Söylemez, zuhal@vogel.com.tr
 Özden Aliyagöz, ozdena@vogel.com.tr
Reklam Trafikeri Aynur Kına, aynur@vogel.com.tr

Renk Ayrımı- Film ve Baskı ASIR Matbaacılık Ltd. Şti.
 Demirbaş Sokak. No:4 Oto Sanayi
 4.Levent - İstanbul Tel:(212) 283 84 38
Dağıtım DPP A.Ş.

Yönetim Yeri Adresi VOGEL BURDA MEDYA YAYIMCILIK ve TİCARET A.Ş.:
 Vefa Bayırı Sok. Gayrettepe İş Merkezi No:6
 B Blok 34349 Gayrettepe/İstanbul
 Telefon: (212) 217 93 71, Faks: (212) 217 95 32
 Abone Faks: (212) 217 94 23
 Abone web: http://abone.vogel.com.tr

Yayın Türü Yaygın, sürekli, aylık

REKLAM İNDEKSİ

AKBANK	15	MAKROTEK	67
AMD	91	MARKET	231-232-233-235
ARES FUARCILIK	133		235-236- 237-238
ASUS	71-73	MASCOM	59
AVRASYA	141	MAVİ BİLGİSAYAR	221
CREATİVE	97	MERSA	107
ÇAĞRI	77	MİNTON	Ö.K.İ
ÇİÇEK ELEKTRONİK	109	MORS	101
ÇÖZÜM	51-53	MULTİMEDYA	65
DATATEKNİK	35	NESCAFE	23
DENGE	191	NETSOFT	147
DİJİTAL CENTER	99-117	NİSAN BİLGİSAYAR	165
EFES	19	ÖZEL	49-143
EGEMEN	163	PASİFİK	103
ELEMENT	113	PENTA	185
ELKOTEK	161	PHILIPS	13-A.K
EMN	105	REEL	125-127-129
ETİ	25	RÖNESANS	177
EUROSOFT	175	SAKARYA TELEKOM	27
HEPSİ BURADA	29	SKY	47
HESMAK	93	TEKNOTEL	43
HIZLI SİSTEM	16-17-81-95	TEKNOTÜRK	149-153-159
HTB	137	TELLİOĞLU	123
IBM	21	TRANSDATA	75
İNSELBERG	145	TT NET	45
İŞNET	32-33	TUNÇMATİK	37
KİNGMAX	39	TURANLI	57-179-187
KOMTEL	55	TURKCELL	83-84-85-86-167
KONT	61-63-139-223	UFOTEK	119
KOYUNCU	7.-9-31	US.ROBOTİCS	111
LEVEL	A.K.İ	Z BİLİŞİM	151

DÜNYADA CHIP

► CHIP'in yayınlandığı diğer ülkeler:

Endonezya	Hindistan	İtalya	Almanya	Çek. Cum.	Çin
Romanya	Rusya	Singapur	Macaristan	Malezya	Polonya
Tayland			Slovakya Cumhuriyeti	Ukrayna	Yunanistan

Merkezi Almanya'da bulunan ve Almanya'nın en çok satılan aylık bilgisayar dergisi olan CHIP, Türkiye ile birlikte 17 ülkede yayınlanmaktadır.

Yeni bir ceza kanunu, yeni bir dönem

Yeni TCK neler getiriyor?

1 Nisan 2005, neredeyse 80 yıldır köklü bir değişikliğe uğramamış olan Türk Ceza Kanunu'nun yerine yenisinin yürürlüğe gireceği tarih. Peki ya yeni TCK günümüze ayak uydurabiliyor mu? Yeni kanunun bilişim dünyasını nasıl etkileyeceğini bu yazımızda okuyabilirsiniz.

1926'dan beri kullanılan, günümüze kadar birçok maddesi değiştirilen, ancak ana çatısı hiç değişmeyen Türk Ceza Kanunu yerine 1 Nisan 2005'ten itibaren yepyeni bir ceza kanunu yürürlüğe girmektedir. Yeni Ceza Kanunu, eskisinin aksine oldukça sade ve anlaşılır bir dilde kaleme alınmıştır. Yeni Türk Ceza Kanunu, bilişim suçları bakımından eski kanuna benzer hükümler içermesine karşın, eski kanunda yer almayan bazı suçları da artık hüküm altına almıştır.

§

Özel hayatın gizliliği korunacak

Yeni Türk Ceza Kanunu'nda özel hayat artık daha çok korunur hale gelmiştir. Eskiden sadece gazeteciler ve televizyoncu-

lar özel hayatın gizliliğini ihlal edebiliyor, internetin ve fotoğraf çekebilen cep telefonlarının yaygınlaşmasıyla, herkes birbirinin özel hayatını tehdit edebilir hale geldi. Bazı batı ülkelerinde özel hayatı ihlal edenler o kadar yaygınlaşmıştır ki, meydana gelen toplumsal paranoya sonucu, plajlara, saunalara, barlara ve kulüplere kameralı cep telefonları içeri alınmamakta, kamuya kapalı özel toplantılara gidenlerin üzerleri aranıp ses kaydetme özelliğine sahip alet ve cep telefonları toplanmaktadır.

Son yıllarda ülkemizde de özel hayatın ihlali ile değişik örnekler görmeye başladık. Eşinin, sevgilisinin, patronunun veya arkadaşının özel anlarını, resimlerini afişe edenleri, kayıt ettikleri özel telefon görüşmelerini ve e-posta yazışmalarını yayınlayanları örnek olarak verebiliriz. Her ne

kadar internet yararlı yanlarıyla hayatımızda büyük kolaylıklar sağlasa da, kötü niyetli insanların elinde tehlikeli bir silah olabilmektedir.

Hukuka aykırı ve izinsiz olarak, sohbet (chat) ve elektronik posta metinlerini, telefon veya benzeri aletlerle (VoIP, telsiz vs.) yapılan kişiler arasındaki konuşmaları dinlemek, kaydetmek ve yayınlamak; kişileri özel hayatında izlemek, seslerini ve görüntülerini kaydetmek, bunları yayınlamak hapis ve para cezasını gerektiren suçlardan kabul edilmiştir. Burada hukuka aykırılık unsuru, yani suçun oluşmasının ön koşulu, özel hayatı ihlal edilen kişinin bu konuda izni olmamasıdır. Kişinin bilgisi dahilinde olan "özel hayatı ihlal davranışları" suç oluşturmaz. Özel hayat konusunda ise temel kriter, başka bir şekilde başka kimseler tarafından gö-

MERAK EDİLENLER

SORU: Biz bir şirket kurup yazılım piyasasına girmeyi planlıyoruz. Yazılım yaptırdığımız arkadaş yazılımı kendisinin yazdığına dair garanti istiyor ve satış olsun, telif olsun haklarını şirkete verebileceğini söylüyor. Aslına bakarsanız bununla alakalı prosedürleri ne biz, ne de o biliyor. Yapılması gereken nedir, yazılım için ne tür haklar vardır?

Yavuz Kara

CEVAP: Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 2. maddesine göre bilgisayar programları (yazılımlar) "eser" sayılmaktadır. Bir eserin yaratıcısı, yani eser sahibinin kanundan kaynaklanan birtakım hakları vardır. Bunlar "mali" ve "manevi" haklar olarak temelde ikiye ayrılır. Mali haklar, bir ese-

rin işlenmesi, yayılması, çoğaltılması, temsil edilmesi ve umuma iletilmesi haklarını kapsar. Mali haklar, eser sahibince bir başkasına devredilebilir. Ancak, devir sözleşmesinin yazılı olarak yapılmasında her zaman fayda vardır. Eser sahibinin manevi hakları ise bir başkasına devredilemez. Manevi haklar, eserin sunulma tarzını ve zamanını belirleme, üzerinde değişiklik yapılmasını yasaklama ve eserde adının belirtilmesini isteme şeklindedir. Görüldüğü üzere yazılımı yazan arkadaşınızın yazılımda adının belirtilmesi isteği tamamen kanuna dayanmaktadır. Programcı arkadaşınız, mali hakları mutlaka yazılı bir sözleşme ile devretmelidir.

rülmesi, duyulması mümkün olmayan anlardır diyebiliriz.

Kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlâl eden kimseye, altı aydan iki yıla kadar hapis verilmekte, eğer haberleşme kayda alındıysa bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilmektedir. Bu haberleşme içerikleri yayınlanırsa bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmaktadır.

Kişilerin özel hayatının gizliliğini ihlâl eden kimse, altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılmaktadır. Gizliliğin görüntü veya seslerin kayda alınması suretiyle ihlâl edilmesi hâlinde, cezanın alt sınırının bir yıldan az olmayacağı hükme bağlanmıştır.

Eğer özel hayatın ihlali, kişilerin özel hayatına ilişkin görüntü veya sesleri ifşa etmek suretiyle işlenirse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilmekte; eylemin internet dahil kitle iletişim araçları yoluyla işlenmesi halinde, ceza yarı oranında artırılmaktadır.

§

Kişisel veriler artık çok daha önemli sayılıyor

Kanundaki diğer büyük yenilik, birçok resmi ve özel kuruluş tarafından bilgisayar ortamında tutulan kişisel verilerin korunması olmuştur. Bilindiği gibi, mağazalar, bankalar, GSM operatörleri, hastaneler, sigorta şirketleri, kimlik bilgilerinin yanı sıra kişiye özel birçok bilgiyi bilgisayar ortamında saklamaktadır. Kimlik bilgilerinin yanı sıra kullanım alışkanlıklarımız, eğilimlerimiz, satın aldığımız ürün-

ler, üyesi olduğumuz ücretli veya ücretsiz servislere vermiş olduğumuz özel bilgilerimiz hep bilgisayar ortamında tutulmaktadır. Bu bilgilerin bilgisayar ortamında tutulmasından dolayı bilgilerin ele geçirilmesi, fiziksel olarak ele geçirmekten daha kolay olduğu için özel ceza hükümleri düzenleme zorunluluğu doğmuştur.

Kişisel verilerimizin nice firmanın iş tahını kabartan nefis bir pazarlama aracı olabileceğini düşünürsek ya da başka bir ülkenin stratejik hedefleri için malzeme olabileceğini öngörürsek, kişisel verilerimizin ne kadar tehlike altında olduğunu anlatmak için başka söze ihtiyaç duyulmayacaktır. Yeni Türk Ceza Kanunu'nda yer alan hükümlerle, kişisel verileri hukuka aykırı olarak işleyenlere, işlenmiş bilgileri hukuka aykırı olarak ele geçirenlere ve bu bilgilere zarar verenlere hapis cezası verilebilecektir.

§

Bilgilerinizi sizden habersiz saklayanlara ceza var

Kişisel verileri rızası olmadan kaydedenlere altı aydan üç yıla kadar ceza verilebilecektir. Bu suça örnek olarak, izinsiz olarak çerez (cookie) programları çalıştıran siteleri verebiliriz.

Artık ücretli veya ücretsiz hizmet veren tüm siteler, yeni Türk Ceza Kanunu'na göre kullanıcıları önceden uyararak zorunda kalacaklardır. Kullanıcı, çerezlerin hangi bilgileri topladığını ve bu bilgilerin nereye gönderildiğini bilerek çerez programlarına izin verip vermemeyi tercih edebilecektir. Hemen burada küçük bir istis-

nadan bahsetmek yerinde olacaktır: Kullanıcıyı her seferinde şifre ve kullanıcı adı girmekten kurtaran, sitenin kullanıcıyı tanımalarını sağlayan zararsız çerezler bu madde kapsamına girmemektedir. Ayrıca, rızamızla verdiğimiz kişisel verileri işleyenler (bankalar, operatörler, kamu kurumları gibi) için de "kişisel verileri hukuka aykırı olarak işleme" suçu oluşmayacaktır.

Kişisel verilerinin kaydedilmesine ilgili kişi rıza gösterse bile bazı veri türlerinin kaydedilmesi tamamen yasaklanmıştır. Kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, ırkı kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimseler de altı aydan üç yıla kadar cezalandırılabilir. Ancak, suçluların ortaya çıkarılması için yapılan soruşturma ve yargılama faaliyetlerinde, bu tür bilgiler sadece o işlemle sınırlı kalmak kaydıyla işlenebilecektir.

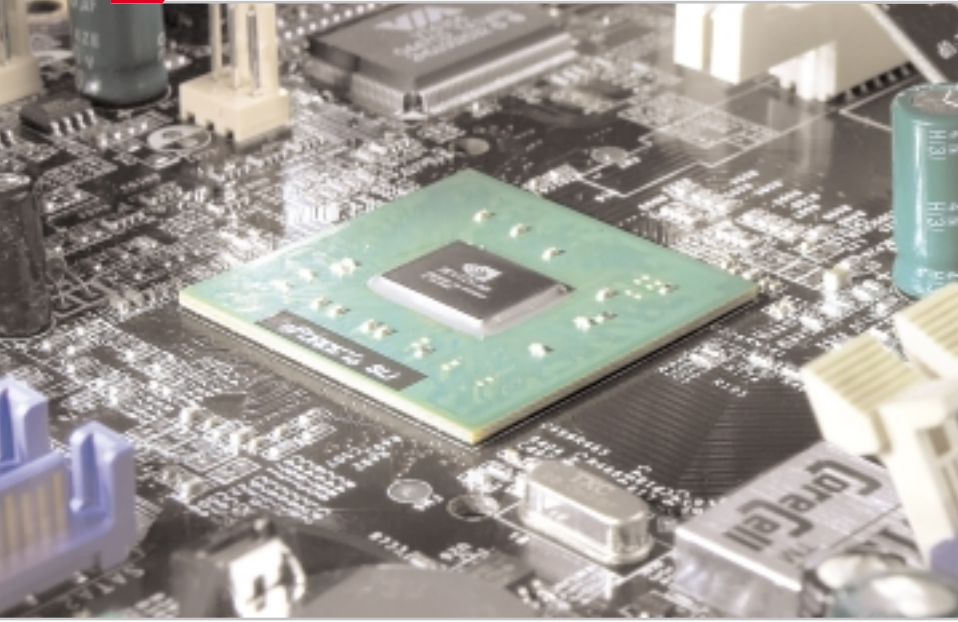
Hukuka aykırı olarak kişisel verileri işlemenin yanı sıra, hukuka uygun olarak oluşturulmuş mevcut kişisel verileri başkasına verenler, yayanlar ve ele geçirenler de bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmaktadır. Geçenlerde baskından okuduğumuz bir olay bu duruma iyi bir örnek olacaktır. Ünlü bir sanatçının bilgisayarından ele geçirilen ve kendileri de ünlü olan sanatçıların cep telefon numaraları birçok sitede alenen yayınlanmaktaydı. Mesleğe, yere ve yaşa göre sınıflandırılmış binlerce e-posta adresi barındıran CD'leri satanlar da bu maddeye göre suç işlemiş sayılabilecektir.

Kişisel veriler elinin altında olan kamu görevlisi veya şirket çalışanı bu suçu işlerse ceza yarı oranında artırılmaktadır. Sözgelimi, bir banka memuru müşterisinin bilgilerini ilgisiz kişilere verdiği takdirde, yahut cep operatörünün yetkilisi telefon numaralarını bir pazarlama şirketine sattığı takdirde bu maddedeki suçu işlemiş olur. Konuya bir sonraki sayıda devam edeceğiz....

BİLİŞİM HUKUKU DANIŞMANIMIZ

Avukat M. Gökhan Ahi her ay bilişim hukuku konusundaki gelişmeleri sizlere aktarıyor ve somut problemlerinize pratik çözümler getiriyor. Yazılarına yön verecek olan soru ve düşüncelerinizi hukuk@chip.com.tr adresine gönderebilirsiniz.

Test

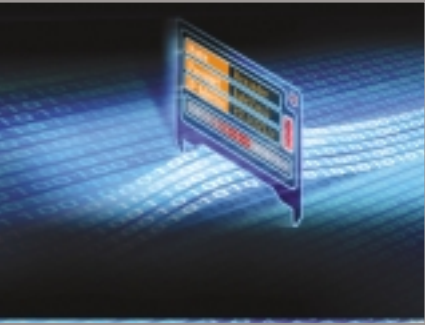
Athlon 64 Anakartlar

Yarıiletken üreticileri yeni PCI Express yonga setlerine sahip anakartlarıyla Athlon 64 camiasının gönlünü kazanmaya çalışıyorlar. ATI, Nvidia ve VIA arasındaki rekabette Nvidia şimdilik önde görünüyor. Hangi anakarta güvenebileceğinize testimizi okuduktan sonra karar verebilirsiniz.

Yazılım

Antispyware Araçları

Kötü niyetli programcılar PC'nize bulaştırdıkları casus programlarla para kazanıp başınıza iş açabiliyorlar. Neredeyse görünmez olan bu casuslara karşı ancak uzman yardımı çözüm olabilir. CHIP, casusluk önleyici araçları test ediyor.

Pratik

Mükemmel DVD Yazma

Daha hızlı, daha iyi ve daha fazlası CHIP'in profesyonel DVD yazma ipuçlarıyla DVD'lerinizi son noktasına kadar yazabilir, albümlerinizi en mükemmel şekilde düzenleyebilir ve Hollywood kalitesinde video DVD'leri hazırlayabilirsiniz.

VE DİĞERLERİ...

- ▶ **Masaüstünde Arama**
Google, MSN ve diğer araçlar teste
- ▶ **Daha ince ve hızlı XP**
XP'nizi gereksiz yüklerden arındırın
- ▶ **W-LAN Service Pack**
Kablosuz ağlar için profesyonel ipuçları

Windows & .NET Magazine Nisan 2005

KAPAK KONUSU: Verilerinizi organize edin!

Information Lifecycle Management (ILM) firmalara değerli verilerini bütçelerini sarsmadan organize etme ve verimli kullanma imkanı veriyor.

Sanal sunucular karşı karşıya

Eğer sanal makineleri kullanacaklarsanız Microsoft ve VMware ürünlerini karşılaştırdığımız bu makaleyi mutlaka inceleyin.

AWSStats ile web log analizi

Eğer bütçenizde web loglarını analiz etmek için bir programa ödeyecek para bulunmuyorsa açık kaynak kodlu bir yazılım olan AWSStats'a bir göz atın.

Spyware'leri durdurun

Spyware düşündüğünüzden daha tehlikeli olabilir. Nasıl çalıştıklarını ve alınmanız gereken önlemleri inceleyin.

Exchange kurtarma araçları

Donanım çökmesi veya veri bozulması size konuzu olduğunda sisteminizi kurtarmak için tek çareniz zansan makinesi değil. Bu işi sizin için yapan 12 aracı inceledik.

Data Protection Server
Data Protection Server Microsoft'un veri yedekleme alanında sunduğu bir çözümler mi?

Otomatik MBSA

MBSA konut satın almasını ve örnek MBSA scriptleri bilgisayarınızın hareketlerini izleyip bulunan web sitelerinde yayımlayabiliyor.

Windows 2003 güvenlik logları

Yeni güvenlik log sisteminin tüm detayları ve özellikleri.

Mozilla Firefox 1.0

Daha güvenli bir web tarayıcısı olan Firefox'un diğer ilgi çekici özelliklerini tanıyor musunuz?

Hızlı kullanıcı tanımlama

Yeni bir sunucuyu kurduğunuzda bir dizi kullanıcı otomatik olarak nasıl tanımlanı?

